

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25276	ImageGroup:	I1KG25278
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	<p>མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་སྤེལ་དོན་རབ་ གསལ་དང། ལྷགས་གནས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིམ་བུ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད།</p> <p>mngon rtogs rgyan gyi mtshon byed kyi chos rnams kyi yan lag rgyas par bshad sbas don rab gsal dang/_zhugs gnas kyi nam gzhag skyes bu mchog gi gsal byed/</p>
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

༡༡། །དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་
འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པ་པོ། དཔེ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫོང་འཛོལ་བསྟུ་བྱེད་སྒྲིག་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༡༡། །དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་
འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཕྲོ་ལ་བསྟུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བཞུགས།

དཀར་ཆག

བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་ཅིན་ལྷ་ཆེའི་

འཕྲེང་བ་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། ..... (1)

མཚན་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ། ..... (1)

བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྟོན་འགྲེལ་བྱ་བཤད། ..... (2)

དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ། ..... (7)

གཉིས་པ། འགྱུར་གྱི་ཐུག་བཤད་པ། ..... (14)

གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། ..... (16)

ཀྱ བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་མཚན་པའི་སྟོན་སྟེང་རྗེ་

ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ..... (16)

ཀྱ བཅུ་མས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། ..... (69)

ཁྱ རྒྱའི་ས་བཤད་པ། ..... (69)

གྱ ས་བརྩ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ..... (69)

ངྱ རབ་རྩ་དགའ་བ་སོགས་ས་ལྷ་བཤད་པ། ..... (69)

ཅྱ ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་བཤད་པ། ..... (69)

ཅཱ ས་གཉིས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ། ..... (148)

ཅཱ ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ། ..... (150)

ཅཱ ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ། ..... (168)

ཅཱ ས་ལྷ་པ་སྤྱངས་དཀར་བ་བཤད་པ། ..... (169)

ངཱ ས་རྩག་པ་མཛོན་རྩ་ཐུར་པ་བཤད་པ། ..... (169)

ངན་རིང་རྩ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།.....	(103)
ཅ། ས་བརྩན་པ་རིང་རྩ་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	(103)
ཅ། ས་བརྩན་པ་མི་གཞི་བཤད་པ།	(104)
ཅ། ས་དབྱུག་པ་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	(107)
ཅ། ས་བརྩན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	(107)
ག། ས་བརྩན་པ་སྒྲིབ་པ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཤད་པ།.....	(108)
ཁ། ས་བརྩན་པ་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	(108)
མཇུག་བྱང་།	(122)

༡༡། འདྲེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབྱེ་མ་དགོངས་རྒྱན་
རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

མཛད་བཟླ་དང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༡༡། འདྲེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཟླ་གྲགས་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཤུག་སང་གོ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཟུ་ཟུབ་ཡབ་སྲས་ལ། རྒྱལ་བ་མ་ཐོབ་བར་
དུ་གྲས་ཕྱག་འཆལ། རྩོགས་གཉིས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་མཆོག །ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། ཟུ་ཟུབ་ལྷགས་བཟང་ཀྱ་ཟུང་རྒྱས་
མཛད་པའི། རབ་དཀར་གྲགས་པས་ས་གསུམ་བྱབ་ལ་འདུད། རབང་
པོའི་རྟོག་སྐྱེས་གྲངས་མེད་རྒྱལ་བ་ལ། ཟབ་མོའི་མདོ་དང་སྐྱེས་ཀྱིས་ལམ་
བཟང་གིས། འགྲོ་ཀྱན་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་མཐུ་གྱུབ་པ། རྒྲོན་མཆོག་དང་
མཚུངས་རྒྱལ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས། རྟེ་སྲས་ཐུ་བོ་དར་མའི་མཆོན་ཅན་དང་། །
མཁས་ཤིང་གྱུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དགེ་ལེགས་དཔལ། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་དགེ་འདུན་གྱུབ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་མཁུན་སྒྲོ་གྲས་རིན་ཆེན་ཞབས། །
མཁས་གྱུབ་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྱུབ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་
ཀྱན་མཁུན་ཆོས་འབྱོར་མཆོན། མཁས་བཙུན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་
སྐྱེས། བརྒྱད་པའི་སླ་མ་རྣམས་ལ་གྲས་ཕྱག་འཆལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཞེས་རབ་གྲགས་པ། སྐལ་བཟང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི། རྩལ་
བཟུང་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། ཡོངས་(༡༥) འཛིན་བཟང་པོ་

དེ་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད། །བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན་ཚུལ་སྤྲིམས་དྲི་བཟང་གིས། །
སྤྱགས་ཀྱན་རབ་འགོངས་རིམ་གཉིས་མདོ་བཟང་ལྷན། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་
མེད་ཉི་མ་བཀྲ་ཤིས་སོགས། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །
དབུ་མའི་ལམ་བཟང་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས། །གྲོལ་མི་རྣམས་པས་ལམ་དེ་བསྐྱེད་
པ་ཡིས། །དྲི་མེད་ལྷང་རིགས་གཟི་འོད་རབ་འབར་བའི། །ལེགས་བཤད་རིན་
ཆེན་རྒྱན་འདི་སྤང་བར་གྱིས། །

བཏུན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲུའི་སྒྱུ་བཤད།

༥ ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་བདག་ཅག་གི་
སྒྲོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །གཏུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་
དང་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་ཐེག་པ་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་
བཅས་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས་བརྩམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རི་སྟེད་གཅིག་བསྐྱར་བ་
རྣམས་གྱི་ནང་ནས། །རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དང་
ལྷན་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲོན་པའི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །སྒྲིང་
ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་
ཡང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་.....
བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་
སོགས་གྱི་སྒྲོན་པ་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་ཡུལ་
འཁོར་(༢༥) སྒྲིང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། །སྒྲིང་པ་ནི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་
ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྤྱགས་རྗེ་མངའ་བའི་ཐབས་
ཚུལ་གྱི། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུང་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། །ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

དབང་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆོད་མར་
 བྱུང་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་དགོས་ལ།
 ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་པོ་ཡང་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཉིས་སུ་གྲགས་ཏེ།
 ས་གསུམ་བརྟེས་པ་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ནས་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་བྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་
 པ་སྐུ་རྒྱབ་ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
 བྱས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲིལ་བྱེ་བའོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་འབྲེང་ཅས་
 ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐྱེས་སུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་
 གྲོགས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོན་མེད་པའི་ལམ་སྒྲིལ་བྱེ་ནས། དེར་ཤིང་རྩ་
 ལས་སོགས་པ་ཕྱིན་ཆོག་པ་ན་ཤིང་རྩའི་ལམ་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་ཞེས་གྲགས་
 པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་
 འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཀྲལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་རྒྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དོན་འགྲེལ་
 བའི་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་པོར་རྒྱལ་བ་རང་(༡༣) ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅས་བྱའི་དགོ་སྤྱོད་ནི། །བསྟན་
 བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་དྲང་དང་ངེས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་
 རབ་དུ་འབྲེང་། །ཅས་སོགས་ཀྱི་ཐོགས་མེད་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། རྟོ་སྒྲོགས་རྟེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་
 མིང་སྐུ་ཞེས་འཛོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྒྲོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་
 པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྲ་མེད་ཐེག་པ་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་
 བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྟོན་
 ཆེན་པོ། ར་པོ་ཆོའི་མདོ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ཕྱེ་
 མ་སོགས་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་སྐུ་རྒྱབ་ཀྱིས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། བྱམས་ཆོས་ལྷེ་
 ལཱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་དང་། དབུ་
 མར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པའི་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འགྲེལ་བའི་
 བསྟན་བཅས་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་དུས། ས་ལྷེ་ལ། སྒྲོམ་རྣམས་པ་གཉིས་རྣམས་
 མཛད་ལ། དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་མཛད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་གཙུག་པོར་
 སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དེས་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་མདོའི་དོན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྷེ་དུ་(༡༥) མ་དང་སྐྱར་ཏེ་ཡུང་གི་སྒྲོན་ནས་.....
 འགྲེལ་བ་ལ། མདོ་ཀྱན་བརྟུས་མཛད། རིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་འགྲེལ་བ་ལ་ཙ་བ་
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆོགས་དུག་མཛད། དེ་ཡང་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་འགོག་པ་ལ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་
 སོགས་བསྟན་བཅས་བཞི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་
 བྱེད་བ་གཉིས་མཛད། ཙ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་བསྟན་བཅས་བཞིས། དེ་ལྟར་
 འགོག་ཚུལ་ཡང་། གཙུག་པོར་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཙ་བ་
 ཤེས་རབ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྟུ་དུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམས་
 འཐག །རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྟུ་དུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྐོལ་བ་རྣམས་
 གྱི་ཆད་མ་འཇལ་བྱེད་དང་། ཡུལ་གཞུག་བྱེད་དང་། ཐེ་ཆོམ་དོན་ལ། དང་། དགོས་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ། དང་། དཔེ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི། དང་། གྲུབ་པའི་རང་
 གཞན་གྱི། མཐའ་དང་། ཡན་ལག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི། དང་། རྟོག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི། གེ་
 དང་། དཔུང་བྱའི་དོན། གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྩོད་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། རྩོད་
 པ་དང་། བརྗོད་པ་འཐད་པའམ་རིགས་པ། དང་། སྐྱན་དོན་ལ་སྐྱན་འབྱེན་མི་རྣམས་
 གྲང་གཡོ་སྐྱའི་སྒྲོན་ནས། འབྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐོལ་བ་ནི་སྐྱན་འབྱེན། དང་། ལཱོ། །

གཞན་སྒྲིགས་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་དང་། ཆོག་དོན་
དང་ལྷག་ངེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ལྟར་བརྒྱན་པའོ། །ཆོད། དང་པོས་ཆར་བཅད་
པའི་གནས་ནམས་ཁས་སྤང་བར་བྱས་ནས། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་བཅུ་
བྱུག་ཏུ་བཅུ་བྱུག་པོ་འདི་ནམས་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའོ། །ཡོད་པའི་ཁྱིམ།
རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། སྟང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
དང་ཚོད་བསྒྲིག་གཉིས་གསུངས་ལ། ཚ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འསྔས་
ནས། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྒྱིར་སྟོན་པ་ལ་སྟང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་པ། རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འསྔས་ཏེ། རང་(༤༣)བཞིན་མེད་ཀྱང་
དགག་སྒྲིབ་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཚོད་སྒྲིག་གསུངས། སྟང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལམ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་
བྱུག་ཅུ་པ། ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པར་མ་ཟད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲོག་པའི་
མེད་མི་རུང་གི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་གསུངས། དེ་ནམས་གྱི་ནང་
ནས་ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ག་ལས་འཇིགས་
མེད། དེ་བ་ཤར་མ། བྱ་ན་མ་ཏི། བྱ་ན་གྱི། སྤྲི་ར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་སྤྲུངས།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ། ཐོད་
སྤྲེལ་མང་པོས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་འདོད་ཅིང་། སྒྲུན་རས་
གཟིགས་གྱི་རྒྱལ་ཤུགས་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རང་འགྲེལ་
དུ་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་
མེད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་ཉན་བྱ་དང་། སྤྲོ་
པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཁེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་
དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་སྤྲུངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་
གྲགས་པ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པར་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གྱི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་……
མ་བྱུང་ཞིང་། དེས་ཚ་ཤེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གསུམ་

གྱི་འགྲེལ་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་སྒྲིན་ཆགས་པ་དུ་མ་.....
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་ནི་དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་
 པའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་.....
 སྒྲུན་རས་གཟིགས་གྱི་རྒྱལ་ཤུགས་གྱིས་བཤད། སྤྱིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་ཚུལ་ལ། འཕགས་པ་ལྷས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་དཔྱད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་འཕགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་ཀྱང་གྱིས་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་(༤༡) མཛད་པས།
 ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ་བོད་སྐད་མ་རྣམས་གྱིས་གཞུང་སྤྱི་མའི་དབུ་མ་ཞེས་.....
 ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་རྩ་ཤེའི་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་རྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སློབ་ཐོག་མར་
 བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དེ་བ་ཤར་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་.....
 འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་ནས། རང་
 རྒྱུད་གྱི་སློབ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། བོད་སྐད་མ་དག་ཤུགས་འཛིན་མའི་དབུ་མ་ཞེས་
 ཟེར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་རང་དགར་བརྩམས་པའི་གཞུང་རྩ་
 བ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་མཛད།
 དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད། འདི་
 དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེ་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་.....
 ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་བརྒྱུད་མཛད་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེ་དོན་
 མཛད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཐོག་མར་སློབ་བྱེ། དེའི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་དབུ་མ་སྟོང་

བ་དང་། བསྐྱེལ་རིམས་གསུམ་མཛད། སློབ་དཔོན་འཕགས་སེང་གཉིས་
 གྲང་། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སློབ་དང་མཐུན་ཞིང་སློབ་དཔོན་འདི་རྣམས་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་དཔྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བོད་སྐད་མ་དག་བཞེད། གཞན་ཡང་
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། བཀའ་པའི་དབང་པོ་ཨ་མུ་ཡ་
 ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་མཛད་པའི་མཁས་པ་མང་
 རུ་བྱོན་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་སློབ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་གི་
 རྒྱུགས་ལ་དམིགས་སྤྱད་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། ཐལ་འབྱུར་རུ་
 འགྲེལ་བའི་རྒྱུགས་གཞུང་བཅུགས་ནས་ཅ་ཤེད་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། རིགས་
 པ་རྒྱལ་རུ་པའི་འགྲེལ་པ། རང་དགར་བཅམས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་མཛད་(༥༩) ཅིང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷན་གྲང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུར་རུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ།

དང་པོ། མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

༥ དེ་རྣམས་གི་ནང་ནས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 རང་གི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆན་གྱི་དོན། འབྱུར་གྱི་
 རྒྱལ། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནི། རང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་རུ་ཞེས་པ་
 རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་མཆན་སྐྱུར་བ་
 དང་། མཆན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཏའི་སྐད་རུ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆན་ལ།
 མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཨ་བ་རྩ་ར་ན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བོད་སྐད་རུ་བསྐྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཞེས་པ་དབུ་མ་དང་།

ཨ་བ་ཏུ་ར་ཞེས་པ་འཇུག་པ་དང་། ན་མ་ཅེས་པ་ཞེས་བའི་སྐད་དོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། ཙ་བ་ཤེས་རབ་བྱོད་ཀྱི་འཇུག་བྱའི་
 དབུ་མ་ཡིན་ལ། བྱོད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
 འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་གཅིག་.....
 དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
 པའི་བྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཚུམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་
 ཡང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྟུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་
 འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་རིགས་ཆོགས་.....
 གཞན་ནམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཙ་ཤེ་
 བྱངས་སུ་འདྲེན་པ་ན། དབུ་མ་ལས་ཅེས་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 ཅེས་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་རིགས་ཆོགས་གཞན་
 ནམས་ལྷངས་སུ་འདྲེན་པ་ན། རི་སྐད་ཏུ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་
 རང་རང་གི་མིང་ནས་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཆོས་ཅན། (༥༥) བྱོད་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དེ་ལ་ཟབ་པ་
 དང་རྩ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་
 ལ་ཟབ་པའི་སྒྲི་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ཙ་ཤེར་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད། ནམ་རིག་པ་དང་། རང་རྩུད་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པའི་སྒྲི་ནས་ཙ་ཤེར་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་

བཙུག་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་
 ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱིས་ཆ་ཤེར་
 བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྔོ་སྔོ་བའི་སའི་ཚས་གསུམ། འཕགས་པ་
 སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས། ས་ལྷ་པ་དང་རྒྱག་པའི་གོ་རིམས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་སྔོ་སྔོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་
 ཚུལ་སོགས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་གྱིས་
 ཁ་བསྐང་ནས་ཆ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་སྐྱོང་
 འགྲེལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷང་སྒྲན་ཆོགས་སྔོ་སྔོ་ཐར་
 པའི་མདོའི་ཁ་སྐྱོང་གི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོ་ན་རེ། ཆ་ཤེར་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 མ་བསྟན་ལ། བསྟན་བཙུག་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་ཆ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བས་བསྟན་བཙུག་འདི་ཆ་ཤེས་ལ་བྱབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་
 འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་སུ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་
 རྒྱས་པར་མ་བརྟོག་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་བསྟན་བཙུག་འདི་དེ་
 ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་
 ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་
 འཇུག་པ་ལས་ཆ་(༥) ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལོགས་པར་མཐོང་
 ངོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ།
 བསྟན་བཙུག་འདིར་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་
 ཆ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དེ་བསྟན་བཙུག་འདི་ཆ་ཤེས་ལ་བྱབ་པའི་སྒྲིན་
 ནས་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་ཙུ་མེས་མེན་རྩ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །ཙུ་མེས་ལས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རྒྱས་པར་མ་
 བསྟན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཀྲི་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་པོ་ལ་འཇུག་.....
 གྲང་། བདེན་གཉིས་རང་ལྟོག་ལ་བསམ་ན། ཙུ་མེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་
 པར་སྐབ་རུས་པས་དགག་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཙུ་མེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན། འཇུག་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བདེན་གཉིས་
 རང་ལྟོག་ལ་འབྲིས་པའི་བཤད་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་.....
 བཤད་མཁན་པོས་གྲང་ཙུ་མེས་རབ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་.....
 མ་བསྟན་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ས་ཙུ་མེས་ཀྱི་.....
 དམོངས་པ་འགྲེལ་བ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙུ་མེས་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲིན་ས་འཇུག་.....
 པའི་དོན་དང་། ཙུ་མེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ་བསྟན་
 བཅོས་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ས་ཙུ་མེས་ཀྱི་དམོངས་པ་འགྲེལ་བ་.....
 དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙུ་མེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ས་འཇུག་པའི་དོན་རྩ་ཁས་.....
 གྲངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་དེ་ལ་གཞི་དབུ་མ་བདེན་
 གཉིས་བྱང་འཇུག །ལམ་དབུ་མ་ཐབས་མེས་བྱང་འཇུག །འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྐྱ་
 གཉིས་བྱང་འཇུག་རྣམས་སྤྲོད་དེ། ཞེས་ཟེར་ན། ཐབས་མེས་བྱང་འཇུག་
 དང་། སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་རྣམས་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་དེ་ལ་དེ་
 གསུམ་རྩ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་(ལ) ཁས། འདོད་ན། སྐྱ་གཉིས་བྱང་
 འཇུག་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞི་བྱུང་ན་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དམོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐབས་མེས་བྱང་

འབྲུག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱད་
ལམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་
རྒྱུ་ལ་སྤྱད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་ན། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་
རྒྱུ་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན།
མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དེ་རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་……
མངོན་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མངོན་ལས།
ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་དབུ་མ་ཡིན་ན་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་……
དགོས་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཐའ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་
མཐའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
མཐའ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་
མཐར་འཛིན་ཡིན། མེད་མཐའ་ལ་སྤྱོད་འདྲིམས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། སྐར་
འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱོད་འདྲིམས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་
པ་སྤྱོད་འདྲིམས་ཀྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་
མེད་པ་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་མེད་(ལྟ་ན་པར་འཛིན་པ་སྐར་
འདེབས་ཀྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་

མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
ན་མ་བྱལ། འདྲིང་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
བྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མེད་མཐའ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩོམ་འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་མི་རྒྱས་ཏེ།
ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་མེད་པའི་མཐར་
འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲུལ་མ་ནི་རྩོམ་འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རྩོམ་
འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤར་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་རྒྱན་ཆད་ནས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་མཐའ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚ་ཤེས་
ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པ་རྟག །ཅིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
རྩོན་འབྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅིས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཚ་ཤེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩོན་ནས་
འབྱུག་ན། ཚ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ནམ་མ་བསྟན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་(ལ) བ་
 ཡིན་ཏེ། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་
 བསྟན་ཀྱང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པར་དབུ་མ་འཇུག་པས་
 ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བའི་དར་ཁྲིམ་ལས།
 དེ་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཙུ་
 ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ལེགས་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཐབས་
 བྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་
 གིས་བྱགས་བཅེས་ཉེར་བབྱང་ནས། ཞེས་སྐད་ཀྱི་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ། གཞན་ཡང་དེས་དེ་བསྟན་པར་ཐལ། མངོན་རྟགས་རྒྱན་གྱིས་ཟབ་པའི་
 ལམ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲིང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱབ་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་ཕོས་དེ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་དེ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ཙུ་བར་མ་བྱབ། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཙུ་ཤེས་ལས།
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ཀྱན་རྫོབ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
 འཇོག་ལུགས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ནི་གང་ཞིག །དེས་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་
 ལས། ཀྱན་རྫོབ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལ་
 ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་
 མ་བསྟན་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཙུ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཟབ་ཕྱིའི་ལམ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་སྒྲིང་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྣམས་འཕགས་པའི་མན་ངག་གི་ཁ་བསྐངས་

ནས་ཅ་ཤེད་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེར་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཅ་ཤེས་ཟབ་མ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་
 མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་(༡༣) རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་གཞན་མ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། ཅ་ཤེས་ལས་ཟབ་པའི་སྤྱགས་མ་
 གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེར་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེད་རིག་ཆེན་ལས། གཞུང་
 འདིར་ལྟ་བུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་མ་བསྟན་
 ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། འགྱུར་བྱ་ཕྱག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་འགྱུར་བྱ་སྟོན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། སྟོན་གྱི་ལོ་པཌ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་
 བཅོས་འདི་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་འགྱུར་བྱ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་
 མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་བྱ་
 བྱས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དུ་གཏོགས་པར་ཡང་འགྱུར་
 ཏེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ནམས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་
 གཙུག་ཅོད་བྱེད་ལ། འཇམ་དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས། མངོན་པའི་

སྡེ་སྡོད་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་ལྷ་པཎ་.....
 རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཅད་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་ཆེན་ལས།
 ཀུའུ་འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་.....
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར། སྡོན་ཀྱི་བཀའ་བཅད་པ་དང་
 མཐུན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
 མཛོན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྡོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མཛོན་(༡༧) པ་གོང་འོག་གཉིས་
 མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །
 མཛོན་པ་ཀྱང་ལས་བརྟས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། མཛོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྡོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་
 བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དངོས་
 གྲུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། དོན་དེ་མཛོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
 དེ་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུའུ་ཡང་། དེ་མཛོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་མཛོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་མཛོན་པའི་མདོ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

༡༡ བསྟན་བཅས་ཚུམ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཐབས་མཛོད་པའི་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅས་ཚུམ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་.....
ཐབས་མཛོད་བརྗོད་དང་། བཅམས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་བཤད་ར་
དང་། བསྟན་བཅས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་དང་། བཅམས་པའི་བསྟན་
བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྒྲིག་པོ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་
མཐུ་དབང་སྒྲིལ། །ཞེས་པ་ནས་གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟངས་པར་.....
མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་
འདིའི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་
བྱིད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྐྱེད་པས་བྱིད་ལ་མུ་ངན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ལུགས་འདི་དགོས་སྤྱོད་ལྷ་གྲགས། །ཞེས་པ་
ནས། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་
ལ་དགའ་སློ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། བཞི་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་
ལྷ་སྤྱོད་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐར། །
ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ལྷ་རུ་བདེ་གཤེགས་
སར་སྤྱོད་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད།

༥ ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པའི་(༡ན) ཐབས་
མཛོད་བརྗོད་འཆད་ཚུལ་ལ་ཡང་། སྒྲིལ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་ལུགས་འཆལ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་སོགས་སྒྲིལ་གཉིས་བཤད། གཉིས་པ་
ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་གིས་

བཤད། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉན་ཐོས་དེ་ཉོགས་འབྲིང་ནམས་སྐབ་དབང་
 གྱུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདི་མཆམས་སྐར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་
 ཚུལ་ཙུ་བའི་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
 འགྲེལ་ལས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་བཙམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཙམ་ལུན་འདས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
 བཙུན་རར་བསྐྱམས་པ་སྐབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 སྐབས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ནམས་སྐབ་དབང་གྱུས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟེ་
 དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཙུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནམས་
 ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཙམ་ལུན་
 འདས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེས་ཞེ་སྤང་གི་དབྱ་བཙམ་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་པོ། ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་སྟེ་དང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྫོགས་པའི་……
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དང་པོའི་རྒྱ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ནི་དེ་མི་(༡༧)འཐད་དེ། ཙུ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཙུ་ཤེས་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་རིགས་

ཆོགས་གཞན་ནམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བསྟུན་པས་……
 ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཤད་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་
 འདིར་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་……
 མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ལ་མཆོད་
 པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིང་
 དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་
 རྒྱལ་ཞེས་ས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་པ་མཐས་བཏུགས་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་སྤྱོད་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱོད་ དེའི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་དང་པོ་ལ་
 འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། བྱང་དེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བར་
 བསྟན་གྱི་བྱང་ཞེས་སྤྱོད་པོ་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྩ་བ་ནི་དང་པོའི་
 དོན་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་གཙུག་པོའི་རྒྱ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་
 ཞེས་སྤྱོད་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན། རིག་ཆེན་ལས།
 དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩལ་པར་བཞེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཉན་
 ཐོས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙམ་རྩལ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་དབུ་མ་འཇུག་པ་རྩལ་པར་བཞེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཞབས་ཀྱིས་……
 གཞུང་གཞན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་(༡༠ན) རྩལ་སུ་མཆོད་བརྗོད་……

གྱི་ཡུལ་དུ་བཀོད་པའི་ཉན་རང་གཉིས་མཚོད་བཟོད་གྱི་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་མ་
 བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
 དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
 དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པ་རྒྱབས་མེད་པ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུབ་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་.....
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྒྱུ་ལོ་གཙུག་པོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གི་བཏགས་པའི་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པར་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་སྤུབ་དབང་སྟེས། །ཞེས་
 སྟགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
 སྤུབ་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉན་རང་སྤུབ་དབང་ལས་
 སྟེས་པར་བསྟན་པ། རང་རྒྱལ་རྒྱུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙུག་
 པོ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་བར་སྤུབ་དབང་ཞེས་དང་། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་སྟེན་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་གོང་ན་
 མེད་པའི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་དམ་པ་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀའ་མངའ་
 བཞུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྤུབ་དབང་
 ཞེས་བཤད། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ཉན་མོངས་པའི་དག་སྤུབ་པས་ན་སྤུབ་པ་ཡིན་ལ།
 བྱིད་ལ་དེ་རྣམས་ལ་མི་མངའ་བའི་གོང་ན་མེད་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

དབང་ཕྱག་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོགས་པ་མངའ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་(༡༠༧) དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་...
 དམ་པ་སྟེ་ཕུལ་དུ་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ཉིད་
 བརྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་
 མངའ་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཐུང་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་རྩ་བར་ཉན་ཐོས་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོ་
 རྣམ་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཡང་དག་པའི་གདམ་ངག་གི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་
 འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དག་བཙམ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 གདམས་ངག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ནས་དེའི་དོན་བསྟོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། དེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐུང་། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་
 བྱ་བ་ཀ་ཞེས་པ། ཐོས་སྟོགས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་...
 དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྟོག་པར་བྱེད་པས་ན། ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་
 ཆོས་པ་རྣམས་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱག་པར་བགྱི། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་དུ་
 བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་

ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་སོ་ན་རེ། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་(༡༡ན) གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཐོས་ནས་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་གཞན་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་
 ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་.....
 ཅས་བཞེད་དེ། འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཟད་པ་
 དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེར་བས་
 དེའི་ཕྱིར་འདིར་དམ་པའི་སྒྲ་མ་སྒྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགྲོག་
 པ་ལ་རྟེན་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་རྒྱང་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བྱང་
 ཆུབ་སྣ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་
 ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 དེར་སྒྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་
 པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེར་སྒྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་
 པར་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
 ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ། ཞེས་གསུངས་ལ།
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 ལུགས་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་

ཆུབ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་སྐྱོད་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་.....
སྒྲིགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
ཐོས་སྒྲིགས་ཡིན་པར་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དེ་(༡༡༥) བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་.....
སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲིགས་.....
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱོད་བཤད་ཅམ་ལ་ཁྲབ་པ་མི་
འཆའ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐོས་སྒྲིགས་ཀྱི་དོན་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་སྐྱོད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་.....
གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་...
ལམ་རྗེས་མཐུན་ཅམ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་...
དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ལམ་རང་ཉིད་.....
ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཐོས་སྒྲིགས་སུ་བཤུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་
གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་
མི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་.....
རྣམས་ལ་བཤུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོན་པ་
ལ། ཚ་བར། དེ་རྫོགས་འབྲིང་རྣམས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་པར་.....
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཁྱུག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྤྱོད་རང་སངས་རྒྱས་དག་བསྟན་དོ། །དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འཕགས་

པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཁྱིལ་བདག་ཉིད་གཅིག་...
 ཕྱིར་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 རྣོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་དེ་རྒྱགས་འབྲིང་རྣམས་(༡༢༣) ཞེས་བསྟུར་
 རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་བསྟུར་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ཞེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་པ་
 ལ་བསྟུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་འརྱག་པར་བྱ་བའི་རྣོན་ལ་ལོ་རྩ་བ་...
 ལམས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ན་ཞེས་པའི་
 སྐྱེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་འརྱག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པའི་...
 ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སངས་ཀྱིས་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ན་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་སྟུར་བ་གང་ཞིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐའི་བསྟན་བཅས་
 ལས་ཏ་ཏ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་། །བྱུང་ན་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ལྷག་ཅིང་ཡང་དག་པར་...
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱོད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་གི་
 བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་གོམས་པར་...
 བྱས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ལན་
 གསལ་བའི་མདོ་ལས།   རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུས་
 ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་གི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། (༡༢༡) སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་རུས་རྟག་རུ་འརྟག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་བྱུང་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་ཞེས་པའི་དོན་ལ།   འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་
 ཤེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་གིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་
 དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤངས་སོ། །བསོད་
 ནམས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་རུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་...
 དང་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་ཁྱིམ་ཆེན་
 ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་

ཐྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་་་་
 པར་གསུངས་པའི་ཐྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྒྲ་བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲོད་
 པར་འདུག་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 སའི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་
 སྤངས་པའི་ཐྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པའི་ཐྱིར་ཏེ། བདེན་འདྲིན་
 ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཐྱིར་རོ། །རྟོགས་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་སོས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་ཏེ། འགྲེལ་(༡༩ན) བཤད་ལས། གལ་ཏེ་
 ཉན་ཐོས་ནམས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོན་ཅིང་་་་
 འགྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན་ངེ་ལྟར་ཉན་་་་
 ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པས། དེ་
 ལྟར་རིང་རུ་སོང་བར་དེ་ནི་སློ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པ་འདིར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཐྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་སྤྱིད་པ་མཐའ་
 མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་རྣམ་ཤིང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་་་་
 འདྲིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སུ་བདག་ཉིད་གཅིག་སུའི་ཐྱིར་རུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 ཏེ་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་་་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐྱིར། བཞི་པ་སྟན་པ་ལ། ཅ་བར་ཐུབ་དབང་སྒྲིམ་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་ཐུབ་དབང་་་་

ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་
 དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྟགས་བསྟུན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པ་དག་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྟན་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བྱང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་
 ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྟོན་པའི་རིམ་པ་ལས་
 ཟུང་། ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་(༡༣༧) དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་
 ལས་སྐྱེས་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ངེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཉན་རང་
 གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་དེའི་དོན་བསམ་པ་དང་བསྟོན་པའི་
 རིམ་པ་ལས། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་རང་གི་ཐོབ་བྱ་
 ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རང་
 འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་བྱིན་ཟུང་།
 མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པར་
 ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་

ཡོངས་སུ་སྒྲིག་པ་གོར་མ་ཆག་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་
 པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་སྐྱོད་ཀྱང་། །སྒྲི་
 བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་སྐྱོད་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་
 བྱུང་ཞིང་། །ཉན་སྐྱོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 བསྐྱེན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་བོད་སྐད་
 མ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤུང་དབང་གིས་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྐྱེན་པ་
 ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤུང་དབང་ལས་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྐྱོས་མ་ཐག་དུ་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། (༡༥) དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྱེལ་ལས་དེ་གསུངས་ཞེས་
 ཟེར། འབྱེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། སྤུང་དབང་གིས་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མོའི་
 ཆོས་བསྐྱེན་པས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་
 རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་
 གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤུང་པའི་དབང་པོ་ལས་ཉེན་འབྱེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་
 སྐྱོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྱེལ་འདི་བྱུང་ཞེས་བཞེད། འབྱེལ་བཤད་
 ལས། གལ་ཏེ་ཉེན་ཅིང་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱེན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་
 སྐྱོས་ལ་སྐྱོས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ལས་མ་སྐྱོད་པར་སྤྱང་བས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ཉེན་ཅིང་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱེན་པས་ཉན་སྐྱོས་ལ་སྐྱོས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅི་ན། དེ་ལ་ལན་བསྐྱེན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱོས་པ་སྒྲིག་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་སྟབ་དབང་གི་རང་རྒྱལ་སྐྱོན་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དོགས་པ་དཔྱད་པའི་..... གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ལུང་དྲངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཉན་ཐོས་དེ་རྫོགས་འབྲིང་རྣམས་སྟབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་རྣམས་སྟབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་... དེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟབ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་..... པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་ཅུས་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟབ་དབང་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་... པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅས་སོགས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དེ་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། ཚུད་པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་(༡༥) ཉེ་བར་བསྟན་པ་དངོས་སུ་ཐོས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟབ་པ་པོ་དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་རུ་ངེས་པར་རང་རྒྱལ་... དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་རྣམས་སྟབ་དབང་གི་གསུང་ལས་འབྲུངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལས་དེའི་འབྲས་སུ་... ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཉིས་པ་..... བན་ཆད་ལ་ངེས་པར་མྱོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆ་ཤེས་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་

པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཚུ་བར། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་
 ཤིང་། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་
 ལས་བལྟམས་ཤིན། སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །
 ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བལྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཞེས་
 བརྗོད་པ་མིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལྟན་འདས་རྣམས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལྟན་འདས་.....
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ཡང་དག་པར་.....
 འདྲིན་རྩ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི་དེ་....
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འདྲིན་རྩ་འཇུག་པ་ལས་ནི་རི་ལྟར་འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙམ་ལྟན་འདས་..
 རྒྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་
 མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འདྲིན་རྩ་འཇུག་(༡༥ན) པར་.....
 འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྲུངས་པར་བལྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ཐུན་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཆེས་
 བརྒྱུད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་མཚོད་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཚོད་པ་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་གི་སྤྱན་
 ཀྱི་སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། རྒྱ་ཀྱུ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་
 ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་རྩ་བལྟན་པར་བྱ་ཞིང་། རུས་དེར་ཉེ་བར་

ཡུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྫི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཞུགས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་
 བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་
 ཏུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་.....
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷང་
 དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་
 རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་(༡༥བ) གཤེགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉེ་བར་.....
 བསྟན་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་འཁྲུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་
 བའི་སྐུ་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་གལ་ཉེ་ཞེས་པ་ནས། འཁྲུངས་ཤིང་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་
 ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིག་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐུ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་གྱི།

ཞེས་པ་ནས། ཚྱོད་པ་འདི་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ནས་པར་མ་བྱེད་པའི་ཚྱོད་པར་
 འགྲེལ་པས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་་་་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་་་་་
 དང་། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་ལན་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་
 ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཞག་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་རང་གི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ལས་བྱང་སེམས་སྤྱུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཞག་་
 པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འཁྲུངས་པས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་བཞག་པ་ནི་་
 གང་ཞིག །དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་
 ནས། འདོམས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་་་
 འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གནས་སྐབས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་(༡༦ན) དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་རི་ལྟར་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་བདག་་
 ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་་་་་
 འགའ་ཞིག་དང་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་་་་་
 ནས། དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་འཁྲུངས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱགས་པ་

མཛད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ལྷུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཐུག་འཆའ་བ་ལྟར།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱུགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད།
 དེའི་དོན་ནི། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་རྟོགས་.....
 པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱུ་
 འཕགས་པ་ལ་མཆོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་ཐུན་ཐུན་
 ཆོགས་པ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ཤིང་གི་སྤྲུལ་བྱ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ཤིང་གི་ཐུ་བྱ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་དགོས་
 པ་ལྟར། སྤྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་
 པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྗོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཐུ་བྱ་བྱ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའི་འཁོར་དེར་ཉེ་བར་
 རྒྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུང་པོ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་(༡༦༥) ཡོད་པའི་བྱིར།
 བདུན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཅ་བར་སྟོང་
 རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས། སྟོང་རྗེའི་
 སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི་བཅེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཏུ་འཆད་

པར་འགྱུར་བའི་ནམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་པོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་
 གི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བགྱེད། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ནི་དབྱིངས་དང་མཉམ་
 པའོ། །སྒོ་བྱར་ཏུ་བྱང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བགྱི་བ་
 ཅམ་དང་ཤེས་པ་པོས་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཅམ་ཏུ་བས་
 བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་
 བྱའོ་སྟམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བགྱེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 ཤིང་། །ཞེས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 པར་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམས་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་གང་གི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་
 ཀླང་པ་གཉིས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲས་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྗེའི་སེམས་
 དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟིང་རྗེའི་སེམས་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་(༡༧) བྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་
 གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་

དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་
 པོ་ཡོད་པ་དེ་རྟག་མཐའ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བའི་སྒྲ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་
 རས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲ་སྒྲུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ཐུང་བ་……
 ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་ཏུ་རྫོགས་……
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལུན་ཏུ་བྱང་བའི་……
 སེམས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་……
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ལྡན་ཀྱི་སྒྲ་……
 རིགས་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
 རོ་སྤུལ་ཏུ་བྱང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལྟག་པའི་
 མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་……
 རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་……
 མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། རིག་ཆེན་ལས། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆེད་ཏུ་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་སེམས་……
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་……
 དང་། ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། (༡ ག) ཡང་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བཞུགས། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོང་ཏུ་

ཆུད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་...
 གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ཐོབ་བྱ་རྒྱུགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
 རིག་ཆེན་ལས། གཞུང་གཞན་ཏུ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ཏུ་བཀོད་པའི་ཉན་
 རང་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་ཏུ་མ་བཀོད་པར་མ་བཟད་ཅེས་པའི་གཞུང་...
 གཞན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བྱེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཉན་
 རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཏུ་གྱུར་པའི་
 བྱམས་སྦྱོན་ལས་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་སྦྱོན་
 ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དེ་མངོན་...
 རྒྱུགས་རྒྱལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྒྱུགས་རྣམས་ཉན་རང་ལ་
 མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་
 མཆོད་བརྗོད་དོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུའི་གཙ་པོ་
 བཞི་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྡེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དོན་
 ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མངོན་རྒྱུགས་རྣམས་ཏུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། དབུ་མ་
 འབྲུག་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་...
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དོན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 དེ་རྣམས་(༡༥ན) གྱི་རྒྱུའི་གཙ་པོ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་...

མཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱལ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་མཚན་པར་བརྗོད་པས་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་
 ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་དང་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་པོ་སྟེ་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་རྟེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅའ་མའི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་དེ་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཚུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འཐད་པར་ཐལ་སྟེ།
 འདོད་མི་རུས་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་
 པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འགྲིག་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སྟེ།
 འདོད་ན། ཡུམ་འབྲིང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ།
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱལ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉན་ཐོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལྟག ཁྱང་
 སེམས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དམན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདིས་རང་
 རྒྱལ་དག་བཙམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྟག་ཅིང་། ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པར་བསྟན་(༡༥) པའི་ཕྱིར་རྟེ།

རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་
ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་སྤྲོས་
རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
འབྲིང་ཏུ་བརྗོད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་ཡོད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་
རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡོད་པར་……
ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་……
ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ།
རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་
གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མེད་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་དེ་རང་
རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་རྒྱུ་
མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆས་ཅན། རང་འབྲས་གཟུགས་སྤྱི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་འདོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་
ཚྭ་གས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱི་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚྭ་གས་དེ་དེ་ཡིན་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་
དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཚྭ་གས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་
པས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱུ་ཚྭ་གས་གཉིས་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསེ་ཏུ་ལྟ་

བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་གས་གཉིས་གསོག་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་(༡༩) པ་ལ་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། ཆོགས་སྤྱད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་
 ཆོགས་གསོག་པ་ལ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་གས་གཉིས་བསགས་པས་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར། དྲིན་ལན་གསབ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་རྩེ་གས་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། ཁེས་དང་། མཛོད་ལས། བསེ་རུ་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་གཉིས་པལ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་དེ་མ་ཆང་བ་གཉིས་ནི་ཆོགས་པལ་པའོ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་རྩེ་གས་གཉིས་བསགས་པས་བྱལ་པར་ཐལ། བསྐྱལ་ཆེན་
 བརྒྱུ་རྩེ་གས་ཀྱིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལ་བྱུང་
 པར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས། གོང་རུ་
 འཕེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་རྩེ་བཟང་རུ་འགོ་བཤོ། དེ་ཡང་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་རྩེ་གས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི།
 ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྤྱིང་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཁེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 རང་རྒྱལ་ལམ་རུ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་གས་གསོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཀྱན་བརྟམས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་
 རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཁེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན།
 རྒྱུན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རུ་འཇུག་པ་
 སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་སློབ་

པ་དང་རང་རྒྱལ་སྒྲིབ་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤང་དཀའ་སྤེའི་བྱད་པར་.....
 ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རྟུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 (༡༩) པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལྷོ་རྒྱལ་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམས་གཉིས་
 དེ། རྟེན་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། རྟོན་མཐོང་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བ་
 དང་། འདྲོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རྟུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་རང་ལམ་རྟུ་
 རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་གི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཕར་
 ཕྱིན་ཐོག་པའི་རང་ལམ་རྟུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པས། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་
 བརྩུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྲུག་ལམ་རྟུ་མི་འཇུག་...
 པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་སྤྱད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་རྟུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་
 ལམ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སྤྱད་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་
 དང་གསུང་སྟེས་དང་། རང་བྱང་རྩལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། ཞེས་
 རང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་.....
 ཕྱིར། དེ་ནས་ཆོགས་སྤྱད་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་སོང་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་
 གསུམ་ཆོགས་གསོག་རྩལ་གྱི་བྱད་པར་མི་མཐུན་པ་སོགས་རྣམས་བཤད་སྟེང་པོ་
 རྒྱལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི།
 སྐབས་འདིར་སྤྱི་ཅི་བཞིན་རྟུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཆོགས་
 ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་

བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྗེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་པ་ཤད་
 རྩ་མའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་.....
 སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤྱོད་དོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྦྱོས་པའི་
 པར་ལ་མཚན་སྦྱོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་དོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་བཞིན་(༢༠ན) རྟོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་
 འདོད་པའི་ཉན་ལ་མཚོང་ལམ་སྟོབ་པས་བྱལ་ལ། མཚོང་ལམ་དེ་ཡང་དག་
 པའི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་སྟོབ་པའི་ཆེ་དེ་གཞན་ལ་...
 ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།
 གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་...
 པའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་ཤད་འདི་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཡང་གཅོད་དགོས་པར་...
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 པ་ནི། མཚན་པ་ཅུ་མོ་ཞེས་བེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཉན་ནས་བསྐྱེམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟོབ་པ་ན་དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་.....
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཡང་
 དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་ན་གདམས་ངག་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ། དེ་ལ་ཡང་

དག་པའི་ཞེས་པ་ནས་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་……
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་……
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་རྒྱུའི་ཡང་དག་པའི་གདམས་……
 དག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །
 འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཅམ་མོ། ཞེས་བཀོད་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པར་(༡༠༥) ཐལ།
 དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་……
 པར་ཐལ། བྱེད་ཐོས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྒྲགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་
 དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། ཞེས་
 སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་སྐྱ་བཤད་དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པར་སང་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཏ་ཏ་བུད་ཆ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འདུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལགས་ཏེ། ཏ་ཏ་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དོ། །བུད་ཆ་ཁོང་རུ་ཆུད་པ་ལའོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྒྱགས་པ་བུད་ཆའི་སྒྲའི་དོན་རུ་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་……
 དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་རྒྱགས་པའི་སྐྱས་རང་སངས་རྒྱས་……

ཀྱང་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་རྟོ། ། སྤྱིར་བྱད་རྒྱུ་སྤྱི་
 སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་རྟོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་མི་འཆམ་མོ། ། བྱད་རྒྱུ་སྤྱི་
 བོ་པ་ལྟ་འདབ་མ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པས་
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུར་མི་དགོས་མོ། ། ཞེས་ཟེར་རྟོ། ། དེ་དག་ནི་མི་འཐད་
 དེ། བྱད་རྒྱ་སྤྱིར་རྟོ་རྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆེ་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པ་དང་
 ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱི་མ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱི་
 རྒྱས་པར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ་དག་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ན། ཉན་རང་
 གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་རྟོ་ཞེས་པ་ནི།
 ཉན་(༡༡) མོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྱིང་སངས་རྒྱས་སྤྱིས། ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་
 ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་རྟོ་ཞེས་སུ་ན་འབྱིན་དགོས་པར་མཆོངས་པའི་སྤྱིར་.....
 དང་། སྤྱིར་བྱད་རྒྱུ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུར་རྟོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་
 འཆམ་མོ། ། ཞེས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་འབྱིང་གི་སྤྱི་བཤད་མི་
 འཆམས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱད་རྒྱུ་སྤྱི་པ་ལྟ་འདབ་མ་
 རྒྱས་པ་དང་གཉིད་སད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་
 ལ་བསྐྱུར་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། །
 ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱི་རྒྱས་སྤྱིར། ། སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་ལྟར་སངས་རྒྱས། ། དེ་འདིར་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དགག་པ་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་
 དེ། ཏ་ཏ་བྱད་རྒྱུ་སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིར་རྟོ་རྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱུར་ཞིང་། ཉན་རང་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱིར་རྟོ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ན། ཉན་རང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱི་རྒྱས་
 པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར། བྱད་རང་གི་རང་ལུགས་འཆད་པ་དག་བཅོམ་
 འོག་མ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་རྟོ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཉན་མོངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཆང་བ་ལ་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་དགྲ་བཙུམས་ལ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་རྒྱ་
 མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་འགོ་བརྒྱན་ཅུའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་དང་ས་པ་ལ་དངོས།
 གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་རྒྱ་ཡོད་.....
 པར་ཐལ། དེ་ལ་སངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་རྒྱ་ཡོད། རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཀྱང་
 བཤད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་གཉིད་ལས་སངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་
 པར་ཐལ། བྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། དེང་སང་གི་འཇུག་གཞུང་ནམས་སུ་ཉན་ཐོས་སངས་(༡༡ བ) རྒྱས་འབྲིང་
 རྣམས་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་བསྐྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་
 སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་གྲགས་རྒྱལ་སྐྱགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་ཆོག་དོན་ལ་.....
 དབུད་ནས་བསྐྱར་བ་འགྱུར་དག་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། རྒྱན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་པ་འགྱུར་རྣམས་
 ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་དེ་འགྱུར་དག་པ་མང་རྒྱ་ཡོད་པ་
 བཞེན་ནོ། །དགག་པ་བར་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 འབྲིང་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་པ་འགྱུར་དག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་གི་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཤིག་ཆེན་རྒྱ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་

གནོད་བྱེད་སྟོན་རྒྱ་མ་བྱུང་བར། བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
 འཕུལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་བཞི་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགག་པ་
 འདིའི་དོན་བྱུང་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིད་སངས་པ་
 དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འདུག །དོན་
 བྱུང་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིད་སངས་པ་དང་
 པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
 གསལ་བ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་འདྲེན་བཅོམ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། སྤུལ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། སྐབས་འདིར་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤུལ་པའི་བྱང་
 སེམས་ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལ་ས།
 འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་(༡༩ན) སྐབས་འདིའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱི་
 བྱང་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་གཅིག་འཆད་……
 རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་
 གང་གི་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའི་ཐོག་མ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་……
 ཐོག་མ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱུར་འཛོག་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་
 གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་……

དེ། བྱང་སེམས་ནམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
 དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་པར་བྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཤར་བྱིན་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་……
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་བྱེད་ན་ནི་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོང་ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་
 བཤད་པ་དང་། འགལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས།
 ལན་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། སྤྲུལ་གཉིས་པ་ནི་ཁས་
 མི་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཁས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་བཀོད་པའི་སྦྱོང་མེད་
 དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེལ་
 པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྐྱེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་……
 དངོས་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རྩ་
 རྒྱུང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རྩ་རྒྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་ཅམ་ནི་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་……
 པའི་གོ་བ་ཅམ་ཡིན་པས། བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རྩ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་
 བའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༩བ) ཡིད་ལགས་……
 པར་ཁུལ་ཐུབ་པའི་རྒྱུང་བ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱོས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་
 ཤིང་དངོས་ཀྱི་རྩ་དང་འདྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལྟག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་
 བཞེན་སྦྱ་བ་དེ། །རྩ་ལྟ་བུ་དེ་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཅའ་
 ནས་དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོང་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟེ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་
 ཞེས་པས་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་། སྤྲན་གྱི་རྒྱན་ཤིང་གི་ཕྱ་གྱ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་སེམས། ལམ་ཁྱགས་གྱི་བྱང་སེམས་ཐོག་མ་ལ་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྤྱ་སྤྱབ་དང་བྱམས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ལ། ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་
 སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མོས་སྤྱད་བཞུགས་ནམས་གྱི། ཆོས་གྱི་སྤྱ་ཡང་ཅུང་
 ཟད་སྤང་། །ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་ས་ལ་ཁྱགས་ནམས་གྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །
 ཞེས་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱད་བྲ་མར། ཇི་ལྟར་རྒྱག་སྤྱགས་རིམས་སྤྱེས་པས། །ས་པོན་ཤུན་པ་གཙོང་པ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤངས་དག་ནི་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། ཞེས་ས་པོན་གྱི་ཤུན་པ་དང་བཅད་ནས་ཕྱ་གྱ་སྤྱེས་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་། །མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་ནས་མཐོང་ལམ་སྤྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དཔེ་
 གྲོན་དུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ། བམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྱ་གྱ་སྤྱོད་འི་ནང་
 བས་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་མངལ་ནས་
 ཕྱིར་བཅས་མ་ཐག་པས་མཚོན་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱང་ལམ་ཁྱགས་གྱི་……
 ཐོག་མའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདྲོད་ན། རང་
 ཉིད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྷང་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་……
 བསྐྱེད་ལ་(༢༩༩) འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ནས་
 ཡིན་ལ། སྤྱར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ལྷང་སྤྱ་སྤྱེ་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་ཆོགས་རྒྱུ་གསུམ་གའི་དོན་ཡང་མདོ་དའི་

དོན་བསྐྱུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་.....
 མང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། དེས་
 ར་ཁོང་གི་ལུགས་ལ། མར་ངོའི་བརྩ་བཞིའི་ཟླ་བ་དང་། ལྷོན་ཤིང་གི་ས་པོན་
 ས་ལོག་ཏུ་བརྩག་ནས་ལྷ་གྲུ་མ་ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ར་མ་མཁའ་
 ལྷིང་གི་ལྷ་གྲུ་སྒྲིང་འི་སྐབས་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཁོར་ལོས་
 བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་མོས་སྦྱོད་
 གྱི་སྐབས་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཞིང་། ཟླ་བ་ཆེས་པ་སོགས་བཞི་ས་དང་པོ་དང་
 དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་ཞེ་ས་བརྩ་བ་དང་། དུམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱུད་སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་དང་ས་དང་པོ་བ་དཔེ་དོན་ཏུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། གཞི་གང་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་མངལ་ནས་བཅས་མ་
 ཐག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། ར་མ་མཁའ་ལྷིང་གི་
 དབང་པོའི་ལྷ་གྲུ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་
 སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་སླ་མ་ལས། ས་
 བདུན་ལ་བརྟེན་ངོ་མ་རྣམས། །མངལ་སྐབས་ངོ་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་
 སྐབས་བྲལ་འདྲ་མི་(༢༩བ) རྫོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའང་བཞིན། །
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་བ་དེ་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་རྫོགས་

རྒྱུན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། ཇི་ལྟར་ཐུག་སྟགས་རིམས་སྐྱེས་པས། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས།
 མཐོང་ལམ་ཐུ་གུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པ་སྒྲན་གྱི་ལྷན་ཤིང་གི་ཐུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་
 པ་བྱད། གཞན་ཡང་། ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པའི་ལྷང་དེས་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་
 ཆ་དང་ཟླ་བ་ཆོས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཇུག་དུ། ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྷན། །ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་
 གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་
 མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྤྱད་དང་། ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་
 མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཐུག་སྟགས་རིམས་སྐྱེས་པས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
 ལྷང་དེས་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་སྒྲན་གྱི་ལྷན་ཤིང་གི་ཐུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 མཐོང་སྤངས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤངས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤངས་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་དག་གི་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགྲ་བཙུན་
 སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལྷན་རྣམས། །རིམ་གྱི་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་
 གཉིས་གྱི་མ་དག་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གཉིས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་

རྒྱུ་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། (༢༩ན) སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིས་...
 ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སྒྲོབ་དང་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་པ་དེ་
 ཐེག་དམན་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སྒྲོ་ལྡན་ཞེས་
 པའི་སྒྲོ་ལྡན་དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གནས་...
 སྐབས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་.....
 བར་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་
 གསུངས། ས་དང་པོ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤངས་
 ཀྱིས་དག་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པས། དག་ལ་མ་དག་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀས་དག་པས་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་
 ཆོས་གསུམ་ལས་འབྲུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱང་སེམས་དང་།
 རྒྱུད་སྒྲ་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམས་བཞིན།
 སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་
 རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་ནི་
 ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཟེར་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དག་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཞེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
 བྱོད་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་འབྲུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་...
 དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཞེས་
 སྤགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་(༡༩༧) པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་དཀྱིལ། བྱིད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དག་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དཀྱིལ། བྱིད་ཀྱིས་
 མཐོང་སྤངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དཀྱིལ་རྩལ་ཏེ། བྱིད་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲི་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་པ་འདིས་ནི་བདེན་
 གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་རྒྱ་འདྲི་དཀྱིལ་བཀག་
 ཅེས་པ་བཤད་འདུག་པ་འདིས་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་བདག་མེད་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་གཅིག་བཞེད་པར་བྱས་འདུག་
 པ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་མ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུད་
 བསྐྱེད་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོགས་ནས། རང་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་རབ་
 བསྐྱེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུངས་པའི་ཆད་
 གྱུར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྟོང་
 མཛད་པར། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 སྒྲི་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པའི་ཆད་ངེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་
 དགོས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཚོགས་སྦྱར་ནས་ཡོད་གྱུར་དེས་སྐྱེད་
 པའི་སྤྱི་ངེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ།
 ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་རྒྱ་འབྲས་རྒྱས་མཉམ་ཞལ་གྱིས་
 བཞེད་པར་ཐལ། དེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྒྱས་མཉམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེད་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་
 དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དངོས། དང་པོ་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་(༢༥ན) སྦྱར་ལམ་པ་མེད་...
 པར་ཐལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་གུར་ན་སྐད་ཅིག་གི། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་
 བའི་སྒྲས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་
 པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་ན། མཆོ་སྐྱེས་ཡིན་ན་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འདྲོད་ན། སྐམ་ལ་སྐྱེས་པའི་པར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། པར་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
 བའི་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 ས་དང་པོ་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་འདི་ཡི་
 སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་...
 བའི་སྒྲས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་བའི་
 སྒྲས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟངས་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟངས་རྗེའི་གཞི་མཐུན་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟན་དུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟངས་རྗེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྟན་
 ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟངས་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་...

ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་
 རྗེ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་སྟགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ཉགས་འོག་ཏུ་སྐྱབ་བེར་ན། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་(༡༥༡) ཡིན་ན། འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་
 སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། དེ་དང་འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོན་ཐ་མར་
 གསུམ་རུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དབྱ་མ་འཇུག་པའི་
 སྟོན་མར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཚོན་བརྗོད་མཛད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིའི་སྟོང་རྗེ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་……
 པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན། མ་བྲལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་
 སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་
 རྗེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྲལ་མཚན་དེ་ལ་བྲལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་མན་
 ངག་བརྟན་གྱི་ནམ་གཞག་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་། འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ།

དེ་ལ་རྟེན་ཆེན་ལས། མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གུར་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ནི་སོག་མའི་
 སྒྲིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་གཞན་ནམས་་་་
 ཀྱང་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་སུ་་་་
 བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་་་་་
 ཐལ། དེ་དང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 (༢༥ན) ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་་་
 སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སེམས་
 བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་་་་
 སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། གོང་དུ་སྒྲིང་རྩེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་
 སྒྲོ་གྲོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་
 ག་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་ན། སྐབས་འདིར་སྒྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་མཚོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གཉིས་ཀྱི། ཅ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་རག་ལས་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་
 ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡང་སྒྲིང་

རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པས། གང་
 ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཡོ་རྟོག་སྤྱད་ཆོག་པ་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་
 རྒྱུ་འདྲ་ཡུན་རིང་རྒྱ། །ཡོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱི་ཡི། །
 དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྒྱུ་བསྟན་པར་བཤྱ། །ཞེས་སྒྲིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རང་འཁྲེལ་
 ལས། འདི་ལྟར་སྒྲིང་རྒྱུ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྟན་གྱི་སྤྱད་བསྟན་བ་ཉིད་
 གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྟན་བར་གྱུར་པ་མ་ལྟས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱད་
 བསྟན་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་(༡༩༦) སྤྱིར་བར་བྱའོ་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ངེས་པར་སེམས་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སྤྱོད་
 མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་སྤངས་ན་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཡོ་
 ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྒྲིང་རྒྱུ་སྤྱོད་བཏང་སྤྱོད་པ་ཀྱན། །ཡོ་ཤེས་དྲི་
 མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སྤྱོད་ཞིག་དེ་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྟན་རྒྱུ་བེན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རུས་ཕྱིས་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆུས་ཡང་དང་ཡང་རྒྱ་
 བརྒྱས་པར་མ་གྱུར་ན་འབྲས་བུའི་ཆོག་པ་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངེས་
 པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པས་
 ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ལས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཐོབ་རྒྱུ་བེན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྒྲིང་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
 བར་གྱུར་ན་ནི། འདི་རུས་ཡུན་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ།
 འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོག་པ་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱུ་བརྒྱད་
 པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དབུ་མ་འཇུག་
 པའི་ཐོག་མར་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་གཙ་.....
 བོར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཡུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ལུང་ལྟ་བུ་
 དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྟིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ལྟར་
 ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གསུངས། བར་དུ་
 གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་དུ་ལེམས་བསྐྱེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས།
 རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐ་མར་གལ་ཆེ་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཡུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། (༢༡) འདིར་བསྟན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་
 ལེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲས་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ཡང་སྟིང་རྩེ་ལ་.....
 ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནགས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ལེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་ལ་ཐུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཐུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་
 པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ལེམས་དབང་རྩོན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་.....
 ཐུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ལེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ལེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་མཐོང་
 ནས་དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟིང་རྩེ་རང་.....
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེའི་རྩིས་སུ་ལེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐལ་ནས་བཏོན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱབ་དུ་ལེམས་

བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སོགས་པར་སྤྱོད་དུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་བྱེད་པར་དུ་འེར་
 ཕྱོག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལ། སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོད་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་
 མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སྤྱོད་ཞིག་དེ་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་
 པོས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བ་མཐོང་ནས་ཐོག་མར་སེམས་.....
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བརྩེ་བ་.....
 སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་.....
 བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ།
 དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་.....
 རུས་མི་རུས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་.....
 གཙོ་བོ་(༡༧) བདེན་འཛིན་སྤྱོད་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྤྱོད་རུས་མི་རུས་
 བརྟགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་ནས་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་ལ་མཐོང་ཡང་དག་མ་
 མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་
 མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་དར་རྒྱུག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 དབང་པོ་རྣམས་པོས་ནི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་རུས་པ་གཉིས་ཆད་མས་

ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 རྒྱུ་མཆན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་་་་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བཅས་
 པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་་
 རྒྱལ་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྒྲིང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་
 ལས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཀྱས་པར་རྟོགས་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་་་་་
 དཔགས་ན་དབང་པོ་རྣམ་པོས་ཐར་པ་ཅམ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་་་་
 སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་སྒྲིན་དུ་འགོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིས་་་་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགེལ་གྱི་ལུང་ཆན་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྒྲིང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་་་
 ལུང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེའི་
 རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱན་པར་མ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བར་་་
 མི་འགྱུར་ཞིང་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་་
 བའི་ཕྱིར། ལུང་ཆན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལོ་རྟོག་སྤུན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 (༢༢ན) སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་ལས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གནས་་་
 སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲིང་རྗེའི་སྤུན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་
 དོན་རྒྱུད་ནས་འཕགས་པའི་ཆོགས་མདོན་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་་་་་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཙེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ན་བཙེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དུ་་་་་

ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སྤྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་
 གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་དབྱེ་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་
 དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་
 པའི་སྣོན་ནས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེའི་རང་གི་ངོ་ཤོའི་བྱུང་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་
 བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་བརྩམ་པར་འདོད་པས། དང་པོར་ང་
 ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་གསལ་བར་དུ་
 བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་འབྱེད་ན། དེའི་
 རྒྱལ་རྒྱུ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་ཤོ་དང་། ཟླ་བ་ཤད། ས་
 མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
 རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། སྤྱིར་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་
 པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པར་
 གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞིག །(༢༥) སེམས་ཅན་མི་
 ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
 གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་

སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད། སེམས་ཅན་
 མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྒྱུ་གང་ཞིག །རང་
 གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་...
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲིང་རྒྱུ་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་
 འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་
 ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྒྱུ་...
 གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་ལྟལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་
 དམིགས་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་བྱུང་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་...
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲིང་རྒྱུ་
 དང་པོ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་དམིགས་ལྟལ་དུ་བྱེད་
 པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། བདག་མེད་
 ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་ལྟལ་དུ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཆོད་...
 ཡོད་དེ། སྒྲིང་རྒྱུ་དང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་
 དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་གང་ཟག་གིས་རིམ་པ་(༢༡༣) ལྟར་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་སེམས་ཅན་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིན་དུ་དེས་ནས། དེ་ནས་བྱུང་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་

པར་རྩ་བུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་རྩ་བུའི་ཕྱིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 ཆེན་ལས། སྟོང་རྗེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་
 མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་རྩ་བའི་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྟོང་རྩ་
 བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་སྟོང་རྗེས་དེ་གཉིས་སུ་.....
 དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་དང་
 སྔ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། བྱུང་གི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་རྩ་
 མ་བྱས་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་བུ་གུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་....
 མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཙམ་ཞེས་སྟགས་བར་གྱི་ཆོག་....
 མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་
 སྟོང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་རྗེ་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སྟགས་ལྷང་སྔ་ལ་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་ལ། བྱུང་གིས་ལྷང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞེས་སྟགས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་....
 པར་བྱས་ནས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 ལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པ་ཡང་། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་
 བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་རྗེ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ལ་
 དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་ལ། དེ་མེད་པ་བདེན་མེད་
 ཡིན་ཞིང་བྱུང་གི་བདེན་པར་མེད་པའི་བྱུང་པར་རྩ་བུ་བྱས་(༡༧) པའི་སེམས་...

ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་་་་
 བས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེའམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་
 རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། རྟོག་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་
 མཚན་འཛིན་གྱི་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བདག་མེད་དོ། །བདག་
 མེད་གྱི་བྱད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་་་
 པའམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་
 བདག་མེད་གང་རུང་ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་རྟུ་རིགས་སད་པའི་་་་
 ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། བདག་མེད་
 རགས་པ་རྟོགས་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ལམ་མ་་་་་
 ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 རྟུ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད། སྟོང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་
 ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རྟུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་
 སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 རྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱབ། སྟོང་རྗེ་
 གཉིས་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་བྱབ། སྟོང་རྗེ་གསུམ་
 པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དམ་
 བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན་

སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་བྱུང་། པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་(༡༠ན) པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་
 རྟགས་པའི་སྒྲིང་མཐོང་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དཔའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་དཔའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་དཔ་གང་ཞིག ཁྱོད་
 སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདྲི་དཔ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
 ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དཔ་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་
 གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་སེམས་ཅན་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲི་ན་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན།
 བདག་མེད་རྟགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་
 མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲིང་རྩེ་གང་ཞིག །འདྲི་དཔ་དམིགས་མེད་དེ་བདག་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟོག་ཆེན་ལས། དེས་ན་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིང་རྩེའི་དམིགས་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་རྒྱུད་
 ལུན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྲོད་
 ཏེ་དེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་

བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་ནས་ཁ་ཅིག་སྟིང་རྩེ་དང་
 སྔ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་
 མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སྟིང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་(༣༠བ) མི་རྟག་པར་.....
 རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། དེར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟིང་རྩེ་གསུམ་སྔ་དེ་འགལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་དེ་
 གསུམ་སྔ་གཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟིང་རྩེ་
 གསུམ་སྔ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་
 དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་རུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་
 དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་
 གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་.....
 པའི་སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་དང་སྔ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་....
 རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་....
 བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་དེར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་སྔ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་དང་སྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེས་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་

ཡང་། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་ག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སར་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་མ་འགལ་བའི་
 རྒྱལ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 གནས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་
 དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 (༡༧) རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ།
 སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྒར་གྱི་སྤོ་གསུམ་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བུས་པར་ཐལ། རྒྱལ་མཐའི་ངར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུ་མ་
 འདྲོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར། བཀས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་
 གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མནར་བའི་སེམས་ཅན་.....
 ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་...
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱིང་རྩེ་
 བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྒར་བཤད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་...
 ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པར་
 གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་
 པ་ཡང་ཐ་སྟོན་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་དེ། རྒྱལ་མེད་དེ། དེའི་དོན། རང་འགྲེལ་ལས་སྤྱིང་རྩེ་དང་པོའི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཅམ་མ་གསུངས་པར་ཐལ།

ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་བཏུག་བཅིངས་འཐད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་
 པར་རྒྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱིང་
 རྩེ་གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་མ་ཡིན་དགོས། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་.....
 པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། རིག་ཆེན་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
 (༡༧) བྱི། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་རྒྱ་.....
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་ཏུ། རིག་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཅམ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་རང་....
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་....
 དགོས་པའི་བྱིར། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྟད་བདེ་བའི་བྱིར་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཏུག་ན། མ་ཁྲུབ་ཏུ། ལྷན་དེས་སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་པ་ཤད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་། ཁངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག་

རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟགས་
 ཡོད་པར་ཐལ། རྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟིང་རྩེ་གསུམ་ཀ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་
 རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟིང་རྩེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། འགྲོ་ལ་རྟིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་
 ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཅམ་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལོག་(༣༢༣) པར་རྟོག་
 པ་ཁ་ཅིག །དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅིག་སྟག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་རྩེ་ཁྱབ་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་གྱི་གཙམས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱར་པ་ནི་གནད་མ་
 ཟུག་པ་འོག་རྩེ་འཆད་དོ། ཞེས་ཀྱི་ཆེན་གྱི་སྟགས་སྤྱི་བཀོད་ནས། ཁོ་རང་གི་
 ལྷགས་འཛོག་པ་ན། འདིར་རྟིང་རྩེ་གསུམ་ལ་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་
 རྒྱལ་དང་། ལྷགས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་
 རྒྱལ་ལས། བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་རྩེ་ཕྱེན་ས། དང་པོ་ནི། ལྷལ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདེ་
 བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་ཉེན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བཏང་
 སྟོམས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོད་མེད་བཞི་རྣམས་
 བྱེད་པའི་སྟོབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཆོད་མེད་བཞིའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། བྱང་སར། དང་པོ་ཐུ་
 སྟོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་།
 གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའོ། ཞེས་དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་

མདོད། རྟིང་རྩེ་དང་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་དང་། གཉིས་པ་མ་དག་ས་བདུན་
ལ་གནས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དག་སའི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་འཁྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱང་
པར་རུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལས་སྦྱབ་པར་……
འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྟིང་རྩེ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་……
ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱང་པར་རུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་……
བསྐལ་དེ་ལས་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་……
རྩེའི་མཆོན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་བྱང་པར་རུ་བྱས་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྐོ་
ནས་སྦྱབས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེའི་མཆོན་
ཉིད། དང་(༡༢༧) པོའི་ཡུལ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་སྦྱབ་པ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་
པའི་ཡུལ་དེའི་རྟིང་རུ་ཉན་རང་མི་སྦྱབ་པ་དང་ས་བཅུའི་རྩེས་ཐོབ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། གསུམ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྟིང་རུ་ས་
བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་ཟེར། དེས་ན་འདིའི་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རྒྱད་བླ་
མར། སྤྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་
ལས་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་རུ་གསུངས་པ་དང་། ཚ་ཤེར་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་སྤྱ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྒྱན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཅམ་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར།
སྐད་ཅིག་རེ་རེར་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་རུ་འབབ་པ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
རྟིང་རྩེ་དེས་རྟིང་རྩེ་རྩོད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ།
དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་

བསྟན་བཅོས་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་བསྐལ་བྲལ་འདྲ་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་གཞན་ཡང་། བྲང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེར་བྱམས་པས་འདྲ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་བཤད་པའི་བྱིས་པ་དེ་དེའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་འདྲ་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲ་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲ་ན། དེས་བྲང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟངས་ཆེ་ལ་འཛིན་སྐྱབས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟག་བསྐལ་དང་འཇུག་བའི་སྟག་བསྐལ་གྱིས་བྲུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་རྟགས་ཁས། འདྲ་ན། ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་གྱིས་བྲུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་བྱིས་པ་འདྲ་ན་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་དུ་བྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་བྱིས་པ་མ་བྲལ་ན། ཀ་བ་དང་བུམ་(༡༡༣) པས་བྲུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྲལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་བྲལ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཉེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་འདྲ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟག་བསྐལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མི་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་བྲལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཡིན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟག་བསྐལ་མེད་པའི་བྱིས་པ་དངོས་སོ། །འདྲ་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟངས་ཆེ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྟངས་ཆེ་དང་པོ་དེས་

ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས། སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་
མ་དམིགས། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ནམས་ཀྱབ་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་དེ་འབྲང་
པའི་ཕྱིར། །

༡༥ བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷས་དངོས་བཤད་པ།

༡༦ རྒྱའི་ས་བཤད་པ།

༡༧ ས་བརྒྱ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

༡༨ རབ་རུ་དགའ་བ་སྟགས་ས་ལྔ་བཤད་པ།

༡༩ ས་དང་ཐོ་རབ་རུ་དགའ་བ་བཤད་པ།

༥ དེ་ནམས་གྱི་ནང་ནས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་
ནམས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷས་དངོས་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
རྒྱའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་
བའི་སྲས་པོ། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་
ཟླ་སྤང་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱའི་ས་འཆད་ཚུལ་ལ་
ཡང་། ས་བརྒྱ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཆར་འབེབས་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བཤད། (༡༩༧) གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཆེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པར་རུས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དང་
པོ་ལ་ཡང་རབ་རུ་དགའ་བ་སྟགས་ལྔ་བཤད་པ། མདོན་རུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།
དིང་རུ་སོང་བ་སྟགས་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ་ཞེས་པ་ནས། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །
 ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། མདོན་དུ་སྤྱུགས་པ་མཉམ་
 བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རྩལ་
 མཚོག་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རིང་དུ་སོང་
 འདིར་འདི་ནི་སྤང་ཅིག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཆར་འབེབས་ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་པའི་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་སྟོན་པ་
 ལ། རྒྱལ་བའི་ཞེས་པ་ནས། ལུན་པ་མཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་
 རྒྱལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཚུལ་
 ལུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལུན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་པའང་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་
 སྟོན་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ། ཞེས་པ་ནས། ས་འདི་
 ཤིན་ཏུ་རྩོད་བར་གྱུར་ཀྱང་སྤོ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ས་བཞི་པ་
 འོད་འསྐྱོབ་སྟོན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། ཞེས་
 པ་ནས། རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། ས་
 ལྷ་པ་སྤྱང་དགའ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།
 ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་ཐོབ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་འཆད་ཚུལ་ལ་ཡང་།
 བྱད་གཞི་སའི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་མཐུག་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་
 བ་རྣམས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་……
 ཉིད་(༡༩༩) ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་

ཉེན་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་རུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
དང་། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རྣམས་རུ་
སྤྱིན་པ་ལྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་རུ་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བཞག་གི།
འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བར་རུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རི་
སྐད་རུ། རི་ལྟར་བར་སྤྲང་བྱ་རྒྱུས་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་
ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱུན་གྱུང་། །བརྗོད་མི་རྒྱས་ན་
མཉམ་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྲག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་...
ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ན། བྲག་བཅས་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། བྲག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་རུང་གི་སྒྲིན་ནས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་བྲག་མེད་དང་། རྒྱས་སུ་རུང་བ་བྲག་
བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྲག་པ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲག་པ་རྣམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འདིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྒྱུས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལམ་གྱིས་.....
བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བྲག་པ་རྒྱས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བདག་རུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལ་སྤེད་པས་རྒྱན་པར་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་
བྲག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩོམ་པོ་ལ་རྒྱུ་མཐིལ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། །ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་བྲག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་བྲག་མེད་རུ་འཆད་པ་ནི། ལྷགས་འདིའི་བྲག་
མེད་རུ་འཛོག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བྱུང་གྱི་བྲག་བཅས་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐད་
དེ། དེ་འདྲ་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིར་དེ་

མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་རུ་འཛིག་པའི་དོན་རུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷགས་འདི་ལ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་(༡༤༧) བག་
 ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པར་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོགས་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་
 ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་.....
 མཁན་པོ་ན་རེ། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན། ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་
 གཡོ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་རྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། མཐུ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་འབྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་
 ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མོད་
 གྲང་། དེ་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་རུ་སོང་ཟིན་ནས། ས་སོ་
 སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བསྐྱེམ་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་
 གོང་རུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པར་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་ས་
 གཉིས་པར་ཞིང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་.....
 རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་རུ་གྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་
 དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་བཤད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀྱན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྟོང་བར་རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལྷགས་ལྷང་དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་ངོ་པོ་བསྟན། སྟོང་རྗེ་ལ་
 སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པས་ས་དེ་ཡང་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱིས་ཟིན་ཚུལ་བསྟན། ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ཞེས་པས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ཡ་
 ས་བརྒྱར་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅེས་པས། སའི་མིང་

ཐོབ་ཚུལ་དེ་བཟུང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སྐྱབ་བཤད་
 བཟུང་། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྟོན་ནས་
 བྱང་འཕགས་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ས་བརྩའི་དབྱེ་བ་འཐད་ལ་མཉམ་
 གཞག་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་.....
 བཟུང་། དེས་ན་ལྷང་དེའི་དོན་བཟུང་། (༡༥ན) བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ། སྐྱོད་ན།
 ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ། མཐའ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་མཆོན་པ་བྱང་འཕགས་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། གཞུང་འདིའི་.....
 དངོས་བཟུན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟགས་ཐབས་བྱད་པར་.....
 ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དོན་དམ་པའི་སའི་.....
 མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩར་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་
 བརྩར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་
 ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ས་བརྒྱད་པོ་དེ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བའི་དར་རྟེག་ལས་རིགས་གྱི་ས་ནས་རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡི་བར་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ལ་བཤད་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལྟར་
 ན་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་.....

ས་བརྩ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི། ཇི་ལྟར་ཉན་ཆོས་ཐེག་པ་ལས། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བརྩར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་རུས་པ་དང་། གཉིས་པར་
སྟོང་གཡོ་རུས་པ་སོགས་ནས་ས་བརྩ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྩོད་དུ་མེད་
པའི་ཡང་བརྩོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་གཡོ་རུས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་(༣༥བ) རྩེ་ཚན་བརྩ་གཉིས་རེ་རེ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་
བྱད་པར་དང་། ས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་རྒྱུང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་
བསྐྱམ་པའི་སྟོབས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱད་
པར་དང་། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ནས་
ས་བརྩ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་བར་པར་ཕྱིན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་དང་། ས་དང་པོར་འཛིན་བྱ་སྤྱིང་ལ་དབང་
བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱོབ་འཛིན་པ་ནས། ས་བརྩ་པར་
གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱོབ་འཛིན་པའི་བར་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་སྦྱོབ་
འཛིན་རྒྱལ་ལྷག་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ས་བརྩར་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ས་བརྩར་བཞག་ཀྱང་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་
མོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་དགག་བྱ་བདེན་གྱུབ་བཀག་ཙམ་
གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁའ་
སྤྱིང་བརྩ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བའི་ཆོ། འཕུར་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་དང་འཕུར་བའི་རྗེས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྦྱ་
རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ལྷ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་

ཤེས་ལ་སྒྲོ་བུར་ངྷི་བྲལ་གྱི་ཚམས་སྐྱ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས། སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚམས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། ཚམས་སྐྱ་མཐོང་བ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ནི། འགྲོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ན་རིགས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཚམས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི། འགྲོག་བདེན་ཚམས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། སྒྲོ་བུར་ངྷི་བྲལ་གྱི་འགྲོག་བདེན་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། སྐབས་འདིའི་ཚམས་སྐྱ་དེ་ས་སོ་སོའི་སྐབས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བའི་འགྲོག་བདེན་ལ་ཚམས་སྐྱར་བཏགས་པ་ཡིན་པས། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲོག་བདེན་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་ན་འདིའི་དོན་མཐོང་ཚུལ་བདེན་པར་བརྗོད་ན། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚམས་སྐྱ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།

གསུངས་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་
པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་སྤྱི་མ་.....
རྣམས་རིགས་འགྲེཁས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དེས་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྒྱུར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་....
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། འཕགས་པ་གུད་བུ་ལོར་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆེ།
བདག་གིས་བཙམ་(༡༩༧) ལུན་འདས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་...
ན་གཟུགས་གྱི་སྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་འགྲོའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་དར་ཁྲིམ་ལས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུ་
མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་ ....
གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །འདྲུལ་བ་ལྟར་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྤྱོད་ལཱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་.....
 བར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་རྣམས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ས་དང་འབྲ་ཆོས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་དང་འབྲ་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་
 འདིས་སྣང་བཅུད་གྱི་འདིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་རྣམས་.....
 ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། དང་
 པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བ་
 དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྟོང་
 ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱུད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དཔྱུད་སྟབས་གྱིས་.....
 དྲངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་གྱི་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕྲོས་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་ཐོབ་(༡༧) པ། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ། སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་...
 ལ་གཉིས་སྟངས་ལས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སྟགས་བཞིར་ཡོད་དེ།
 སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་...
 མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རང་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཐ་དད་དུ་སྟངས་བའི་གཉིས་སྟངས་
 སྤྱོད་ཡོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སྟངས་དེ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་.....

གཉིས་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་སྤྱི་ཡོད་པ་ནས་དང་པོ་སྐྱོད་པ་དང་ཐེག་ཆེན་...
 གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱོད་པར་འཛིན། །མཐོང་ལམ་དེས་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་
 གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་...
 ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་གྱི་མཐར། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡི་ཤེས་གཅིག་
 གྱུ་ཞིང་། ཡི་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་
 པའི་དངོས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པ་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་འཛིན་ལ། དེས་དངོས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་ས་
 གཉིས་པར་འཕྱོས་པ་ཏུ་ས་མཉམ། དེའི་རྗེས་སྤྱི་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་ཡི་
 ཤེས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་སྐྱོད་དེའི་རྗེས་སྤྱི་ས་གཉིས་པའི་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་
 སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་...
 ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་དངོས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་ས་གསུམ་
 པར་འཕྱོས་པ་ཏུ་ས་མཉམ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་
 འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ཏུ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། བཞི་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་ནི། ས་བཞི་པ་ས་ལྷ་པ་ས་ཏུག་པ་ས་བཏུན་པ་
 བཞིའི་སྐྱོད་མར་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། ས་བཏུན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
 པོ་དེའི་རྗེས་གྱི་རྗེས་སྐྱོད་གྱི་རྗེས་སྤྱི་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་(༡༥) འཛིན་འབྲིང་...
 གི་ཆུང་ཏུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་བཏུན་པའི་...
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེས་དངོས་སྤངས་པའི་ས་བཏུན་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་
 གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྐྱོད་གྱི་རྗེས་སྤྱི་ས་...
 བཏུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྒྲིབ་སྤངས་...
 བདེན་འཛིན་ཆུང་ཏུ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་...
 དང་ས་བརྒྱད་པར་འཕྱོས་པ་ཏུ་ས་མཉམ་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་

ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པ་
 རགས་པ་དང་འབྲིང་དང་མེས་སྐྱེས་པ་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པ་.....
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་། ས་དབྱ་པ་དང་ས་བཅུ་པ་དང་.....
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེས་པ་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 རྒྱལ་པ་ནི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་དེའི་སྤྱང་རྩེ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་མེས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་སྤྱང་བའི་གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་ཡོད་ཅིང་.....
 ཆོགས་ལམ་རྒྱ་དོན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་མེས་གཉིས་དོན་ལ་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་མེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་
 རིག་རྩེ་ཡེ་མེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་རྒྱག་པ་ལྟར་སྤྱང་ཞིང་། གཉིས་སྤྱང་
 རུབ་པ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྐྱེས་བྱུང་གི་ཡེ་མེས་ཐོབ་པ་ན་ཆོགས་ལམ་ནས་སྦྱར་.....
 ལམ་རྒྱ་འཕོས་པར་འཛོག །སྦྱར་ལམ་རྩོད་རྒྱ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་མེས་གཉིས་ལ་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་པར་བྱང་སེམས་རང་
 ཉིད་གྱིས་ངེས་མི་རུས། ཡེ་མེས་རང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྱང་
 མེད་པར་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་པ་ན་སྦྱར་ལམ་ནས་མཐོང་.....
 ལམ་རྒྱ་འཕོས་པར་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྦྱར་ལམ་རྩོད་ཅེ་གཉིས་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་མེས་གཉིས་ལ་གཉིས་སྤྱང་.....
 ཡོད་པར་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གྱི་སྤྱང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་རུས་པར་རྣམ་
 བཤད་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་(༡༥ན) འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་སྦྱར་ལམ་.....
 རྩོད་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱས་
 ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་པར་སྤྱང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་རུས་ཀྱང་ཞེས་
 སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་

ཆེ་ཆེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་བཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན།   དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ།   དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   དེའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ།   ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐོག་
 མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།   ཁྱོད་ས་གཉིས་པའི་
 ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་སྐྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་……
 ཡིན་པར་ཐལ།   ཁྱོད་ས་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།   རྟགས་ཁས།   འདྲོད་ན།   ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ས་གཉིས་
 པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན།   ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་དུས་སུ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྣམས་པར་ཐོབ་པར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།   འདྲོད་ན།   དེའི་ཆེ་ས་
 གསུམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།   བྱབ་སྟེ།   བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས།   ཇི་སྟིད་དུ་ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་རྣམས་པ་དེ་སྟིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྣམས་ནས་ནི་……
 གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོ།   ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   ས་
 དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་……
 པར་ཐལ།   ས་བརྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།   ས་བརྟན་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།   རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   (༡༥༧) ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་
 དག་ཙམ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།   ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་དེས་ཉོན་.....
 སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནམས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་
 བདུན་པ་ནས་ས་བརྒྱད་པར་འཕོ་བ་དེའི་ཆོ་ན་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་བཞག་...
 ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

༥ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར་རང་རྒྱད་མངོས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱད་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་
 བསྟན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྗེས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས།
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དང་པོ་
 དེ་ལ་ཡང་། རྟོན་ལྟ་གྱི་མཆན་ཐོབ་པ། རིགས་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུངས་པ།
 སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། རུས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་
 མར་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན། དམན་པའི་གནས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་སའི་སྦྱེ་
 བོའི་ས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལྟ་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་
 ཀྱན་ནས་གཡོ་བར་རུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཕྱི་
 མ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་
 བར་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་དེ་
 མདོར་བསྟུས་ནས་ས་དང་པོ་བ་དང་རྒྱན་ཁྱེད་ཁྱེད་པ་འཕགས་པ་བརྒྱད་

བ་གཉིས་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་དཔེས་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་
 བརྒྱད་པ་རི་ལྷ་དེ་ལྷར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་(༡༧ན)རྒྱད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་སྟོན་པ་དང་། ས་བརྟན་པར་ཉན་རང་སྟོན་སྟབས་ཀྱི་སྟོན་
 བས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་རྒྱང་པ་གསུམ་གསུངས།
 གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་རིང་རྒྱ་སྤང་བར་སྟོན་ཡང་ལྷག་པར་གྱུར། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་
 ལས་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ།
 བྱམས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་
 དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྟེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་
 ལུན་པ་ནི། སྟོན་པོའི་ཆོགས་ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གནས་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་……
 མ་ལོན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྟེས་པས་ཀྱང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཡུན་རིང་དུ་ཆོངས་པར་སྟུང་པ་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
 ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་བྱ་སྟེས་ནས་རིང་
 པོར་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་དང་། རིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡོན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་རྒྱན་
 པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་
 ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ནམ་……

མཁའ་ལྷིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་གྲུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་...
 བསྐྱེད་པའི་གཤམ་པའི་སྤྱུ་གྲུ་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱུ་གཞི་ནས་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། (༡༧) འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 པོ་ན་མེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 རྣམ་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 པ་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་
 ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རགས་པ་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་རྣམ་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་.....
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་རྟེན་
 ཆེན་ལས། འགྲེལ་བཤད་ལས་ལྷུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་རིང་
 ཏུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་རྣམ་
 ཡིན་ལ། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་རྣམ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སྟོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྤྱི་རྒྱན་སྟགས་མང་པོ་.....

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོའི་ལྷགས་དེ་མི་འབད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞེས་
 སྟགས་མདོ་ཆོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ལྷག་
 བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་.....
 བྱེད་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་སྟགས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མདོ་ཆོན་ཕྱི་མ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་(༤༠ན) ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་.....
 ༡ན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །མདོ་ཆོན་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་དབུ་སྟེ་སྟེ་བ་
 ཅུམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་ཆོན་དང་
 པོ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་....
 བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པའི་བྱུང་སེམས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་དེ། ས་
 དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་
 མདོ་ཆོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་.....
 དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་འབད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དེ་བརྟུང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་
 པ་ཤིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་
 དེས་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་གམ་....
 མི་གཅིག་སྟེ་སེམས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་

པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་བྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་.....
 བསྐྱེད་བརྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འོག་ཏུ་ས་བརྩུ་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་.....
 ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི།
 བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྒྱུ་ལས་བྱུང་
 བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་(༤༠བ) ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དོགས་པ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་
 རི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲེས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
 ཡང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་.....
 བྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་.....
 རིགས་པར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྷག་བསམ་དག་...
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་
 བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་

རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཡོད་དེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་
 དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དེ་གཉིས་དཔེ་སྐོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་ལས་བྱུང་
 བའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཉན་.....
 མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་གྲིས་གཞོན་པར་རུས་པ་ཉིད་ཡོད་པར་.....
 བསྟན་ནས་ད་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་ཉན་མོས་དང་རང་སངས་.....
 རྒྱས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་འགྲེལ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་
 སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཏྲ་དང་
 པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་
 པོ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་(༡༣) བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་.....
 གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་ས་
 བརྩུ་པའི་མདོ་དེའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་
 གཞུང་འདིའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་དེ་
 དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་
 ལས། འདིར་ས་དང་པོ་སྐགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འཆད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ དེ་ནི་རིང་རྒྱ་སང་བ་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 གཞུང་འདིས་ས་དང་པོར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་.....
 ས་བརྩུ་པར་ཉན་རང་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མདོ་སྡེ་ས་
 བརྩུ་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་

བྱེད་མདོ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་ཐེ་
 ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་
 ལྷ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་……
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་གྱིས་སྤོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་
 སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་
 རྒྱར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་སྤྲུལ་པས་སྤོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་……
 ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་……
 སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་……
 གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་……
 སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་……
 པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་……
 ལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལྷང་གི་ཆོག་དོན་
 བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གྲུབ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན།
 (༤༡ པ) བྱོད་གྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤོ་གྲོས་གྱི་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་……
 གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་། བྱོད་གྱིས་དེ་རྣམས་རིགས་སྤྲོ་བས་གྱི་སྤོ་ནས་ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་དེ་རྣམས་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་སྟེ་
 ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་……
 གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
 བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་དེ་སྤྲུལ་མ་ཐག་ཏུ་སྤོན་པོའི་ཆོགས་སྤོ་གྲོས་གྱི་
 སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཏེ། རྒྱལ་
 པོའི་ཆེ་བའི་རིགས་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོ་བ་དེས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེན་དེས་ཉན་རང་དག་བཙམ་...
 གློ་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་ཏེ། དེས་དེའི་ཆེ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བ་ལ་གནས་པ་སྟེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཅུས་པའི་སྒྲིན་ནས་དེ་རྒྱུས་ཟིལ་གྱིས་...
 གཞོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ནར་སོན་པ་
 བ། རང་གི་སྒྲིའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་
 པ་སྟེ་དེ་རྒྱུས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་
 ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་...
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདིས་རིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་བསམ་དག་...
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་...
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་དཀོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 བུད། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
 དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་... ས་
 དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གང་རུང་ལ་
 (༥༩) བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་འདིས་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་...
 གསུངས་པའི་དོན་ཀྱི་ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་...
 དག་བཙམ་པ་རྒྱུས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་འཆད་...
 རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་དོན་བསྐྱུ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་ཏུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་
 བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྒྲིའི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་...

དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱིས་ས་འོག་མ་རྣམས་
 ལུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 འདིའི་དོན་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་ལ། མདོ་འདིས་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་
 གྱང་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ལུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་སྟོ་སྟོབས་
 ཀྱིས་གྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་གསུངས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་
 འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་རང་གི་
 རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་མི་ལུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་སྤྱང་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་ལ་ཐོད་ཀླུ་ཏུ་སྟོམས་པར་འརྱལ་མི་ལུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་སྟག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མདོན་ཏུ་སྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མ་ཡིན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་
 འཁོག་པ་ལ། ཇིག་ཆེན་ལས། དེའི་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདེན་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འདོད་ལ།
 དེ་སྤྱར་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བ་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་བཅད་དགོས་ཤིང་།
 ཞེས་པ་ནས། བདེན་འདྲིན་གྱིས་ས་བོན་སྤྱང་བ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་
 བདུན་པར་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔོན་གཉེན་བར་(༤༩བ) ཆད་
 མེད་ལམ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པར་ཐལ། རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔོན་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ལྷགས་ཉེ། ཉོན་སྒྲིབ་བཅད་པར་མ་
 སྤངས་པར་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱངས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཉོན་མྱོང་ཟད་པར་མ་སྤངས་བར་དུ་ཉོན་མྱོང་གི་བག་ཆགས་སྤང་མི་
ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཙོ་སྤྱད་མཁན་གྱིས་གོས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་མ་བསལ་བར་
གོས་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མ་སེལ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བདུན་པར་རང་
གི་ངོས་སྒལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་མྱོང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་
མེད་པར་བཤམ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉོན་
མྱོང་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། ས་བདུན་པར་རང་གི་ངོས་སྒལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་མྱོང་གི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་བཤམ། ས་བདུན་པར་ཉོན་
མྱོང་གི་ས་ཐོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་གྲུབ་ཏེ། ཉོན་མྱོང་གི་ས་ཐོན་ཤེས་མྱོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་མྱོང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་མྱོང་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་མྱོང་
སྤང་བ་མེད་ལ་ཤེས་མྱོང་ནི་དག་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་
དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་ཐོན་སྤང་བ་ནི་ཤེས་མྱོང་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཡུང་འདིས་ས་བདུན་པའི་སྤང་ཅིག་ཐ་མར་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ས་
བདུན་པར་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བར་ནི་དངོས་……
སུ་བསྟན་ལ། ས་བདུན་པའི་དགྱིལ་སྟོང་མན་ཆད་དུ་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཡུང་དེའི་
བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉོན་མྱོང་སྤངས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོད་ཀྱལ་ཞེས་པ་བརྟུང་
རྟིང་པ་ནམས་སུ་སྟེལ་གཞི་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ནི་རིམ་པ་འཛུལ་བ་(༤༩ན) ལ་
ཟེར་བས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་རིམ་པ་འཛུལ་བའི་སྟོན་ས་ཉིང་དེ་འཛིན་

ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་ལུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ལུས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷན་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་.....
 ཞེས་པའི་དོན། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་
 བཤ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བར་སོང་བས་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་མཆུངས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 བཤམས་པོ་ན་རེ། ལྟར་གྱི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པར་མདོ་ལས་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་...
 ཅིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མངོན་
 དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་ཆེན་
 ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་བྱུང་པར་བཞག་དགོས་པར་
 ལྟར་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་
 དེ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ་
 ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་རིགས་ཤིང་།
 བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་ལེན་པ་དཔལ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལེན་པ་དཔལ་ནི་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག །

འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་ནི་ས་བདུན་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲིལ་ལ་རུ་བྱེད་པ་ལ་...
 མི་སྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་རུ་སྟོམས་པར་འབྱུག་ཅུས། ས་རྒྱལ་
 པ་མན་ཆད་རུ་(༤༣༧) དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དག་...
 བཅོམ་སློ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་གཞོན་ཅུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 འོ་ན། ཁྱིམ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་རྟགས་པའི་སྟེང་ནས་
 བཞག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྒྲགས་སྤྲུལ་མའི་འདོད་པ་མ་
 ལོན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་
 རང་སློ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟགས་
 རྒྱལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞིག ཁྱིམ་ཆེན་ནས་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 པོས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་
 འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དོན་འཆད་རྒྱལ་དེ་འཐད་པའི་བྱིས། རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོས་ས་བདུན་པར་བྱང་སྒྲགས་སོ་བདུན་བདེན་པ་བཞི་རྟེན་...
 འགྲེལ་རྟགས་པའི་ལམ་གང་མངོན་རུ་བྱེད་ཀྱང་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་...
 ལ་སྟོས་མེད་རུ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ཉིད་མངོན་རུ་བྱེད་...
 ཅུས་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་རུ་དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་...
 དག་བཅོམ་སློ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་གཞོན་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བེར་ཞིང་
 མདོའི་མཚན་མ་ལྷང་ཆོག་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། རིང་རུ་སང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་འདིར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲགས་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་...
 འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་...
 རྒྱལ་བས་འབྱུག་པའི་བྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་གི་སྟོས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་...
 ཤེས་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྷང་གི་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིས། རང་ལུགས་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་རུ་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་སྒོ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ཤིང་། ས་བརྟན་པ་ནས་
 རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྟག་པ་མན་ཆད་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 ལྡང་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
 པའི་ཆེ་བ་(༤༤ན) ལ་མི་གནས། ས་བརྟན་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་
 གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ས་བརྟའི་མདོ་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བརྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 འདིར་ཡང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་
 འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐད་ཅིག་
 མ་དེ་བྱ་རྒྱལ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པ་
 ལ་མི་འཐད་དེ། རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སྐབས་
 འདིར་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞི་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱེས་བུ་
 སྒྲོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རྟག་ཅུ་ཙ་
 འདས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྒྱས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཛོག་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་
 ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་འགྲིབ་པའི་
 མཐའ་ཐུག་པ་ལ་བྱ་ལ། རྒྱེས་བུ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་
 སྐད་ཅིག་མ་རྟག་ཅུ་ཙ་འདས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་
 ཐང་གཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་ལ་ཆའི་དབྱེ་བ་བཏགས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་ནི་རྣམ་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི་དེའི་སྐད་
 ཅིག་མའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་རྒྱག་རྒྱ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཀྱབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ས་བརྒྱ་པའི་
 མདོ་ལས་ཉན་(༤༤) རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་...
 ཡོད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་
 དགོངས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་སྦྱོང་འཇུག་གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོའི་ལུང་དེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་
 རོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པས་སྦྱབ་
 པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒོས་རྣམ་པར་བཅད་
 པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་པ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་
 བ་སྦྱོང་པའི་སྤྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་ལས་
 སོགས་པའི་རང་གི་རོ་སྤོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་.....
 འདོགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེ་ལུང་གིས་

བསྐྱབ་པ་ལ་རང་འགྲེལ་རྒྱ་རི་སྤྱོད་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱང་དྲངས་པ་ནས། གནས་མེད་ལེན་མེད་ཟུང་ན་འདུ། ཞེས་པའི་བར་
 དྲངས་ནས་གསུངས། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་དོགས་སྤྱོད་དེ་
 ལྟོན་པ་ལ། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་
 རྟག་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ནི། དང་པོ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དོན་ནི། གོང་རྒྱ་དྲངས་པའི་ས་བརྟུའི་
 མདོ་དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་……
 པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
 པ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
 གསུམ་(༥༥ན) ཀྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཉན་རང་དགྲ་
 བཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་
 ཐལ། སྤྱོད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་
 ཀྱི་སྤྱང་བྱར་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་……
 བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཆ་བར་འདོད་ན། ས་བརྟུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་རྒྱ་ལྟག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་……
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྤྱོད་……
 སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ཡོ། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་། ཉན་རང་
 དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་མ་
 སྤྱངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
 བྱེ་རྩལ་པའི་དྲང་སྤང་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྒྱ་སྟེ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སྟོ་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་གས་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་པོ་བདག་
 མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་སྤང་། ལྷབ་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྤྲིད་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་(༥༥) མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་.....
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་ལྷང་གིས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་
 ཆེན་འབྲེང་བའི་ལྷང་དྲངས་པ་སོགས་གྱིས་བཤད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་རང་འགྲེལ་དུ། ཇི་སྤྲིད་སྤང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས། ལྷང་
 ཆན་དུག་དྲངས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་དུ། རིག་ཆེན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ལྷངས་བསྟན་པས་མདོ་དྲངས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་
 རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། ཇི་སྤྲིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་
 ཆན་དང་པོ་འདིས་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་
 བསྟན་ཏེ། འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་
 ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་འཆི་སྤང་བ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། ལས་
 ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་སྟེ་འཆི་སྤང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་

ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟགས་པར་དེ་སྤྲོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་
 སྤང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་ནས་ཡོད་པ་
 དེ་སྲིད་རྩ་རར་འཇིན་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྐྱེན་མ་སྤང་བར་ཡོད་ལ།
 དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་སྲིད་རྩ་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ།
 དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཇིན་ཡོད། །རར་འཇིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་ཡང་
 བྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་
 འཇིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 རྟགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་པོ་རྒྱུ་ལས། མཆོན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་.....
 པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྤང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་དབང་རྩ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་(༤༥) སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཇི་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྤོན་པ་ལ། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་རྩ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་
 ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལ་
 སྐྱེས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་དེ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ལས་ཀྱི་.....
 ཉོན་མོངས་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས། དེ་ལས་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་
 མོངས་འབྱུང་བ་སྐྱེས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ཀྱི་བར་མཆོམས་མེད་.....
 པར་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་མགལ་མེ་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ལས་.....

ཉན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལས་ཉན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་དེ་སྤང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ལྟ་ན་པ་ལ། དེ་ནི་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱས་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་འདྲ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་
 འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤང་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ།
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉན་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལས་
 མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ཤིང་། །རྒྱས་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 མཐོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས། ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཟད་པས་ན་ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་པར་སྐྱབས་པའི་རིག་པ་གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་.....
 བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །མགལ་མེད་འཁོར་
 ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་
 པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་རི་བཞིན་རྒྱ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་
 ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་རྒྱ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་(༤༦) ལྟ་
 ངན་འདུ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཞེས་སྐད་ཀྱི་གཅིག་རྒྱ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལྟར་
 ཉན་རང་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐུང་འདས་
 ཐོབ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་ཉན་རང་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དོན་.....
 དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ནས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་.....

པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་
 དང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་...
 བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་...
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 རྒྱ་བྱད་ཤིང་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། གོང་
 སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་...
 པས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉེན་རང་
 གི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་དེའི་མཆུག་དེ་མ་
 ཐག་དུ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་ཞེས་གྲང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་...
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་དེ་སྤྲད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིམ་ལྟར་ཤེས་ཤེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 མཆུག་ཐོག་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས།
 དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་ངེས་པར་འདོད། །
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་གྲིད་མཚམས་སྟུར། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཉེན་
 རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་(༤༡ན) ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་...
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་...
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ལས་...
 ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་ངེས་པར་ཐོབ་.....

པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བར་གཞན་དོན་
 དུ་སྤྱིད་པར་མཆོམས་སྒྱུར་བ་སྟེ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
 གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞིར་
 བྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་
 བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་སྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་རྟོ། །ཞེས་པའི་མདོ་
 འདིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཉན་ཐོས་ལས་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་
 མངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 བ་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སྒྲིགས་སྤང་སྟེ་ལྟ་དབྱེ་བ་སྒྲིགས་དཔེ་ལྟའི་སྒྲིགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་མཛོ་
 ལྟར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕྱང་སྟེ་ལྟ་དབྱེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཀྱི་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་བྱང་བའི་
 གཏུལ་བྱ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ཐེག་
 དམན་(༤༧) འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མཛོ་
 གཞན་ཡང་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན་ །
 གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྤྱང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་

དེར་ནི་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་.....
 བྱིར། དེའི་བསྟན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་རྫོང་ལས་འདུས་
 བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡེ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་
 པར་དྲངས་པའི་གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་ཐེག་
 དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་འདིས་འདུས་བྱས་ཟད་པར་གསུངས་པ་.....
 གཉིས་པོ་དེས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་སྟན་པར་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། འོ་ན་
 གང་སྟག་བསྐལ་འདི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེ་ན་འདི་ལས་མདོ་དྲངས་པ་ནི། གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་བྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
 འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། རྩབ་པ། རྒྱག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར་
 ཞིང་། མི་འབྱུང་། མི་སྦྱེ་བ། འདི་ནི་ཞི་བ་འདི་ནི་གྲོ་མོ་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་
 པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ་སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
 འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིས་ཚས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདིས་བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་ཟད་
 པར་གསུངས་པས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་སྟག་
 བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནས་རྩབ་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་.....
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟག་མེད་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་དེའི་.....
 གཟིགས་རྩར་ཆེ་འདིའི་བྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞི་ཞིང་རྩབ་པ་དེ་བསྟན།
 རྒྱག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར། །ཞེས་པ་ནས། འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེའི་ཆེ་དེའི་གཟིགས་རྩར་ཆེ་བྱི་མའི་བྱང་
 སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞི་ཞིང་རྩབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིའི་ཟད་པ་
 འདི་བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བྱེད་དེ། (༤༡ན) དེ་དེ་དང་དེ་བྱང་པོ་

ལམ་གྱི་བུ་པ་གང་རུང་ལ་བྱེད། བྱི་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 མདོན་རུ་བྱ་རྒྱའི་མུང་འདས་ཡོད་ཆེ་མདོན་རུ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་མདོན་...
 ལམ་རུ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་བཟག་ཡོད་ཆེ། མདོན་རུ་བྱ་རྒྱའི་མུང་འདས་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་པ་སྐྱ་ན་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་རུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་...
 ཤེས་དེས་ལུང་སོགས་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཁི་ཁིང་། ལུང་
 པའི་སྒྲི་ནས་ལུང་པོ་གདོད་མ་ནས་བུ་པ་སྤྱེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་མདོན་ལུང་རུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ལུང་པོ་མེད་པ་དེ་...
 ལུང་པོ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་འདི་ཙུ་
 བར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ལུང་པོ་སྤངས་ནས་ཁིར་ཞུགས་པ། །དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་
 ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཁེས་གསུངས་པའི་འོན་མོ། །དེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅས་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་འོན་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་གང་ཞིག །བདེན་སྤང་རུབ་
 པས་བྱུང་པར་རུ་བྱས་པ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །བདེན་སྤང་དང་བཅས་པ་དེ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྤྲོད་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བསྟན་པར་ཙུ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་
 ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡིས། །གདམས་ངག་ལ་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་
 དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར།
 བསྟན་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྤྲོད་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འོན་དམ་པ་སྤྱེ་བདེན་...
 གཉིས་མདོན་ལུང་རུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་དེས་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་
 གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཡོད་པ་རྟགས་མཐའ་མེད་པ་ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀ་...
 བཀག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྟན་པར་མཛད་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྤྲོད་

ཉིད་སྟོན་པའི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀ་
 ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་……
 ཉིད་(༤༥བ) ལ་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱི་ལྟངས་སྒྲན་ཆོག་གི་མདོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་
 འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ལྷག་བསམ་
 བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་
 བ། མི་ལ་ལ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་རྩ་མོ་བྱང་བའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱལ་པའི་
 བྱད་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་འདོད་ཆགས་གྱི་……
 སེམས་གྱིས་དགྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ་སྟན་ནས་ལངས་……
 བས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱལ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཅིང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་……
 བྱེད་ན་རིགས་གྱི་བྱ་དེ་རི་སྐྱེ་མ་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་……
 བས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཙམ་ལུན་འདས་གང་བྱད་
 མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྐྱལ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱལ་
 བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བབྱེད་པའི་མི་དེ་མདོན་
 པར་བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱལ་
 པ། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དང་དག་བསྟེན་དང་དག་
 བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྐྱལ་པ་ཡིད་ལ་……
 བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་
 བེ་མི་སྐྱེན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་……
 ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་སྟོབ་པ་
 རྣམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱལ་

བསྐལ་བ་དང་སྒྲིང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བསྐྱེམ་པའི་སྒོ་དེ་ཐར་ལམ་མ་.....
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྒྲོབ་པ་དེ་ཕུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་
 དངོས་གནས་པར་གཟུང་ནས་(༤་ན) སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་འདི་ནི་མི་རྟག་སྒྲུག་...
 བསྐལ་སྒྲིང་བདག་མེད་དོ་སྒྲུམ་ཏུ་བསམ་པས་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྟོག་མི་...
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས་བདེན་འདོན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་
 གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
 པ་ལ་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སྒྲུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་མཐོང་.....
 བས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་...
 བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅས་
 བཀལ་སྒྲུལ་བ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩུར་གྱུར་
 པས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏུ་...
 གསོལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་
 བདག་གི་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་གཞན་ཏུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་ཟུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བཙམ་
 ལུན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་ཟུར་པས་འདི་སྐད་ཅིས་གསལ་རྟེ། །
 བཙམ་ལུན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས་ཇི་ལྟར་སྤྲུམས་པར་
 བཞི། བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདྲ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀྱན་
 འབྱུང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་
 (༥༧བ) ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེན་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་
 སྒྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉན་མངས་མངོན་རྒྱར་པ་རེ་ཤིག་སྤངས་པའི་གང་
 ཟག་འགའ་ཞིག་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་སྟུམ་རྒྱ་འབྲུལ་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་རང་.....
 ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་རྒྱ་.....
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་སྟུམ་རྒྱ་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་ཟུར་རྟེ།
 ཡང་མཆིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དག་བཙམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རྟོགས་པ་རྩོམ་གཙང་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱུར་འདི་
 ཅི་སྟུང་དུ་སེམས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པས་འདི་སྟུང་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས། རབ་འབྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་
 འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤང་དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་
 ལ་ཡང་བྱགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་ཞེས་
 བཞུའོ། །ཞེས་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་དེ་འདི་སྟུང་
 དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས་པར་གྱུར་
 བ། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་
 པ་དང་། སྟོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པས་བྲལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་ཚུལ་ཡང་། ལུང་(༥༠ན) དང་པོའི་དོན་
 བློ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱུར་ལ་རྒྱན་བྱགས་ཀྱི་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་
 འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་པ་པོ་རྒྱན་བྱགས་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བདེན་
 པར་བཟུང་བའི་སྟོན་པ་བདག་གིས་དོན་དམ་པར་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དང་། རབ་འབྱུར་གྱིས་དེ་ལྟར་
 མི་འཛིན་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སོགས་གསུམ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 འཐད་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་སོགས་མཐོང་སྤངས་
 ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཆོས་གཉིས་པའི་དོན་ནི།
 རྒྱན་བྱགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་
 དང་། སྟོག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་
 བརྟགས་སོགས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེས་དེ་རྣམས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་.....
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུམ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུངས་པར་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུམ་དུ་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་.....
 རྒྱད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་
 པར་བརྒྱུད་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་བདེན་...
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་གྱུས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་
 ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་
 པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བའི་
 དབང་དུ་མཛད་ཅེས་འབྲུང་རིགས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་(༥༠༦) བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སུན་
 མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་སུན་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་.....
 ཅེས་པ་གཉིས་དོན་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སུན་མ་ཕུང་བའི་ཞེས་པའི་དོན་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་མ་རྟེན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་ཚོད་སྤྱང་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་...
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོགས་པ་དང་། དེའི་ལན་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱད་པའི་
 རྩ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་

སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་ཐུབ་པའི་སྣང་པའི་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་ས་ཐོན་དང་
 བཅས་པ་བད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་ས་ཐོན་
 སྤྱོད་ཅུས། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་
 ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ས་ཐོན་བད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་སྟེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་
 ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་
 དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་
 ལ་དེ་ཡིད་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཡིད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དགོས་པར་རྣལ་འབྱོར་(༥༡)ན་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 ཡང་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
 ཅན། རང་ཉིད་གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་
 གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་
 པ་གོམས་ཟིན་འབད་སྒྲུལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་ཆེན་ལས། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆོད་མས་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱེམ་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་
 ལུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་པོ་
 ཅག་མི་སྤྲོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམས་
 པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་
 ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲིམ་སྤངས་གང་གི་ཡང་ས་
 བོན་སྤྲོང་མི་རུས་པས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་མཐར་དག་བཙོན་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། དྲངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་པས་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་དང་། དེས་
 བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་འཇིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་
 ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བས་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་
 བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་ལུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 གྲུབ་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེའི་སྤྲོང་ནས་ས་བཙུ་དང་ལམ་སྤྱི་མ་གསུམ་བསྐྱོད་པ་
 དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 ནི། སྤང་བྱ་ཙོང་པ་དེའི་སྤྱོད་མེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོད་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་མི་རྟག་སྟགས་བཙུ་བྱག་ཆད་མས་གཏན་ལ་(༥༡ བ) འབེབས་པ་དང་།
 དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རགས་པ་མངོན་ལུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་...
 ཉོན་ཐྱིབ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཁས་...

ལེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་
 བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ས་པོན་སྤྱོད་རྣམས་པར་བཤད་པ་
 དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དབྱ་བཅོམ་པ་འཕྲོ་བ་པར་
 རྣམས་པར་བཤད་པའི་མདོ་བསྟན་བཅས་རྣམས་ནི། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཕྱི་
 དོན་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་དེ་འཇིག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
 པར་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྩ་
 དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྤྱོད་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་སེམས་ཅམ་
 པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དྲང་
 དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིག་
 ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཇིག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤ་མོར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་མདོན་སྟུང་
 དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ས་བརྩ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་
 བཞུད་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་རིག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་(༥༩ན) པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་མདོན་

སུམ་རུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་.....
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེན་ལ་མི་གཞོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྩལ་ཕན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
 དང་། དེས་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང་། རུས་སྤྱི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དེས་མཐུན་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་
 བྱ་བྱུང་མཐས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པར་བཞུན་
 གྲང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟ་སྟེན་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 གཞོན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟུན་མེད་དེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་མ་ཟིན་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ལྟ་སྟེན་ལ་མི་གཞོན་ཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱི་མི་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེས། སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོགས་པ་ལྟ་སྟེན་ལ་མི་གཞོན་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་.....
 སུམ་རུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཙུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་
 གསུམ་བཞོན་རུས་པར་གསུངས་པ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་རུ་འགྲེལ་ན།
 དེ་ལྟར་མདོ་གང་རུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
 རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས་
 གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་.....
 དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་རུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 རྣམས་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བ་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འགྲོ་དགོས་པར་....

གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་(༥༢༥) རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་གྲོལ་གྱུར་གྱི། །བསྐྱམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་དང་། རྟོབ་དཔོན་རྒྱན་
 མཁན་པོ་སྐུ་གསུངས་གྱི། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་དེ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་རྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གྱང་གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་དེས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་སྤངས་དང་སྐྱམ་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤང་མི་རུས་ན། ལམ་དེ་
 གཉིས་པོ་དེས་སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་པོན་སྤང་རུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་སྤང་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་རུས་ཀྱང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བདེན་འདྲིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་ཅན་ཡང་སྤང་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྤང་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་གཉིས་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྤང་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤང་བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་

རྒྱས་ཀྱང་། དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
 སྤྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱང་བ་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 གྱིས་སྤྱང་པའི་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་(༥༩ན) འགྲོ་དགོས་...
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་དག་གི་གྲུབ་དོན་ལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཙམ་གྱིས་དགྲ་བཙམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་
 དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་...
 རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཙམ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་དགྲ་བཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིང་འཇུག་གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་
 འཇུག་མཁན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱིང་འཇུག་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཆོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དེ་སྤོན་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྤྱིང་ཉིད་མཐོང་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱེད་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་...
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་
 ལ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་...
 གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུམ་ཤེར་

བྱིན་གྱི་ལུང་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད། ཅེས་སྟགས་དང་།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་……
 ལ་སློབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་……
 ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། སྟོན་(༥༣༧) གཞན་ཡང་། བསྟན་ཙ་དགེ་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སྟོང་དག་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་
 དང་བཅས་རྣམས་གྱི། །མྱ་ངན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་ཀྱང་མངོན་
 པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་རུས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་དགྲ་བཅོམ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་དགེ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། བྱོང་བསྟན་པའི་རྩ་བར་
 དགྲ་བཅོམ་པ་བཞག་པར་དཀའ་བ་སྟེ་བཞག་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱོང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་……
 དང་བྲལ་བའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ་ཐོབ་མི་རུས་……
 པའི་བྱིར། འོ་ན་བསྟན་ཙ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་ན། དགེ་
 སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྟན་
 པའི་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་རྩ་བ་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐར་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤྲོ་སྤྲོ་ཐར་པ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། སྟོང་འཇུག་དར་
 རྒྱུ་ལས། དགེ་སྟོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྩ་

མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་
པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐུང་།
ཞེས་གསུངས། ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་པའི་
རྩྭ་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་པ་ལ། ཉེ་བར་(༥༩) མོངས་སྤངས་པས་
གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་དུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་.....
བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཉེ་བར་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་.....
སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དག་བཅའ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོམས་
པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེ་བར་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས།
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་། འདོད་ན། ཉེ་བར་མོངས་མེད་ཀྱང་
དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཅམ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེ་བར་
མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་
རུས་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཐུང་མར་སྟེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བའི་ཐུང་། རེ་ཞིག་ཉེར་
ལེན་སྤྱོད་པ་ནི། །མེད་ཐུང་ངེས་པ་ཉིད་ཅེན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ།
ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་སྟུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་

གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 དེས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་ཚོངས་བཞིན་
 ཏུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ཅུས་ལ། ཡང་
 སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་དེ་ལ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་གྱིས་དྲངས་.....
 པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་
 འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་(༥༩) མ་ཡིན་....
 པའི་སྲིད་པ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེས་སྲིད་
 པ་ཕྱི་མ་དེ་སྤྲོང་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་ཚོངས་མ་རིག་པ་དེ་
 ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྲིད་པ་ཡིན། ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་
 ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ལམ་དང་བྲལ་བས་སྲིད་པ་སྤྲོང་མི་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཚོར་བ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དང་མི་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་
 ན་ཡང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་
 སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཚོར་བ་གཉིས་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པར་རྟོགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་པར་མ་རྟོགས་གང་ཟག་
 རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྤང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་་་་
 པར་བྱས་པས་སྤང་པ་སྤང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་་
 གྱང་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་འགའ་་་་་
 ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་དེས་དྲངས་པའི་སྤང་པ་གནས་པར་འགྱུར་བ་་་
 རྟེན་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟོགས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ། སྤང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས། །འགག་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། རྟོགས་དེ་གྲུབ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་བསྐྱམ་པས་་་་
 མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགགས་་
 གྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐར་ཡང་ཉོན་མོངས་(༥༥ན) མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་རེ་ཞིག་འགག་གྱང་སྐར་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་
 པ་ལ། དེ་བས་སྤང་ཉིད་བསྐྱམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས་གྱིས་གང་ཟག་དང་ལྷུང་པོ་རང་་་་་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤང་པའི་སྤང་ཉིད་བསྐྱམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་
 བའི་སྤང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་་
 བ་ཐོབ་མི་རུས་པར་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 ལ་སྤང་པ་ལྷག་ལྷགས་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་
 བའང་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྤང་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ལྷག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོར་བ་ལ་སྤང་པ་ལྷག་ཚུལ་

ཡོད་དེ། ཚོར་བའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་……
 རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་……
 པར་སྤྲོད་ནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲོད་བ་ལ། རང་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་རྩོད་སྤྲོད་དང་། འགྲེལ་བ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་སྤྲོད་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལྷགས། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་རིགས་པ་དང་ལྷང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་པས། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། འདི་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་……
 ཡིན་པའི་སྡེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་(༥༥བ) བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ།
 སྤྲོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་……
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་བཤད་
 མ་ཐག་པ་དེ་གསུངས། འདིའི་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 རྩོད་པ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་
 ཚུལ་ནི། བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྤྲོད་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཡིན་
 བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྤྲོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།

ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁེས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པ་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་། ས་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྲོན་
 ལམ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམས་དང་ཆོགས་
 གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་རིན་
 ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྤྲོན་ལམ་དང་། སྤྲོད་པ་ཡོངས་བསྡོམས་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་
 ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། ཁེས་
 གསུངས་སོ། ཁེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། སྤྲོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྤྲོད་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྤྲོད་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྒྱ་
 དང་། སར་ཕྱིན་བརྒྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟིང་རྩེ་སྤྲོན་ལམ་སོགས་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཉན་
 ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ཁེས་སོགས་གསུངས་(༥༦) པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་
 བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ། །ཇི་སྐད་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱི་
 ཞལ་མངའ་ནས་ཀྱི། མཆོན་མ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར། སྤྲོད་ཀྱི་ཐར་པ་མེད་
 པར་གསུངས། དེ་ཕྱིར་སྤྲོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བྱོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྟོན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་.....
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་བསྟན། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་བྱོང་གི་ཚྭ་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བ་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཐེག་དམན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྟུབ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་
 དམན་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བུ་མེད་པར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་
 པ་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བས། ཐེག་དམན་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་
 བསྟུས་ཙམ་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་སྟོན་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་...
 མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་(༥༦) པའི་སློ་.....
 བསྟན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་
 ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟོན་པ་ནི་མེད་དེ། ཁམས་
 གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་
 དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ལྟས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པར་

དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་
 འཕགས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད་པ་
 དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་དང་། དེས་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེམ་པ་དེ་དེས་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་ཐྱིབ་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་
 པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་ཐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ནི་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་
 པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མི་
 སྐྱེམ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་
 བས་བསྐྱེམ་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་
 ཡས་པའི་སློན་ནས་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྟར་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ།
 ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པའི་
 སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པའི་སློ་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་
 སྤྱིང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་(༥༧) རྣམས་
 པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྣམས་རྒྱན་

ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་བྱེད་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤང་བྱེད་དང་ནི་ །
 ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་.....
 རུས་ཀྱང་། །འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་མི་རུས་པར་
 གསུངས་པ་ལི་བྱེད་དང་། །ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་བྱེད་
 སྤྱོད་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་པས་གཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་བདེན་
 འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་བཤད་པ་ལི་བྱེད། ཞེས་ཟེར། བྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་མི་
 འཐད་དེ། བྱོད་པོད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་དོན་
 བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལྟར་བསྐྱམས་པས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
 པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་མི་རུས་ལ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་སྤེལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། བྱོད་
 དོན་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་མེད་པར་རྟོགས་.....
 ཤིང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྤང་.....
 རུས་ཀྱང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་པས་ཞེས་གང་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
 པ་ལི་བདེན་འཛིན་སྤངས་ན། དེས་འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་.....
 བདེན་འཛིན་སྤང་དགོས་པ་ལི་བྱེད། དེས་སྤྱོད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་ན་
 དེས་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལི་བྱེད། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་
 རྟེན་ཏུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་པ་གཞན་
 ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒོ་ཁ་སྒྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་.....
 རྟོགས་རུས་པ་ལི་བྱེད། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལི་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷང་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་སྤྱོད་
 དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལི་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་.....

ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་(༡༧) ཡིན་
 ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱུ་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱུ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་...
 མེད་ཐུན་མོང་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་ལ་ལྟ་
 བ་འབྲིང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནམ་པར་དག་
 པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་...
 གྱི་བྱད་པར་འབྲེད་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བསྐྱེད་བྱའི་སྟོང་...
 ཉིད་ལ་ཕྱ་རགས་གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙུག་
 བོའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་དབང་པོ་ནོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་...
 གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་དུ་གཏིང་དཔོགས་མི་དཔོགས་གྱི་སྐོ་
 བས་དབང་པོ་ནོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། ལོག་པར་
 རྟོག་པས་གོ་བོ་པ་ཁ་ཅིག །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་
 པའི་དོན་ལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐྱེད་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐྱེད་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་དུ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་མེད་དེ། ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷང་
 དེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་.....

བྱིར། རྟོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། རྟོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་
 ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམས་(༥༥ན) ལུ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་...
 དེའི་མདོར་རྟོགས་བརྒྱད་པའི་སར་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ལ་
 འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འཛོག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་རི་ལྟར་
 འཕགས་པ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་...
 ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་རྒྱན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་...
 བཞིན་ཏུ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་
 བཞིན་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་འཕགས་
 པ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
 འབྲས། བྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་རྣམས་སུ་བགྲང་
 པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པ་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་
 རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་སྐད་དོད་གྱི་
 ཞུགས་པ་གཉིས་གྱི་སྐད་དོད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷོ་རྩེ་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱན་ཏུ་
 ཞུགས་པ་ཞེས་བསྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིར་སྐབས་འདིར་
 རྒྱན་ཞུགས་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འདྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་
 པ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ནས་རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་ཞུགས་སུ་བགྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་
 ཁས། གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་བྱིར་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པ་
 བརྒྱད་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ནས་རྒྱན་

ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་བགྲང་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་.....
 བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་
 ཡིན་དཔེས་པར་ཐལ། བྱིར་འོང་དེ་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། བྱིར་མི་
 འོང་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས།
 བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས། དག་བཙམ་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་
 ལྷ་གངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་(༥༥) གསུམ། ཁ་
 ཅིག །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཉན་རང་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
 ཀྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་བེར་ན། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སློ་ཡང་ལྷག་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདིས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉན་རང་
 དག་བཙམ་སློ་སྟོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་མ་མཐའི་མཆོམས་གཅིག་
 མ་བརྟན་པར་ཐལ། བྱིར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་.....
 སེམས་དཔའ་རང་གི་སློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དེའི་ས་མཆོམས་གཅིག་.....
 བརྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷང་དེའི་བརྟན་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཉན་རང་དག་བཙམ་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་.....
 ཀྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཉན་རང་དག་བཙམ་བསོད་ནམས་
 ལྷ་གྱུར་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་...
 བ། མ་བྱུང་སྟེ། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད། ཉན་རང་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱིར་གྱི་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དེ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཀྱུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསྐྱམས་པ་ཡང་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་བྱང་སེམས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་ལ་བསྐྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་.....
 རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། (༥༦ན) བྱང་སེམས་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བེལ་.....
 ཀྱིས་གནོན་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱམས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་
 རྒྱུད་འདས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱམས་པ་དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཕྱིན་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་
 དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱུར་
 པའི་སློ་བྱེད་ཀྱིས་གོང་མ་གོང་མས་གནོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚྲོགས་ལམ་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བེལ་གྱིས་
 གནོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་བེལ་
 ཀྱིས་གནོན་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བེལ་གྱིས་

གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བསོད་
 བྱམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
 བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་སྤྲོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། མ་བྱུག་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ལ། ས་དང་པོ་བ་
 དེས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པ་དེ། འོག་མ་རྒྱུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
 རོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། (༥༧) བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་
 གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བསོད་བྱམས་ཀྱི་སྤྲོས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྒྱུས་
 རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་སྤྲོས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་ཐལ། ས་རྒྱུག་པ་
 མན་ཆད་རུ་དེ་ལྟར་མི་རུས་ཤིང་། ས་བརྒྱན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པའི་བྱད་
 པར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ས་རྒྱུག་པ་མན་ཆད་རུ་བྱང་སེམས་རང་གི་ལྷལ་
 འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་

རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་ལ། ས་བརྟུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རྣམས་
 པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཙུང་བར། རིང་རྩ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྤང་
 ཅིག་དང་། །སྤང་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། ས་
 བརྟུན་པའི་མདོ་ལས། ས་བརྟུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་.....
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལྟར་ན་རིང་རྩ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་
 གི་སྤོང་སྤྱོད་ས་བསྐྱེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར་གྱིས་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་
 གནས་པའི། ཞེས་པ་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པ་ལ་
 ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས།
 ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་
 ཆེ་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 རྒྱུས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤྱོད་(༥༠ན) པོའི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ས་
 ཀྱིས་ཟེལ་གྱི་གཞོན་མི་རྣམས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་
 ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པས་བྱབ་པ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །ས་བརྟུན་པའི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་རྩ་སྐྱར་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། འདོད་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 རྒྱུས་མ་ཐག་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་ཅིང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་.....

དོ། །ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་དེ། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པ་……
 གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱི་རྩལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི། །ཕྱི་རྩལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྩལ་སོགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། །ཁོ་ན་རེ།
 གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྒྱ་ཕྱུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །བྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 (༥༠བ) ཡིན་ན། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕྱུང་པོར་འཛིན་
 ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཕྱུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གང་
 ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་
 ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བའི་སྒྲེབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་ལ་
 བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །ལས་ཉོན་

གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ས་
 དང་པོའི་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །
 ག་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རྩད་ནས་སྤངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 ན་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་བྱ་བ་
 བློ། བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ།
 ཞེས་དང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟངས་བྱང་པར་བཞག་དགོས་
 པར་སྣང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་.....
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུང་སྤྲ་སྟེ་དེ་གཉིས་ལ་
 འགལ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་
 ཅུམ་མ་གཏོགས་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ངེས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༦༡ན) དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གང་ཟག་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་.....

ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།
 མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པར། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། །དེ་གཉིས་ཆང་བར་བསྟན་པ་
 ལགས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་
 རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། ལྷགས་འདི་ལ་
 བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ལ་ཤེས་སྐྱབ་ཆུང་འབྲིང་……
 ཆེན་པོ་དགུར་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བའི་……
 རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་བྱུར་བ་ལ་སྤང་ཡང་བདེན་འདྲིན་ལ་དགུར་བྱེད་ནས་……
 སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་མ་ལོན་……
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྐྱབ་དགུར་བྱེད་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བར་ཁས་མི་
 ལེན་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་འདོར་བའོ། །ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱིག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་འདྲིན་ལ་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་
 འདྲིན་དགུར་བྱེད་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་……
 སྤྱོད་བའི་རྣམ་གཞག་དགུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་……
 པ་རང་ལྷགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འབྲེལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་
 བྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་(༦༡) རྟོགས་རྒྱུ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་
 རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་བདེན་

འཛིན་ལ་དགུར་སྐྱེ་ནས་ས་གནིས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་ལམ་གྱི་.....
 སྤྱིང་བའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ནས་
 གཟུང་རྟོག་དགུ་དང་འཛིན་རྟོག་དགུ་དང་། དེ་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་དགུ་
 ཡང་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་ཆུང་.....
 འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ས་གནིས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱིས་སྤྱིང་བར་ཁས་.....
 ལེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི། ས་དགུ་ལ་ནི
 ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སྐགས་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། རིག་ཆེན་ལས། མོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནིས་རྩ་གཅིག
 དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིང་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་
 པར་མི་དགའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནིས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན
 དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྡང་གི་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་དུ་དགའ་.....
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཡིན་རྟེ། མོས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་དགའ་ལ་
 འཕགས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
 སངས་རྒྱས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གཏན་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི། སེམས་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་གཅིག་དུ་མ་སོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་སྤྱིང་ཉིད་དོན་སྤྱི་
 རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་མོས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་ཡོད་ལ། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གནིས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྩ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་ཉིང་འཛིན་ཏེ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནིས་སྤྱང་རུབ་པ་འཕགས་པའི་ཆེ་ཡོད་ལ་སྤྱིང་ཉིད་དོན་སྤྱི་
 རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་སྐབ་ལ།
 སྤྱིང་ཉིད་ལ་གནིས་སྤྱང་རུབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་.....
 ལྡང་བྱེད་པ་དགའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བྱོད་གྱི་དགག་པ་དེ་འབྲེལ་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་

ཀྱང་། མི་རྟག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཞེས་
 སྐྱེས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་པར་(༤༢༣) མི་
 རྟག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
 དེར་ཐལ། མི་རྟག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོད་
 མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་
 རྟོག་དམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་རྟོག་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་...
 སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་རྟོག་ཡིན་ལ་མངོན་པ་གཉིས་...
 ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་...
 བ། མི་རྟག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་ཆེན་གྱི་མཁུག་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། རྟོག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བལ་ན་གཟུགས་ལ་
 སྐྱེས་པའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 སྐྱེས་པ་ཀྱི་སྤང་དྲངས་ནས་འགོག་པ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་...
 རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་དང་དེ་ཀྱན་ཡོད་པའི་གཞི་ནི་འོག་ནས་འགོག་...
 པར་འགྱུར་ལ། སྤང་པོ་གདགས་གཞི་གང་ཟག་བཏགས་ཆོས་སྤྱེད་པ་ནི་
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་དང་གཏན་...
 མི་མཐུན་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལ་སྤང་པོ་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་དང་། སྤང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་།
 གང་ཟག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ཤིང་རྟོག་ཡིན་ལས་དང་། ཤིང་རྟ་
 གཉིས་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར། གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕྱུང་
 སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་
 རྣམས། ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་བརྩོད་པ་ལྟར། །
 དེ་ནི་ཕྱུང་སོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་(༥༢བ) ཅན་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་དྲངས་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཕྱུང་སོ་རྒྱུ་བྱས་
 རྣམ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕྱུང་སོ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་
 རུང་ངོ་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། བདག་ཕྱུང་སོ་གཉིས་ཀ་གདགས་གཞི་དང་
 བཏགས་ཆོས་སུ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་.....
 གཞོད་དེ། ཕྱུང་སོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། ཕྱུང་སོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་
 ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་
 སྐྱེ་བྱེགས་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་མོགས་ནས་པ་རོལ་ལ་བརྟེན་པར་རྫོམ་ནས་
 རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེ་
 རང་གི་ཕྱུང་སོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་ཕྱུང་སོ་ལྷ་སོ་དེ་
 དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་ཕྱུང་སོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དངོས། གཞན་
 ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕྱུང་
 སོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་ཕྱུང་སོ་རྒྱུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡི།
 ཞེས་པའི་ལྷང་གཉིས་སོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་གཞིའི་དོན་དང་། བདག་ཕྱུང་སོ་
 རྒྱུ་བྱས་ནས། ཞེས་པ་ཡང་བདག་ཕྱུང་སོ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་སྐད་དོད་གཅིག་པས་

གཞུང་མང་པོར་དེ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་...
 འདྲིར་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་དེ་
 གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་
 གཉིས་ཀ་རྒྱས་མཉམ་ཏུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་
 གཉིས་རྒྱས་མཉམ་ཏུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་
 བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་(༤༩ན) དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 བྱོད་ཀྱིས་དེས་ན་རོང་སྟོན་སྐྱབ་པའི་སང་གས་ལྷགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་སྤང་པོ་
 ལ་དམིགས་ལྷལ་ཏུ་བྱས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་གཟུང་བ་ནི། ངར་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ལྷལ་གྱི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་
 གཞུང་གི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན། ཐོག་མར་སྤང་
 པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་པོ་
 དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེའི་
 དམིགས་ལྷལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་ཞེས་པ་དེ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་.....
 དམིགས་ལྷལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལྷ་
 ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེའི་དམིགས་ལྷལ་.....
 ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ངར་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་དེ་ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་.....
 པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། གཞི་མེད་ལ་ངའོ་
 ལྷམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ངའོ་ལྷམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ངའོ་ལྷམ་རུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དོན་གྱི་དངོས། ཉགས་དང་ངོ་
 དེར་ཐལ། ཐོག་མར་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་ལྷམ་རུ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ཡིན་ན། ཐོག་མར་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་ལྷམ་རུ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དམིགས་(༤༩༥) ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ངའོ་ལྷམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ངའོ་ལྷམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དངོས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་སྒྲིབ་པའི་སེང་གེས་ཞེས་པ་ལོག་
 པར་སྒྲིབ་པའི་སེང་གེ་དང་ནོར་འདུག་གོ། །དེས་ན་གོང་རུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟ་
 བ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུང་མང་རུ་དྲངས་ནས་རྗེས་ཞལ་
 གྱིས་མ་བཞེད་པའི་སྒྲིགས་སྒྲིམ་མང་པོ་གཅིག་གོ་ནས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་
 ཉག་ཉིག་མང་རུ་བཏང་བའི་མཐར། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
 མོངས་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐ་དད་རུ་ཡོད་ན་གང་...
 ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སོ་
 སོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་སྒྲོ་གཟུ་པོས་ཅི་སྟུ། འཛོག་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་
 ན་དིང་སང་གི་དགེ་བཤེས་རྟོག་དཔྱད་རྒྱུ་བ་ཤར་བ་གཅིག་གི་སྤྱགས་རབ་...
 ཀྱང་མེད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་མངོན་པ་

གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་……
གཉིས་ཐ་དད་རྩ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་རྩ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དིང་སང་གི་བསྐྱུས་ར་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
ཁྱེད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་ལོག །

འདིར་སྐྱུས་པ། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཙེང་ཁ་པས། ཐུབ་པས་
གསུངས་པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་མེད་འོན། ཐུབ་དབང་དགོངས་པ་ཅི་བཞིན་
བཀལ་བ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ནི། ཀངས་ཅན་
ཕྱིས་བྱོན་མཁས་ཀྱུ་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། རྒྱལ་འདི་མ་བཟོད་སྤྲུག་དོག་ཡིད་
འབྲུག་ཞིང་། སྤྱོད་ཆེ་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་བསགས་པས། དམ་པའི་
མགོན་ལ་སྤང་བའི་ཡིད་ལྡན་པ། ལྷ་སྐྱེས་སེང་གེར་བརྒྱམས་པ་གང་དེ་ཡིས། །
སྤྲུག་དོག་དབང་གིས་དམ་ཚེས་སྤྱད་པ་འདི། དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་ཚེས་
སྤྱང་ལས་མིན་ནམ། དེ་བས་བག་ཡོད་བཞེན་ན་མངོས་པར་སེམས། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་(༤༩) གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ཡང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་
རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ལྷར་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ཆད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཚེས་གྱི་
བདག་མེད་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་ངེས་པ་…
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ངེས་དཀའ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ངེས་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་ཟག་དང་ཚེས་
གྱི་སྤྱིང་རྩ་ངེས་རྒྱུད་བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱད་
གཞིའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་སྤྱིང་རྩ་ངེས་སྐྱེ་ལ་ཚེས་གྱི་སྤྱིང་རྩ་ངེས་དཀའ་…
བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་རིམ་ལ་ཚེས་གྱི་བདག་

འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
 གྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་སྡོན་རུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་རྩ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་དགོས་
 གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་སྡོན་
 རུ་འགོ་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟོགས་སྒྱུར་
 དེ་རྟོགས་སྒྱུར་ནམ་དག་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་
 མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེས་རྟོན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 གཉིས་ཀ་ཀྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་
 མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རྩ་
 ཆོད་མས་ངེས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་
 ངེས་པ་ན་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་(༤༤༥) ཡིན་ན།
 གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྩ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། དངོས་པོ་
 གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གོམས་འགྱུར་ཉི། །ཞེས་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་
 ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྟ་པོ་གང་།

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་རྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲིན་
 མེད་དེ། །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟངས་དུ། །བདག་
 མེད་ཆོད་མས་ངེས་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་...
 མེད་སྟོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་དུ་
 རྩེ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལམ་རིམ་ལས། །འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་
 ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་...
 གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས་
 དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་
 པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 གྱུ་བརྒྱུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་
 ལ་སྒྲུ་ཕྱི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ན་རྟོགས་ཅུས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 །ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་ཆེན་ལས། །དཔེར་ན། རྩལ་སྤྲན་ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་
 རགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་
 སྤྲན་ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་(༦༥ན) འཇིན་པའི་ཆོད་མ་...
 རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་
 ཟེན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པར་གསུངས་པའི་
 མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་སྤྲན་
 ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆོད་མ་རྩལ་གཞན་...

གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོད་མོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རྒྱལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་གྱིས་
 བསགས་པའི་རགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྒྱལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྒྱལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུང་དེའི་དོན་དུ་
 བྱས་ནས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་
 ཐོབ་རུས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྱག་སྤྲོད་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྩོམ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཤི་ལ་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལམ་ཆེན་སྤེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ལས། ལམ་ཆེན་སྤེལ་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། ཤི་ལ་
 རྒྱུ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། ལམ་ཆེན་སྤེལ་པའི་
 དགེ་སྤྲོད་ཡིན་ན་ལམ་ཆེན་སྤེལ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤི་ལ་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལམ་
 ཆེན་སྤེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་སྤྲོད་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྲོད་སྤེལ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལམ་ཆེན་སྤེལ་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་ན། ལམ་ཆེན་སྤེལ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྲོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཏེ། མདོ་རྩ་བའི་མཛད་བྱང་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོད་
 བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། སྤྲོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་བྱ་བ། ཞེས་
 སྤྲོད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྲོད་མ་
 བརྟེན་(༥༥) པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། མདོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་.....
 བས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པ་གཉིས་

ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། དེར་ཐལ། མངོན་པའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་པའི་ལྷེ་
 སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
 བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལྷེའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷེ་སྤྲོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ཚད་ལྡན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མངོན་པའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་
 མཁྱེན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གོ་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མངོན་པ་
 ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་པར་བཤད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་
 བཤད་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལྷོན་པ་ཤྲུག་ཕྱབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་
 ནས་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །

(༥༦ན) སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་
 དང་། །མུ་རན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག
 མངོན་པ་གཉིས་ནས་དག་བཙམ་པར་བཤད་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
 བ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་རྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་གཉིས་
 ཀལ་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག །མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་ན། རང་ཉིད་མངོན་པ་གཉིས་
 ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་ཉིད་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། མངོན་
 པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་
 གྱི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཅ་བར་འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་དེ་མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་
 མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཛོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་པ་གང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 དངོས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 དག་བཙམ་ཡང་ཡིན་དག་བཙམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་.....
 ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཙམ་པ་ཡིན་ན་དག

བཅོམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། མངོན་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་(༥༦བ) མངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་.....
སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པར་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག །དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟོན་པ་ཤྲ་
ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
སྤོབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་ཉོན་སྤོབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤོབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སྦྱོར་ལམ་ནས་
འཛོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་
གཞི་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་
རྟོགས་ན་སྤང་པོ་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས།
སྤང་པོ་བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་མི་རྟོགས་ལ་དེ་
ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་ན། དེས་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱང་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་(༥༧ན) ཅུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་……
 གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་
 རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེས་
 གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་རུ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་……
 འདྲན་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་……
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཅིག་རུ་
 འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྔ་སྔ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་
 རུ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་སྔ་བ་……
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུ་མ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་……
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེ་……
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། དྲི་བ་དང་པོ་ཁས་མི་
 ལེན་པས་དྲི་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་
 ཡང་སློ་དེས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་.....
 པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱས་པས་སྤང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སློ་འདོགས་པའི་....
 སློ་འདོགས་གཙོད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱོང་འཇུག་གི་ལུང་དོན་བཤད་པའི་ཆོ། ཁ་
 ཅིག །བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དྲུག་མངོན་སུང་དུ་(༤༡བ) རྟོགས་
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་མངོན་སུང་དུ་རྟོགས་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་
 བདེན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་
 དྲུག་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་པོ་དེ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་...
 ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འགོག་བདེན་ལ་སྤྱ་རགས་
 གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་ལ་དེ་
 ལྟར་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་
 ཟག་རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་...
 འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱང་པར་མངོན་སུང་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་...
 པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་.....
 པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལུན་གྱི་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྒྱལ་བདེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་སྤྱུ་
 འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མངོན་
 པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་བདེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་.....
 རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བདེན་གྱི་
 བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་.....
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། ཡང་ཁ་ཅིག སྤྱི་ཆེན་འཕགས་པ་དང་སྤྱི་
 དམན་འཕགས་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་མ་རྫོགས་་་
 གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་དམན་སྒྲོབ་པ་(༤༥ན) འཕགས་
 པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 རྫོགས་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། སྤྱི་དམན་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་རྫོགས་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བྱེད་
 པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་དམན་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་གཞུགས་བདེན་མེད་རྒྱ་རྫོགས་
 པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞུགས་བདེན་མེད་རྒྱ་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྫོགས་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་རྫོག་པ་ཁ་ཅིག ཁྲིཀ་ཆེན་ལས། སྤྱི་ཆེན་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པ་དང་།
 སྤྱི་དམན་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཅམ་.....
 གྱིས་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་པ་རྣམས་དབང་པོ་
 བརྒྱལ་ལ། སྤྱི་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་དབང་པོ་རྣེ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རྫོགས་བྱའི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་གང་ཞིག སྤྱི་ཆེན་
 གྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་རྫོགས། སྤྱི་

དམན་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་
 རྟེ། འཕགས་པ་ལས་སོ་སྟེ་དབང་པོ་རྣེ་བར་ཐལ། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་རང་གི་
 དེ་གང་ཞིག །འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། སོ་སྟེས་དེ་
 རོན་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ།
 སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རོན་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་ལས་འཕགས་...
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། འོ་ན། བྱུང་གི་དེ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་ལས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་ཀྱི་...
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་རྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱར་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་(༥༥) གང་ཞིག །
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་གཉིས་ཀས་.....
 སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་རྟེ། དེ་...
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་.....
 ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྟོང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་
 ལ་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བའི་རུས་པ་...
 ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡང་བྱུང་ལྟར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
 ཟག་གིས་བདེན་འདོན་སྤྱོད་བ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་ཆོགས་.....
 གསོག་དགོས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གིས་
 ཆེ་གསུམ་ལ་བདེན་འདོན་སྤྱོད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་ལ་རུས་པ་ཆེ་བར་

ཐལ། བྱང་སེམས་ཚྲགས་ལམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྲང་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་
མེད་གཅིག་ཚྲགས་གསོག་དགོས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉོན་ཐྱིབ་
ཚྲགས་ལམ་པས་དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་སྤྲང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱབ་ང་
ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྲངས་པའི་ས་མཚམས་ས་དང་
པོ་ཐོབ་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞིག བྱང་སེམས་ཚྲགས་ལམ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚྲགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྲང་ཕྱིར་ཏུ་
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚྲགས་བསགས་པ་དེ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེས་མཚུངས་སོ། །

ཅན་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།

༥༥ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚྲགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་བསྟན་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
བསྟགས་པ་བརྗོད་པ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
དཔེ་བཤད་པ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲི་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཚུལ་
ཕུན་ཚྲགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་
(༥༦ན) དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་
ལ། རྒྱུན་པས་ཁོངས་སྤྲད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་། ཞེས་པ་ནས། མཛོན་
མཛོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་
དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་
གཅིག་གསུངས། བཞི་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྲང་བྱེད་

པ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། །ལྷ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། །རྒྱལ་སྐུ་ཟླ་
 བ་ལས་བྱུང་སྤྲོད་མིན་སྤྲོད་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་
 སེལ་བར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །དེ་དག་གི་ནང་ནས། །དེ་
 རྒྱལ་སྐུ་ཆོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །བྱང་
 སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཆལ་རྒྱལ་
 གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་སྐུ་སྐུ་
 ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། །བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །གང་ཟག་དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་……
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །རྒྱལ་བྱིམས་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། །དངོས་སྤྱོད་བར་གྱུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། །དེ་དེར་ཐལ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །སྔ་ཐར་གྱི་རྒྱལ་
 བྱིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགེ་སྤྲོད་རྣམ་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིམས་ཆེས་ཡོངས་
 སུ་(༥༧) མ་དག་པ་ཞེས་པའི་སྐུ་བརྗོད་དུང་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། །སེམས་
 ཅན་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར།
 །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

ཡིན་པའི་བྱེད།

ཅན་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།

༥ ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་གསུམ་པ་
འོད་བྱེད་པ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག །
བྱེད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། བར་བྱེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཆོས། སའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་མཁུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་
ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་
གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་ཡང་། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟེན་
པ། བཟོད་པ་གཞན་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པ་ལྷན་མི་ལྷན་གྱིས་དབྱེ་
བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟེན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་
སྟོན་པ་ལ། གཡ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །ཞེས་པ་ནས།
མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡི་བཟོད་པར་འབྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་
པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞོད་པ་བྱས་པས་གཡ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །ཞེས་པ་ནས།
བསྟེགས་པའི་བཟོད་པ་ཏག་ཏུ་ལྷུར་བསྟེན་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བྱེད་བསྟོན་ཀྱང་། །
ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱས་
བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། གསུམ་པ་
དེ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མ་ཆེར། །ཞེས་སོགས་
རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་
འོད་བྱེད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ༥ ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་བ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་སྤྱང་བ་དང་

སྤངས་པའི་ས་མཆོམས་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་བབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་སྦྱིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཅིང་བྱེད་
 གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་
 ཐམས་ཅད་(༡༠ན) མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་གཙུག་ཅིང་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་...
 སུ་གནས་པ། ཤེས་སྦྱིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཉོན་སྦྱིབ་ལ་དབྱེ་ན་དེ་ཀྱན་བརྟགས་
 དང་། དེ་ལྟ་སྦྱེས་གཉིས་ལས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྟ་དང་བཅས་པའམ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱན་
 བརྟགས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། གྲུབ་མཐས་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་.....
 ཆགས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྟ་དང་བཅས་པའམ།
 དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་པ་དེ། ཉོན་སྦྱིབ་ལྟ་སྦྱེས་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྦྱིབ་ལྟ་སྦྱེས་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་
 སྦྱེས་གྱི་ས་བོན་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཤེས་སྦྱིབ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་བ་དང་།
 དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤངས་
 བའི་གཉིས་སྤངས་འབྲུལ་པའི་ཆ་གང་ཞིག །བདེན་འདྲིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་འཕགས་པ་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་འཇུག་ཤེས་རྟག་ལ་དུལ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤངས་བའི་བདེན་སྤངས་ལྟ་བུ། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་
 བཞག་ཅིང་། རང་འབྲས་གཉིས་སྤངས་འབྲུལ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བག་
 ཆགས་གང་ཞིག །བདེན་འདྲིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྦྱོབ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད།
 མཆོན་གཞི་ནི། བདེན་སྤངས་གི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ། དེས་ན་ཤེས་སྦྱིབ་ལ་ཀྱན་

བཀྲགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཀྲགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉན་
 མོངས་མ་བཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་
 གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲོད་རྒྱུ་། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་...
 མེད་ལམ་གྱི་རྩིས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་(༧༠ བ) གཉིས་གང་ཡང་...
 མེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེད་ཡང་
 འདྲོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེས་མཉམ་བཞག་
 དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་དུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གསོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་
 རྒྱལ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྤྲོད་བ་ནི་ས་འདྲིའི་སྤང་བྱ་ལ་...
 དགོངས་སོ། ཁྱིམ་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེས། སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རགས་པའི་
 དངོས་གཉེན་བྱེད། ས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་སྤྲོད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་འབྲིང་གི་རྒྱུ་བྱའི་དངོས་གཉེན་བྱེད།
 ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་...
 གྱི་སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུ་བྱ་སྒྲུལ་གཞི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ།
 དེའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པར་ནི་ས་ནས་སར་འཕོ་རྒྱལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲོད་བ་དང་སྤངས་པའི་ས་
 མཆོམས་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ནས་ཉན་སྒྲིབ་སྤྲོད་བའི་མགོ་རྩིས་ཞིང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་

ཐོབ་པ་དང་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤོང་བའི་མགོ་ཚྭ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་
 ཐོབ་པ་དང་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་ཐྱིབ་སྤོང་
 བའི་མགོ་ཚྭ་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་ཤེས་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཁ་
 ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་
 རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་
 པར་སྒྲིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འོད་གྱི་སྤང་བ་(༡)ན) འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་བཤལ། བྱོད་རང་གི་རོས་སྒྲལ་གྱི་
 སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་དཔོན་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དོན་གྱི་དཔོན་འགལ། བྱབ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་
 མོངས་མ་ཟད་བར་རུ་ཤེས་ཐྱིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་ཐྱིབ་ནི་དག་པ་ས་
 གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་པར་
 བཤལ། དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་དེར་གྱུར་པའི་ཐྱིབ་པ་ཡོད། དེའི་དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉམས་དང་སྔ་གྱབ་སྟེ། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 འདྲིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཉོན་ཐྱིབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་

བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེས། ཉོན་ཐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདྲོད་ལན་འདེབས།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུར་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་……
 ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས། སོང་དུ་འདྲོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་
 ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཉོན་
 ཐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་(༡༡) ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་བསྟོམ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དམན་
 ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་
 བདུན་པ་བ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་དེར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་……
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཏགས་གྲུབ་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བའི་གཙུག་པོར་དེར་ཐལ། བྱིས་
 བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱུང་པ་ཡོད་དེ།
 བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་
 བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙུག་པོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་གཞན་དོན་རུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལོན་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་མཁས་པ་ཁ་རྒྱུད་ལྷ་དར་ཁྱིལ། ཅིག་དམན་ལམ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩ་སྤང་བའི་གཙུག་པོར་
 རྟུག་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 རྟུག་ན་དེར་ཐལ། གཞན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞན་འཛིན་བདེན་པར་སྤང་
 བ་སྤང་བ་ལྟར་རྟུག་པ་འཐད་སྟུང་རུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་.....
 མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཉར་
 ཐུག། གཞན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ། གཞན་འཛིན་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་
 རྟུག་པ་འཐད་སྟུང་རུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱིས་མཐོང་སྤངས་ཤེས་
 སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་ཉན་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟུག་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱིས་དེར་ཐལ། བྱིས་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་གཞན་འཛིན་
 རྟུག་རུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་(༡༢ན) ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། མཁས་པ་ཁ་སྐོས་བསམ་སྤྱོད། ཅིག་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པར་
 ཐལ། མཐོང་སྤངས་སུ་རྟུག་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་
 སྤངས་སུ་རྟུག་པའི་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དེ་རང་གི་རྩ་སྤང་བའི་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་རྟུག་ན། དེ་དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷ་

མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སློ་ལྟ་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། །སྤྲེལ་ཡོན་ཏན་དག་ལྟ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྦྱིར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། །གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན། །དག་ས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ལས། །འཕགས་པ་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། །ལྷས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །དེས་ན། རང་འགྲེལ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྦྱིབ་མེད་བྱས་པ་ལ།
 །ཁ་ཅིག་གོ་སོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་.....
 པའི་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། །དེར་གྱུར་པའི་ཉན་སྦྱིབ་ཀྱང་མེད། །དེར་གྱུར་པའི་
 ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་སྟེ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་
 སྦྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་...
 མེད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་མེད། །དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། (༡༥༦) ཟེར་ན། །འདིར་མ་ཁྲབ་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཁས་གྲུབ་ཤི། ཅ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། །དེའི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྗེས་སྐབ་ཏུ་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟག་བརྒྱ་གཉིས་སྐབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དེ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ནས། རྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཉིད་ཆས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ལ་
 ཞེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་དེས་པར་ཐལ། རྟོམས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དབུས་
 མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིས་སུ་
 འདྲོད། འདྲོད་ན། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ། འདྲོད་ནས་ཉི་ཤེས་བར་འདྲོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། དེར་གྱུར་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་
 འབྲེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེར་གྱུར་བའི་མཐོང་སྤངས་དང་བསྐྱམ་སྤངས་
 གཉིས་སུ་འབྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱི་དངོས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 རྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། ཀྱན་བརྟགས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་སྟོ་ལྟན་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱད་དོ། །གཞན་ཡང་།
 དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟོམས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་
 རང་ཉིད་ནི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་
 ཉེ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱམ་.....
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་
 ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་

(༧༩ན) སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེས་སྐྱོབ་རྩ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་
 གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་
 པ་མ་ཡིན། རྗེས་སྐྱོབ་རྩ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་
 གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱད་དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ལ་བར་རྩ་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉན་སྐྱོས་དགྲ་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་རྩ་སྤང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་.....
 གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་ནས། ས་གཉིས་པར་
 འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དེ་སྤང་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་ནས། སྤྱིར་ལམ་
 རྩ་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དེ་སྤང་དགོས་....
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོགས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྱུན་པའི་པར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་སྐྱོབ་པ་ལ་
 བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་སྐྱོབ་པ་ལ་
 བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉན་སྐྱོས་དགྲ་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་རྩ་
 སྤང་བའི་ས་རྩུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུན་པའི་པར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་
 སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྔོན་རྩ་སྤང་བའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་ཅིང་།
 བོར་གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཙུག་པའི་རྟགས་པ་སྤྲོད་ཏུ་སོང་བའི་སྤྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཤེར་ཕྱིན་(༧༣བ) གྱི་ཉམས་ཅིང་།
 ལེན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙུག་ཕྱིན་གྱི་སྤྲིབ་པའི་
 དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱེད་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་སྤྱད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྟགས་པ་སྤྲོད་ཏུ་
 སོང་བའི་སྤྱད་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙུག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 རྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟགས་གཞག་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནས་དེའི་བར་ལ་ངོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བའི་སྤྲིབ་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་སྤྲོད་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྤྲིབ་ནི་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་ཐོབ། ཤེས་སྤྲིབ་ནི་སྤྲོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྤྲོད་
 ཏུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་
 བོར་གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་བོར་
 གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་སྤང་བའི་གཙུག་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་
 སྤྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཛད་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་
 སྤངས་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ། འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ། རྒྱུ་
 རྒྱུ་སྐྱོར་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་སྤངས་ཉན་མོངས་
 ལ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་དགུ་ཉན་མོངས་ལྟེ་རྒྱུ་སྐྱོར་གསུམ་ལྟེ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་
 ཉན་མོངས་རྒྱུ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་ལྟགས་ཆོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་

ཀྱང་། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོ་སྐྱར་གསུམ། འབྲིང་སྐྱར་གསུམ། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆུང་ཏུ་ཉེ་བརྟན་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷགས་དང་པོ་ལ། དམན་
 ལམ་སྒྲོན་རུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོང་གིས་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་དེ་སྤངས་པར་ཐལ། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱོང་གི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 མ་ལྷས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་(༥༤) གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་……
 སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དེས་ཉོན་
 གྲིབ་མ་ལྷས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོང་གི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རུ་གྱུར་པའི་ཐུག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོང་དམན་ལམ་སྒྲོན་རུ་མ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་རུ་གྱུར་པའི་ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་……
 ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། དེ་བཞིན་རུ་ལྷགས་གཉིས་
 པ་ལ་ཡང་སྒྱུན་རིགས་འགྲ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དེ་འབྲིང་སྐྱར་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་ཆེན་ལས། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལྟན་
 རྒྱུས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱག་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བ་འདིའི་……

སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག་མེར་ཆས་རྒྱུ།
 ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱར་གསུམ་ནས། རྒྱང་རྒྱ་
 སྐྱར་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་དགུར་ཡོད་ལ། དེས་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་རྒྱའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་པ་དེ། དེའི་རྒྱང་རྒྱའི་
 འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པ་དེ། དེའི་རྒྱང་
 རྒྱའི་རྒྱང་རྒྱའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ས་
 བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྒྲུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་རྒྱའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་ནམས་(༥༤) འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱང་སེམས་ས་
 བརྒྱད་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་
 ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་འདི་དག་ཞི་
 གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་
 ན། ཀྱན་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདི་ནི་ཀྱན་རྒྱ་སྐྱོར་བ་གསུམ་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན་
 མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔལ་ཡིན་ན། ཉོན་སྐྱབ་མ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་
 ན། འདིར་མ་བྱབ། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་མཛོན་རྒྱ་

སང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གསལ་གཉིས་ཀ་ཀྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས།
ས་བརྟན་པའི་དགྲིལ་སྟོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་རྒྱུར་དུ་འདྲི་དངོས་གཉེན་བྱེད། ས་བརྟན་པའི་
སྤང་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་རྒྱུར་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་ཀའི་དངོས་གཉེན་བྱེད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྲོད་དཀའ་
སྤེའི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གང་
ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་རང་
སྐྱེས་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་ལ་སྤྲོད་
དཀའ་སྤེའི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སང་བའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེས་
པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤེའི་
བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །(༥༥ན) ཡང་ཁ་ཅིག །ཉོན་སྤྲོད་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དག་བཙམ་པ་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱབ་
སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཐེག་ཆེན་དག་བཙམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །བྱང་དག་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་དག་བཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཁྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ།
 འདྲི་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དམན་ལམ་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། ཁྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲི་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཙམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཚུ་བར་འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སྒྲ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་ལམས་ས་
 བརྩ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་གང་ཟག་གང་ཞིག །
 ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ཐུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེ་མ་མ་གྲུབ་ན།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདྲི་མ་
 བྱང་པོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲི་ན། དེ་(༡༥) ཆོས་ཅན། དགྲ་བཙམ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དགྲ་བཙམ་ཞེས་
 པའི་དགྲ་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུང་།
 གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་
 ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་

ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཙ་བར་མ་བྱལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོན་གྱི་
 མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བགཏགས་བྱེད་གྱི་
 ཐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉལ་ས་གྲུབ་ཏེ། བྱོན་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོན་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོན་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱོན་གྱིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐར་པ་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་ཐར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་
 བཞིར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 ས་བརྩུ་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་
 སེམས་གྱི་ཐར་པ་གསུང་རབ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པའི་བགཏགས་
 སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷས་
 དང་ངག་གི་འརྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ལ། ཁ་
 ཅིག །ལྷ་དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྒྱུད་གྱི་འདྲོད་ཆགས་གྱི་བག་
 ཆགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ། ལྷས་གྱི་སྤྱུ་ལྟར་མཛོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་
 གི་བག་ཆགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྤྲོད་མ་ཟེར་བའི་ངག་གི་
 གནས་ངན་ལེན་ཐྱིབ་པར་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གཏི་ཐུག་གི་བག་ཆགས་གྱི་
 དབང་གི་རང་རྒྱ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པ་
 ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ལྷལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བའི་ཡིད་གྱི་
 ཤེས་པ་འཁྲལ་པ་དེ། ཤེས་ཐྱིབ་དུ་བརྟན་པས་ཤེས་ཐྱིབ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཐྱིབ་
 དང་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་(༡༦ན) ཞེ་སྤང་གི་བག་ཆགས་གྱི་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ། གཞན་ལ་སྤྲོད་

མ་ཟེར་བའི་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། ཉགས་ཁས།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྱུར།
 ཉགས་བྱེད། གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། གཞུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱུ་མཚོང་བ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྱུར།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་གསུང་རབ་གང་ལས་
 ཀྱང་མ་བཤད་པའི་སྒྱུར། གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། མ་རིག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྒྱུར།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱ་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
 ལུས་གཞུགས་སྤངས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་དེ། མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྱུར། ཉགས་རྣམས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྱུར། རྒྱུ་སྟེ། ཉན་ཐོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྒྱུར། ཉགས་གྱུ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེའི་སྒྱུར་ཉན་ཐོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 བྱི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དེ་ཡང་
 རིག་པ་དེ་མེད་ཅུང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅུང་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འགལ་ལྷ་མི་
 མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྒྲོ་འདྲེན་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱུར། རྒྱུ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྒྱུར། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་
 ཡིན་ན། ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱུ་བ་པའི་སྒྱུར། མ་གྱུ་བ་ན། ཉན་ཐོངས་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་(༡༤༥) ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་
 བྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་
 ཡོད་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ལ་ཚྭངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་
 རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་
 འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་ཚྭངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་མཆན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་དང་ཤེས་
 སྦྱོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྦྱོང་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་སྦྱོང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ། ཤེས་སྦྱོང་གི་མ་རིག་པ་མ་
 སྤངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 ལྷང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་
 རིག་པ་ལ་བྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་སྦྱོང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙུངས་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པ་...
 ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱིག་ཆེན་ལས།
 དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །ཞེས་
 གསུངས་(༥༥ན) པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་བདེན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་སྤྱོད་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཚྭ་སྤངས་པའི་སེམས་
 བྱུང་ཚྭ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་འབྲས་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ལ་ཚྭ་སྤངས་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཚྭ་སྤངས་པ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་པོ། །ཚྭ་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རུམ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །
 འཇུག་ཤེས་རྒྱག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་བདེན་...
 སྤང་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ལ་རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དངོས་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཅ་བར་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ། རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་
 བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པར་བཤམ། དེ་ལ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་
 བྱར་བྱར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་བཤམ། དེའི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་
 བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་སྒྲུང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་འཆར་ཚུལ་ལས། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་(༡༧) ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་.....
 འཆར་བའི་འཆར་ཚུལ་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ་བ། །སྦྱར་བ་
 ཉིགས་སྒྲུའོ། །

ཅེ ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།

༥ ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་འཆད་
 ཚུལ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙུན་འབྱུང་ལྟག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་པའི་
 ཆོག་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འདིར་ཕར་
 ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་ཐོབ་པའི་སྟོང་དུ་བཙུན་འབྱུང་...
 གྱི་ཕར་ཕྱིན་ས་དང་པོ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་ཐོབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་.....
 ཅེས་སོགས་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེ་འོད་
 ལས་ཆེས་ལྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེ་འོད་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་
 བརྗོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེར་ནི་ཅེས་སོགས་ཆོགས་རྒྱུ་གསུམ་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། ས་འདིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདྲིན་པའི་
 འདྲིག་ལྟ་སྤྱད་གསུ་སྟོང་བར་རུས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ་

རང་ཞེས་པའི་ཆོགས་རྒྱང་གཅིག་གསུངས།

ཅུ ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་བཤད་པ།

༥ ལྔ་པ་ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་འཆད་ཚུལ་ནི། ས་ལྔ་པའི་ངེས་ཆོག་
བཤད་པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ས་འདི་ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་བདུད་རྣམས་.....
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ས་འདི་ལ་པམ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་རུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ། ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། ས་འདིར་པར་བྱིན་དང་པོ་བཞི་ཡར་ལྷན་གྱི་སྟེང་རུ། བསམ་
གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ས་དང་པོ་བཞི་ལས་ལྷག་ཅིང་། བདེན་བཞི་ཕྱ་རགས་ལ་
མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་
ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་གསུངས།

ངཉ ས་རྒྱག་པ་མངོན་རུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་(༧༥ན) ས་རྒྱག་པ་མངོན་རུ་གྱུར་པ་འཆད་པ་ལ། །མངོན་རུ་
སྒྱགས་པར་ཅེས་པ་ནས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚན་རུ་འགྲོ།
ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་བཞི་སྟེ། སའི་ངེས་
ཆོག་དང་ཤེས་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་བསྟན་པ།
ཟབ་མོ་ཉེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲོན་པ་མཁྱལ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་རུ་སྒྱགས་པར་ཞེས་
སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་འཆད། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། སེམས་
བརྗོད་ལྔ་པར། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དེར་

བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། བདེན་བཞི་སྤྱ་རགས་ལ་མཁས་པར་
 བསྟན་པ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ས་གང་ནས་ཐོབ་ཅེན། དེ་ས་རྒྱལ་
 པ་མངོན་རྒྱ་ཁྱར་པར་ཐོབ་ཅེས་བྱས་པ་ལ། ས་འདི་ལ་མངོན་རྒྱ་ཁྱར་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ས་འདིར་ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གང་ཞེན། དེ་གཉིས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲི་ཀ་འདི་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ལོ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཐོབ་པས་ས་རྒྱལ་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་
 ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ལོ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 གྱི་སྤྱ་ལོ་རྒྱུ་ནི་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ལོ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་སྤུལ་རྒྱུ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་……
 འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་
 དང་པོ་ལྷས། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསྐྱོད་པ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དེ་
 དང་བཅས་ཏེ་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་ཅེས་པ་
 ནས། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་རྒྱ་གྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་རྒྱ་
 འོན་ཡང་ལྷར་འདུས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་
 དོན་བཤད་པའི་སྒྲོད་དོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་(༥༥)འབྱུང་
 ཚུལ། སྒྲོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཉམ་པར་བསྐྱུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་
 ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། །བཞི་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་ཟེར་གྱི་ཞེས་པ་ནས། མཚོག་རྒྱུ་འགྲོ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཤོ་ལོ་གསུམ་གྱི་འཆད། ཟབ་དོན་བཤད་པར་དམ་
 བཅའ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་གསུམ་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ཞེས་སྐད་ཆ་ཞུ་བ་དུས་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་། །ཞེས་སྐད་ཆ་ཞུ་བ་དུས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 ཟབ་ཅིང་ཞེས་སྐད་ཆ་ཞུ་བ་དུས་གསུངས། ལྷ་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་རབ་རྒྱུགས་ཞེས་པའི་བར་
 རྒྱུགས་གསུངས། དེ་རྒྱུགས་ཀྱི་ནང་ནས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་ཅིས་སྐད་ཆ་
 འཕྲོས་ནི། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། །ཞེས་བཤད་ན། ས་
 རྒྱལ་པ་བས་མཐོང་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མཐོང་སྐབས་དུ་གཟིགས་པ་རྒྱུགས་ལ་འདྲི་ན། མ་རིག་པའི་ཡིང་སྐྱོ་
 དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤོང་མ་རྒྱུགས་ལ་དྲི་
 བར་བྱ་ཡི། ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་སྐབས་
 དུ་མ་མཐོང་ཡང་། ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན། ལྷང་གི་དོན་ཡང་
 རང་དབང་དུ་འཆད་པར་མི་རུས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་སྤྲེལ་མཐའ་དག་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་བརྟེན་
 པའི་ཤིང་རྟེན་སྤྲེལ་འབྲེད་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་སྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། སྐུ་སྐྱབ་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་ན། དེ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
 ན། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱོ་བ་ཞེས་པའི་དུས་ན། ཞེས་སྐད་ཆ་ཞུ་བ་དུས་
 དེ་ལྟར་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུགས་འབྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆུལ་
 བྱིན་པ་ལ་སྐད་ཆ་ཞུ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུགས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཞེས་སྐད་ཆ་ཞུ་བ་དུས་གསུངས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐུགས་
 (ལྟ་ན) གྱི་དགོ་བ་རྒྱུགས་སྐྱོའི་སར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་རབ་

དགའ་སྐྱོད་འཕྲོ་པར་འགྱུར་བས། རབ་དགའ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་
 རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་དེས་ཉན་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཟབ་ཅིང་ཞེས་སྐྱོད་གསུངས། ལྷ་པ་
 ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཡང་
 དག་པའི་དོན་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། ལྟར་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྐྱེད་
 པ། དེས་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱ་
 པའི་མདོ་ལས། ས་ལྷ་པ་བ་དེ་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འརྒྱལ་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་
 བརྒྱས་འརྒྱལ་གོ། །བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་
 པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་།
 གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་
 དང་། དོར་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་། མིག་
 ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། རྒྱ་ཁྲི་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྦྱུལ་པ་ལྟ་བུར་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 སྦྱུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་
 རབ་དུ་ཉོགས་པ་ན། རྣམ་ཤེས་སྦྱུ་མཐུན་པའི་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེའི་
 དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་ལྷ་པ་བས་ས་རྒྱལ་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་བརྒྱས་འརྒྱལ་པར་
 གསུངས་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྒྱ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པ་མཉམ་
 པ་ཉིད་ནས། སྦྱོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བདུན་དང་། སྤང་བ་
 མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་
 བརྒྱད་པ་དང་། སྦྱུ་མ་ནས་སྦྱུལ་པའི་བར་གྱི་དཔེ་བདུན་ལྟར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དགྲུ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་

པོ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་...
 པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་བཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཅེས་
 པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་རྣམས་(༧༧) ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ། །
 མཉམ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་བརྒྱད་དེ་གཉིས་ལས་
 བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་.....
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་མེད་པ་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
 ལྟ་བུ་དེས་མཆོན་ནས། གཞན་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་མིག་ཡུལ་
 གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྦྱར་གཟུགས་བརྟན་དང་མིག་ཡུལ་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་.....
 བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་མིག་ཡུལ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མིག་
 ཡུལ་དང་གཟུགས་བརྟན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེ་སྤྱི་སྤྱི་གངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདིའི་མིག་ཡུལ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་
 བྱེད། གཞོད་འཛོམས་རྒྱུང་བ་ལས། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྦྱར་ཤད་འཛོག་པར་སྦྱང་
 བ་ལ་མིག་ཡུལ་ཞེས་བཤད། ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས། བག་ཆགས་
 འདྲེའི་ཆེར་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མགལ་མེ་འཁོར་ལོ་སྦྱང་བ་ལ་མིག་ཡུལ་དུ་
 བཤད། སྤྱར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་འདྲུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཙོ་བོར་.....
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་...
 གཞན་བསྟན་པ་སྦྱ་བར་དགོངས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་

མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
 སྐགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མཐའི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་དངོས་སྐྱེ་བས། རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྐགས་མཐའ་.....
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་ཞེས་པ། རང་.....
 བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ་དམ་བཅར་བྱས་ནས་.....
 བདག་ལས་མིན་ཞེས་(༡༠ན) སྐགས་བཞི་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་.....
 ཞེགས་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་.....
 པའི་མཐའ་འགར་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་.....
 བཅའ་ཅམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་.....
 པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་དམ་བཅའ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་བཅུ་སྟོན་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན། རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
 མིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་སྒྲགས་འདི་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
 པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་
 པས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་ལྟར་དུ་གྲོལ་
 བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་
 སྟོན་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་སྒྲགས་འདི་ཉིད་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཉིད་གྱི་

རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་བྱིར་ཞེས་པ་
 བས། དེ་སྐད་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དང་པོར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཆད་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱེལ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། དང་པོར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེད་གོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་
 སྤྲ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་བ་
 ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་མེད་ཀྱང་། བྱུང་གཞིའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་སྟངས་ཏུ་ངེས་སྤྲ་ཞིང་།
 ཆོས་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་ངེས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་
 རིམས་(༡༠༦)ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟེད་
 པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོན་ཏུ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་
 པའི་ལྟ་བ་སྟེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱལ་
 རྟེ། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་རིམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས། དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྟོན་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འབད་མེད་ཏུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པར་བྱེད་ཅུས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཟུར་ཏུ་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་རྒྱབ་རྒྱལ་ལ་ཡང་……
 བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་པ། དེ་ལྟར་དགག་པ་ལ་
 ཚྡོད་པ་སྤང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟག་འགོག་
 རྒྱལ། རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བབྱང་བའོ། །དེ་ལ་གསུམ།

རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་འགྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་བཟུན་པ། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད།
 གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
 དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་
 ཞེས་པ་ནས། བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱུར་རོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་
 ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་
 ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 བའང་ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་
 བར། ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན།
 གང་གི་བྱུར་ན་བདག་དང་ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་
 བཀག་པ་ལ་རྩོད་(༡༡)ན་པ་སྤང་བ་ནི། གང་གི་སྤྲོད་ཆོགས། ཞེས་པ་ནས། མོ་
 ཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཉེན་
 འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་འགོག་ཚུལ། གང་བྱུར་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་སྟགས་ནས་བྱུང་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་.....
 གྱིས་འཆད། རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རོས་བཟུང་བ་ནི། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་འཆད།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ༥ མདོན་དུ་སྦྱགས་པར། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་
 འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལྟ་པར། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གོང་
 དུ་གྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། ས་དུག་པའི་སྤྱི་རོལ་ས་ལྟ་པ་མན་ཆད་དུ་འདིར་བཟུན་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འགོག་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་ཏུ། ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
 འགོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན། ཐུན་
 མཛེས་པའི་འགོག་སྒྲུབ་དང་། ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འགོག་སྒྲུབ་སུ་འདོད་པའི་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྒྲིང་ཏུ་དགག་བྱ་ཚེར་འདུ་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་
 པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་འགོག་སྒྲུབ་དོན་གཅིག །རང་
 འགྲེལ་དང་རིག་ཆེན་ལས། ས་རྒྱག་པ་ནས་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཐུན་
 མཛེས་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལྟ་སྒྲུབ་ན། སྒྱུར་མེད་དེ། རང་
 འགྲེལ་དང་རིག་ཆེན་གྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན་ནི། ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་ལས་ཤེར་
 ཕྱིན་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ས་(༡༧) ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་སྒྲུབ་ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་
 བ་མེད་ཀྱི་ས་རྒྱག་པ་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །ཐུན་མཛེས་པའི་འགོག་སྒྲུབ་
 བློ་ཐོག་པ་ཐུན་མཛེས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་འགོག་སྒྲུབ་སུ་བཤད་པས་
 འགོག་སྒྲུབ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་འགོག་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
 བ། རིག་ཆེན་ལས། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒྲི་
 ལ་ཐུན་མཛེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པ་མི་བཞིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བཤད་པ་ནི། ས་རྒྱག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡིད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་

ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེར་བརྟུང་པའི་བྱིས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྟུང་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྟོས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ལྟ་ཡང་རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྟུང་དེ། འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིས། ཞེས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་རྟོག་པ་སྤྱོད་བཤུག་ཅིག་ན་རེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་དུ་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་བྱིན་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་བྱིས། ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
དུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིས་མི་འོང་ལུས་མངོན་
བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་
འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་བྱིས། རྟགས་སྤྱོད་གཞན་ཡང་། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
དུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་རྒྱུར་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དག་ཡོད་པའི་བྱིས་ཏེ། མདོ་ལས། དེ་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དག་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་མེད་གེ་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། ཁ་ཅིག་ཤྱོད་
ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་ཅུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
པས་བྱུང་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགོག་(༡༩༥) པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་
གྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིས་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་
འདས་ལམ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིས། ཁ་ཅིག་ཤྱོད་ཀྱི་འཇུག་
འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་རྒྱལ་པར་འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ས་རྒྱལ་པར་ཤེར་བྱིན་སྤུལ་དུ་

བྱང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། སློབ་ལམ་ན་སྐྱེན་པའི་
 སར་ཕྱིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྩ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྐྱེབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྐྱེན་པ་ཡིན་ན། སྐྱེན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་པར་བྱི་པ་རྣམས་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི།
 སྐྱེན་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཇིག་ཆེན་
 ལས། པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པའི་དོན་ལ་པ་རྣམས་འདིར་སྐྱེན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྐྱར་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་འཁོར་བའི་རྩ་མཚན་པ་
 འགྲམ་མམ་རྟགས་ཏེ། ཉེན་མངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་རྣམས་ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་
 རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་
 སྐྱེན་མེད་དེ། པ་རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། པ་
 རྣམས་ཏུ་སྐྱེན་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་བྱང་པར་སྐྱེན་ཏུ་འཛོག་པའི་པ་རྣམས་ཏེ།
 སྐྱེབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་རྩ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 རྩལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་.....
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་སྐྱེན་པའི་སར་
 ཕྱིན་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོན་བསྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 (༡༢༧) རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱེན་པ་དེ་ཡིན་ན། སྐྱེན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱེན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཀྱབ་སྟེ། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་བོས་སྟོང་། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་……
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་
 སར་སྤྱིན་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་
 ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིན་པའི་
 སར་སྤྱིན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི །འགོག་
 སྟོམས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཙེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་……
 མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཙེ་
 གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
 བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཙེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་……
 ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་
 མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐེག་དམན་དག་
 བཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་གི་སྤྲ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །དྲོགས་པ་
 འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཡར་འོང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྟེལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་པོ་དང་།
 སྟེལ་ཆོས་འགོག་སྟོམས་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་མཚུངས་པའི་……
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྟེལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ལ་ཙེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཡར་འོང་གི་འགོག་སྟོམས་དང་། མར་འོང་གི་འགོག་སྟོམས་གཉིས་ལ་ཞི་

མ་ཞིའི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་(༡༩༩) པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལན་ངེ་འདེབས་གཟིགས་ཤིག །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། གཞུང་འདིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ལ། རིག་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅེས་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་
བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་།
མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། རོན་དམ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཁོག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཤད་པ།
རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཆོད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིག་པའི་
དགག་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་
དང་། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་བསྐྱོག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྒྲུལ་པ་ཡི། །
བྱུང་མེད་ལ་ནི་བྱུང་མེད་སྟུམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །འཁོག་
བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག །སྒྲུལ་པའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་
མེད་ཏུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་སྒྲེས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཞིག་སྒྲུལ་ནས། སྒྲུལ་པའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་མེད་དོ་སྟུམ་ཏུ་འཛིན་
པའི་ལོག་རྟོག་འཁོག་པ་བཞིན་ཏུ། བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆོག་སྟོང་པ་སྒྲུལ་པ་

ལྟ་བུས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་པས། སྤྱལ་པའི་བྱང་མེད་དང་འདྲ་
བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷག་རྟོག་འགྲོག་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་འཛིན་
པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། དེས་བབྱང་(༡༩༧) བའི་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙ་པོ་ནི་ཕྱི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་བྱུང་ཆེན་མོར། ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་སྒྲི་འདོགས་པའི་ལྷག་རྟོག་དང་། ལྷག་རྟོག་དེས་རི་ལྟར་བབྱང་
བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རང་
རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོད་བཤད་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་ངོས་
བབྱང་བ། འཛིག་རྟོག་པ་ལ་སྟོས་པའི་བདེན་རྒྱུ་སྒྲུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ།
དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་
པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པར་
སྒྲི་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒྲི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།
འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །
དམ་པའི་དོན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གི་དངོས་པོ་རྟུན་པའི་ངོ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་

དོན་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས། དེ་སྟོན་ཀྱང་རྫོག་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་རྩ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ནི། དངོས་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀྱང་རྫོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་
 རྣམས་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་ཡོད་
 ཅིས་བཤད་ན། (༡༩) ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 མེད་པར་བཤད་ན། ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་...
 བ་ལ་སྒྲིབ་པས་སྟོན་ཀྱང་རྫོག་པར་བཤད་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཤི། བདེན་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་རྩ་རྟག་པ་ལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་...
 གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱང་རྫོག་པ་ཤི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་ཡང་
 ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཡིན་པར་བཤད་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་ཞེས་པའི་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་
 ཡོད་པའི་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་ཡོད་པ་ཅམ་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བཤད་ནས།
 སྟོན་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་
 རོས་ནས་གྱུ་བ་ན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། ཡང་
 དག་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་གྱུ་བ་པ་དང་། གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་
 པར་བཤད་ན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དེ་བདེན་འཛིན་རྩ་
 བཤད་ན། དེས་ན་སྟོན་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་

སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་
 ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་ཞིང་ངོ་མོད་མྱེད། །འདི་ལ་དཔྱད་པ་མི་
 འཇུག་གོ། །ཞེས་སྐགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཆེས་གསལ་བའི་མྱེད། ཁོ་
 བ་རེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་
 དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
 སྐྱེ་བ་སྐགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་
 པའི་རིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་(༡༩༦) ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རིགས་པའི་རིགས་ངོར་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་
 པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་
 གྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་དོན་དམ་པར་
 མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
 གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་།
 སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་
 ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་མྱེད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་སྤྲུལ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སློ་
 དོན་དམ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་
 སྤྲུལ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སློ་དོན་དམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་

རྩོམ་གྲུབ་པ་ཡིད་དེ། རྩོམ་དམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་
 ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ནས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་ཡིད་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་
 གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་མེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་
 རྩོམ་རྩོམ་ཡིད་པར་འཛིན་པའི་གློ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་
 འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་གློ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་ཡིད་
 པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་རྣམས་གློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་(༡༥ན) དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་འཛིན་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བའི་
 ལྷང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་ཆོད་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་དང་།
 དཔྱད་བཅོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་མང་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 སྐུ་ལ་ཁ་ཅིག ། རྩོམ་དམ་པ་ཡིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 རྩོམ་མེད་པར་བཟུང་ནས་རྩོམ་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
 དང་། རྩོམ་ཅུན་ཆ་པ་སྐུ་ལ་ཁ་ཅིག རྩོམ་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིད་པར་བཟུང་ནས། རྩོམ་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འདོད་པ་སྐུ་ལ་ཁ་ཅིག འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་
 མེད་པ་རྩོམ་དམ་པར་མེད་པའི་རྩོམ་ཏུ་ལྷང་དེས་མ་བརྟན་ཅིང་། ལྷང་དེས་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་...
པའི་སྐབ་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་
དེ་གཤེས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཤེས་ལུགས་དང་
དོན་དམ་ཏུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་...
ངོར་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་
ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིག་ཆེན་ལས། ཆོས་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་.....
གནས་ལུགས་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པར་བསྟན་སྟངས་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་...
ཉེན་འདུག་པས་རིག་ཆེན་ལ་འབྱུག་མོན་ཚུལ་ལེགས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་བརྒྱན་སྐྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལུགས་
འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཏུ་ཤེས་པ་སྐྱུ་མའི་དཔེའི་...
སྟངས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱགས་པས། ཞེས་བཤད་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྒྲིང་ཏུ་སྐྱུ་མ་པའི་ཆེ་སྐྱུ་མ་མཁན་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱགས་རྣམས་ཀྱིས་
མིག་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་མོ་བ་དང་། དེས་མིག་མ་བསྐྱེད་པར་བྱིས་སྟེབས་པའི་
(༡༡༥) གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྒྲིང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ལ་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེར་ཞེན་པ་མེད། གཉིས་པ་ལ་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྒྲིང་
ཏུ་སྒྲིང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར། རིག་ཆེན་ལས། སྐྱུ་མ་
གཞི་རྟ་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུ་མ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་
དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱིར་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཏུ་
ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་ངོ་པོ་ཙམ་ཏུ་རྟ་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱིར་སྐྱུ་མ་གཞི་

རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་གི་བྱང་པར་དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་...
 གཞི་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བ་ལ་
 འབྲལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྗེ་ཤིང་
 རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་
 མེད་པར་ཐལ། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤང་
 ཡུལ་ལ་འབྲལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་
 ན་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཚ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་རྟ་སྐང་རུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 བདེན་གྲུབ་རུ་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱོང་བདེན་གྲུབ་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ། བྱོང་བདེན་གྲུབ་རུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྤང་བ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པར་
 འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་
 གང་ཞིག །བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་
 བས་རྟོགས་(༡༦ན)རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ལན་གྱི་བརྗོད་
 པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། འོ་ན། རིག་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མའི་སྐྱལ་གཞི་རྗེ་ཤིང་རྟ་སྐང་རུ་
 སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་

སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 ཟུ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱལ་པའི་ཚེ། ཟུ་མའི་སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་རྟ་
 སྐྱང་རུ་མི་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྐྱང་བ་ལ་འབྲལ་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
 ཁོ་ན་རེ། དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་མའི་སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་
 རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་པར་གསལ་ལོ། །སྐབས་འདིའི་རིག་ཆེན་
 ལས། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འཛོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྲོད་འོག་རུ་.....
 བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དེ་དང་དོན་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཟུ་མའི་
 རྟགས་རྟུལ་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་ཞེན་.....
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བཞིན་རུ། སྐྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་
 རྣམས་ལ་སྤྱོད་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱང་ཞིང་ཞེན་ལ། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒོ་ལ་
 སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་...
 རྣམས་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་འཛོག་ །
 ཟུ་མ་མཁན་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་
 པ་མེད་པ་བཞིན་རུ། སྐྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྒོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་...
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དེ་
 ལྟར་རུ་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་
 (༡༥༧) གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟུ་གྲུ་ས་
 བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ན། ཟུ་གྲུ་རང་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྒྱེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་

རུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱང་། སྤུལ་གཞི་དེ་ཤིང་
 རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་གཞི་
 དེ་ཤིང་རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། སྤུལ་གཞི་
 དེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་
 སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
 སྟེ། ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མའི་སྤྲལ་སྤྲལ་གྱིས་
 མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་རུ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། དེས་དེ་
 ལྟར་མི་ཞིན་པ་བཞིན་རུ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ལམས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་རུ་སྒྲུང་བ་
 ཙམ་ཡང་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
 ཁ་ཅིག་སྤྱི་མ་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་ཡང་རྟ་སྒྲུང་རུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རུ། བུམ་པ་བུམ་
 པར་སྒྲུང་ཡང་བུམ་པ་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་གྱི་ཆོས་དང་སྤྱི་
 མ་དཔེ་དོན་རུ་སྒྲུར་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་རུ་གསུངས་
 པའི་དོན་རུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 བུམ་པ་བུམ་པར་ཡང་མ་གྲུབ། བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སུ་ཡང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་རང་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱ་བ་ལས། དེ་བཞིན་རུ་བདེན་མེད་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་མེད་གྱིས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་
 སྟོང་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྒྲུར་བ་ཡང་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དངོས་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་(༡༥ན) གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་སྤྱི་མའི་རྟ་

སྐྱ་མའི་རྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་མའི་རྟར་མ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་ལེན་རིགས་
 པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་བུམ་པར་སྤང་ཡང་། བུམ་པ་བུམ་པར་
 མ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་རྟོན་དུ་འཆད་ཀྱང་། དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་རྟེན་
 ཆེན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་ཆེན་ལས། རྟོན་
 ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། སྤྱོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་།
 རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པ་དང་། གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པར་བརྟན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་
 འཇིན་པའི་སྤྱོ་དེ་བདེན་འཇིན་དུ་བརྟན། དེ་ནི་སྤྱོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་བཤད་པ་འདི་
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་
 ཁོ་ན། །ཀྱུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ངོ་
 བོའི་སྤྱིར། །འདི་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སྐགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
 ལས་ཆེས་གསལ་བའི་སྤྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ་ལ། ཉེ་
 བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རྣ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་སྤེལ་ཞིང་།
 གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་བྱེད་སྤོ་འགའ་
 མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་མཐོ་རིས་དང་རན་སང་
 གི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྐགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་.....

གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་
 ཏུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་
 འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་པ་(༡༧) དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྟོག་པ་ཞེས། །སྒོ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཇིན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་སོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་
 མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བརྫོགས་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱལ་ལྷ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་
 ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐག་ཁྲ་ལ་རྒྱལ་ཏུ་བཏགས་པ་
 ལྷ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དེས། དེ་ལས་རྫོགས་སྟེ་
 འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཤད་ན། །ཁྲ་པོའི་མདོག་
 དང་འབྲེལ་ལྷགས་རྒྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་། །ཡུལ་མི་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ཟིལ་
 ཟེའི་རུས་སུ་ཐག་ཁྲ་ལ་འདི་རྒྱལ་ལོ་སྣམ་པའི་སྒོ་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་
 གི་རྒྱལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཐག་ཁྲ་རང་ངོས་ནས་རྒྱལ་ཏུ་མེད་
 དེ། དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་གཞིར་མི་
 འཐད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ན་ཐག་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱལ་གྱི་
 མཆོན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་
 སྣམ་པ་འབྱུང་བ་ན་ང་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །སྤང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་།
 ཆོགས་པ་གང་ཡང་ངའི་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན། །སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 ངའི་མཆོན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
 རྒྱས་བྱ་ས་མིན་ཅུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་
 ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་རྒྱས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས། །སྤང་པོའི་

ནམས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་པར་རྟེན་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་
 བཞག་ལྷགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་
 ལྷགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྦྱེས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །
 འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་རུ་མིན། །ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
 ཀྱང་། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོ་
 སྒྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་(༤༤ན) པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ངེ་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངེ་འདྲ་དེ་
 འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མིང་གི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་སྦྱོས་མེད་རུ་གྱུབ་
 པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་བྱུང་གཞི་གང་
 ཟག་གི་སྟངས་རུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་མིག་སྒྲ་ཆོགས་
 ཆོས་ཀྱི་སྟངས་རུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་རུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རིམ་པ་བཞིན་རུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་
 ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་རྩ་བར་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་རུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་དང་།
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་འགོག་སྦྱོམས་ཀྱི་ཐལ་

འགྱུར། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱབ་བྱེད་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་
 མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དང་པོ་ནི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱལ་མི་ལྟོས་པར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། རྒྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་
 ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཆོས་པར་གྲུབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སྤང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་གཟུགས་(༡༡༦) སྤང་རང་.....
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྒྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། རྒྱབ་བྱེད་ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱ་གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་
 རྒྱབ་དཀའ་སྤྲོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་
 དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས། རྒྱལ་དཔྱད་པ་རྩོ་རྩོ་ཐེགས་མའི་གཏན་ཆོགས།
 འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་ལ་དཔྱད་པ་ལྷ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སམ་ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་...
 ལ་དཔྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 བས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཅི་པོར་རྩོ་རྩོ་ཐེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་
 བས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
 དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་གལ་ཞིག།

ཅེས་གསུངས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་། མཐའ་བཞི་ལས་
 རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་བཞི་ལས་མི་རྒྱུ་
 བ་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྐྱེར། འོ་ན་མཐའ་
 བཞི་ལས་རྒྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་རྒྱུ་དགག་པ་
 དང་། གཞན་རྒྱུ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱུ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་རྒྱུ་བ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
 བདག་རྒྱུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་
 གྱིས་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཚུལ།
 ལེགས་ལྟན་འབྱེད་རང་ཉིད་གྱིས་བདག་རྒྱུ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱུ་
 འགྲེལ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུ་རྒྱ་པ་ལི་(༡༩)ཏ་ལས། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་སྐྱེར་དང་། མིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེར། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་རྒྱུ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་
 རྒྱུ་ན། རྣམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ།
 འདིའི་སྐྱགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོ་ནི་གངས་ཅན་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་ན་རེ་དངོས་པོ་
 རང་གི་རྒྱུ་ཏུ་སྐྱེན་པ་མེད་པ་རྒྱུ་བར་མི་འཐད་པས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དེ་
 མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་ཏུ་བྱ་ཞིང་
 རྒྱུས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་སྐྱར་གྱི་
 འགྲེལ་ངག་དེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྐྱེར། མ་ཁུབ་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན།

ཁྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་བྱུང་བའི་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བསྟན་ཕྱ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡོད་
 ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བདག་སྐྱེ་དགག་རུས་ལ། མི་རུས་ན་རང་རྒྱད་བཀོད་ཀྱང་
 མི་རུས་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང་ཞེས་སྟགས་.....
 གསུངས། སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེས་ཐལ་འགྱུར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བསྟན་པར་མ་...
 དགོངས་པར། ཕྱ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས། འོག་ནས་
 འཆད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། ལེགས་
 ལྷན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བར་འཕངས་...
 པ་མ་དགོངས་པར། སྐྱིར་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་(༥༧) ཏུ་ཐལ་བར་
 འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྟོག་རྟོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བར་བསྟན་ཏོ་
 ཞེས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་.....
 ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས། འདི་ལས་གཞན་དག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་
 དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར། སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ལས་བསྟོག་

པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་
 ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་
 གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། བྱབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་རྒྱ་
 མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། བྱབ་པ་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་མ་བསལ་
 བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་སྐྱོལ་བ་
 གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱགས་རི་ལྟར་ཡོད་ན། སྐབས་ཀྱི་
 དོན་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལས་བརྒྱུག་པས་སྐྱགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པའི་
 དོན་མངོན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་...
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་.....
 ཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་...
 འཕངས་པའི་(༡༠ན) སྒྲིབ་ནས་མ་ཡིན་དགག་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་...
 བས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་ཟིན་གྱི་
 རྟགས་བརྒྱུག་དགོས་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ཐུག་མེད་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་...
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་དགོས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་.....
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ་ཉགས་དེའི་སྤྱགས་ཆོས་བྱབ་....
 པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ངེས་པར་བྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱོག་དོན་སྐྱེ་
 བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་....
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འདོད་པར་མཛོན་ཏེ། ལྷ་
 ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་.....
 བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེས་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་སྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་
 བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པར་ཐལ། འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་
 བསྐྱོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་ན།
 འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་དགོས་ན་
 དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། བཅུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་
 པའི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བསྐྱོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ལྷིག་ཆེན་ལས། (༡༠བ) དེ་
 ལས་ཉགས་བསྐྱོག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་.....
 ཡིན་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འཕངས་པའི་སྐྱོན་ས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་
 འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་པ་གཙུག་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ན་ནི། དེ་སྐྱབ་
 པ་གཙུག་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲོན་
 པའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོ་
 བ་འོ་ཞེས་ངེས་པར་བབྱུང་བར་བྱའོ། གཞན་ཏུ་ངེས་པར་བབྱུང་ན་བདག་སོ་
 བ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་སོ་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོ་
 བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་
 བར་དེ་ཡང་མི་བཞེད་ཟེར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བཤད་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ལྷགས་ལས། དངོས་པོ་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་ལྟ་བར་བྱའོ། བདག་ལས་
 མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་བལྟ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་སོ་ན་ཡིན་ལོ།

གྱི་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན། མཛད་པའི་མཐའ་དང་(༡༡ན) བྲལ་
 ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
 འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་
 མངོན་པས་མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུངས་པ། སྒྱུན་བརྗོད་མཛད་
 ཚུལ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་
 སོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་དངོས་སོ་རྣམས་...
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་
 བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་ཚུལ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་སྟངས་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་བཤད་པ་
 དེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁོ་སོ་ཁོ་ནས་མཐོང་བས། སྟངས་ཐུན་ཆེན་
 མའི་ལྷགས་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུ་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་
 བསྐྱོག་དགོས་པ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུ་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་
 དགོས་པར་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ཐུག་མེད་དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་...
 དག་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུན་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྒྱུན་ཡོད་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་
 ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་རྒྱུ་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་སྐྱབ་བྱའི་བསྐྱོག་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་གྱི་

བརྒྱུག་དོན་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་འབྲེལ་མེད་བཞིན་དུ་
ནན་གྱིས་སྤུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་སྤུལ་བ་ལ་འབྲེལ་བྱུང་
པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་(༡༡བ) ཡོད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་
ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་སྐྱུར་དག་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པའི་……
སྐྱུར་དག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །སྐྱུར་དག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་དངོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱུར་དག་དེའི་དངོས་པོ་རྣམས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུར་དག་དེས་
དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་ནི་དངོས་སུ་བསྟན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བགག་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་
སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་
ཞེས་པའི་དག་གིས་ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོས་མཆོན་མོ་བས་བ་ཤུགས་ལ་འཕེམ་…
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱུབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་འདི་
ལྟ་བུའི་འབྲུལ་གཞི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དོན་ལ་
འཇུག་པའི་སྐྱོན་བརྒྱུད་གཅིག་སྐབས་འདིར་ག་ལ་འོང་།

ལར་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་སྤྱང་
གིས། །མི་བྱོད་ལས་མཁས་མཆོག་གཞན་མེད་ཅེས། །ལན་དུ་མར་བསྐྱགས་
པའི་པར་རྗེ་ཏ། །བྱོད་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། །ཁོང་རང་
རྒྱུད་མཁན་པོའི་ཤུགས་བསྐྱར་བ། །དེ་ཁོ་ན་ཁོང་གི་བཞེད་པ་ཡིན། །གཞན་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པས་བདག་མི་མགྱ། །ཞེས་པ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་

སྤྱི་བཅད་པའོ། །

དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནས། འདིའི་
བར་ནི་སྤྱི་མ་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བྲིས་པའོ། །གསུམ་
པ་རྒྱུན་དེ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུངས་ལ་མི་འབྱུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་གསལ་
ལས། རྒྱུན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་
མཐོང་ངོ་། །རི་ལྟར་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཤིག་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་དང་ཞེས་(༡༩ན) གང་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་
ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་སོ་ཞེས་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྤྱོད་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་
པར་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་
པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
རྩོལ་པོ་བདག་ལས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་
གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་……
ཅམ་ཞིག་གིས་རྩོད་པ་ན། ཅི་པ་རྩོལ་པོས་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འོ་ན་དེ་
པ་རྩོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བར་རྩོད་པས་ཀྱང་མི་བརྟོག་……
ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
བརྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་བསྟན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་
རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆོང་བར་བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་
བ་དེ་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་

མིན་ཞེས། །སྟོགས་འདི་གང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །
སྐྱུ་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད། རྩོད་པ་སྟོག་པ་ལས་ཀྱང་།
གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྟུན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་
བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྟུན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་
པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྐྱབ་པའམ་ལྟོག་པར་བྱ་ན་དེ། །
མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱུ་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་ངག་ལ། །སྐྱབ་
དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་.....
སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པ་དང་། (༡༢༡) དམ་
བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ནས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་།
བརྟོག་དོན་ཁས་སྐྱུངས་པའི་སྟོན་ནས་འཕགས་པ་ལྟ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་དང་.....
འགལ་ཚུལ་ཀྱི་སྟུན་གསུམ་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་མི་འཇུག་ཚུལ་.....
མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ་སྟུན་འདི་དག་ཅེས་པ་ནས། མཐོང་རོ་
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །སྟུན་དེ་ནམས་མི་འཇུག་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟག་མ་ནམས་གསུངས།
མདོར་བསྟན་ཀྱི་དོན་ནི། །ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
འགྲེལ་ངག་ལ་བརྗོད་པའི་སྟུན་གསུམ་སོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པར་དཔལ་ལྟན་ཟླ་བའི་ཆད་མས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ནམས་
ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་
པ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟུན་དང་པོ་གཉིས་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། །ཐལ་
བ་བརྟོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྟུན་གསུམ་པ་...
བརྟོག་དོན་ཁས་སྐྱུངས་པའི་སྟུན་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་

རེ་ཤིག་ཅེས་པ་ནས་ལྷན་ཀ་མེད་ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་མེད་ཚུལ་དེ་
 བསྟན། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་
 ལ་བརྟགས་པའི་གཞན་གྱིས་སྒྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྦྱོར་མེད་པར་
 བསྟན། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་འདྲ་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་བཟོད་པ་དང་། རྟགས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟག་ནས་
 གཞན་གྱིས་སྒྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྦྱོར་མེད་པར་བསྟན། དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཅེས་སྐགས་འབྲེལ་པ་དང་པོ་དེས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པས་དེ་བཟོད་མི་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་དེ་མ་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་མེད་ཚུལ་གཉིས་
 བསྟན། དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་གི་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས་ལྷན་
 ཀ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རེ་ཤིག་སྐགས་ཀྱི་དོན་ནི་
 སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མོང་གི་འབྲེལ་ངག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་
 ཆ་ནས་སྦྱོར་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ལུས་ཀྱི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བསྟན་ལ།
 འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་ལུས་པས་ན། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 དཔེ་བཟོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཐྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་ན་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་

ནས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་ལྷག་རྟོག་བསྐྱོག་མི་རུས་
 སེཁེན། འགལ་བརྟེན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་ལྷག་རྟོག་བསྐྱོག་མི་རུས་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ལྷག་རྟོག་དེ་བསྐྱོག་མི་རུས་པར་མཚུངས་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། འགལ་བརྟེན་གྱི་ཐལ་
 འགྱུར་བརྟེན་པས་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་མཚོང་ཡང་། ལྷག་རྟོག་དེ་མི་.....
 བསྐྱོག་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ཁས་སྤངས་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་ལ་.....
 ལྷགས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ཁས་སྤངས་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་
 བློ། དབུ་མའི་རྩྭ་ལྷུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་
 བློ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དགག་.....
 བྱ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 འགོད་དགོས་ཞེས་རང་འདྲོད་ཚང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་འདྲོད་པ་ནི་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་(༡༩༧) དགའ་བ་.....
 ཉིད་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་པ་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་
 སྤྱོད་པའི་ལྷགས་འབྲེལ་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
 འབྲེལ་པ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་.....
 རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་
 ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པའི་གཞན་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
 ཏེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དང་རྩྭ་བསྐྱོག་གི་ལུང་ཤེས་བྱེད་ཏེ་དྲངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་

པས་བྱུང་གྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉལ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་མི་……
 འགལ་ཏེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་
 མི་རིགས་པས་བྱུང་གྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་བཅས་
 ལྡན་དགེ་སྤྲོད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ལན་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་……
 སྤྲོན་མེད་པར་སྤྲོན་ཚུལ་ལ། འགྲེལ་པའི་ཆོག་འཁོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དམ་བཅའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་
 ཅི་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་དེ་ཉིད་ལས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་
 ཉིད་ལས་ཡིན་གྱང་། དེ་ལས་ཅི་འབྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་
 ཡིན་ན་ནི། གྲུབ་པ་ལས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི།
 འགལ་བའི་དོན་ཉིད་རྟུ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་
 བདག་ཉིད་རྟུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་
 གིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ། ནང་གི་རྒྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་
 ལས་རྒྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་གལ་ཡོད། ཁོ་
 (༡༩༥) བོ་ཅག་ལ་ནི་གང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱབ་པ་ཉིད་དམ། འགལ་བའི་དོན་
 ཉིད་རྟུ་འབྱུར་ཞིང་གྲུབ་པ་མ་རྒྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བའི་
 དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་……
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྲོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་……

སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དངོས་པོ་རྣམས་...
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན། འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་
 ཉིད་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་
 བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱབ་ཟིན་
 སྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱབ་པར་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་ལྟན་གྱི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་གངས་ཅན་གྱིས་
 བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་...
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བྱབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བ་སློབ་བའི་ཕྱིར་དུ་...
 ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དེ་འདྲའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་མ་བརྗོད་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་
 བས་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་ཚུལ་...
 ལ། ལྷང་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆེགས་
 གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་བྱ་བ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
 ཀྱིས་བརྗོད་པ་(༡༤༤) ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་
 དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་
 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་དེ་དག་ཅེས་པ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་

ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་
 པའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་རྒྱ་
 གཤམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། ཉེ་
 བར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གཏན་ཆེགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་སྐྱར་
 དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 རི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་སྐྱར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་
 མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་སྐྱར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྐྱར་
 བའི་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱས་པ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་འདིར་.....
 ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་སྐྱར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་
 ལ་སོགས་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་...
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟས་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་འཛིན་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ནའང་། གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་སྟམ་རྒྱ་འཛིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། གཏན་ཆེགས་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་གསལ་
 བར་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་...
 ཉིད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་རང་གི་རྗེས་སྲུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པར་.....
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱར་དང་ཞེས་ཅི་སྟེ་
 རྗོད་པར་བྱེད། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་
 མ་བྱེད་ཀྱི། གཞན་(༡༥ན) ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མདོར་པར་

གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་རུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པ་ལ་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་...
 རྟེན་བ་བཀག་པའི་བྱད་པར་རུ་བྱས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཉིད་རུ་དོགས་པ་འཇལ། གཏན་ཆོགས་དང་འགལ་
 བའི་སྦྱོན་ཉིད་རུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སྲུང་པག་པས་
 འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་སུན་འབྱེན་
 པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་ཉྱེ། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེ་ལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་
 སྦྱོན་མེད་ཚུལ་དངོས་དང་། དེས་བསྐྱུན་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་
 གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་
 དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རྗོད་པར་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་ཞེས་
 པ་ནས། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལྷང་ཆན་དང་པོ་དེའི་
 དོན་ཡང་གསུམ་རུ་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་གིས་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བསྐྱུན་པར་སྐྱབ་པ། དེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་
 དང་རིགས་པ་ངེ་ལྟར་བསྐྱུན་ཚུལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དཔེ་
 དང་བཅས་ཏེ་སྦྱོན་པ་ནམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་
 སྟེ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་དེ་དག་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ངེ་ལྟར་
 ཞེས་པ་ནས། ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ནམས་

(༡༥༥) གྱི་ནང་ནས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་གྱི་འགྲེལ་རག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྒྱལ་བ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་མེད་དེ།
 འགྲེལ་རག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བ་པའི་གཞན་
 གྲགས་གྱི་རྟགས་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་ཅེས་པའི་གཉིས་ཚིག་གིས་
 རང་གི་བདག་ཉིད་རྟེ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 རྒྱལ་བ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མདོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་བུམ་པ་མཐུན་.....
 དཔེར་ཤུགས་ལ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན། ཤིན་རྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པས་བྱབ་པ་མེད་གྱི་ལན་དགག་པའི་སྒྲི་ནས་བྱབ་པ་འགྱུར་དེ་བསྟན་པའི་.....
 ཕྱིར་རྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
 པ་ཉིད་རྟེ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་རྟེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 འདི་མདོར་བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་རྟེ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། བཅ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་འདི་རྒྱལ་བ་ཤད་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱལ་བ་ཤད་གྱི་དངོས་
 པོ་ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བ་པའི་ཚོད་གཞི་ཆོས་.....
 ཅན་དེ་བསྟན། བདག་གི་བདག་ཉིད་རྟེ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་དེ་
 བསྟན། རྣམས་ཞེས་པས་མང་ཚིག་གི་མཐུན་དཔེ་དེ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དགོས་པ་
 མེད་དེ། ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བསྟན། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། ཞེས་
 སྟགས་གྱིས་བྱབ་པ་མེད་གྱི་ལན་དགག་པའི་སྒྲི་ནས་བྱབ་པ་འགྱུར་སྟེ་བསྟན་...
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དག་ཅེས་སྟགས་གྱི་ལྷང་ཆན་གཉིས་པའི་དོན་ནི།
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་གྱི་འགྲེལ་རག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་དཔེ་དང་རིགས་པ་རྒྱུ་...

ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡིད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་མདོར་.....
 བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་
 དགོས་པ་མེད་དེ། (༡༦ན) ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་
 ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བསྟན་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྱུར་གྱི་མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་
 སྤྱ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བྲམ་པ་ཆོས་ཅན།
 སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་མདོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྲམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་སྤྱ་མདོན་པར་མི་གསལ་
 བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བ་མདོན་
 པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྲམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་སྤྲ་མི་རྟག་
 ཅེས་སོགས། ལུང་ཆན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་སྤྱ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་.....
 འདོད་པའི་སྤྱ་བྱ་སྤར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་དག
 དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡིད་དེ། དེ་ལ་རི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཔེའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དེ་
 བསྟན། ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱ་གྲུ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་.....
 མེད་རུ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་ངག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་སྐྱབ་
 ངག་གི་མཆན་གཞི་ནི། སྐ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
 བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་(༡༦བ) བཞིན་རུ་སྐྱ་ཡང་བྱས། སྐ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་སྐ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དོན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་
 མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་ནི། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 རུ་ཡོད་ན་སྤྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་ན་
 སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་
 བུམ་པ་བཞིན། །མངོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་བུམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་
 པ་དེ་བཞིན་རུ། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད། གངས་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་...
 རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་
 མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་.....
 མེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྷ་ནི། དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །བྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །བྱབ་པ་དང་མཐུན་དཔེ་
 སྤྱར་ནས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །ཉེར་བསྟོད་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །མཁུག་
 སྤྱད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་སྐ་ནི་མི་རྟག་ཅེས་པས། དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པས་བྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་

ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་ཞེས་པས་བྱུང་པ་མཐུན་
 དཔེ་དང་སྐྱར་ནས་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བྱུང་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེར་བསྟོད་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། སྐྱ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པས་མཐུག་སྟུང་གི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན་ཅིང་། དེས་
 རོན་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲོ། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པའི་ཡན་
 ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པའི་ཡན་
 ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་ནི། སྐྱ་ནི་མི་ཉག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། (༡༧) དཔེར་
 ན་བྱུང་པ་བཞིན། བྱུང་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྐྱབ་རག་
 རྒྱན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་བྱུང་པ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིགས་པ་ཅན་པས་ཡན་ལག་ལྷ་འདྲེན་པ་དེའི་ཆོ། བྱུང་པ་བཟོད་པའི་ཡན་
 ལག་མི་འདྲེན་པར་སྟུགས་ཆོས་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་འདྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྐྱབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གྱི་འགྲེལ་རག་དེ་ལ་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་ཉགས་
 དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། དེ་
 འདྲའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་
 མ་བསལ་བའི་སྐྱན་ཡང་མེད་དེ། དེ་རི་ལྟར་མེད་ཅེན། གྲངས་ཅན་པ་
 དག་མཐུན་ན་གནས་པའི་བྱུང་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་
 མངོན་པར་གསལ་བེན་པས་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་འདིར་དེ་དག་གི་མཐུན་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། གྲངས་
 ཅན་པས་རྒྱ་བྱས་ན་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་བྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་

བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་འདིར་དེ་དག་གི་ཚུང་གཞི་
 ཚཱ་ཅན་དང་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གངས་
 ཅན་གྱིས་རྒྱའི་དུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་དངོས་པོ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
 པས་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་བརྒྱུག་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་
 མངོན་པར་གསལ་བྱི་བུམ་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་ན། བྱབ་
 པ་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་
 བྱི་བུམ་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་སྐྱེས་པའི་དོན་མངོན་
 པར་གསལ་བྱི་བུམ་པ་སྤར་ཡང་མངོན་(༡༥) པར་གསལ་མི་དགོས་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེས་
 བཟླན་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་མ་བཟད། རྗེས་དཔག་
 བསྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་བརྗོད་པ་ན་ཡང་། གཞན་གངས་
 ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྤྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འབྲེལ་ངག་གིས་བཟླན་པའི་
 ཉེས་སྒྱུར་དང་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་
 ལ་བརྟགས་ནས་རི་སྐད་སྤྲས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་བཟླན་
 ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ངག་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་འབྲེན་པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་པ་དག་དུ་
 བྱེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་གསུམ་པ་ལྷག་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲིན་གསུམ་མཐའ་
 དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བར་
 འབྱུར་བ་ལྷག་པའི་དོན་དང་། ཡང་པ་རྩལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་

ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་
གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེ་ལ་ལྷོག་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲིན་ས་...
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་...
ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྲར་
ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ། རང་གི་
བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བསྟན་པ་...
གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་དོན་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
བཅས་དང་ཐུག་བཅས་པ་རྒྱུ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགྲེལ་གྱི་
ཁོ་པོ་ཅག་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ཁས་སྤངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་མེད་པའི་...
ཕྱིར། བཞི་པ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་རང་ཉིད་(༡༥ན) ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པར་བསྟན་ལ། ཆོགས་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་།
རྟོག་གི་བ་འདིས་རང་ཉིད་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཅན་...
ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ་ཡང་། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བའི་དག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཏུ་...
མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཤིག་འདི་སྐད་ཏུ་
འདིར་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྤྲོས་པ་ཡིན་ན། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་
པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་

བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོག་ན་ཡང་
 ཁས་སྒྲུངས་པས་གནོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། འདི་ནི་
 རིགས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཟུ་སྟགས་པ་དག་ནི་དེ་སྤྱིད་ཏུ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་ནས་འཁོག་པ་
 དེ་སྤྱིད་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་ལ་གཞི་
 མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཕྲ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུན་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ་རང་གི་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁས་མ་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུགས་ཀྱི་
 སྒྲུན་ཏུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མཁས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ། མིག་
 སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་རག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི། ཆོས་ཉེས་པ་ཏུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་སྒྱུར་རག་དེ་ལ་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེན། སྒྱུར་རག་དེ་ལ་དོན་
 (༡༥) དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་
 བ་ཡང་ཉེས་པ་འབྱུང་། ཆོས་ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཡང་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། སྒྲིལ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། འདིར་མིག་སོགས་འདིག་ཅེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་སྐྱེ་འཁོག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོག་ན་སྒྲིལ་གྱིས་དེ་ཁས་སྒྲུངས་པས་སྒྲིལ་

རང་ལ་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་བདག་སྐྱེ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནས་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡང་
 ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྟགས་གཉིས་པ་སྤྱོད་ཆོས་
 གྲངས་ཅན་པ་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་
 གཉིས་ཞེས་སྟགས་གསུངས། དོན་ནི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། བདེན་པ་
 གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུགས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྟགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་ན། ཡང་དེ་ལ་
 རྩ་ཆོས་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྟགས་གསུངས། ཀྱན་
 རྫོང་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན་ཏུ་འདྲིན་ཟེར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་སྤྱོད་ཆོས་གྲངས་ཅན་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོན་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་སྟགས་གསུངས།
 དེ་རྣམས་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱང་
 ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་སྟེ་རི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་ཅས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་སྦྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱད་པར་
 འདྲིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་(༡༡)མ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 བ་རེ། མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་
 འདིར། བདེན་བརྒྱན་གང་གིས་བྱང་བྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་
 ཅམ་ཆོས་ཅན་ཏུ་འདྲིན་རིགས་ཏེ། ཅི་སྟེ་རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་
 བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྦྱོབ་པ་ལ། རྟག་མི་རྟག་གང་གི་ཡང་བྱད་པར་

ཏུ་མ་བྱས་པའི་སྤྲ་ཙམ་ཆོས་ཙན་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་མི་རྟག་པའི་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲ་བཟུང་ན་ནི་སྟགས་དང་སྟགས་ཆོས་
 སྤྲུབ་དཀའ་སྤྲ་མཚུངས་པ་དང་། རྟག་པས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲ་ཆོས་ཙན་
 ཏུ་བཟུང་ན། དེ་མི་རྟག་པར་སྤྲུབ་པ་འགལ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་
 ཆེགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྤྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ལ་དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འདི་
 ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྤྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
 ཁོ་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཙན། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་
 ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་དོ། ཕྱིན་
 ཅི་ལྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་དཔེ་བཀག་པ་ལ། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་སྤྲ་
 ཡི་སྤྲི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིའི་བྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་གི་སྤྲི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྲུངས་ལ། དོན་དམ་
 པར་ཡང་མ་ཡིན་པས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི་སྤྲ་བ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས་གྲངས་ཙན་གྱི་རོར་
 མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་སྤྲུབ་པ་དེའི་ཆེ། བདེན་
 བརྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པར་སྤྲ་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་.....
 མཐུན་སྤང་ཏུ་གྱུབ་པའི་མིག་སྟགས་ཙམ་ཆོས་ཙན་ཏུ་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་རིགས་ན་མིག་སྟགས་དེ་མིག་སྟགས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 རང་ཉིད་ལ་གནས་ལྷགས་དཔྱུད་པའི་ཆད་མར་སྤང་(༡༡བ) བའི་རྟེན་དོན་.....
 དང་། གྲངས་ཙན་གྱིས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མར་སྤང་བའི་

རྟེན་དོན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མི་
 སྤེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་
 ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་སྟེ་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མར་སྤང་བའི་རྟེན་
 དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་སྟེ་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རང་ཉིད་
 ལ་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མར་སྤང་བའི་རྟེན་དོན་གཉིས་ཐ་དད་པ་...
 འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་
 བྲག་པའི་ངོ་བོར། མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ཆེ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་རྟུ་མ་བྱས་པར་སྤྲོ་སྟོལ་བྱེ་སྟོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་རྟུ་གྲུབ་པའི་སྤྲོ་...
 ཅམ་ཆོས་ཅན་རྟུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་གྲངས་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོར་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་རྒྱབ་...
 པའི་ཆེ་བདེན་བརྩན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་རྟུ་མ་བྱས་པར་སྤྲོ་སྟོལ་བྱེ་སྟོལ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་རྟུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྟགས་ཅམ་ཆོས་ཅན་རྟུ་འཛིན་པ་...
 གཉིས་དཔེ་དོན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་
 བོར་སྤྲོ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་སྟོབ་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྲོ་...
 ཅམ་པ་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སྟེ་བྲེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་བ་དག་ཆོས་
 ཅན་དང་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སྟེ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་སྤྲོ་སྟོལ་བྱེ་སྟོལ་གཉིས་...
 ཀའི་ཞིན་འདོད་ལ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྟུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་...
 པར་རྒྱབ་པའི་ཆེ་མིག་སྟགས་སྤྲོ་ཅམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་སྤྲོ་བ་སྟོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་
 གྲངས་ཅན་པ་དག་གི་ཀྱན་རྫོབ་རྟུ་ཡོད་པར་ཡང་མཐུན་པར་ཁས་མ་སྤངས།

དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མཐུན་པར་ཁས་མ་སྒངས་པས། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 མིག་སྐྱེས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 དཔེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་(༡༠༠ན) ཆོས་ཅན་...
 དུ་འཛིན་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་སྦྱོར་མེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་...
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་དུ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་
 མ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་...
 ཅན་སྤྱོད་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་ལ།
 ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་
 གྲངས་ཅན་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་...
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་མི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས། ཆོད་མ་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་ཆོད་མ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་
 དགོས་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་གཞན་སྤྱེད་གཞན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་...
 འགྲེལ་པར་གཞན་སྤྱེད་གཞན་པའི་རིགས་པས་ངེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སྦྱོར་བརྗོད་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་མི་
 འབྲུག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེ་ལོ་པོ་ལྔ་མས་གཞན་ལས་སྤྱེད་པ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ནམ་པར་འཆད་དོ། ཞེས་བཤད་

པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 བྱི། དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བར་བྱ་
 བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱོག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་པ་མ་
 གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་
 ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་མའི་སྒྲགས་དང་འགལ་ངར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་(༡༠༠བ) ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ངར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལས་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྲེན་པ་ཉིད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སུན་འབྲེན་སྤོང་། །
 ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་དམ་
 བཅས་པའི་དོན་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སུན་འབྲེན་པ་ཉིད་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །དེས་སྤྱར་ཡང་འབད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 པས་འཆད། ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱོད་པས་དངོས་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་པ་
 མཛད། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་ངག་དེས་
 སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲན་ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད་དམ།
 དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་རིགས་
 ཏེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀུན་རྫོབ་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་གཞན་

ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ།
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེས་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་
 གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་པའི་སྒྲིབ། གལ་ཏེ་བཟོད་ན་
 འགྲེལ་ངག་དེ་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་.....
 དམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་...
 ཉགས་ཡང་དག་རྒྱ་མི་རིགས་པས་དངོས་ཟིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་འགའ་.....
 ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་...
 གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་རྒྱ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ། གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་
 སྐྱེ་བར་ཐལ། དངོས་(༡༠༡ན) པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །
 དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ། དང་པོ་བྱབ་ཏེ།
 འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་དངོས་...
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་ཡང་དག་རྒྱ་...
 ཁས་བླངས་པས་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཞོང་མ་
 སྐྱབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱབ་གྱི་སྒྲིགས་ཏེ་བྱབ་མཐའ་དང་འགའ་བའི་སྒྲིབ། ཡང་ན་
 དངོས་ཟིན་གྱི་རྒྱས་བསྐྱོག་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྒྱས་
 བསྐྱོག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་མཆུངས་
 པའི་སྒྲིབ། འདོད་ན། འགྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་
 ཀའམ། རྒྱ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷགས་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོ་ནས་དངོས་
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་...
 སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་...
 བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་.....
 ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་

དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོང་
 མི་ལུས་ཏེ། གོང་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་.....
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་ལ་དངོས་པོ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དཔེ་མ་.....
 བརྗོད་པའི་སློན་སྐྱོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེ་གཞན་སྐྱེ་འདྲོང་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་དག་དེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ལུས་ཀྱི་
 འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན།
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། (༡༠༡བ) ཆོགས་
 གསལ་ལས། དངོས་པོ་ནམས་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱགས་
 གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་.....
 གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་རྟོགས་སྟེ། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་དེ་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱལ། སྐྱོན་དེ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས།
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་...
 མེད་དེ། ཉག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་རྟོགས་སྟེ། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་

འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་བསྒྲིག་པ། གསལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ན། དེའི་ཆེ་འདི་
 སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་
 ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། སྤར་སྤྲས་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱེན་པ་
 སྤོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་རྒྱུ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་འཐད་དེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་...
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་ནོ། །ཞེ་ན། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཉག་དུ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་མི་རིགས་པས། དངོས་ཟིན་ལས་བསྒྲིག་པའི་
 དོན་ལན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་...
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན། དངོས་
 ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྒྲིག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྒྲིག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་
 པར་(༡༠༩ན) བཅད་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་...
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་...
 ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བསྒྲིག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་...
 བཅའ་བསྒྲིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་དེ་དེའི་དོན་
 དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དངོས་པོ་
 རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་...
 དུ་བཞེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆེགས་གསལ་ལས། གཞན་

དག་ན་རེ་འདི་དག་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྤར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྦྱོར་བར་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་...
 པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་
 བ་འགོག་པ་ལ་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་དཔེ་ཡང་དག་དེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་...
 ཤིང་། འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་བའི་ལྷག་
 རྟོག་བསྐྱོག་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བར་
 ཐལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ལ།
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་
 དེ། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ། བདེན་པར་གྱུབ་པ།
 ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ། རང་དོས་ནས་གྱུབ་པ། རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པ། རྣམས་སུ་གྱུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་
 (༡༠༩བ) བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་དགག་བྱ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ལམ་

རིམ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟུ་ལམ་རིམ་དང་ངེས་ཅམ་འབྱེད་སྟོང་མཐུན་ཆེན་མོ་
 ཅམས་སུ་གསུངས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ཅམས་སུ་བཤད་ཅིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་མུ་གུ་བདེན་མེད་རྟུ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བདེན་མེད་ཉགས་པའི་སྟོ་དེ་དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་ཡང་དག་དེ་ཉགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐབ་བྱ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགག་བྱ་དང་། དོན་
 དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་དེ་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་དགག་བྱ་
 བཀག་ཤུལ་རྟུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐབ་པ་འཕེན་པ་
 གང་ཞེས། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་
 མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་གཞོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཟེར་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་(༡༠༩ན) དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གནོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིས་མཚོན་ནས་བདག་
 མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་.....
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདག་མེད་
 རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྟག་མཐའ་འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་.....
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟག་པ་
 མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱི་བདེན་ཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། རིག་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་མཐའ་
 བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། རྟོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་འཛིན་མི་དགོས་པའི་..
 ཕྱིར། ཟུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་
 གླུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་གླུབ་
 ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 གྲུབ་ཆད་མཐུན་པ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་རུལ་ཕན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་།
 ཤེས་པ་རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རྟོན་དམ་རྣམས་ཡོད་དང་། ཚུ་དང་བུམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མཛོད་ལས། སྤྱི་མཚན་
 བདེན་མེད་དང་། རང་མཚན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་
 བརྟགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་

འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འབྲད་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆ་དེ་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་པས་སྒྲིམ་
 བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་(༡༠༩བ) མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 བཏགས་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་མདོ་སྒྲེ་པས་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མདོ་སྒྲེ་པས་རང་མཆོན་གྱི་དོན་རྒྱུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས། བྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྒྱུར་ཡང་སྒྲུལ་གཞི་
 དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲང་བ་
 ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲོད་དོན་ལ་
 ཁ་ཅིག་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེའུ་ཤིང་
 རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་མི་སྒྲང་བའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟ་པ་ལ་
 དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། ཞེས་ཟེར་ན། ཆོས་
 ཉིད་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་མི་སྒྲང་
 བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བ་གང་ཞིག རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 སྒྲང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རུས་རྟེ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན།
 ཆོས་ཉིད་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་རྟེ། ཆོས་ཉིད་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟ་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་
 སྒྲང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བ་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
 ཁོ་ན་རེ། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་རྒྱུ་སྒྲང་བར་ཐལ། སྒྲུལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་

རུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཁ་ཅིག །
 རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་...
 ཆེན་ཀྱི་ལུང་མང་རུ་བྲངས་པའི་མཐར་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་
 པས་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་...
 ལྷགས་ཡོད་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་ཚད་རུ་ཁས་ལེན་ཅིས་
 པ་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་ར་...
 སོགས་གསུམ་རུ་ཁས་ལེན་ན། (༡༠༥ན) ཕྱི་དོན་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལྷགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འོ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་
 དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་རུ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། དེས་ཕྱི་དོན་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
 ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་...
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་སྒྲིབ་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་།
 སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་...
 པའི་ཕྱིར། དཔལ་མགོན་ཐུགས་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙྏང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་མི་རྟགས་པ་བདེན་མོད། མ་རྟགས་
 བཞིན་རུ་ཆོས་ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པ་སྒྲིབ་པས། རྗེས་འདུག་ནམས་ལས་ངན་
 གསོག་པ་ལ་མ་སྦྱར་མཛོད། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་
 པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། རོན་ཤེས་ཆ་མེད་བཀག་ནས་
 ཆ་བཅས་སྦྱབ། ཆ་བཅས་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་མོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་
 མོ་གཅིག་རུ་གྲུབ་ཅིས་པ་ཡང་མ་བརྟགས་བཞིན་རུ་རང་དགར་སྦྱ་བའམ།
 ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྦྱོས་ཆེན་ནམས་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་

པའི་གཞུང་ནམས་ལས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་སྤྱད་ས་ཆས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆ་ཏུ་མ་.....
 དང་བཅས་པར་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག །ཁྱབ་བྱེད་
 ཁེགས་པས་ཁྱབ་བྱ་ཏུ་མ་ཁེགས་པ་ཅམ་གསུངས་གྱི། བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་
 རིགས་པས་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་རང་རྒྱད་པའི་
 གཞུང་གང་ཏུ་འང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་ནི་བྱེད་
 རང་གིས་རྟེན་འདི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་ཏུ་ཀུན་སྤྱོད་དན་པས་སྤྱོད་བཀགས་ནས་
 སྤྱོན་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་སྤྱོན་འདུག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་འདོགས་པའམ། རྗེ་སྤྱོད་མས་
 རང་རྒྱད་པའི་སྤྱོད་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་འདུག་གོ། །ཞེས་བརྗོད་
 བས། སྤྱོན་པོ་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བར་ཆེག་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེང་བ་དག་ལས་
 དན་པ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས་ནི། གཟུགས་(༡༠༥) ཅན་དང་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མེད་བཀག་པས། དངོས་
 པོ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀྱུབ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 བ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཀྱུབ་པས། དེ་
 གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེ་
 གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་ལ་
 རོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་སུ་.....
 བསྟན་ནས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་གང་ཏུ་འང་མི་སྤང་.....
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རྟེན་ཆེན་ལས་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་ཞེས་གང་ཏུ་འང་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་སྤྱོད་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་

ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སློལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་
 གྲང་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། འོན་
 ཉིད་པ་དང་ཉིན་འབྱུང་རྩོམ་གཅིག་པ་ལ་སྦྱར་ནས། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་རྩོམ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། ཐལ་རང་གི་གཞུང་ཚད་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་
 ལས་དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་རྩ་གསུངས་པས་སྟོས་ཤིག །གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། དེ་
 གཉིས་སློལ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་པ་སློ་
 ལ་ལྡན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཐ་སྟོད་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་
 སློལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་གྲང་བདག་དང་ཕྱང་པོ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་ཤིང་རྩ་དང་ཤིང་རྩའི་ཆ་ཤས་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཕྱི་རོལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཕྱང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་.....
 བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟའི་གྲངས་སུ་མི་བགང་བར་གཞུང་.....
 འདིའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་.....
 སྐམས་ཤིག །ཞེས་(༡༠༥ན) གྲིས་འདུག་པ། རིག་ཆེན་གྱིས། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་
 རི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་གྲང་། ལྡན་ཚུལ་རྩོམ་ཐ་དད་
 རྩ་ལྡན་བ་སྟོན་རྩ་མེད་པས། སྦྱ་མ་བཞིན་དེར་ལྡན་བ་དང་། དེས་སྟོང་པ་
 གཉིས་ཆོགས་སུ་གཏན་ལ་འབབ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་སྦྱ་
 བ་འགོག་པ་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་
 པ་ན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་བཏོད་བྱེད་ཀྱི་སློལ་དེ་གཉིས་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་.....
 ཡང་དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ལྡན་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་.....
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེའི་དོན་མ་གོ་བར་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་མི་ལྡན་པར་བབྱང་ནས་སློ་སྦྱི་ཅམ་པ་ལ་བདག་ཕྱང་.....

རྩོམ་པ་དང་རྩུ་མ་བ་དང་། བྱི་རྩལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་རྩུ་མ་
 བ་ལྟ་པོ་ཕྱང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་འདིའི་འགྲེལ་
 པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་
 རྩུ་མ་ལ་སྤང་ཞིང་། བྱི་རྩལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་རྩུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་
 ལྟ་པོ་ཡོད་པས་ཀྱི་ཆེན་གྱི་སྤར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱི་ཆེན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་རྩོམ་ཟིན་འགོག་པ་
 བ། ལྟ་སྤྱིར་ཞབས་ཁྱུ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་རྩུ་བཏགས་པ་དང་། རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་མིང་རྩུ་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་རྩུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་
 མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་འདྲོད་རྒྱལ་བའི་མིང་རྩུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་མིང་དོན་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་
 རིགས་པས་བཅལ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་པར་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལ། དོན་
 དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅལ་བའི་ཆེ་མ་རྒྱེད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འདྲོད་
 ལ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རིགས་པ་འདི་འདྲ་བཏང་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཙུང་ཁ་པ་འགོག་པར་འདྲོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་
 ཏེ། ལྟ་སྤྱིར་ཞབས་ཁྱུ་ལ་བུམ་པ་(༡༠༥) ཞེས་མིང་རྩུ་བཏགས་པ་དང་།
 རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་མིང་རྩུ་བཏགས་པ་
 གཉིས་མིང་རྩུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ།
 དང་པོ་དེ་མིང་གི་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་གང་ཞིག བྱི་མ་
 དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་སྤྱིར་ཞབས་ཁྱུ་ལ་བུམ་
 པ་ཞེས་མིང་རྩུ་བཏགས་གྱི། བུམ་པའི་བདག་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྟ་སྤྱིར་བའི་ཆ་
 ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། རྩོགས་པ་གང་གི་སྤྱིང་ནས་ཀྱང་བུམ་པ་བཅལ་ན་མི་རྒྱེད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་པ་
 ཡང་དེས་རིགས་འགྲེ། ཚུ་བར་འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཆོན་ཅན་
 གྱི་མིང་དོན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་ཐལ་...
 རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་
 རང་རྒྱད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་རང་གཉིས་ཀ་མཐུན་
 གྲུབ་ཡིན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་རྒྱན་མ་ལས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། ཞེ་ན་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་
 བརྟུན་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
 གྲུངས་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་མིང་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་གང་
 ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་
 པ་ལ་སྐུལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ། ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་གོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བརྟགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་
 རྟེན་ཏུ་སྐུལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་
 བརྟགས་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཁས་གྲུངས་པ་
 ལ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐུལ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཐག་ཁྲ་སྐུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་ཀྱང་། ཐ་རྟེན་ཏུ་སྐུལ་(༡༠༦ན) འབྲུལ་བ་ལ་སྐུལ་ཏུ་བརྟགས་པའི་
 སྐུལ་འབྲུལ་བ་སྐུལ་ཏུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་...
 ན། རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 རབ་རྒྱན་མའི་ཡུང་འདི་དག་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་...

ཁས་ལེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གསལ་ཤོས་སུ་དྲང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཏུ་བཤད་པ་
 བ་ལྟར་གདོན་མི་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལུང་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་
 བས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་
 དོན་བཀལ་བ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པ་བཀག་ནས་དེ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་པར་འདོད་པ་
 བཀག་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་སྟེར། ཡང་བྲེད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་འགོག་
 པའི་མདོ་དང་བཟན་བཙས་མང་ཏུ་དྲངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱར་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་
 ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བྲེད་
 ནི་རང་གི་སྟོན་ནམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མདོན་པར་
 ཞོན་བཞིན་ཏུ། །རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པར་སོང་འདུག་སྟེ།
 བྲེད་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཁས་སྐྱངས་གྱི། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་མེད་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་སྟེར། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྟེར། ཡང་བྲེད་ཀྱིས་དེས་ན་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བྲེད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཚུལ་
 ཀྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་སྟེ། སྒྲུབ་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
 གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ། ལེགས་
 ལུན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་སྟེ་
 པའི་སྟེར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱད་པའི་
 གཞུང་ཏུ་མ་ལས་(༡༠༦བ) མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པ་

གཅིག་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནམས་སུ་ཡང་མཐའ་
 བཞི་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ཙུང་འགྲེལ་དབུ་མ་སྤང་བ་
 སོགས་སུ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་རི་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་གི་ཆེག་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
 ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནམས་སུ་མཐའ་བཞིའི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་མང་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཉགས་ཡང་དག་ལ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཆེགས་
 གསལ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གང་སྤྲོས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་གི་དངོས་
 སོ་ནམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་སྟབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པར་.....
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་
 པ་ལ། དེས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུ་གུའི་རོ་སོར་གྱུར་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རོ་སོ་དེ་དེའི་རོ་སོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་རོ་སོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱོད་རང་གི་ལྷགས་
 ལ་ཡང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བདེན་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་སོ་ཡོད། བདེན་གཉིས་རོ་སོ་ཐ་དད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་རོ་སོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱོད་རང་
 གིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གནས་...
 ལྷགས་བསྟན་པའི་ཚེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་རོ་སོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་ཁས་སྤངས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བས་

འཁོར་གསུམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྟངས་ཏུ་རྟེན་པར་ཐལ། (༡༠༧) མུ་གུའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། མུ་གུའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་ཁྱོད་རང་གིས་དཀའ་འབྲེལ་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུག་པ་ལས། དངོས་རྟེན་རོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ། ཅ་འབྲེལ་སྐྱེས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་ལ། ཐ་སྟངས་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། འདུས་བྱས་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་དང་། དེའི་རྟེན་ཏུ་དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་དང་ལུང་ཚད་མ་དེ་བཞིན་གྱངས་ངེས་པ་དང་། མཛོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་དང་། ཡང་ལོག་གི་བྱད་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ལུལ་ཅན་ལ་མི་འབྱེད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པའི་བྱད་པར་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ། ཟུང་ཏུ་ཟུར་བ་དེ་དག་གི་དང་པོ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་དག་ལ་དགག་པ་རིམ་པར་བརྗོད་ན།

ཐལ་འགྱུར་པས་འདུས་བྱས་ཡང་ཡིན་མི་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་...
 ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པས་བྱད་པར་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྒྱན་པ་(༡༠༧) ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། ཆོགས་གསལ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་མེད་དེ་འགྲེལ་པ་དེ་གཉིས་སུ་མིག་ཕྱིས་ལ་སྟོས་
 ཤིག །ཡང་དེ་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་
 ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་སྟོས་ཤིག །
 གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པས་
 གྲང་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 འགྱུར་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་ལུང་ཆད་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ལྷག་གི་
 བྱད་པར་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། །ཞེས་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གཉིས་ཀས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་...
 ཡང་བྱད་པར་མེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། རང་རྒྱུད་པས་དེ་

ལྷ་ར་འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དེ་ལྷ་ར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་རྩ་ཞུགས་པ་སྤྱིད་པར་……
རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་
འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་……
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་
དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདྲོད་པའི་བྱུང་པར་ཡང་མི་(༡༠༥ན)འཐད་དེ། རང་
རྒྱུད་པས་སྤྱིང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ་འཕགས་……
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་འགལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲོད་པ་……
དང་། ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་རྩ་འདྲོད་པར་ཡང་མཚུངས། རོ་སོ་ཐ་
མི་དད་རྩ་འདྲོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱི། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རི་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་རྩ་སྐྱ་རྩ་ར་བཞག་པ་བཞིན་རྩ་མཛོན་སུམ་རྩ་
གཟིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། བཞུན་པའི་
སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱབ་ཅན། །ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་
རྗེས་ཐ་དད་རྩ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དེས་ཐ་དད་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་
བྲག་པ་གྲངས་ཅན་སོགས་སུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་……

ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་
 ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་
 ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེགས་
 གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་
 ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཏུ་དགག་ཆོས་རང་བཞིན་.....
 གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་
 ལས། ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་སྟེགས་
 གཞན་བྱད་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་(༡༠༥) བོ། རིགས་པ་
 དང་རང་གི་ཁས་སྤངས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་འགལ་འདུའི་སྤང་པོར་.....
 འདུག་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
 དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ག་འ་
 རབ་འབྱམས་པའི་དབུ་མའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་
 གནོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཅིག་བརྗོད་རྒྱ་འདུག་སྟེ། དགོས་པ་ཆེར་མི་
 འདུག་ཅིང་། ཆེ་ལང་ཅམ་གཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོག་པར་འདུག་པས། དེ་ཅམ་
 ལས་མ་སྟོས། གོ་རམ་པ་ལ་པན་པར་སྒྲས་པ། མང་དུ་སྒོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 དམན་པ་ཡིས། །ལོག་པར་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲ་བའི་སེང་གེར་སྟོམ། །སྟོམ་པ་དོར་ལ་
 སྒྲེས་བུ་དམ་པ་ལ། དག་སྤང་སྤྱངས་ལ་རྟག་དུ་བག་ཡོད་མཛོད། །ཅིས་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གདམས་པའོ། ། །

༥ ། ཁ་ཅིག་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་འགལ་ལ་ཟེར་ན། མི་འཐད་

དེ། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་པོ་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མེད་མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ལས་འབྲས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མེད་
 པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲ་
 བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་མཐའ་ཡིན་རྟེ། བདག་མེད་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པ་རྟེན་ཆེན་ལས།
 དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པའོ། །
 ཞེས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །
 མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་
 (༡༠༩ན) པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟེ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་པོ་
 དེའི་སྟགས་ཆོས་གྲུབ་ན་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་
 དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་
 གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
 མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་གྲ་གཞན་ལས་

མི་སྤྱི་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་...
 ཡིན་ན། ས་སྤྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱི་བར་མི་རྟག་པ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྒྱ་བདེན་ཞེན་
 གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྤེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་སྤྱི་བར་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་རྒྱ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་བདེན་པར་(༡༠༧) གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་རྣམས་ཐ་
 དད་གྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་
 ལས་མི་སྤྱི་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་མེད་རྒྱ་སྤྱུག་པར་བྱེད་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་སྤྱི་
 བཀག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞན་སྤྱི་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྤྱིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན

འབྲུག་པ་ལས། ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟེ་རུ་རྟོགས་ངེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅིས་བཤད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལ། བསམས་
 རུང་པ་ཁ་ཅིག །ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྒྱའི་རུས་སུ་གྲུབ་ཅིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་བྱབ་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱའི་རུས་སུ་གྲུབ་ཅིན་ཀྱང་སྤར་ཡང་
 རང་རྒྱལ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁ་ལེགས་ཅིག །
 གཞན་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ་རང་གི་རྒྱའི་ཞེས་པའི་ཆོས་སུ་ས་སོན་ཞེས་པ་……
 བཅུག་པ་འགྲེལ་ངག་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་སོ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱེད་དངོས་
 སོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་……
 བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་དེ་ལྷ་གྲུའི་
 རྒྱའི་རུས་ན་ཡང་མེད། དེ་ས་སོན་གྱི་རུས་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷ་
 གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལོ། །ཟེར་ན། དངོས་སོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་
 རུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་བདག་གི་བདག་ཉིད་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་……
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། (༡༡་ན) འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
 ལྷ་གྲུ་སྤར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 གསལ་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་
 ཆོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 དང་ཐུག་བཅས་དེ་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་……

ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལྷ་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སྟེ་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
 ན་ལྷ་ལྷ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་...
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གཉིས་འབྲུད་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ལྷ་ཁོ་རང་
 གི་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་
 གསར་དུ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་དེ་ལས་
 སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེའི་དུས་
 ན་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྟགས་རིམ་བཞིན་འབྲུད། ཁ་ཅིག་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། ལྷ་ལྷ་རང་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་
 འབྲུད་ཟེར་ན། ལུས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལྷ་རང་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཐལ།
 འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཐལ།
 འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན་དགག་གཞི་གཏོང་། གཞན་ཡང་། སྟེ་བ་དེ་ལྷ་ལྷ་
 རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་སྟེ་བ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་ལྷ་
 བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྟེ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་སྟེ་བར་ཆད་མས་(༡༡༠བ) ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།
 དེ་ཡིན་ན་ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་.....

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་ཕྱ་
 བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་...
 འབྲེང་གིས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེ་རྩུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སློབ་...
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་རྩེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་རྩེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་...
 འགྲེལ་འག་འདིས་ཕྱ་ཕྱ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་...
 ཡང་དག་གཅིག་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེང་དེས། འགྲེལ་འག་དེས་རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་ཕྱ་...
 བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་པ་...
 གང་ཞེས། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས་རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་ཕྱ་ཕྱ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་...
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས་སངས་
 རྒྱས་བརྒྱངས་ལ་རྩུན་བརྗོད་མཛད་པའི་ཆེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
 ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གཞིར་བྱས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་རྩེ་
 བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་རྩེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་འག་འདིས་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གཅིག་བཏུན་པར་ཐལ། འགྲེལ་འག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་ཏུ་
 བཏུན་པའི་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྩུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་འགྲེལ་འག་དེའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་ཏུ་བཏུན་པའི་དངོས་པོ་(༡༡༡ན) བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་...
 རྩུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་འག་དེས་རྩེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་ཉི། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་.....
 དག་གཅིག་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆོག་དེའི་བརྟན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། གཞལ་བྱ་
 དེ་ཆོག་དེའི་བརྟན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཆོག་དེས་གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་ཉི། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་རག་དེས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་...
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་ན། སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ། འགྲེལ་རག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་...
 ཕྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ལྟ་བུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་...
 ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་གྱང་། སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་
 མི་ལེན་ནོ། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུན་སྒྲ་
 འོ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲིའི་དོན་ལ་གཞན་སྒྲུགས་པ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་ཡང་
 ལྷས་སྐྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་...
 ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་སྐྱེ་ཉི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་
 ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བར་ཐལ། ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྱེས་
 ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་པ་

ལས། རྒྱུ་མ་ཟིན་སྐར་ཡང་རྒྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་ལྷ་ལ་
 སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟོང་ཏུ་རྒྱེ། འབྲལ་ (༡༡)པ་ རོར་རྒྱེ། ལྷ་ན་
 རྫོབ་ཏུ་རྒྱེ་ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་ ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟོང་ཏུ་རྒྱེ་མ་ཟིན་རྒྱེ་
 པར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟོང་ཏུ་རྒྱེ་མ་ཟིན་པ་གང་ཞེས། །དེ་ཐ་སྟོང་ཏུ་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐ་སྟོང་ཏུ་རྒྱེ་མ་ཟིན་རྒྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་ཐ་སྟོང་ཏུ་བདག་རྒྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་
 དཔོན་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ལོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བརྒྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་
 ངག་ལ་རྒྱུན་བརྫོད་པ་ན། དེ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ།
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལ་རྒྱུན་བརྫོད་ཚུལ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་རྒྱེ་འགོག་མི་རུས་པས། རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་
 བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷོག་པས་བདག་རྒྱེ་མེད་པར་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།
 དེའི་ཆོས་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་ལྷོག་པའི་དོན་མཛོན་པས། སྐར་ཡང་རྒྱེ་
 བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུ་བ་
 སྐར་ཡང་རྒྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་……
 འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གསལ་ཏུ་བཏང་ན། ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་རྒྱེ་བ་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་རྒྱུ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་……

ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་འདིས་སྐབ་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཕྱིར།
 འདྲིང་ན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་གྲུ་བདག་ལས་མི་
 སྐྱེ་བར་སྐབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་
 བ། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐབ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་(༡༡༩ན) བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ནི་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་བརྟན་པ་ན། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
 ཕྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་གང་ཞིག །བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། སྐྱོབ་དཔོན་
 སྐྱེ་སྐབ་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱི་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་བས་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་
 ལ་ལན་མཛད་པའི་ཆོ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་ལྟོག་དོན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྟོག་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་པ་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྤངས་ཀྱི། ཁོ་པོ་ཅག་སངས་རྒྱལ་པས་
 ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལན་
 རི་ལྟར་བཏབ་ཅེ་ན། ཆོགས་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲག་པའི་དོན་
 དང་ཡང་མ་རྒྱལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་དམ་
 བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྟགས་ཆོས་སྒྲག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟགས་གྱི་སྒྲག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྒྲག་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྒྲག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟགས་ཆོས་སོ་སོར་

སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་དེ་ཆོལ་བ་ཤིན་
 ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚྣོད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནན་ཏན་གྱི་འཕུལ་
 བར་མི་བྱེད་དམ་སྟུམ་མོ། །ཞེས་གསུང་། འོ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་
 དེ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབ་གཞན་སྐྱེ་མི་
 བཞེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་(༡༡༢བ) ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱད་བཅས་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན།
 ཉགས་དེའི་སྤྱགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་གྲུབ། བྱབ་པ་འགལ་བྱབ་ཏུ་སྤང་འདུག་
 པས། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོག་པ་ལ་དེ་
 འདྲ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པར། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཟེར་རྒྱ་མ་བུར་བའི་པརྟེན་ཏ་ཆེན་པོ་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེང་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། སྤྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྱུར་བྱེད་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་པས། དེའི་དོན་ཆོལ་བ་
 གཞན་གྱིས་སྤྲོ་བ་ཀའི་སྤྱགས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་གྱི། བསྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་སྒྲིག་
 པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་དོན་འཆད་པ་ན། སྤྲོ་
 རས་གཟིགས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། དེའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 དེའི་ཆོས་ཏེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་དེའི་སྤྱགས་གྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་...

དང་། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་
 རྒྱུ་བ་འདི་དོན་མདོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་འདི་དོན་རྒྱུ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རུ་
 འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་
 བ་འདི་དོན། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་མདོན་
 པས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་གྱི་འགྲེལ་རྒྱུ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བཏྲན་པ་འདི་ཉེག་སྒྲུབ་གྱི་གཏན་ཆེགས་སམ་སྒྲུགས་ཆོས་རྒྱུ་བ་དང་།
 བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་བ་འདི་དོན་རུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུ་
 མེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོར་བཏྲན་གྱི་འགྲེལ་པ་དྲངས་ནས།
 དངོས་པོ་བདག་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་རྒྱུ་བ་ཤད་གྱི་འགྲེལ་པ་མ་དྲངས་པ་ཡང་...
 ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དོན་མ་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག ཆེགས་གསལ་འགྱུར་(༡༡༩ན) ཉིད་རུ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་མ་བཤད་ཅིང་། སྐབས་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་བ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཞེས་དེའི་ཆོས་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཞེས། དེས་ན་སྐབས་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་བ་འདི་
 རྒྱུ་བ་དོན་དང་དེའི་ཆོས་གཏན་ཆེགས་སམ་སྒྲུགས་ཆོས་གང་ཡིན་གསལ་པོར་...
 ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འགྱུར་དེ་ལེགས་ལ། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་རྒྱུ་མི།
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་
 རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་གཅིག་རུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འཕེན། དེའི་རུས་སུ་རང་
 གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་སྐྱེ་བཀའ་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་རུ་
 ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཐ་སྐྱེད་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞིན་

པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཡེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས་ཡང་སྒྲུའི་དོན་ཡང་
 དགོངས་ཏེ། སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་
 སྒྲུའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒར་
 བཤད་པའི་སྒྱུན་རྣམས་འཇུག་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྒྱུན་མེ་ལས། བདག་ལས་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བརྟ་བར་བྱ་
 ཞྩ། དེ་དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི། དེ་སྒྱུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་མ་སྒྲེས་སོ་
 ཞེས་སྒྱུབ་པས། སྒྱེ་བ་མེད་པར་བརྟན་པས། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་དེ་འཕགས་
 པ་ཡབ་སྲས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྱེ་བ་མེད་པར་སྒྱུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྒྱུབ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་
 འགལ་ཚུལ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་མན་ཅིག །ཡེགས་ལྷན་འབྲེང་
 གིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ། སྒྱུན་བརྗོད་
 ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་ཁས་སྐྱངས་པས། དེ་
 ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་(༡༡༩བ) གཞན་སྒྱེ་ཁས་སྐྱངས་པར་འཕུལ་བའི་སྒྱུ་སྒྱུབ་
 ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྱུན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། སྒྱུབ་དཔོན་ཡེགས་ལྷན་འབྲེང་གི། གལ་ཏེ་སྒྱུབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་སྒྱེ་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྒྱེ་
 བར་ཁས་སྐྱངས་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞན་སྒྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འཕུལ་མི་དགོས་པར་སྒྱུབ་དཔོན་སྒྱུ་སྒྱུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྱུན་
 བརྗོད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུབ་དཔོན་སྒྱུ་སྒྱུབ་དང་། སྒྱུབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ཡེགས་ལྷན་འབྲེང་ན་རེ། སངས་

རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཁྱོད་རང་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་
 རྒྱུན་བརྒྱུད་མཛད་པ་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་དང་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་རང་ཉིད་
 རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟམ་པ་མི་འདུག་གི། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་
 པ་འོས་མེད་ཏུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཞན་སྐྱེ་
 མི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་དེ་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེའི་གནད་ཀྱིས་
 ཀྱང་། རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་བ་སྟོན་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ། གཞན་ཡང་།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་...
 ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་(༡༡༩ན) པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་
 དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཐུལ་བའི་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་...

པོ་རྒྱལ་ས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སླངས་པ་...
 ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
 མ་ཡིན་པར་འདྲོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་
 འགལ་ཐུག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བ་སྒྲིག་ཚུལ་ནི་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་དངོས་འགལ་འབྱུང་མ་ཤེས་...
 པའི་ཐལ་བ་སྒྲིག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 ཀྱིས་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་བརྟན་པ་...
 ཉེ། ཅ་ཤེ་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་
 སྒྲིག་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་ས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།
 མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་སྐྱེའི་ཐལ་བ་
 སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོགས་གསལ་ལས། སྤྱགས་གོང་མ་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཅ་ཤེའི་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་བདག་སྐྱེ་མཛོན་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་
 དོན་བདག་སྐྱེ་རྒྱལ་ས་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་བདག་ལས་མི་...
 སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སླངས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་གཞན་སྐྱེ་མི་འདྲོད་པའི་གྲུབ་(༡༡༩༥) མཐའ་...
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས་སྟོན་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་

མངོན་པ་ན་མས་མི་འཇུག་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་སྐར་ཡང་སྟེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་སྐར་ཡང་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདྲི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་རྒྱག་པའི་དོན་ཡང་ཞེས་ཆོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་སྟེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་སྐར་ཡང་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདྲི་ན། ཆོགས་གསལ་ལས། ཁྱོད་གྱིས་སྟེ་བ་སྐར་ཡང་སྟེ་བར་མི་འདྲི་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདྲི་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་སྟེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་ལས་སྐར་ཡང་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཏང་པ་དེར་ཐལ། དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་སྟེས་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྟེས་པའི་དོན་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱིས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་ས་ཐོན་ལས་སྟེས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་མུ་གུ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་སྟེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདྲི་ན། དེས་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་ས་ཐོན་ལས་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།

འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་ས་ཐོན་ལས་
 མངོན་པར་མི་(༡༡༥ན) གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
 ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷ་གྲུ་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ཡོད་...
 པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་...
 རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་
 ཐལ་འགྱུར་རྟེན་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྒྱུར་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་རྟེན་རྟེན་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་སྟེ།
 ཆོགས་གསལ་ལས། རྟོག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་
 འབྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟེན་བྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་...
 དག་རྟེན་སོང་བའི་གང་ཟག་གྱང་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་
 མེད་རྟེན་བྱེད་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་...
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་.....
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་
 བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སྤྱོད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་...
 ཉེ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱོན་དེ་འདྲའི་(༡༡༥) རྗེས་དཔག་
 ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 བྱོན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་.....
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བྱོན་ཟུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་
 གང་ཡང་བདེན་མེད་ཏུ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྤྱིར་
 ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པ་འོངས་ས་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མི་རྟགས་པར་གསུངས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཆ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ།
 ཟུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དངོས་འགལ་ལ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། བྱོན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་
 འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གྲུབ་ཡིན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱོད་
 ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཟུ་གུ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། སྤྱི་མ་དེ་

ཡིན་ན་མུ་གུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་གང་བཤག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་གང་བཤག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། སྒྲ་མི་མ་བྱུང་མཚམས་ལ། མུ་གུ་ཚས་
 ཅན། སྒྲ་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེས་པའི་མུ་གུ་སྒྲ་རྒྱར་.....
 ཡང་མི་སྒྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚས་ཅན། རང་(༡༡༥ན) གི་རྟེན་རྩ་
 གྲུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་རྩ་
 གྲུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 རྟེན་རྩ་གྲུར་པའི་མུ་གུ་སྒྲ་རྒྱར་ཡང་མི་སྒྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་.....
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་སྒྲ་ཡང་མི་སྒྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་རྒྱུ་རྩལ་
 རྩལ་སྒྲུབ་ཟིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་
 ཚས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྩལ་
 རྩལ་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཉི། ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། འོ་ན། མུ་གུ་ཚས་ཅན། སྒྲ་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
 ཉིད་རྩ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་གུ་བདག་
 ལས་མི་སྒྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་ཚས་ཅན། སྒྲ་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
 རང་གི་བདག་ཉིད་རྩ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདོན་པར་གསལ་ཟིན་
 གི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་དཔེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་གུ་བདག་

ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། ཟུ་གྲ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 རྟེ། ཆོགས་གསལ་ལས། འོ་ན་དེ་པ་རྣམས་ཤི་ཞེས་པ་ནས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་
 གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་
 མེད་གྱི་བྱབ་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་.....
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་(༡༡༦བ) ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་རྟེན་...
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་ཟུ་གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་མི་རུས་...
 པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལྟ་སུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་མ་ངེས་པར་བདེན་.....
 མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་ངེས་པར་བྱུར་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གྲ་བདེན་
 མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་དང་
 བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱི་
 ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཆད་མས་གྲུབ་.....

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་.....
 ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེ་བ་ལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 རྒྱང་ཚུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དེའི་
 རུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དེའི་རུ་མ་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གནད་བཞི་
 ཚད་དགོས་པར། རྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་རུ་སྟབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་རུ་
 སྟབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རུ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
 རིག་ཆེན་ལས། གཞི་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་རུ་བདེན་མེད་
 ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞི་གཞན་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་སྟབ་བྱེད་
 བཀོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར། རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་(༡༡པུན) ནས་ཐེ་ཆོམ་ཚད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
 རིག་ཆེན་ལས། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་འགའ་ནི་རང་ཁོ་ནས་རྟགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་
 འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་རུང་བད་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ནས་
 ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ནས་ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་མེད་པའི་.....
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་རུ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྒྱུར།
 འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དེ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཕྱི་དོན་
 བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རུ་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རུ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་
 གྲུའི་རྟེན་རུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་རུ་
 རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་
 རྟེན་ཉིད་རྟགས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་།
 གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱར་གས་
 གྱི་བྱོད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱོད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་རྟེན་རུ་ངེས་སྤྱ་
 ལ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་.....
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་སྤྲིའིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་དཀའ་བའི་
 བྱོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་(༡༡)པ་རྟགས་པ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་
 བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་དེ་
 རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་
 འགོ་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག །རྟེན་འབྲེལ་བདེན་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་.....
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 རྟགས་ཆོས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་.....
 ཕྱིར་རྟེ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་རྟེ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་རྟེ་འགྲོ་.....
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟེ་སྐབ་
 པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་.....
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟངས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་། དེ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལམ་རིམ་ལས་ཐོག་
 མར། འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་སུ་བརྟུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱན་པར་མ་གྲགས་པའི་
 ཆོས་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
 འདི་གཉིས་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱིས། གཞན་བདེན་
 པར་ཡོད་མེད་སྒྲིཁ་སྒྲུགས་པ་ན་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བྱ་བདེན་མེད་རྟེ་སྐབ་པ་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་གཟུགས་(༡༡༥ན) བརྒྱན་བདེན་
 མེད་རྟེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། སྐབས་འདིར་གཟུགས་
 བརྒྱན་སྟགས་དཔེར་བཞོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱུང་བའི་དཔེར་བཞོད་པ་
 ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་རྒྱན་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་གཅིག་དཔེར་བཞོད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱབ་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་དེས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་གྱི་
 ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དང་དེ་འདྲའི་སྐྱོལ་ཡང་དག་གཉིས་
 ལ་ཟུ་གྱ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བ་ཅང་
 པན་ཚུན་རྟགས་བཞོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་དང་། དེ་
 འདྲའི་སྐྱོལ་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་
 བ་གཅིག་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་
 རྒྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་སྐྱོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་བ་
 ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཟུ་གྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 རྒྱུ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་ལ་རྒྱོན་ཆགས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་
 དབྱུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་དེ་རྒྱབ་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཤེས་འདྲོད་ཆོས་
 ཅན་རྒྱོན་མེད་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། མ་རྒྱེས་པ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཟུ་ཉིགས་པའི་(༡༡༥) གདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པར་

སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། རང་
 གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པས། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀྱན་གྱང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུ་སྟེགས་པས་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རིག་ཆེན་ལས། ཉགས་དེ་སྐྱབ་པའི་དོན་བཀག་གྱང་སྐྱོན་རུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།
 ཉགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེད་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པའི་ཉགས་ཀྱི་ལུ་སྟེགས་པས་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་.....
 ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་མེད་ན། མ་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་རུ་
 སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས་བྱད་པར་དེ་ལྟར་འགོད་པར་འདོད་ན་ནི། རང་
 ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའམ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་དམ་པར་མིག་སྟགས་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་པར་མིག་སྟགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་གྱི་བྱད་
 པར་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ན། ལྷ་ཆོལ་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མ་
 གྲུབ་པའི་སྐྱོན་རུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལྷ་ཆོལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་མ་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་འགལ་.....
 དམིགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་

གྱི་ཚྱོད་གཞི་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཆོས་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱ་བ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་(༡༡༥)ན་རེ། འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་དང་མ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་འགལ་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཟེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེའི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱུང་རང་
 གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་རར་
 འདོད་ན། འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་
 བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་
 རྟགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྟེན་
 པ་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་བྱུང་ཞེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་སང་བའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དེ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་སང་བའི་རྟེན་དོན་མ་
 ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རྩོད་སྦྱོར་མི་

ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཉག་མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར། སྐྱོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཆོས་ཙན་
 དུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གྲངས་ཙན་གྱི་རྩོར་
 མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ན། བདེན་རྒྱུན་
 གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་.....
 སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་(༡༡༡བ) པའི་མིག་སོགས་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་...
 ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རྩོར་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཉག་
 མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་.....
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པའི་སྐྱ་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་རིགས། སྐྱབ་དཔོན་.....
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་
 བྱེ་བྲག་པའི་རྩོར་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། ཉག་མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྐྱོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པའི་
 སྐྱ་ཙམ་ཆོས་ཙན་དུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 རིགས་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་པ་དེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཐལ་འགྱུར་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་སྐྱ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པས་བྱེ་བྲག་
 པའི་རྩོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་གཅིག་འགོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 དབུ་མེམས་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་གཅིག་མེད་
 དེ། མེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། ཐལ་འགྱུར་བས་གཟུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 ན། གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ལ། གཟུགས་

འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ། གཟུགས་རང་མཆོན་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་གཟུགས་རང་
 མཆོན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་(༡༥༠ན) ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག།
 བྱོད་རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་
 རྟག་མེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ལ་
 ཞེན་པ་ཞེན་པ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་གཟུགས་
 མི་རྟག་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག། བྱོད་རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས། འདྲོད་ན། དེས་གཟུགས་མི་རྟག་
 པར་རྟགས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་རང་མཆོན་
 སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ། འབྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟེན་པར་འཛིག་
 མི་རུས་པས། རྟག་པ་དང་རྟག་མེད་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡིན་གྱང་། ཆད་མར་སོང་
 བ་སྤང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་རང་མཆོན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་སོ། །ཞིས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་
 གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲ་མི་རྟག་
 པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཡོད་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་

གྱིས་ཡོད་པས་བྱབ་པར་འདྲོད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་ན། རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་དེའི་
 རོན་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་མི་
 རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་...
 པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་པོའི་
 མདོན་སུམ་དེ་གཟུགས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ལྟར་རོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཟུགས་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་
 ཕྱི་རྩལ་རོན་དུ་སྒྲར་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་རོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་(༡༩༠བ) གྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་
 འབྲུལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རོན་སྤྱི་གཉིས་
 གཅིག་དུ་སྒྲར་བ་གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དེའི་རོན་སྤྱི་དང་གཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་
 ལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་མ་བྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་
 ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྱུན་འཆགས་པ་.....
 བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབུད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་དཔེ་རོན་དུ་མི་.....
 མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཚེ། བ་སྐྱད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
 གངས་ཅན་གྱི་རྩོམ་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་.....
 པའི་ཚེ། དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་
 འགྱུར་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རྩོམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིལ་བ་གཅིག་ཡོད་པར་.....
 ཐལ། དེ་བ་སྐྱད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་
 བ་དང་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིལ་བ་གཅིག་.....
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས། གཞན་ཡང་། མིག་སྟགས་
 དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅར་
 བྱེ་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། (༡༢༡ན) མདོ་སྤེལ་དེ་ཁྱོད་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་སྟགས་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་.....
 དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སྟགས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་
 མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མིག་
 སྟགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ལ་མིག་སྟགས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་ནས་...
 བརྒྱུད་ཏེ་མིག་སྟགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པར་སོང་ཞིང་། རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་སོང་བའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། བཤམས་པ་ཁ་
 ཅིག་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་མི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་
 མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་ན། མུ་གུ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། གངས་ཅན་གྱི་
 ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་དང་། དངོས་
 གྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་
 ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་གཉིས་
 ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་
 གྱི་ལུགས་(༡༢༡བ) ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་སྐབས་
 འདྲིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟེན་ཤེས་
 འདྲིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཅད་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ནི། །རབ་གྲགས་
 རྟེན་གྱི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རང་འདྲིར་ཉགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས། །དངོས་པོ་
 རྣམས་ཆོར་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱུབ་གྱི་ཉགས་ཡང་

དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟོག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལུ་སྟེགས་པས་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཆོས་ཅན། བ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུ་སྟེགས་པས་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པར་སྐབས་པའི་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཁིང་། །ཁེས་པའི་ལུང་དོན་གྱུབ་པའི་སྤྱིར། །ཁ་ཅིག །དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མོང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐབས་གནས་སྐྱོན་མོང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མོང་བ་ཡོད་དེ། ལུ་གྱུ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་མེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ལྷགས་སྤྱི་མ་ལ་དོགས་སྤོང་བྱས་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ལུ་གྱུ་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་(༡༢༣ན) བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། ལུ་གྱུ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་

འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
 ཟུར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། ལྷགས་ཟུ་མ་ལ། དངུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་
 ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཟུ་གུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཟུ་གུ་ཆོས་
 ཅན་རུ་རུང་བའི་ཟུར་རོ། །བར་གྱི་བྲུབ་པ་ན་མས་རིམ་གྱིས་སོང་། དེས་ན་ཐལ་
 རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་དོན་ནི།
 དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་ཟུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། ཟུ་གུ་སྣང་བའི་ཆད་མ་ལ་
 ཟུ་གུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སློང་ང་། དེ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སློང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཟུ་གུ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆད་མ་ལ། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པར་འདྲོད། རང་རྒྱུད་པས་དེ་
 ལས་ལོག་པར་འདྲོད་པའི་ཟུར། ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ་
 ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཟུ་གུ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆད་མ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་རུ་
 གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཟུར། འོ་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཡང་ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་
 ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཟུ་གུ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་
 ཆད་མ་ལ་(༡༢༩བ) དེ་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་རུ་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་ཟུར།
 ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཟུ་གུ་སྣང་བའི་ཆད་མ་ལ་ཟུ་གུ་མི་རྟག་
 པར་སྣང་བ་དང་ཟུ་གུ་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པས། དེ་
 གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་གུ་འདྲིན་པའི་ཆད་མ་གཅིག་ཡོད་ལ། ཟུ་གུ་

རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་སྤང་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་.....
 པའི་ལྷ་གྲུ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་མེད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷ་གྲུ་
 ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་གཅིག་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་
 ཅན་པ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷ་གྲུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་པས།
 དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ འདིར་སྤྲུམ་པ། སྤྱོད་གསལ་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་པ་མང་པོ་ཡིས། །སྤྱོད་བསམ་
 བཏང་ནས་དབྱུད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་གནས། །སྤྱོད་གྲོས་རྒྱུད་ཡང་བདེ་བླག་
 རྟོགས་པ་འདི། །སྤྱོད་གྲོས་མཆོག་སྟེར་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུམ་མའི་དྲིན། །ཅེས་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། རྟོང་ཉིད་
 རྟོན་ཅན་ངེས་རྟོན་ཤེས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་དག་ལས་
 ལྷ་གྲུ་ལ་ཞིག་ཅེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་ནས་གཞན་སྟེ་འགོག་...
 ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་ལྷགས་སྤྱིར་དགག་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། དྲང་རྟོན་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་
 པ་ནས། རྟོང་ཉིད་རྟོན་ཅན་ངེས་རྟོན་ཤེས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། དང་པོ་ལ་ལྷ། གཞན་སྟེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་གཞོད་པ་སྤངས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བརྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་དགག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུམ་བ་
 ནས། རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་རང་སྤེལ་རྣམས་ན་རེ། རང་ལས་སྟེ་བ་ནི་དགོས་པ་
 མེད་པས་དགག་རིགས་ལ། དེ་མེད་པས་གཉིས་(༡༢༩ན) ལས་སྟེ་བ་ཡང་མི་

རིགས་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཆད་པས་དགག་པར་ཡང་
 རིགས་མོད། གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
 བྱ་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་དངོས་
 སྤ་རྒྱུ་མས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངས་པ་ཡིན་
 ལ་སྤྱོད་པས་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་སྐད་ཏུ་གཞན་དག་
 ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སྐྱུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཏུ་
 བྱུང་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤ་རྒྱུ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་སྤ་སྟེ། རྒྱུ་རྒྱུ་མས་དངོས་སྤ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་སྟོས་ནས་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་ལེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྐྱེ་བཀག་
 པ་དངོས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་
 དང་བུལ་ལའང་དེ་ཅི་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱེ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འཆད་
 པ་ལ། གང་གིས་རང་ལྷ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་
 ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་
 གཞན་གྱི་སྐྱེ་མེད་པར་མ་ཟད། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་གཅིག་དགོས་པས།
 དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བུ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གསུངས།
 བཞི་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་ཆེ་ས་སོན་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་མིན་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ན་རེ།
 རོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་འདོད་
 པ་དེ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 རྟེན་བྱུར་ན་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་ལྷ་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་

གྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ། ཉག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད། ཅེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་(༡༢༣བ) བྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས་ཞེས་
 པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་འཆད་པ་
 ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གཞོད་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་
 གནས། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ལྱེར་འཇིག་རྟེན་ས་པོན་
 ཅམ་བཏབ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེས་མི་གཞོད་པའི་ལན་བསྟན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ།
 དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩོད་པའི་
 རྩལ་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་རིགས་པ་བཀོད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 གྱི་གྲགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བུད་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་དེ་
 མེ་ཆེར་འབར་བའི་གྲགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་
 འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཛོད་སུམ་གྱིས་གྱུབ་ཅིང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སུས་ཀྱང་དགག་

པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་བ་རབ་རྒྱ་ཁྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་དང་གང་སྤྲས་པ་དེ་དང་……
 དེ་ནི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིའི་མེས་མ་ལུས་པར་
 རྟེན་པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱལ་
 བས་མཆོག་གོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་
 པའི་དོན་འགྲུབ་པར་(༡༩༩) མི་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་
 ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲས་པ། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚུད་
 པ་དེའི་ལན་འཆད་ཚུལ་ཡང་། དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་
 བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་སྐྱེད་གསལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་བསྟན་ནས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་
 བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གྱིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འདོད་
 པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡང་སྤར་གྱི་ཚུད་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་འདྲིས་པའི་མཇུག་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་……
 ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་……
 གཞོད་པའི་རྟོག་ཐབས་ལ་བཞེན་པའི་ཚུད་པ་ཡིན་པས། ཚུད་པ་དེ་མེད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་དང་མི་གཞོད་པའི་
 ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལན་བཏབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རྒྱས་པར་བརྗོད་དགོས་པས་འདིར་དེ་འཆད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལྷག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་
 བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་
 བྲལ་བར་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྟོལ་ཐབས་ལ་...
 བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་
 བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་སྤྲ་བརྟོལ་ལས་བསྐྱུག་པར་མི་རུས་...
 པས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་བཞག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཀྱི་ཉེ། རེ་རེའི་སྟངས་ཏུ་ཡང་དག་(༡༩༥༥) མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོད་
 པའི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྟུན་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆོད་མས་
 རྟོད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེན་གཉིས་སྦྱུང་ནམ་
 གཞག་བསྟན་པའི་སྒྲི་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་...
 འཇིན་པའི་ལྷག་རྟོག་འགོག་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཅེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གསུངས། རྟུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་དང་། ལྷག་པ་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ་
 མཐོང་བ་རྟུན་པ་འང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། རྟུན་པ་མཐོང་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད།
 རྟུན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ནས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་
 དང་ལྷག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་
 པོ་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་
 རྫོབ་ལ་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྷག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་བྱང་།
 དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་
 བས་ཡང་དག་པ་དང་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་

ཐུབ་མཐའ་ངན་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་
བཏགས་པའི་བདག་གཙོ་པོ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་
མེད་པས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་
ལ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱི་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པའི་
གཟིགས་པ་ལ་སྟོས་ནས། གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བས་
མི་གནོད་དེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱེད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་
པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་ཏེ་དངོས་
ལན་འཆད་པ་ལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་དག་གི་
བདེན་གཉིས་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་
འཆད་པ་ལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཏི་མུག་
རང་བཞིན་ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་……
བཤད་ནས་རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་(༡༢༥ན) ལོ་ག་གཅིག་གིས་དོན་……
དམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། ॥ ॥

༥ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དངོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གི་དོན་
ནི། བདེན་གཉིས་སྒྲིའི་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བའི་
དངོས་པོ་ཀྱང་ཏེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡང་དག་མཐོང་བ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོན་པའི་
དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྟུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མས་རྟོན་པའི་
ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ནམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རེ་རེའི་སྟངས་དུ་ཡང་དག་མཐོང་བ། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མར་སོང་……
བའི་ཡུལ་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། ཤེས་བྱ་ལ་

བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ། ཆེ་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། བདེན་གཉིས་ངོ་སོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྟགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཐུན། ལེགས་པར་མདོན་ཏུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས། ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བསྟན། ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་ལ་ནི་མདོ་སྤེལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་རང་སྤེའི་ཀྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་རྣམས་.....མཐུན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། ཞེས་པས། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བསྟན། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། (༡༢༥བ) ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་.....སྟངས་པ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་.....མཐུན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྟངས་ཉིད་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟོན་ཏུ་མཛད་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྟན། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱད་གསུམ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ན་གཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་དཔྱད་དགོས་པའི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དག་ནི་གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་...
 མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྒྲགས་སུ་རྟོགས་པ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་
 གཏོགས་པའི་བདེན་པ་ལུང་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོག་དེ་
 བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་
 གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །བདག་གི་ཀྱང་
 རྫོག་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེན་པ་བཞི་བདེན་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འདུ་སྟམ་
 བ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱང་རྫོག་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་
 ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་
 དྲི་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐུལ་ཀྱང་འབྱུང་
 དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་
 པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་(༡༢༥ན) པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཡབ་སྐུས་
 མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀྱང་རྫོག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱད་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྫོད་དུ་མེད་པ་
 ཟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ།
 སྤྱད་འཇུག་ལས། ཀྱང་རྫོག་དང་ནི་དོན་དམ་བདེན། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་

སྤྱུ་འདོད། །དོན་དམ་སྒྲི་ཡི་སྤྱུང་ཡུལ་མིན། །སྒྲི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟུན། །
 ཅེས་གསུངས། །འདི་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་ནི། བདེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཞེས་པ་
 ནས། གཟིགས་ས་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྤྱུང་འབྱུག་གི་སྒྲི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པར་བརྟུན། ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། བདེ་འདི་དོན་
 དམ་ཞེས་པ་ནས། མ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྤྱུང་འབྱུག་གི་དོན་དམ་
 སྒྲི་ཡི་སྤྱུང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
 བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་གོ་བདེ་བར་བརྟུན་ན། དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 ཤེས་རང་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་དོན་དམ་.....
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་ལས་དེ་ནི་
 ཐུར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཁའ་ལྷ་ཡང་བསྟན་པའི་དབང་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་...
 མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཆོད་མས་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆོད་...
 མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། སྤྱང་བྱུན་
 ཆེན་མོ་ལས། སྤྱང་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དེ་སྤྱང་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཏུ་སོང་བ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱང་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དེ་སྤྱང་
 ལ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཏུ་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱང་
 འབྱུག་དར་ཁྱེད་སྟགས་སུ། རང་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་(༡༢༥) མདོན་
 སུམ་ཀྱི་ཆོད་མས་གཉིས་སྤྱང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་...
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་.....
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་ངོ་མོས་སྤྱང་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པ་དང་། བདེན་

པས་སྟོང་པ་དང་། དེ་ནམས་སུ་མེད་པ་ནི། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སོགས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་
 ནམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཆོས་ནམས་རང་གི་ངོ་བོས་
 མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་བདག་གཞིའི་སྟོང་དུ་
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅལ་ནས་མ་རྟོན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་.....
 རང་རང་གིས་སྟོང་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོད་པ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་
 ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་གཟུང་ན།
 ཆད་ལྟར་ལྟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་མེད་པར་གཟུང་ན་ཆད་ལྟར་ལྟང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་
 གོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བུལ་བ་ནི་
 དབུ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་དང་། ཚུ་ཤེ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འདྲིན། །
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་
 གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་
 པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་རྟག་ལྟ་དང་། དེ་ཉིད་མེད་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཆད་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོན་དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་སྤྱོད་མཆེད་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྤྱོད་མཆེད་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་
 བ་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས།
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་། །སྤྱོད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །
 ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ངོས་འདྲིན་པའི་གཞུང་ནམས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་(༡༩༥) ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་

དང་། རྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་སྒྲུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་……
 སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐའ་དག་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཆོག་སྤྱད་སོགས་
 ངེས་དོན་རྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པས་རྟོང་པ་ཆད་ལྟ་དང་། རྟོང་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་ལྟ་བ་སོགས་མི་རུང་གི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་གྱུ་བ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། གང་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 རྒྱལ་རྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཆོས་
 རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པས་རྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། ལྟ་གྲུབ་
 ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་རྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་
 མེད་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། རྟོང་མིན་རྟོང་ལྟ་མཐོང་མིན་
 ཏེ། རྟུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། ལོག་ལྟས་ཟུང་ན་མི་འདའ་བར། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 རྒྱལ་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་རྟེང་ཏུ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་……
 པས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པས་ངེས་
 པ་དྲངས་ཏེ་བསྐྱེམས་པའི་ཆེ། ལྟ་བའི་དོགས་དཔྱད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟེང་ན་གྱུ་བ་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་……
 དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཅའ་བ་ན་མཐར་གང་ཏུ་ཡང་མ་གྱུ་བ་……
 པའམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་རྟེན་རྒྱ་རུང་ཟུང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྒྲུས་……
 པ་དེ་ཀའི་རྒྱན་རྒྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ལྟ་བ་པ་ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། ཤེས་རབ་རྒྱལ་པར་གཤེག་ནས་རྒྱལ་
 ཅམ་མི་དམིགས་ཆེ། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་དྲངས་འགྲོ། །

ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟངས་ཏུ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅལ་བ་ན། མ་རྟེན་པ་(༡༢༧)འཕ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་
 པས་སྟངས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་་་་
 པར་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སྟགས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྟངས་ཉིད་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ཕུང་སྟགས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་
 ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། ཞེས་དང་། སྟུང་པ་ལས།
 གཟུགས་རྒྱལ་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། འདུ་ཤེས་མཐོང་
 བ་མེད་ལ་སེམས་དཔའང་མི་མཐོང་ཞིང་། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་
 ཡིད་མཐོང་མེད་པ། འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 བསྟན། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། རྣམ་
 མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དཔེ་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། ཇི་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་
 པར་རྣམས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་
 བ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སྟངས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་
 བསྟན་ན། དངོས་པོ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་།
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟངས་པ་ཉིད་བཞི་དང་།
 མདོར་བསྟན་ན། གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
 འདུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་
 ཟག་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། སྟོན་དང་བཅས་པར་སྟངས་པ་
 ཉིད། བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟན་རྟེ། སྟོན་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་
 ནི། ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་

ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་ག་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་བ་རྩུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྲིན་ལྟར་ན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ནི། རྟོན་དམ་ལ་སྒྲས་
 (༡༢༥ན) བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རྟོན་དམ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་རྟོན་དམ་གཉིས་སུ་འབྱེད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷ་གྲ་རྟོན་དམ་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོ་ན་ལྷ་གྲ་རྟོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་རྟོན་དམ་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྷ་གྲ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོན་དམ་པའི་རོ་སྟོན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་རོ་ན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཟིགས་རོ་ན་ལྷ་གྲ་རྟོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་སྟངས་ཚོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྟོན་དམ་པ་དང་། དེ་ལྷ་གྲའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོན་དམ་པར་འཇོག་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེའི་རོ་སྟོན་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ལོག་གྲུང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རྒྱུད་པ་འདོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །རྟོན་དམ་ཡིན་པ་ཁོ་སྟོན་འདོད། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་ལྷ་རྟོན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་རྟོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་རྟོན་དམ་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་གུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་སྟོན་ལྷ་གྲ་རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་ལ་སྒྲུང་བ་ལྷ་རྟོན་བྱེད་ཅུས་པ་ནི། ཡང་

དག་ཀྱང་རྫོག་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
 མི་རྒྱས་པ་ནི། ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོག་དུ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་དེ། བདེན་གཉིས་
 ལས། སྤང་དུ་འབྲེལ་དོན་དེ་དག །རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་མི་རྒྱས་བྱིར། །ཡང་
 དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱང་རྫོག་གིས་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ལྷ་པ་བྱེ་བ་ས་སའི་ངོས་འཛིན་ནི། ལྷ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་གྱི་
 ངོས་འཛིན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། རོགས་པ་རྒྱུད་བས་མ་
 བཞོད་ལ། སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་བདག་རྒྱུན་
 བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དྲུག་གི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ནི། འཇིག་
 (༡༢༥) རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དྲུག་
 ནི་དེ་ལ་རྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའོ། །སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་
 པར་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི།
 དེ་ལ་རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྟོས་ཏེ་
 ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་
 རྣམས་གྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་
 ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །
 ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་ཡོད་ཚུལ་ལ་ཡང་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་འབྲུལ་རྒྱ་ནང་ལ་ཡོད་པ་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་བྱི་ལ་ཡོད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི་རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་དང་། ད་དུར་ར་ཚོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་རྟོང་པ་ནས་སྐྱེ་བུང་བ་དང་། སོས་ཀའི་དུས་གྱི་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་པ་དང་། མིག་འབྲུལ་མཁན་
 གྱིས་སྐྱར་བའི་སྤྲོད་དང་སྤགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་གྱི་འབྲུལ་
 པ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་ཤད་འཇིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་

པའི་རྒྱ་བྱེད། མིག་སེར་གྱིས་རྒྱ་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། ད་རྒྱ་ར་ཚོས་པས་ནི་ས་གཞི་གསེར་རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། མེ་ལོང་དང་བྱང་བཞིན་ཕྱད་པ་ནི། བྱང་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། བྲག་
 སྤྱོད་པའི་རྒྱས་ནི། བྲག་ཆ་རྫོང་བྱེད་གྱི་རྒྱར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་
 པའི་རྒྱ་བྱེད། སེས་ཀའི་རྒྱ་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེད་མ་རྒྱ་པོའི་ཡུལ་དང་ཉི་
 བར་གྱུར་པ་ནི། མིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད།
 མིག་ཀྱི་འབྲུལ་མཐོང་གྱིས་རྒྱར་བའི་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་གྱིས་ནི། རྟེན་ཤིང་རྟེན་སྤང་
 རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡིད་དབང་ལ་
 གནོད་པ་བྱེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རན་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་
 (༡༢༡) རྒྱར་སྤང་དང་། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་རན་པ་དང་།
 གཏན་ཆེགས་རྒྱར་སྤང་གིས་ནི། བདག་རྟག་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་པོ་ཡིད་རར་
 འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། གཉིད་གྱིས་ནི་མི་ལམ་ན་སྤང་པོ་ཆེ་
 རྒྱར་བ་ལ་སྤང་པོ་ཆེར་སྤང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་
 དམིགས་བསལ་ནི། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གང་རྒྱུད་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་མ་
 བྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྒྱས་ཡིད་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྤྱོད་
 དང་རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྤྱོད་ནམས་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་ཀྱི་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རྒྱུད་ཡིན་ན། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རན་པས་
 བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྤྲོད་རྒྱ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་
 དེ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་

ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡང་ལོག་གི་རྒྱད་པར་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྟོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་.....
 རུས་པ་དེ་སྟོད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྟོད་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་
 ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །
 སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྟོད་
 རྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ་དེ་སྟོད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་
 རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྟོད་རྣང་བ་.....
 ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་(༡༩༧༥) ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ།
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་དེ། ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་
 ཅིག །བདེན་འཇིན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་
 འཇིན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་བའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཇིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་.....
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དེ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་
 བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྟམ་ན། སྱིར་

དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྱུག་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། ཡབ་སྐུ་
 མཛལ་བའི་མདོར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱང་པར་ཁེས་དང་། ཚ་ཤེར། འཇིག་
 རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཁེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་ལ་བྱེད། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱི། ཁེས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་གའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཁེས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྦྱང་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དུག་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། རྒྱ་རབས་པ་མང་པོ་དང་། བྱིས་ཀྱི་
 ཁ་ཅིག བདེན་གཉིས་སོགས་ཚས་གང་ལ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་དོ་ཁེས་འདོད་པ་ནི།
 དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཁེས་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ་ཁེས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད།
 ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་
 ན་གཅིག་(༡༩༠ན) དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 བདག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲག་པ་ཐ་དད་པ་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་གང་། དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 ཀུན་རྫོབ་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྦྱང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཁེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། འོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་
 པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་
 དང་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་མང་པོར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ལ།
 འདིར་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་
 དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ཡང་ཡིན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ་གནས་ལྷགས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱ་བ་དེ་བདེན་པར་འཛིག་
 རྟེ། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པ་ལས། ཟུང་ན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལ། ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རང་སྤང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནམ་ཡང་
 མི་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཟུང་ན་ལས་(༡༩༠བ) འདས་པ་ཏྲག་ཏུ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་བདེན་པ་.....
 དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཀྱན་རྫོབ་པ་
 བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལ་སྐྱ་ཀྱན་

ཚོལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཚོལ་དང་སྤྱི་བ་བྱེད་སྐད་དོད་གཅིག་ལ། །བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཏི་ལུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་བྱིར་ཀུན་ཚོལ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་སྐད་རྩ་ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྤྱི་བ་ཀུན་ཚོལ་རྩ། །དམ་པའི་དོན་རྩ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་ཚོལ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་ཚོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་། ཀུན་ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཚོལ་ཅེས་པ་རྩལ་པའི་དོན་ཡིན་པས། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཚོལ་ཅེས་བྱ་སྟེ་ངོ་མོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། རྩལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྩ་བརྗོད་པའི་བྱིར། རྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ཅ་ཤེས་ལས་འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩལ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །མ་རིག་སྤྱོད་མའི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་རན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་དེའི་སྤྱོད་བཤད་རྩ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དེའི་མིང་དངོས་མིང་རྩ་འབྱུག་པ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷ་ནི། མཚོ་ལས་སྤྱོད་པའི་པར་ལ་མཚོ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་སྤྱོད་བཤད་འབྱུག་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཡིན། སྤམ་ལས་སྤྱོད་པའི་པར་དེའི་མིང་དངོས་མིང་རྩ་འབྱུག་པའི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྤྱོད་བཤད་རྩ་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་རྩོ་ཀུན་ཚོལ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་ཐོར་བདེན་པས་ཀུན་ཚོལ་བདེན་པའི་སྤྱོད་བཤད་རྩ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་ཚོལ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་རྩ་འབྱུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན། ཆོས་པལ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་(༡༩༡༣) ལ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །མཐར་

ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན། རྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞི་
 གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་། རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་
 བྱལ། གཞན་ཡང་། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བདེན་མེད་ཐ་
 སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། བདེན་
 མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་……
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་མེད་དེ་བདེན་འདྲིན་ལྷག་ཤེས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འདྲིན་ལྷག་
 ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་……
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྷག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་སྤང་
 བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་

རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐ་སྟོང་དཔྱད་
 པའི་ཚད་མའི་རྟེན་(༡༩༡བ) དོན་འགལ་བར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
 དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རིག་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 མི་འདོད་པས་ཡང་ལྟག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་ངའི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ན་མས་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 གྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། བདེན་འཇིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་གང་བླག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
 པའི་ཚད་མས་བྱེད་ལྟག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། བྱེད་ཤེས་པ་གང་ཞིག །
 བྱེད་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་
 ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་ཞེས་པ་ནས། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་
 པའི་གང་བླག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཇིན་ལྟག་ཤེས་སུ་.....
 རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། བདེན་འཇིན་ལྟག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་བླག་
 ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་བླག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ལྟག་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དཀྱི། ལོག་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲི་དཀྱི་ཕྱིར། འདྲི་དཀྱི། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་དཀྱི་མི་རུས་ཏེ། ཆོད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལྟར་དེའི་དོན་
 ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཉིད་ལ་
 སྒྲོ་ཁ་མ་སྐྱེགས་པའི་(༡༩༩༥) གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་ཁྱོད་
 ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་མི་
 འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བརྟན་དོན་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟོག་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟོག་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུབ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་
 རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱུབ། ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ།
 བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མའི་རྟོག་ཉིད་ཡིན་པའི་

བྱིས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིས།
 ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྐྱད་པའི་
 ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བདེན་
 འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་རུས་པའི་བྱིས། ཞེས་ཟེར་ན་
 མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་……
 པའི་བྱིས། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པའི་གུན་རྫོབ་མེད་པས། གུན་རྫོབ་ལ་
 ཡང་དག་གུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། བདེན་
 འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་བྱིས་མི་འཛོག་ཅེ་ན།
 བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཛོག་སྟེ། གུན་
 རྫོབ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་འཛོག་དགོས་པས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་འཛོག་……
 ན་ཡང་སྟང་ཉིད་(༡༩༩བ) ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་
 པའི་ཚད་མས་འཛོག་དགོས་ལ། སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་……
 བྱིས། དེས་ན་ལུང་འདིའི་དངོས་སུ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་ཤེས་……
 སུ་རྟོགས་མི་རུས་པས་བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་……
 མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། རྟུགས་ལ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་ཡུལ་དང་……
 ཡུལ་ཅན་ན་མས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པས་ལུང་འདིས་ལོག་པའི་གུན་
 རྫོབ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སློའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་
 འབྲུལ་ཤེས་དང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ་
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིས། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། སློའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཤེས་པ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་
 རྒྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་རྒྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་
 མཐུན་ལ་རྒྱང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱང་བ་ལྟར་རྟུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་རྒྱང་བ་རྒྱང་བ་ལྟར་རྟུ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བྱེད་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་ལ་
 རྒྱང་བ་རྒྱང་བ་ལྟར་རྟུ་གྲུབ་པའི་རིག་པ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་
 ལ་རྒྱང་བ་རང་ལ་རྒྱང་བ་ལྟར་རྟུ་གྲུབ་པའི་རིག་པ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཟེར་
 བ། གཟུགས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ།
 (༡༣༣ན) ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཟུགས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱིས། བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཟེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་.....

པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ཅ་མ་
 བྱལ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་
 དག་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་ཡིས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་སྐྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རུ་ལྟ་བ་དང་
 འབྲལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་དང་། རྟེན་ཆེན་རུ། མདོ་ལས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྟན་
 རྟེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། རྟོང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟེགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་
 རྟེད་པའི་ཆོད་མས་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོད་མས་
 གང་ཟག་(༡༩༩བ) རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
 རྒྱལ་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ། རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་མེད་པར་ཐལ། གང་

ཟག་ཏུག་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སློ་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཏུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཏུག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཏུག་
 པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་
 པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། དེ་གཅིག་རུ་འཛིན་པའི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། གང་ཟག་ཏུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པ་ཞེས་
 པའི་གཅིག་དེ་གང་ཟག་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་རུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། གང་
 ཟག་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་……
 གྲུབ་པ་འཐད་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 ནས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྦྱགས་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ།
 འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་ལོག་ཤེས་
 རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་རྟོ་
 རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་རུས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་……
 དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་
 ཡོད་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཏུགས་
 གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་བའི་
 (༡༩༥ན) འོན་ཏེ་བྱ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་

ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་ག་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་.....
 པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་འཇིན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་.....
 པར་ཐལ། དེ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་
 ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་ན།
 འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་ན་མས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་ཅུས་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་དེ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དེ་ན་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་སྤྱི་གཙུག་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར་.....
 དང་དེ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་
 ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་ན་མས་ཀྱིས་སྤྱི་གཙུག་པོ་མེད་པར་རྟོགས་མི་ཅུས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 པར་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་...
 རྟོགས་ཅུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་...
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་
 འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ཅུས་པ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་...
 གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གཙུག་པོ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ཅུས་ང་

དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གཙོ་བོ་སྤངས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤངས་བ་ལྟར་དུ་
མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་(༡༩༥༥) བས་རྟོགས་མི་རུས་པར་སྟོང་ཉིད་...
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་...
ཡུལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་སྤྲན་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་འཇིན་
པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་
མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མས་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་...
རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མས་གང་ཟག་རང་སྤྱུ་ཐུབ་
པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལོག་པར་རྟོགས་
པའི་མདོ་སྤེ་བ་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མདོ་སྤེ་བས་རྩལ་སྤྲན་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་
པ་དང་། དེ་འཇིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་བས་རྩལ་སྤྲན་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་
རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་
གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་

པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་...
 པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
 ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་(༡༩༥ན) ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 དངོས་ལྷལ་རྟུ་བྱེད་པའི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཕྱིར་བཙེ་ཉིད་
 རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་སྟུན་ཆོགས་འདི། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
 བའི་ལོ་རྟག་སྟུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་རྟུ་གལ་ཆེ་བའི་...
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་མཚན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩེ་གསལ་རྩེ་གསལ་རྟུ་འགྲོ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ཆོས་
 ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་...
 ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྟུ་འགྲོ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག །འདོད་ན། དེ་འདྲ་
 བའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་...
 ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་འབྲས་རྟུ་དང་བཅས་པ་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷགས་ལམ་རྟུ་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་རྫོན་རྟུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དགག་...
 དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་འབྲས་ཏུ་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷགས་ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལྟོ་སྐྱེད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་དགོས་.....
 ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་
 པ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དགོས་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟོན་པ་སྤྱུ་བྱབ་པ་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་
 འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མི་འགྲིག།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། (༡༩༥༥) ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲུལ་རོར་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྐྱུ་མ་རྟ་སྤང་མིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་མཐུན་
 ཚད་མས་གྲུབ་དགོས། ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་མེད་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་
 བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། མ་དག་པའི་རྫོད་ཀྱི་འཇིག་རྟོན་དེ་འབྲུལ་རྒྱལ་ས་
 རྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲུལ་རྒྱལ་ས་རྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འཇིག་རྟོན་སྐྱ་
 ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འཇའ་ལྷས་བཅ་
 ཆོས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐུ་ལྷས་ལ་
 སོགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཅ་
 ཆོས་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་ན་རི་

ལྟར་སང་བཞིན་རི་སྲིད་དུ། །མ་སང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་
 གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་རྩོད་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མེད་པ་ལྟང་.....
 དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་དེ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། གཞལ་བྱ་ལ་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་དུ་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 དེ་(༡༩༥ན) གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་མིན་....
 པ་ལྟང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་གཟུགས་
 བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་
 གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུར་
 གྱུར་པ་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྲུན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་
 གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་གཟུགས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་བྱབ་སྟེ།

རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་
 དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་།
 འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི།
 བཅས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་
 པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ས་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པའི་
 དུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྒྱུན་
 མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་བདེན་འཛིན་
 ལ་བྱེད་པ་ལྷང་དེའི་དོན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་
 ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལྟས་པར་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་(༡༩༥བ) ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དེ་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དབུ་མའི་ལྟ་
 བ་མ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཆད་མས་རྟེན་པ་ལ་ནི་སྒྲ་རུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཅིག་དེས་པར་དགོས་

ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་རྩུན་པར་གྱུ་བ་དགོས་ཤིང་། རྩུན་
 པར་དངོས་སུ་གྱུ་བ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྡོན་རུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཆད་མས་.....
 བེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་རྟགས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆད་མས་རྟགས་པ་...
 རྩུན་རུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲ་
 ཐབས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲ་ཐབས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་
 གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཆད་མས་རྟགས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆད་མས་མ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་...
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
 རྩེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེར་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པས་བྱལ། གཞི་དེ་རྩུན་པར་གྱུ་བ་པ་ལ། གཞི་དེ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཆད་མས་
 བེགས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 འཁྱུང་། གཉིས་པ་གྱུ་བ་སྟེ། ཇི་ཀ་ཆེན་ལས། གཞི་དེ་རྩུན་པར་དངོས་སུ་གྱུ་བ་པ་
 ལ། གཞི་དེ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཆད་མས་བེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞི་
 དེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ཆད་མས་རྟགས་(༡༩༥ན) པ་ལ་ནི་རྩུན་རུ་དབུ་.....
 མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན།
 བྱོང་བདེན་པར་མེད་པ་བྱོང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོང་གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་སྟང་
 དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་དེར་
 ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱོང་ཀུན་རྫོབ་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན་སྟང་།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་……
 སྤངས་པ། འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་འདྲ་བར་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པར་མཛོན་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
 གཟུགས་སྤྲེལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅན་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་
 ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་དག་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ངོར་
 བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཟུགས་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་
 བའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་(༡༩༥བ) པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་

བདེ་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་དེའི་རྩོད་བདེན་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་དེ་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟེན་ཆད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་ན་
 ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དང་། སྒྲིག་སྒྲུའི་སྟངས་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་
 པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚ་བར་འདྲོད་ན། སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྟོགས་པས་བརྟགས་
 པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ངར་འཇིག་རྟེན་རྟུང་མི་
 རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡང་ཡོད་མི་འདྲོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡང་རྩུན་པ་ནི། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་
 སྟེ། བརྟེན་ལ་མ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་
 བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་རྩུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་
 མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ནགས་སྒྲ། ཙ་ཤེར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྒྱན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱན་པ་
 ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱ་
 (༡༩༥༥) འབྲས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་པ་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ལས། འདོད་མི་རུས་རྟེ། མི་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རི་
 བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
 ལས། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 བདེན་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ལ། དེས་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་ལྟོག་དུ་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་གུའི་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྩོམ་དེ་
 དེའི་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྩོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩོམ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱེད་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ལྟེ། བདེན་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཡོད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱེད་རང་གིས་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གནས་ལྷགས་བསྟན་.....
 པའི་ཆོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྩོམ་གཉིས་
 བསྟན་རྟེ། ཞེས་པ་དང་ལས་བྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བས་འཁོར་གསུམ། ཡང་
 བྱེད་ཀྱིས། ལྷ་གུ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་པར་ཐལ། ལྷ་གུའི་རྩོམ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ལྷ་གུ་རྩོམ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་ཡིད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།
 ཞེས་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། རང་རང་རོ་
 བོས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་དགོས་པར་
 ཐལ། བདེན་གཉིས་ཐ་སྟད་ཏུ་རང་རང་རོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གསལ་ཁས་སྒྲངས་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་དགག་བྱ་(༡༩༥) ལ་དོན་དམ་གྱི་
 བྱད་པར་སྐྱར་དགོས་པས་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 རང་གི་རོ་བོ་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པས་
 ཉགས་གསལ་གང་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་
 བརྟན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པར་
 ཁས་སྒྲངས་པ་འགལ་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་
 དོན་ལ་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་མང་ཏུ་སྐྱས་པ་ནམས་ནི་རིགས་པ་ལ་སློ་ཁ་སྒྱུགས་
 པའི་སློ་གསལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་ཐེབས་སླ་བར་འདུག་པས་འདིར་མ་
 བྲིས། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་སྒྲངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་འདོད་
 པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཆེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་བདེན་འཛིན་སྤང་རུས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་
 བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གཅིག་ལ་སོགས་པར་སྐྱོམ་ཀྱང་སྤང་མི་རུས་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་སྤང་བྱ་རྟག་
 པོ་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་ཅན་གྱི་རོས་ནས་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་པ་རྒྱས་པས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བ་ལ་རུས་པ་ཆེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པས་འགལ་
 འདུའི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ནི་

ཁྱོད་རང་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་བཅོས་པ་སྟེ། ཁྱོད་རང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
 བདེན་མེད་ཆོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས་བདེན་འཛིན་སྤངས་ཅུས་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོགས་བསགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་སྤངས། ཆོགས་ལམ་ནས་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ལ་སྤང་བྱ་ལྷག་པོ་གཞན་སྤངས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་སྤང་བྱ་སྤང་
 བ་ལ་ཅུས་པ་ཆེ་བར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པས་འཁོར་གསུམ། ཡང་
 (༡༣༡ན) ཁྱོད་ཀྱིས་མདོར་ན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟགས་མི་
 འཇུར། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་
 ན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱལ། ཅེས་སོགས་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་རང་བཟོ་མང་དུ་བྱིས་པའི་
 མཐར་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མགོ་འཇུག་སྒྲིག་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྤྲོ་
 ཐབས་ཞི་འདུག་ལོགས་པར་དཔྱད་ཅིག་ཅེས་བྱིས་འདུག་པ། དབུ་མའི་གཞུང་

ལྷགས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་ལྟ་བུས་པས་གཞུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་
 ཞིང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲོ་བའི་ཐབས་མ་རྟེན་པ་ནི་བྱབ་དབང་གཉིས་པ་སྒྲོ་...
 བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་མ་གུས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་བས་ལན་འདུག་པས་...
 བཤགས་སྒྲོམ་ལ་འབད་མཛོད། གོང་གི་དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྱུན་བརྟུན་
 བྱ། ལྟག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྟག་ཤེས་
 ཡིན་ན་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་དན། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིབ་པ་གཉིས་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། བདེན་པ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་(༡༩༧) རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 རྟེ། བདེན་གཉིས་འཛོག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་དེ་
 གཉིས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་རྟེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལྟག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་ཟུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་ཆོས་...
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་
 པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འང་མི་རིགས་ལ། །
 འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱི་རབ་
 བསྐྱེད་ཟུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྒྲུ་
 མ་སྒྲིག་རྒྱ་སྟོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་

མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལས་སྒྲོས་ནས་སྒྱུན་མཐའ་ཡས་
 པ་གཅིག་བརྗོད་དུ་འདུག་ནའང་། བརྗོད་པ་སྤྱི་བར་འདུག་པས་དེ་ཙམ་ལས་
 མ་གྲིས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཆེན་ལས། སྤྱི་ལ་འབྲུལ་བ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་
 པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་བཀག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་
 བྱི། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བྱང་པར་མ་བྱེ་བ་སྟེ།
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གཞུང་ལྷགས་པ་ཆོད་ལྟན་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་བྱང་པར་འབྱེད་དུ་མེད་
 ལ། སྤྱོད་རང་གི་རང་བཟོས་བྱང་པར་བྱེ་བའི་སྒྱུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་། ཀང་ཕྱིར་ཐུ་གྱུ་ས་ཐོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 གཞུང་འདིས་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལའང་། འབྲས་དུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བ་སྟེ། ཡོད་ན་ཉག་པར་
 འབྱུར་ཞིང་། མེད་ན་ཆད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་
 འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུར་བས་བཀལ་བའི་ལྷགས་སྤྱན་མིང་
 མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་པ་
 ལ་ཐུག་ལ། རང་རྒྱུད་པས་(༡༩༠ན) ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དགོ་དགོ་གཞོན་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་དཔུང་ལ་
 ཞེགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་དཔྱོད་ལ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐུ་
 བུའི་དུས་ན་ས་ཐོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལའང་འབྲས་དུས་ན་
 རང་གི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ས་ཐོན་ཐུ་བུའི་དུས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་

མྱེར། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་དཔུང་ལ་ཁེས་ས་
པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་དཔྱུང་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དགོ་ཆན་སྟན་པ་སངས་
རྒྱས་དང་། དགོ་གཞིན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ལ་བྱས་ན་ཁྱོད་དེ་དག་ལ་སྒྲིན་
གཏོང་བར་འདོད་འདུག་སྟེ། མདོ་སྙུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་
ནི་མེད་ཅེས་བྱ། ཞེས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ལས་མེད་པར་གྲུབ་པ་དང་།
ཚོད་སྒྲིག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལྟག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་
གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྣམ་པར་དཔུང་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་མྱེར། ཐ་སྙད་ཏུ་མུ་གུ་ས་ཐོན་དང་
གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཡིན་
པས་བཀག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་མྱེར།
འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མུ་གུའི་ཏུས་ན་ས་ཐོན་རྒྱན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་གུ་ས་
ཐོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཞེས་པའི་ཉགས་དེ་གཞུང་གི་སྟགས་སྒྲ་
སྒྲ་བས་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་……
དངོས་འགལ་ལོ།

འདིར་སྒྲས་པ། དམ་པའི་ཡུལ་ལ་ངན་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས། བསོད་ནམས་
མིན་པའི་ལས་ངན་མ་བསོག་པར། ཤ་སྒྲེས་སེང་གེར་སྒྲིམ་པ་བཏང་ནས་ནི། གཟུ་
ཐོར་གནས་པས་བག་ཡོད་མཛད་པ་རིགས། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སུ་བཅད་པའོ།

རང་ལྷགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལྟག་གི་མཆན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་དོན་
སྒྲི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་མྱེར། བྱི་མ་དེར་
ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་(༡༩༠༦) ཆད་མས་ཁྱོད་བྱམ་
འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པའི་མྱེར་ན་མ་བྱུབ་པོ།
ཁ་ཅིག་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་པའི་ཆོད་མས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཅུས་པར་ཐལ། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་རོལ་སྟོས་ཏེ་ཡོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་
 དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པ་ངའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་
 ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པ་ངའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་པོ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་རུ་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་བཀའ་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་
 བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདྲོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 བློ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་རུ་ལྟར་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་
 ཟད་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་
 གྱུར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རུ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་.....
 པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མི་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ།
 བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་ཞེས་སོགས་རྟག་པ་གཉིས་གསུངས། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་རུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུར་རིང་.....
 རུ་སྤྱིར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀྱན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་གྱུར་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་རུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།
 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལས་འགགས་པ་
 ལས་འབྲས་བུ་བྱུང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། མི་ལམ་དམིགས་

པའི་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྩོད་པ་སྤང་
 བར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཞེས་སྐད་ཀ་གཅིག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱི་(༡༩༡ན) མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བར་……
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྣམ་སྤྲིན་སྤུང་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པར་འགྱུར་བའི་ཐུག་མེད་རུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་པའི་རྩོད་པ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ལ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱ་
 ཤད་མཐོང་གི་ །བྱང་བྱའི་རྩ་མི་མཐོང་བའི་དཔེ་འདིས་དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་བདེ་སྟུག་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་སྤྲིན་མི་དག་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། འོ་ན་ཀུན་གཞི་སྐད་སྐད་
 མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛོག་རུས་ན། ཡང་གཤེགས་སྐད་སྐད་ཀྱི་
 གཞི་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་ནི། དགོངས་པའི་
 དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་
 དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དེ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་
 སྐད་ཀ་གཅིག་གསུངས། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།
 འཇིག་ཆོག་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་ཞེས་སྐད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་
 གི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 འཛོག་ཚུལ། རུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི།
 མདོ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྒྱུད་མི་
 ཟ། །ཞེས་ལས་བསགས་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་ལོན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པ་ལ། ཞིག་འཇིག་གཅིག་རུ་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་
 བྱའི་ལས་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བར་རུ་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་……
 ལ། ལས་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ཞིག་ན། ལས་ངེས་རང་གི་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ཞིག་ལ་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པར་བྱེད་དེ། ཚ་ཤེལ་ས། གལ་ཏེ་སྒྲིན་
 པའི་རུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་
 འགགས་གྱུར་པས། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
 འདིའི་ལན་ལ་རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་(༡༩༡) ན་རེ། ལས་རང་གི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པར་ཞིག་ཀྱང་། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལས་དེ་འཇིག་
 པ་ལ་སྒྲིན་དུ་སྒྱགས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་རུས་པ་འཛོག་པའི་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རུས་པ་འཛོག་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཚུལ་
 མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་
 ཅམ་པ་དང་། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བའི་
 རང་ཚལ་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེའི་རྟེན་དུ་
 འདོད། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དེའི་རང་ཚལ་ཀྱི་ཁ་ཅིག །ལས་རྒྱུད་མི་བ་
 བ་དེའི་རྟེན་དུ་འདོད། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལས་འགགས་ནས་
 ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་སོགས་འོན་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བཞག་ནས་ལས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པས། སྤར་གྱི་སྒྲིན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལན་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་འོན་པ་ལས་
 ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྲུལ་བར་
 འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་འབྲུང་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་
 ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་
 ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞི་སོགས་

ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་བར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་
 ཏུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་
 ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། རུད་མི་བ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་(༡༥༡ན) དང་། ཚུ་ཤེ་ལས་
 ཀྱང་། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར་ །
 གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པར། །དེའི་ཕྱིར་རུད་བྱེད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཏུ་རར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་
 ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་...
 འཛོག་པའི་གཞིར་འདོད་ལ། འོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་
 ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱད་ལ་བསྐྱམས་པའི་རྒྱལ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།
 གང་གི་སེམས་རྒྱད་འགགས་པར་བྱེད་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་...
 བྱེད་དེ། དེ་ནི་བག་ཆགས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་
 པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་
 ནི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་ཉན་...
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་མི་ལུས་ཏེ། ཉིལ་མར་
 དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། རུམ་པ་དང་རྩུམ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་དང་འབྲད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་

པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་.....
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤོ་མ་སྤངས་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ལྷོད་རྣམས་སུ་སྦྱུ་མ་དང་མེ་ཏྲོག་དང་གུར་གུམ་དང་སྤྲ་ཚི་སོགས་ལྷན་རིང་དུ་
 བྱགས་ནས་དེ་རྗེས་ལྷོད་དེ་དག་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་གཏན་ནས་བྲལ་བར་.....
 བྱས་ཀྱང་སྤར་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་འབྲུད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་
 མ་སྤོ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་ནི། རིག་ཆེན་ལས། འཕགས་
 པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་མེད་.....
 ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བཞེན་ནས། རྣམ་(༡༩༩༥) པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་
 ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཆོགས་རྒྱལ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལྷགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྦྱར་བས་བྱེད་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱེ་བའི་ཁས་མི་ལེན་པ་
 གསུམ་དང་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྤངས་.....
 དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལྷགས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་
 བའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་མེད་པ།
 རང་རིག་མེད་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མེད་པ། གཞན་སྦྱེ་མེད་པ་སྟེ།
 དགག་སྦྱོགས་ནས་བཞི། བྱེ་དོན་ཡོད་པ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པ། ཞིག་པ་

དངོས་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱབ་སྤྱུགས་ནས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི། རིག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 རིག་ཆེན་ལས། དེ་གང་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཞེས་གསུངས་
 གིས། བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མ་མཛད་པ་དང་། རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་མཆུག་
 ཏུ་ཡང་ཤེས་སྐྱབ་མཚམས་གང་ནས་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་...
 ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་དང་། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་མང་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་དེ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བས་རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲིན་པ་དང་། ལུང་
 གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ནང་ཚན་ཏུང་ཤས་གཅིག་...
 མ་གཏོགས་པ་རང་སྟེ་གོང་འོག་གང་གིས་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༥༩ན) རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་
 བས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཀྲལ་...
 བ་ལ་བརྟེན། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཀྱབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི། རིག་ཆེན་ཏུ་གོང་ཏུ་བྱངས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 ཀྱབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཆོགས་རྒྱལ་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་རྩ་ཤེའི་...
 འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་...
 གཞི་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་...
 དམིགས་པ་དང་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པ་བདག་སྐྱོན་དབང་པོའི་སྐྱོན་ནས་ཡུལ་ལ་...
 འཇུག་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། ཞེས་འདྲིན་ཅིང་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་བག་

ཆགས་སྒྲིག་གི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པས་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་...
 ཟག་འཛིག་མ་ཤེས་པར་རང་ངོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་གཅིག་...
 དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་...
 པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ལ། ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཞིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་
 འབྲས་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཀྱན་གཞི་མི་འདོད་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་མི་བཞེད་པ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་
 ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་རིག་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རིག་
 བྱ་ལ་ཡུལ་དང་། དེའི་རིག་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་པན་ཚུན་ལ་སྟོས་ནས་གྲུབ་
 པར་འཛིག་མ་ཤེས་པར་སྟོན་འཛིན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐི་ཡུལ་སྤྲང་.....
 བའི་ནམ་པ་གཅིག་དང་། སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲང་བའི་ནམ་པ་གཉིས་སུ་
 དབྱད་ནས། སྤྱི་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཟླ་བས་ནི་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་སྟོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་
 སྟོན་པོ་གཞལ་ཏུས་སུ་དེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་.....
 རང་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཙམ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་ན།
 དེའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོན་འཛིན་ཤེས་པས་རང་(༡༩༩བ) ཉིད་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་ན་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཛིག་
 པའི་པན་ཚུན་སྟོས་གྲུབ་ཙམ་ལ་འཛིག་གི་རང་ངོས་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པའི་...
 ཕྱིར། དེས་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འགྲེ།

༥ གསུམ་པ་ཏུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཏུས་
 གསུམ་འཛིག་ཚུལ་འདི་ལ། རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞིའི་འཛིག་ཚུལ་
 བཞི་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་ནམས་ནི། མཛོད་ལས་ནམ་པ་བཞི་ནི་མཆན་
 ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་

བྱ་བ་ཡིས། །རུས་ནམས་ནམ་གཞག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་གཞན་
 འགྱུར་རུ་སྒྲ་བ། མཆན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲ་བ། གནས་སྐབས་གཞན་
 འགྱུར་རུ་སྒྲ་བ། གཞན་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་
 ཆོས་སྐྱབས་ན་རེ། ཟུ་གྲུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་
 པར་འཇོག་པའི་ཆེ། རུས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱང་ཇས་མི་འདོར་ཏེ།
 དཔེར་ན་གསེར་བུམ་བཙམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་དང་། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་
 རོ་གཞན་རུ་འགྱུར་ཞིང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་
 ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲགས་ན་རེ། རུས་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་རུས་གསུམ་ཀའི་
 མཆན་ཉིད་ལྷན་མོད་གྱང་། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་འདས་པ་སོགས་སུ་
 འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་གཅིག་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་
 ཆེ་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅུན་པ་
 དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། ཟུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གྱང་མ་འོངས་
 པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ན། མ་འོངས་
 པ་ལོགས་སུ་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན། ཅིས་ཀྱི་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་
 སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་མིག་རུ་བཞག་པ་ན། གཅིག་དང་བརྒྱ་སྟངས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
 འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བཞི་པ་ནི། བཅུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ན་རེ།
 དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གྱང་རང་གི་སྐྱ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ད་ལྟ་བར་འཇོག་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་རང་གི་མ་ལ་ལྟོས་(༡༩༩ན) ནས་བྱ་མོ་དང་།
 རང་གི་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲ་བ་གྱངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དང་བྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རུས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཟུ་གྲུ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་

པའི་མུ་གུའི་བྱ་བ་འདྲི་ན་མུ་གུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རོ་བོ་གཅིག་
 ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་
 འཐད་དེ། རུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རུས་གསུམ་གར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཀག་གོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེས་
 བློ་སྒྲུབ་དངོས་པོ་དེ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བས་མ་སྒྲེས་
 པའི་ཆ་དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ་དང་། སྒྲེས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་
 གྲུབ་པའི་རུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ་དང་། དངོས་
 པོ་དེ་སྒྲེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟ་བར་འདྲི་དོ། །རུས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དེ་ལྟར་འཛོག་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་དངོས་མེད་རུ་འདྲི། དེ་ལྟར་འདྲི་
 པའི་གནད་ཀྱང་། མུ་གུ་འདས་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཡོད་གྱི་མུ་གུའི་རོ་བོ་ལོག་། མུ་གུ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཡང་རོ་བོ་མ་སྟོབ་པའི་མེད་དགག་གཅིག་...
 ལ་འདྲི་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་
 དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པས་མུ་གུ་སྒྲུབ་ཡོད་ལྟོག་ཅུ་ལ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་.....
 གང་ཡང་མི་འདུག་སྟུམ་རུ་བསམས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་བྱུག་གོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་
 འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་མ་སྒྲིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་
 པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྒྲེས་ལ་མ་འགག་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་
 དམིགས་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་འོངས་པ་དང་ཀལ་བ་དག་གིས་མ་
 འོངས་པ་དང་། འདས་པའི་རུས་གཉིས་ནམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
 གོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཚ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། གང་རུ་མ་
 འོངས་ཤིང་། གང་ལས་འདས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་འཛོག་པའི་
 རུས་སུ་ནི་ད་ལྟར་ཏེ། ཞེས་(༡༩༩༡)གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་སྒྲེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲེབ་བྱེད་

གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་
 འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། རྐྱེས་ལ་མ་འགགས་ཤིང་། རུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་པོ་གང་
 ཞིག །རང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་སྤྱི་
 འཆར་བ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་དེ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་སྤྱན་ཆེན་མོ་
 ལས། སྤྱང་རུས་གང་རུ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་རུས་ལ་སྤྱོད་ནས་
 བཞག་དགོས་པའི་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་རུས་ལས་བལ་ཟིན་
 པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་གྲུ་རང་གི་རུས་གཉིས་པར་ཞིག་
 པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཞན་འདྲ་བ་ལ་རང་རུས་དེར་མ་སྐྱེབ་པའི་ཆོས། མ་
 འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་
 རྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་གྲུ་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། རྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་གང་ཞིག་
 སྤྱང་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་སྤྱང་གྱི་རུས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་……
 གཞན་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་ནི། རྒྱ་གྲུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྤྱང་སྤྱན་ཆེན་མོ་ལས་བཤད། འོ་ན། འདས་མ་
 འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱུ་བྱེད་ཡོད་དེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུང་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀ་ཤི །ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤི་ལས། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་བུམ་པའི་དངོས་
 པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བུམ་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་……
 པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་རྒྱག་རྩ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བྱེད་ཉིད་ལས་ཞིག་པ་ནི། །བྱང་
 ཅས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྤྱང་བུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བྱང་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་
 རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་

ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་(༡༥༥ན) དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རྒྱ་ལྟར་འང་འགྲུབ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
 འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ།
 བྱམ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་
 རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་……
 ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུ་གུ་ཞིག་ལ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པས། མེད་དགག་ཏུ་མི་རུང་ལ། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞག་དགོས་སོ། །
 འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་
 དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། མེད་
 དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་
 དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་ས་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་ཟུ་གུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་
 འཕེན་ནོ། །དེས་ན་ཟུ་གུ་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལས་ཟུ་གུ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་
 རྒྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་
 ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་……
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟུ་གུའི་ཞིག་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་
 རྣམས་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་
 མ་སྐྱ་མའི་ཞིག་པར་འཇོག་པས་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་……
 རོ། །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་སུ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཞིག་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟུ་གུ་རྒྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་མ་ཆང་

བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་ཟུ་གུར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཟུ་གུརི་...
 མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནམས། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་
 མ་སྔ་མའི་མ་འོངས་པར་འཛོག་ལ། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་
 པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིན་མ་འཛོག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཟུ་
 གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདས་པ་(༡༥༥) དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་
 པའི་ཆ་ནམས་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱར་ཏེ། རིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་
 འོ་ན་ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱད་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདྲོད་པས་...
 དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། ད་ལྟར་བར་འབྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་
 ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་
 ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་
 ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་
 ཡིན་པའི་སྐྱར་རོ། །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་རྒྱས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 སྐྱར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་
 རྟེན་གཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པའི་སྒྲིན་མ་རང་གི་ངོ་...
 པོ་བཞག་དགོས་པས་རྒྱས་གཞན་གཉིས་དང་བྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་
 མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་རྟེན་གཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་
 མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་མ་རང་གི་ངོ་པོ་བཞག་དགོས་པས། འདས་པ་ད་...
 ལྟར་གཉིས་དང་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་
 གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲིན་མ་བཞག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་...
 མ་འགགས་པ་ཟུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་ནམས་དང་བྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཁ་ཅིག་རྒྱས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་ལུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ཟིན་འགགས་པ་འདས་པའི་...
 མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲིན་རྒྱ་སྐྱེགས་ཤིང་མ་འགགས་པ་མ་

འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། ཏུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
 མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཞིག་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོང་
 ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག་པ་(༡༩༦ན) ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པར་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་
 ལ་བརྗོད་ལ་ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། འགགས་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་
 ལ་སྟོགས་པར་འདྲོད་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །མཆན་ཉིད་དེ་ལ་བུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཏུས་
 གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཏུས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུ་མ་པ་ཏུས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཏུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཏུས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་
 གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་སྐྱེས་
 པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མེད་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཟིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་
 པོ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཏུས་

གང་རུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གིས་རང་རུས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱིས་.....
 པའི་སྟོས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་རུས་དེ་ལས་ཐལ་བྱེད་པ། འདས་
 པའི་མཆན་ཉིད། རང་རུས་གང་རུ་འཛོག་པ་ཞེས་སོགས་གཞན་འདྲ་བ་ལ་
 རང་རུས་དེར་མ་སླེབ་པ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་བེར་ན། ལུས་པ་ཞིག་པ་
 ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་ཐལ་
 བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རུས་སུ་
 མ་སླེབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་(༡༥༦) དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འོངས་
 པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བ་འདོད་ན། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་མ་སླེབ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་
 ཐལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་འོངས་པ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཞིག་པ་ལུས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལུས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 མ་སླེབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀང་གཉིས་པའི་སྣམ་སྒྲིན་གདོང་ཤར་ལ་བལྟས་
 ཏེ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མདུན་སྒྲིགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སླེབ་པའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱབ་སྒྲིགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
 གོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་ལམ་སུ་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གང་ལ་སྟོས་ནས་

འདས་པར་འཛོག་ཅུས་པའི་ལྷོས་པའི་དངོས་པོ། དེ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པས་བྱལ། དེས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲ། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་སྟེ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོག་པའི་ལྷོས་པར་གྱུར་
 པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
 རྟགས་ཁས། འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། རང་རྒྱས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱས་སུ་ལྷ་གྲུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
 ཏེ། ལྷ་གྲུ་འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་
 གྲུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
 མེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་།
 སྐྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
 གྲུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། ཅ་མེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་
 དང་མ་(༡༩༥) སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་མི་དགོས་པས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་……
 པ་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་
 རྣམས་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་
 རྟེན་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་
 བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ། མེད་དགག་ནི་མ་
 ཡིན་པ་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་མ།
 ཅིག །བུ་མ་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་དེས་རང་བཟོད་
 པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པའི་……

བྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་པ་རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་དེ་འཕེན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་
 པ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་པ་འཕེན་པར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་རང་
 གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་དེ་འཕེན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན་བུམ་
 པ་ཞིག་པ་དེས་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རྒྱ་
 རང་གི་དགག་བྱ་འཕེན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེའི་དགག་བྱ་གང་ཞིག །འདྲོད་
 པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན།
 དགག་པ་ཡིན་པས་བྱབ། ཟུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། ཟུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཟུ་
 གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ཟུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཟུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན།
 ཟུ་གུ་སྐྱེ་བ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཟུ་གུ་མི་
 ཏག་པ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་ཞིག་པ་
 ཡིན། རང་རྒྱས་སུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་སྐྱིར་ཞིག་པ་
 ཡིན་ཅིང་། མ་ཞིག་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 བྱིར། འདྲོད་ན། ཆོས་དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། (༡༩༧) དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་བྱད། འདྲོད་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཞིག་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཞིག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན།
 ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱབ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ལན་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་

ཐལ། དེ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་ན་མ་ཞིག་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཞིག་ན་ཞིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།
 འདྲོད་ན། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་ན་
 རྒྱན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མ་འོངས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འོངས་ན་འོངས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རི་བོང་ར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱེས་པར་
 ཐལ། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་འགགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་འགགས་པ་དང་། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱེས་པ་རུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་རང་རུས་སུ་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 རུས་སུ་ཞིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རུས་ནི་དངོས་བརྟེན་ཏེ། །
 ཞེས་པའི་འཐད་ཀྱི་རྩ་མེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འོ་ན་ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་
 རིགས་འདྲ་རྒྱན་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདྲོད་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་
 མ་དང་པོ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
 ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་(༡༥༥ན) ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཁོ་རང་ཞིག་པའི་རུས་སུ་
 ཞིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱོད་ཞིག་པའི་རུས་སུ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་ཟུ་གུའི་

ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཙ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་ནི་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་
 མའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཟུར། ཁོ་ན་རེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རུས་སུ་
 ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟུ་གུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཟེར་ན།
 རུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རུས་སུ་བྱུང་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཟུར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རུ་བའི་རུས་སུ་མེ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག །བྱུང་ཤིང་འགགས་པ་དང་མེ་སྐྱེས་པ་རུས་མཉམ་པའི་
 ཟུར། འདྲོད་ན། རུ་བའི་རུས་སུ་མེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཟུར།
 ཁ་ཅིག །འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རུས་ཡིན་བྱབ་
 མཉམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ལེགས། ཅིག །དེ་རིང་གི་བུམ་པ་དེ་དེ་རིང་གི་
 རུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་ད་ལྟར་བའི་རུས་ཡིན་པའི་
 ཟུར་ཏེ། དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཟུར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། བསྐལ་པའི་
 བུམ་པ་དེ་བསྐལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཟུར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཟེར་ན། ལྷགས་སྒྲ་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་རིང་གི་
 བུམ་པ་རུས་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་རུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ།
 རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། རུས་ཡིན་པར་ཐལ། རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཟུར། ལྷགས་སྒྲ་མ་མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་གི་རུས་
 ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་དེར་
 ཐལ། ཁ་སང་གི་བུམ་པ་དེ་འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། བསྐལ་པ་
 དང་པོའི་བུམ་(༡༥༧) པ་དེ་འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། བསྐལ་

པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་པར་
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། ཤི་
 བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། སློག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། སློག་དབང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཤི་བའི་གང་ཟག་གི་ལྷན་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཤི་ལྷན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གསོན་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལྷན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤི་བ་ཡང་ཡིན་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤི་
 བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་
 པའི་སྤང་པོའི་རིགས་རྒྱུན་དོར་བ་ཤི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ན་ཚེད་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཀས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་
 གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
 ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
 འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འཇིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པར་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༡༥ ན) ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འཇིག་ཟིན་སྐར་ཡང་འཇིག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཞིག་ཟིན་པ་གང་ཞིག །འཇིག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྩེས་
 ཟིན་སྐར་ཡང་རྩེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་
 ལྷགས་ལ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆ་ཤེའི་ལུང་
 དེས་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་མ་བསྟན་ཏེ། དངོས་
 མེད་རྒྱ་ཆོག་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་བཞེལ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུས་བྱས་
 ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཞིག་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདྲོད་ན། དེ་ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ།
 འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་བཤག །
 གཞན་ཡང་། ལུང་ཤིང་ཞིག་པ་རུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུང་ཤིང་ཞིག་པ་རུ་བའི་རྒྱས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུ་བའི་རྒྱས་སུ་ལུང་ཤིང་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུ་བའི་

དུས་སྤྱི་བུ་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལན་སྟར་བཏ་བ་པ་
 ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། (༡༥༧) འདྲོད་ན། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེ་
 ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་འདིར་མ་
 བྱེད། ཁ་ཅིག་། དོགས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱུགས་
 རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་
 ཡོད་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
 རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་ཐུང་མ་ཟིན་ཅིང་། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཙམ་པའི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བ་དང་། རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་ཐུང་མ་ཟིན་
 ཅིང་། གཉེན་པོས་མ་བཙམ་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་གང་ཡིན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་། ཟུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཟུ་
 གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་སྟེ་བཞིན་པའི་དུས་དེ་

མུ་གུ་མ་འོངས་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རུས་དེ་ས་ཐོན་
 འགགས་བཞིན་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རུས་གང་
 ཞིག །མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ས་ཐོན་འགགས་བཞིན་པ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
 རང་རེས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་
 ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་རུས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་གང་རུང་གང་
 ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་
 ཤུག་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཤུག་
 ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 (༡༥༠ན) དེ་ཆོས་ཅན། ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ད་
 ལྟར་བའི་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རུས་སུ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། བྱབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་
 ཟེར་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྐར་གྱུར་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་
 སྐར་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདྲོད་ལྟ་ཤི་འཕོས་ནས་ཆོ་འདིར་མིར་སྐྱེས་པའི་
 འདྲོད་ལྟ་དེ་ཆོ་འདིརི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ།

དེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་
 འདྲོད་ན། དེ་ལྟ་ཤི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ཤི་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་འདྲོད་ལྟ་ཤི་འཕྲིན་ནས་ཆེ་འདྲིར་མིར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འདྲིར་མི་དེ་ཆེ་སྐྱ་མ་
 འདྲོད་ལྟར་སྐྱེས་པར་ཐལ། ལྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རུས་ཀྱི་རུས་སུ་
 རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆེ་སྐྱ་མར་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། དེའི་རུས་སུ་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་
 སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་
 སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རུས་སུ་(༡༥༠བ) ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 རུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རུས་སུ་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་
 བ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་རང་
 རུས་སུ་རང་རྒྱལ་ས་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རུས་སུ་རང་རྒྱལ་
 རགས་ལས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རུས་སུ་རང་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་

མྱེར། བྱ་བེ། རྩམ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རགས་ལས་མེད་པར་ཡང་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེར། ཁོ་ན་རེ། མུ་གུ་དེ་རང་རྩས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མུ་
 གུ་འི་རྩས་སུ་མུ་གུ་འི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཏེ། མུ་གུ་འི་སྐྱེ་བ་དང་མུ་གུ་གཉིས་
 གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་མྱེར། མ་གྲུབ་ན། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་གུ་སྐྱེ་བ་
 དང་མུ་གུ་གཉིས་རྩས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། མུ་གུ་འི་རྩས་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་མྱེར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་སོན་གྱི་རྩས་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་མྱེར། འདོད་ན། ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྩས་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་
 པ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། དེའི་རྩས་སུ་ས་སོན་འགགས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 གཞན་ཡང་། མུ་གུ་འི་རྩས་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མུ་གུ་དེ་རང་
 རྩས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། འདོད་ན། མུ་གུ་འི་རྩས་སུ་ས་སོན་འགགས་པའི་
 བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། ས་སོན་
 འགགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་རྩས་མཉམ་པའི་མྱེར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། འགྲེལ་
 པར་གཅིག་ཆར་རྩ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་མྱེར་རྩ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་གཅིག་ཅར་རྩ་རྟེན་ནས་འབྱུང་
 ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་ཅར་རྩ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་.....
 པའི་མྱེར། གཞན་ཡང་། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྩས་སུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་རྩས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རྩས་སུ་འགགས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། བྱ་བེ། ཙ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། སྐྱེ་
 བཞིན་པ་(༡༥༡ན) དང་འགགས་བཞིན་པ་རྩས་གཅིག་ལ་སྟོན་ནས་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། གཞན་དག་ན་རེ། རྩས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན།
 རྩས་དེར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། མུ་གུ་རང་རྩས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྩས་སུ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་

རུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་
 རུས་སུ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཁྱོད་རང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་ཕྱད་ཤིང་གི་རུས་སུ་རུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར། འོ་ན་ཕྱད་ཤིང་གི་རུས་སུ་རུ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་རུས་སུ་མེ་འགགས་བཞིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པ་གང་ཞིག །རུ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དང་མེ་འགགས་བཞིན་པ་རུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་འབྱུང་བར་
 ཐལ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱད་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །མིང་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཕྱད་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣོད་བྱ་
 རྣམ་ལྟན་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། མར་མེ་དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་མར་མེ་སྐྱད་
 ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣོད་བྱ་རྣམ་ལྟན་དང་མར་
 མེ་དངོས་སུ་འཕྲད་པ་སྤིང་དམ་མི་སྤིང་ཟེར། ཁ་ཅིག་འཕྲད་པ་སྤིང་ཟེར་ན།
 འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་ཡི་ཕྲད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ།
 དེ་དག་ལྷན་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བྱ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཞེས་པའི་ཐད་རུ་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་མ་སྦྱར། རིགས་པ་
 གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་ལྷག་གཉིས་ལྟན་ཅིག་རུ་འཕྲད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་རུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་(༡༥༡བ)པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་

རུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 རང་གི་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདྲིང་ན། རང་རང་གི་རྒྱའི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་
 ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མེ་དང་བྱད་ཤིང་འཕྲད་པར་ཐལ། མེས་བྱད་ཤིང་སྲིག་པའི་
 ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་པའི་མེས་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྲིག་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་
 འཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་བྱད་ཤིང་སྲིག་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། མར་མེ་
 འཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་
 གནས་པའི་ཐུན། །འདི་ན་གནས་པ་དེ་སེལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། ཆ་གང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་གང་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། དེལ་ཐལ། དེ་གཉིས་
 འཕྲད་པར་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་
 འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རུས་སུ་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། འདས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རུས་
 སུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲིང་
 མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་མེ་རུ་
 བའི་རུས་སུ་མ་འདས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཐལ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེ་རུ་བའི་རུས་སུ་འདས་
 པར་ཐལ། མེ་འདས་པའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རུས་དེར་འདས་ན། རུས་དེར་འདས་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེ་རུ་བའི་རུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།

འདྲི་ན། རུས་དེར་འདས་པ་ཡིན་ན། རུས་དེར་འདས་དགོས་པར་ཐལ།
 འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རུས་སུ་དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་ཅན། རུ་བའི་རུས་སུ་(༡༥༩ན) རུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། དེའི་
 རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དངོས། ཁོ་ན་རེ། ཞིག་པའི་
 དངོས་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲི་ན། རྟག་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཞིག་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། མེད་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འདས་པའི་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་འདས་པ་དེ། འདས་པ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སང་གི་རུས་ཀྱི་འདས་པའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་འདས་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་སྔ་སྔ། ཅིག འདིའི་སྟོགས་སྔ་སྔ་བ་སོ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འོག་མའི་སྔ་འགྲེལ་རུ་འདིར་སྤྲོས་པ། འོན་
 དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད་.....
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་འོན་དམ་པར་སྟེ་བ་ཁས་
 གླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་རང་གི་རང་ལ་ཁས་གླངས་དངོས་
 འགལ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས། འོན་དམ་པར་སྟེ་
 བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེ་གཅིག་གཞུང་དེ་དག་
 གི་སྟོགས་སྔ་སྔ་བ་སོར་བརྟན་ལ། དེ་རང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་སོའི་
 བྱང་ནས། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བོང་རུ་བྱོད་རང་གི་དབུ་
 མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་།
 འདིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འོན་དམ་པར་སྟེ་བར་ཁས་གླངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བྲིས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། ཡང་སྟོང་གྲིས། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
 སྐྱེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་ཁས་སྒྲངས་
 པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་སྐྱེས་སུ་ཁས་ལེན་མི་
 དགོས་ན་འདྲི་ཚུགས་སྟེ་བས། དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན།
 དགོས་ན་སྟོང་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སྐྱེས་ཤིག །ཅེས་བྲིས་
 འདུག་པ། འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་མཚན་(༡༥༢བ) ཉིད་གྲིས་
 གྲུབ་པ་སྐྱེས་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ལ་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྲུབ་པ་ཁས། བདེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཡང་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། དབུ་མའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་རང་གིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལྷགས་
 འཆད་པ་དེའི་ཆེན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཚད་དགག་བྱིར་འཇིག་རྟེན་རྣམ་དཔྱེ་
 བསྟན། ཞེས་སྐྱེས་ས་བཅད་གསུམ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་
 ཉིད་བྱིར་བསྟན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་བཤད། ཅེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་རྟེ། དངོས་སྟོང་
 ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་སྐྱེས་སུ་དབུ་མའི་
 གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་མང་དུ་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་རང་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟོང་
 ཀྱི་སྒྲིན་པ་གནས་ལྷགས་བསྟན་པའི་ཆེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་དང་
 རྟོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བྲིས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་རྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལྷགས་དང་།

བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟགས་ཡོད་ཀྱི་
 ཕར་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། རྒྱུ་རང་བཞིན་བསེལ་
 བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་རུ་བྱམ་པ་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་དོན།
 བྱམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དེའི་དོན་བྱམ་པ་བྱམ་པས་སྟོང་པ་ལ་
 བྱེད་ན། བྱམ་པ་གཏན་མེད་རུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ་སྟོང་གིས་བྱམ་པ་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་གཏན་མེད་པར་དོགས་པའི་ཐུགས་ཁུལ་
 ཅན་སྟོང་ནི། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱེད་སེམས་རྣལ་རྟུ་མི་གནས་པའི་ཆེ་བྲིས་
 པ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་འདི་འདྲའི་དགག་པ་དགག་སྐྱབ་ལ་སློ་ཁ་སྟུགས་པ་
 གཅིག་གིས་ལྟས་ན་ཡང་། རོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས། རྗེས་འབྲངས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འདི་བསུབ་ན་བྱེད་ཀྱི་ཞབས་(༡༥༩ན) ཐོག་རུ་འགྱུར་བར་
 འདུག་གོ། ཡང་སྟོང་གིས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་བུའི་རུས་ན་རྒྱ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ག་ཆེ་
 ས་པོན་ཞིག་པ་མེད། ཅེས་འབྲས་བུའི་རུས་ན་རྒྱ་མ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་།
 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། ཞེས་ལས་མི་འགགས་པར་
 བཤད་པ་དང་། ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་པས་ཀྱང་། ཞེས་ལས་
 འགགས་པར་བཤད་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྟངས་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་རུ་
 ཐ་སྙད་རུ་ཞིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་རུ་འགགས་པ་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། གང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགགས་པ་ཞེས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་
 པར་བཤད་ཀྱི། གཞུང་དེས་ལས་མི་འགགས་པ་དངོས་ཤུགས་གང་གིས་ཀྱང་
 བཤད་པ་མེད་པས། གཞུང་དེས་ལས་མི་འགགས་པར་བཤད་ཅེས་པ་ཡང་
 གཞུང་དེའི་ཆོག་ལ་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅུག་པར་སྟངས་དོ། །ལས་

བྱས་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་འགགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱས་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། ལས་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུའི་བར་རྒྱ་རིང་པོས་ཆོད་
 པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་……
 གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདྲོད་ལ་ཞེས་གསུངས་ནས། བར་རྒྱ་བཤད་པ་མང་པོ་
 མཛད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་……
 སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདྲོད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་གྱིས་དགག་པ་བརྗོད་པ་ན། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་
 རུང་ཅེས་པ་ནི་གཟིགས་སྐྱེ་ཆུང་བ་སྟེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲོད་པ་ལྟ་སྟེགས་
 གྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། དོན་མ་གོ་བཞིན་རྒྱ་བརྗོད་སྟོང་གི་དགག་པ་སྤྲོ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྟར་གསུངས་(༡༥༩བ) པ་ནི་རྟེན་ཆེན་རྒྱ་གོང་རྒྱ་རང་སྡེ་
 ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྡེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་……
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་གསུངས་པ་ལ། སྤྱོད་གྱིས་གྱེ་བྲག་པས་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་ལྷགས་པ་
 སྤྱིའི་ལྷགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱུང་མཐའ་འདི་མི་བཟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་གྱིས། དབུ་མ་པའི་སྤྱགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅེས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟར་མ་བྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲིས་
 པ་ནི་གཟིགས་སྐྱེ་ཆུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་གཙོ་པོ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 ནམས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཤད་ཅིང་། གངས་རིའི་སྤྱོད་རྒྱ་བྱོན་པའི་ཐལ་

འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བའི་མཁས་པ་མང་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་བྱོད་ཀྱིས། ལྷགས་དང་པོས་སྤྱོད་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་
 ལ། སྤྱོད་གྲུ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷགས་དངོས་སྤྱོད་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས། རྩོད་བྱ་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་། ཟེར་རྒྱས་འཕོངས་པ་སྟེ། རང་སྟེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་སྤྱོད་མའི་ཆ་ཤས་ནམས་...
 ཞིག་ནས་ལོག་། དངོས་པོ་ཕྱི་མ་མ་རྟེན་པའི་མེད་དགག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། སྤྱོད་གྲུ་ཞིག་ནས་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་གྲུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤོང་
 བྱ་སྤྱོད་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བ་གཉིས་མཚུངས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་...
 ཕྱིར། ཡང་བྱོད་ཀྱིས། ལྷགས་ཕྱི་མ་ལ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཉེར་སྤྱོད་སུ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་དང་ཞིག་རྒྱུའི་.....
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་གཉིས་.....
 དཔེ་དོན་དུ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན།
 ཉེར་སྤྱོད་སུ་བཏགས་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཞིག་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་ཁོ་ནར་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་པར་
 སོམས་ཤིག །ཅེས་བྲིས་(༡༥༩ན) འདུག་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཉེར་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་.....
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན། ཉེར་སྤྱོད་མེད་པས་
 སོ། །ཞིག་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་
 འགལ་བྱུང་ཡིན་ལ། ཡང་བྱོད་ཀྱི་ཉེར་སྤྱོད་སུ་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན། ཉེར་

སྤྲུལ་གྱི་སྤྱང་པོ་ལ་ཉེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་གས་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་རང་
 ལ་འགལ་འདུའི་སྤྱང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འདུའི་རིགས་པ་ལྟར་རྒྱང་
 ཏམ་པའི་གཏམ་གྱིས་ལབ་ནས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཙོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 ལེགས་པར་སེམས་ཤིག་ཅེས་སྤྲུལ་འདུག་པ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ན་བྱེད་
 རང་ལེགས་པར་གཏོང་དགོས་པར་འདུག་གོ །ཡང་བྱེད་ཀྱིས། རྩེ་བའི་རྩེན་
 གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཞེས་པའི་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྩེ་བའི་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་...
 སྤྱི་ཡང་རྩེ་བའི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པ་རྒྱང་...
 འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་བྱེད་རང་གི་གྲུང་
 སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ལུགས་བརྒྱུང་བར་
 ཐལ། སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སྤྲུལ་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་
 བ་རྩེ་བའི་ཞིག་པའི་དུས་སྤྱི་ཡང་། རྩེ་བའི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་
 བྱེད་རང་གིས་གྲུང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་གནས་པ་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་ཀྱི་
 གྱུན་སྒྲོང་རན་པས་གྱུན་ནས་སྒྲུངས་ཏེ། དགག་པ་འབྲེལ་མེད་མང་པོ་འདུག་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་ལན་མི་དགོས་པར་འདུག་ཅིང་། ཤི་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྲུལ་
 བ་འདི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་དབང་འགག་པ་.....
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་(༡༥༩) ཅན་ཤི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་འགག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སེམས་ཅན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་

ཁྱོད་ཀྱིས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པས། དངོས་པོ་
འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་མན་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དངོས་མེད་འདུས་
བྱས་ཡིན་པ་ལ་ལྷགས་འདི་སྟོན་ན། ཞེས་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སླངས་དགོས་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་གོང་དུ་སྐོད་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པར་འདུག་གོ། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་
པོ་རང་རང་གི་དུས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། སྤྱག་དྲིག་ནད་ཀྱི་ཟིན་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །འཇམ་
དབྱངས་སླ་མའི་ལེགས་བཤད་སྒྲན་མཆོག་གིས། །སྤྱག་དྲིག་ནད་ལས་ཐུར་དུ་
གྲོལ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་གོ་རམ་བསོད་ནམས་སེང་གི་ཁྱོད། །འཇམ་དབྱངས་
སླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི། །ཐུགས་རྗེའི་འོད་སྟོང་སྤྱགས་བཙུར་འཕྲོ་བ་ཡིས།
མ་དད་ལོག་རྟོག་ཐུན་པ་ཀྱན་བསལ་ཏེ། །སློ་བཟང་བརྟན་པའི་ལྷ་ལམ་འདུག་
པར་ཤོག ཞེས་བར་སྐབས་སུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནས། གཟུང་བ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་ཤེས་
པར་བཅུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་ཚུལ་
དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
དེས། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་
ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ས་རྒྱལ་པ་བ་དེས་རྟེན་འབྱུང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་གྱི།
གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་……
མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཀྱན་གཞིའི་སྟོང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་
སྐྱིན་པ་ལས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དེ་ཡང་

བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ཏེ། རོ་སྔོ་བྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱུ་ལྷན་
 བྱད་པར་ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་
 རོན་དམ་པར་སྐྱོད་གྱི་གི་(༡༥༥ན) སྐྱོས་པ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་
 གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བྱེད། ཞེས་པའི་འདྲི་པ་དེ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ལ། གཟུང་
 བ་མེད་པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་གསུངས། འདྲི་པ་དེ་འགོག་ཚུལ་ལ་
 གསུམ། བྱེ་རོལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག། སེམས་ཅམ་རྩ་
 གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོར་བྱེ་རོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། བྱེ་རོལ་མེད་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རོན་དེ་ཤེས་པར་
 བཟྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་
 འཇོན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱེ་ནས་སྟོབས་ལྟན་བདག་གིས་
 བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། མངོན་
 འགྱུར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་
 རོན་ཅན་ངེས་རོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་བྱེ་རོལ་
 མེད་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རོན་དེ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བྱེ་རོལ་
 མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གསུམ། བྱེ་རོལ་མེད་
 ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག། བག་ཆགས་ཀྱི་རྩལ་པ་
 ལས་རོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རོན་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་
 མི་སྐྱུག་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། བྱེ་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་རྩ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་བྱེར་ཏེ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། གང་བྱེར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྟོ་རྩལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། འགར་ཡང་
 དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་

བ་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡི་སླ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྡོ་འདི་ཤེས་
 བར་གྱིས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོར་ན་ཞེས་པ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱལ་སྤྱི་རྡོ་འདི་བསྐྱུ་ནས་འཆད། དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་
 དགག་པ་འོ། །(༡༧༥༥) དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་
 གང་རུ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། གཏི་ལུག་གཉིས་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་རབ་རིབ་
 བཅས་པ་སློ་གང་གིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་
 གང་རུ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་རུས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་
 སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་ནི་མིག་སློ་མི་སྲིད་པས། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་སོགས་
 ལྷག་མ་གསུམ་པོ་སྟེ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་ན་ཟླ་ལམ་གྱི་
 དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཟླ་ལམ་རི་
 ལྟ་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། གཏི་ལུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་རུས་ནི། །
 །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་ལས་རྡོ་ཀྱིས་སྤྱང་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་.....
 བའི་རྡོ་འགོག་ཚུལ་ཡང་། །བག་ཆགས་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ཉིད་ལས་རྡོ་སྤྱང་གི་
 ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག། །སྤྱར་ཡང་ཕྱི་རྡོ་མེད་པར་རྒྱལ་ཤེས་ཡོད་
 ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། །སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་

དག་ལ་སློ་ལུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མིག་སློ་སྟེ་བར་རང་ལུས་གང་
 ཞིག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་འཆད། གསུམ་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དང་པོ། བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་
 ཉིད་ལས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་ཡང་། གང་ཕྱིར་
 མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་ལུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བ་
 མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེས་
 པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དེ་བརྗོད་ནས། ལུས་དེ་(༡༥༦) མེད་པས་འདི་
 བོ་འགྲུབ་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དགག་པ་དངོས་དེ་འཆད། དེའི་ཚུལ་ནི།
 ད་ལྟར་བ་ལ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མ་འོངས་པའི་ལུས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། འདས་པ་ལ་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། ལུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་
 འགྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། མ་སྟེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ལུས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། །
 ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགག་པའི་ལུས་སྟོན་ལས་འགྱུར་ན། །
 ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མི་
 སྐྱུག་པ་བསྟོན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁོ་མ་
 རེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡོད་དེ།
 མི་སྐྱུག་པ་བསྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་

མི་འབྲང་པར་སྟོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ཞེས་སྟགས་
གསུངས། རྟོན་ནི། མི་སྤྱད་པ་བསྐྱེམ་པའི་ཀའ་རུས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྒྲིམ་གར་ལ་ལྟ་བའི་ལྟ་མོ་བ་རྣམས་ལ་
གཅིག་ལ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་སྤང་བ་བཞིན་དུ། མི་སྤྱད་
པ་བསྐྱེམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་
ཡིན་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཀའ་རུས་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། ཞེས་པ་ནས།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྩུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་
དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།
ཞེས་པ་འདི་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ཆུ་ཁྱུང་རྣག་(༡༥༦) གྲག་དུ་སྤང་བའི་ཡི་
དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡང་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་
འབབ་ཁྱུང་ལ་ཡི་དུགས་རྣག་སྒྲོ་ཡང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་བའི་གནས་གཏན་ལ་འབབ་པ་ལ། ཐེག་
བསྐྱུས་ལས། ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་
རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དག་བསྟན་བཅུན་པས་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་
ཁྱུང་གི་དངོས་པོ་ལས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དུགས་
ཀྱིས་རྣག་ཁྱུང་ལ་སྟགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་

ལ་སྟགས་པས་གནས་ཀྱི་སྟོན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་
 མངར་བ་དང་། རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་། བསེལ་བའི་རྒྱུ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷན་བྱེད་དོ། །
 འཁུང་དོ། །དེར་འཇུག་གོ། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་སྟོན་པར་
 འཇུག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་སྤྱི་ གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 རྒྱལ་པར་བཤེག་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་ལ། དོགས་པ་
 བཏོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ། འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྟོག་ཆེན་ལས། འགྲོ་བ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ལ།
 གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ན། རྒྱལ་ཁྲག་དང་རྒྱལ་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུ་ལྷན་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་
 འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ཡི་དྲུགས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སྟགས་པས་གནས་སུ་མཐོང་བ་
 དང་། མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་བསེལ་བར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གིས་
 བདུད་ཅིར་མཐོང་བའི་བྱིར་ དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལྷན་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་
 ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་(༡༥༥ན) སྟགས་དེ་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའམ།
 ཡང་ན་ཆོད་མ་ལ་ཡིད་གཏན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་
 ལན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ཐ་སྟོན་པའི་
 ཆོད་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཞོད་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་གཉིས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་འཆད་
 པ་ལ། རྟོག་ཆེན་ལས། འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱས་ཏེ།
 ལྷགས་གོང་མེས་བསྟེན་པའི་དམར་འབར་བ་ལ། དེག་ཀྱང་མི་ཆོག་པའི་
 དེག་ལྷགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས། ལྷགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་བྱངས་པ་ན་ལྷས་

ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཁིང་སྟེག་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རིག་སྟགས་བཟླས་པའི་ཆུས་ལག་པ་བྲས་པ་
 སྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རིག་སྟགས་བཟླས་པ་དང་བལ་བ་ལ་
 བྱི་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཁིང་སྟེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །
 དེ་ལྟར་ན། མི་སྟེག་པ་དང་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཤུ་
 དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཚད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་
 པའི་རེག་བྱ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ཚད་མར་ཁས་
 གྲངས་ཀྱང་། ཚད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཆུ་སྤྱང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཆུ་སྤྱང་དེའི་
 ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་བྲག་དུ་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཆུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་
 བྲག་དུ་མི་སྤྱང་བའི་བདུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཆུ་སྤྱང་
 གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་
 རྒྱུ་སྐྱེགས་སུ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་གི་དོགས་
 པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། མི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྤྱང་གཅིག་ལ་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་
 པའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་ལྟས་པའི་ཆོ། ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་
 གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་(༡༥༧) གཅིག་ལྷ་ལ་བདུད་ཅིར་
 སྐྱེ། མི་ལ་ནི་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བར་སྤང་ལ། ཆུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་
 གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྟེན་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་བྲག་དུ་སྐྱེ་བས། ཆུ་

ཟུང་དེའི་སྒྲིང་གི་བདུད་ཅིང་དང་ཚུ་དང་ནག་ཁྲག་གི་ཆ་གསུམ་ག་ཡང་ཚུ་ཟུང་
 གཅིག་ཕུ་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་ལ་བདུད་ཅིང་སྒྲིང་བ་དེ་ཡི་དྲགས་ལ་
 རྒྱ་ཁྲག་ཏུ་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་པས། ཚུ་ཟུང་བདུད་ཅིང་སྒྲིང་བའི་ལྟ་ལ་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བར་སྒྲིང་བའི་མིའི་ཤེས་པ་དང་། ཚུ་ཟུང་རྒྱ་
 ཁྲག་ཏུ་སྒྲིང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་ག་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། ལྟ་ལ་
 ཚུ་ཟུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིང་སྒྲིང་བའི་ཆད་མས་མི་ལ་ཚུ་དང་། ཡི་
 དྲགས་ལ་རྒྱ་ཁྲག་ཏུ་སྒྲིང་བའི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་
 བ་ལྟགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་མི་ཆོག་པའི་རིག་སྒྲགས་དང་ལྡན་པ་དང་།
 དེ་དང་མི་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་པ་གཅིག་ཆར་དུ་རེག་པ་ན་ལྟགས་གོང་.....
 དེའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། རིག་སྒྲགས་བཟླས་པའི་
 རྒྱས་ལག་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྦྱོར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྟགས་གོང་དེའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་རིག་སྒྲགས་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲང་རེག་
 ཏུ་སྐྱེ་ལ་རིག་སྒྲགས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ལྟགས་གོང་གི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་
 རྒྱུ་ལ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གྲང་རེག་དང་ཆ་རེག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ལྟགས་གོང་གཅིག་ཕུ་དེའི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ་རིག་སྒྲགས་དང་ལྡན་པས་སྦྱང་.....
 བའི་གྲང་རེག་དེ་རིག་སྒྲགས་དང་མི་ལྡན་པས་ཆ་རེག་ཏུ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པས་
 རིག་སྒྲགས་དང་ལྡན་པས་ལྟགས་གོང་གི་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་
 དང་། རིག་སྒྲགས་དང་མི་ལྡན་པས་ལྟགས་གོང་གི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྦྱང་བའི་
 ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱི་མའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་སྤྱི་མའི་
 ཆད་མས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་མཆོན་ནས། བཤེས་སྤྱིང་ལས།
 ཡི་དྲགས་རྒྱུ་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་
 གྲང་། །ལྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གི། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཟུང་
 ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། གོང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། (༡༥༥ན) མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། སྤྲུགས་དང་སྤྲོན་གྱི་རྣམ་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱལ་པ་བསམ་མི་བྱལ། བཞི་པོ་དེ་ཡང་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ། དང་པོ་ནི། ཡི་དྲུགས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་སྤྱང་གང་གའི་འགྲམ་དུ་
 བྱེན་པ་ན། རྒྱ་མི་སྤྱང་བར་རྒྱ་སྤྱང་པ་ལྟ་བུར་འག་གཞིའི་གྲམ་པ་སྤྱང་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་པ་
 ཅམ་གྱིས་ལྷགས་དེའི་ཉེང་དུ་གང་རིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྲོན་ཁ་ཅིག་
 ལུས་ལ་བཅངས་པ་དང་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་.....
 དང་། གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྲོད་ཅིག་གི་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱན་དུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྤྲོན་ལྟ་བུ་སྤྱལ་ནས་དངོས་....
 གནས་ལ་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་མཚོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི། མཚོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱའི་བྱགས་རྩེ་ལ་བཞེན་ནས་དུང་དུ་འོངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱིམ་པའི་...
 ཉགས་ཆ་ལྷགས་ཅན་གཅིག་ལ། དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་
 སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱལ་པ་ཅམ་གྱི་མཐུས། དགེ་སློང་གི་ཉགས་ཆ་ལྷགས་
 དང་ལྡན་པའི་དགེ་སློང་དུ་དེ་མ་ཐག་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་
 སྤྱང་རྣག་ཁྲག་དུ་སྤྱང་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རྒྱ་སྤྱང་རྣག་ཁྲག་དུ་སྤྱང་བ་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
 གཟུགས་སུ་བྱེད་དགོས་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་གཟུགས་ལ་དོན་ལྡན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 གཟུགས་དང་དུག་དུ་ཡོད་དོ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི། མདོན་པ་རྒྱན་
 བུས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཞིན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡོམ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། བསྐྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། གྱུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་འཛུར་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་སྟར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཡིད་ཤེས་རྟག་ཅེད་
 གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྩལ་སྤྲ་རགས་སྟངས་བའི་སྟངས་བ་དེ་བསྟུས་པའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་
 གྱི་གཟུགས་དང་། དེ་(༡༥༥)ལ་བར་གྱི་སྟངས་བ་སྟེ་སེང་བ་སྟངས་བའི་སྟངས་བ་
 མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་
 པའི་གཟུགས་དང་སྟོན་མིན་གྱི་གཟུགས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཆོས་གྱི་
 སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་དང་། མི་སྟུག་པ་བསྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཀེར་
 རུས་གསལ་བར་སྟངས་བའི་སྟངས་བ་དེ། གྱུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་
 གྱི་གཟུགས་དང་། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མེ་སྟགས་སུ་སྟངས་བའི་སྟངས་
 བ་དབང་འཁྱུར་བའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །
 སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་གྱི་ནམ་གཞག་དེ་དག་ཁས་.....
 ལེན་པའི་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ནམ་
 གཞག་དེ་དག་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དབྱུ་མ་པས་རང་ལྷགས་སུ་ཡང་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས། མིག་ཤེས་ལ་སྟོ་ཤད་ཏུ་སྟངས་བ་ནི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྲུགས་ལ་ཆུ་སྟངས་ནག་ཁྲག་ཏུ་
 སྟངས་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྟངས་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཏུ་བཞག་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་
 དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཙུ་ཤེར་ལས་གསུངས་ལ། ལས་སུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་ནི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། ཙུ་ཤེ་ལས། སྟོང་པ་དེ་སྟངས་སྟངས་པོ་ལྟ། །ཞེས་སྟོང་པ་དང་
 གཟུགས་སྟངས་གི་གཞི་མཐུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དོགས་
 པ་དབྱུད་པ་ལ། གོ་རམ་པ་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་རིགས་རལ་གྱིས་མི་ལམ་ན་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་དགག་པ་བརྗོད་པ་

སྒོ་གྲོས་ཅིང་བས་བདེན་མོད། མི་ལམ་གྱི་དབང་ཤེས་གྱི་ཚས་གསུམ་ནི་ལྷག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རྟུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལས་ཀྱང་ཁྱོད་སྒོ་གྲོས་འདུག་པ་ཅིང་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་འདིས། དེ་སྒོ་ལ་སྟོས་
 གཉིས་ཀར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྩལ་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་དེ། དེ་སྒོ་ལ་སྟོས་བཙེ་བརྒྱད་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་བཙེ་
 བརྒྱད་རྩལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྦྱར་མ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་
 འདུག་པ་ནི་ཤིན་(༡༥༥ན) ཏུ་མི་རིགས། ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན། འབྲུལ་པ་
 ཐམས་ཅད་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དགོས། དེ་
 མེད་ན་ལས་འབྲས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པས་
 རྒྱང་འཕན་གྱི་ལྟ་བྱ་བ་བཟུང་ནས། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་
 པའི་ཁ་རྩལ་གང་ཆེ་ཆེ་ཡ་མཚན་རྟུ་མ་མཛད་མཛོད། གཞན་ཡང་། དེ་སྒོ་ལ་
 སྟོས་བཙེ་བརྒྱད་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་བཙེ་བརྒྱད་རྩལ་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སྦྱར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟེར་བ་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་ཁས་སྲངས་ནང་
 འགལ་ཡོད་དེ། མོང་རྟུ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཐ་སྟངས་རྟུ་ཡོད་པར་ཁས་སྲངས་པ་
 དང་། འདིར་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་དོར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་མེད་པར་ཁས་
 སྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་སོགས་དབུ་མ་...
 པའི་ལྷགས་གྱི་ཡུལ་སྤང་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་རྟུ་སྦྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་...
 སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོའོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རབ་རིབ་
 ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་རམ་པས། རང་ལྷགས་བཤད་པ། གཞན་ལྷགས་
 དགག་པ། གནད་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་དབྱེད་བྱས་ནས། དང་

པོ་འི་སྐབས་སུ། ལུགས་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེན་མོང་བ་མེད་པའི་
 བྱུང་རྒྱུ། །དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཏུ་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པས་དངོས་
 པོ་ཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མཐུན་པར་སང་པས་དངོས་
 པོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེས་བུ་ཏུ་མས་མར་མེ་
 གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞི་གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་
 མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་གྱི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པ་
 ཅམ་མོ། །ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། ཡི་དྲུགས་ཏུ་དཔྱོད་ཞེས་སྐད་ཀྱི་ཐེག་བརྒྱས་
 རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན། སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་སྐྱེན་མོང་བ་
 གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་(༡༥༧བ) བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་……
 ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱིས་མ་ཐག་པ་དེ་བཀོད་འདུག་པ། ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་
 གསུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་
 ཤེས་ལ་ཡུལ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། གཞན་ཡང་། རྩེས་བུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་
 མར་མེ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟས་པའི་ཆེ། མར་མེ་དེ་རྩེས་བུ་དེ་གསུམ་
 གའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་མོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྩེས་བུ་དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་མར་མེ་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། མིག་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་རྩེས་བུ་གཅིག་གིས་
 མར་མེ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་མར་མེ་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། མར་མེ་མཐོང་མཁན་གྱི་
 རྩེས་བུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། གཞན་ལུགས་དགག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོད་
 ཤེས་ཏུ་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ། འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
 དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྟངས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། མིག་
 ཤེས་ལ་སྤྱོད་ཤེས་ཏུ་སྤང་བ་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་ཐ་
 སྟངས་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། འབྲུལ་ཤེས་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་

ཤེས་པ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་སྒྲ། ཡང་མཁའ་གཞིང་ལས་སྟགས་
 པའི་གཞི་དེར་དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱིས་མིག་བཟླས་པའི་ཆེ་ཡང་སྒྲ་ཤད་སྟངས་
 བར་འབྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་སྒྲ་ཤད་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་
 བ། བྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་ནམས་རི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གང་
 གིས་སྟུབ། གཞི་གཅིག་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་སྟངས་ལྟག་ཁྲག་དུ་སྟངས་བ་དེ་
 ཚུ་སྟངས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་མེས་སྟེག་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྟགས་དང་
 ལྷན་པ་གཅིག་གིས་ལག་པ་རེག་པའི་ཆེ་རེག་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་རང་གི་ལག་པ་
 མི་སྟེག་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི། སྟེག་པའི་རེག་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 བྱུར་པའི་མི་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཡིན་ན། རིག་སྟགས་ཀྱིས་སྟེས་བྱ་གཞན་(༡༥་ན) འཆི་བར་བྱེད་པ་ན་སྟེས་བྱ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་འགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོག་འགག་པའི་སྟེས་བྱ་གཅིག་
 གསར་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྟེན་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བཀག་ན་མཁའ་
 གཞིང་གཅིག་དུ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེས་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟས་པའི་ཆེ་དེ་……
 གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་འབབ་
 པའི་སྟངས་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་དུ་སྟངས་བའི་ཆེ་མིའི་མིག་ཤེས་དང་། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་……
 གསུངས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཚུ་
 འབབ་པའི་སྟངས་ལ་དམུལ་བ་པ་ལ་མེའི་ཕུང་པོ་སྟངས་བའི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུ་
 སྟངས་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
 མཁའ་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཁྱུང་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྣམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བའི་སེར་པོ་ཆོས་ཅན།
 རྩལ་དཀར་གྱི་ཁ་དྲོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་སྟེགས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མི་མཛེས་མོ་
 པར་སྤང་བའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ངན་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་འདྲིའི་བྲབ་པ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡིན་
 ཞིང་། ཉགས་གསལ་དུང་ཅོང་པའི་ཡིན་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཛིམ་
 རུམ་སོགས་ལ་སྐྱེ་མའི་རྩ་སྤང་དུ་སྤང་བའི་རྩ་སྤང་དེ་སྐྱེ་མའི་སྟགས་སྟོན་གྱི་
 རྒྱུ་ལས་རྩ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་སྤང་ཡི་དྲགས་
 ལ་རྣག་ཁྲག་དུ་སྤང་བའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ལས་རྣག་ཁྲག་མཆོན་ཉིད་པ་
 གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་
 ལྷས་པའི་ཆེ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དང་། མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་
 (༡༦༠བ) གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་སྤང་ལ་རིགས་དྲུག་
 གིས་བལྟས་པའི་ཆེ་ལས་གཟུགས་དྲུག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་
 འདི་གཉིས་ཀྱི་བྲབ་པ་ནི་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་ལ་ལྷ། འདྲོད་ན་ནི། ཆོས་སྒྲུབ་
 གིས་བཀག་པ་ལ་ལྷ། ཉགས་ནི་དུང་ཅོང་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ལྷ། ཨེ་ལེ་
 ལ་ལ་ལེ་ལེ་ལེ། ཤེས་བྱ་ཁྲོ་ལེབ་གཅིག་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་
 རེག་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆར་གྱི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་
 དྲོག་ལྷ་པོ་རེ་རེའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཁ་དྲོག་ལྷ་ཆར་ཡོད་པ་དང་།
 སྐྱོ་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མི་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཐག་པའི་ཆ་ཤས་
 སུ་གྱུར་པའི་སྐྱལ་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཆ་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་

གང་རེག་ཡོད་པ་དང་། གང་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་ཡོད་པ་
སྐགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་ཆེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་
འདྲེས་ནས་ཁྲོའི་ལེབ་གཅིག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་འདི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་རྩ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་ལྷ། བྱུང་སྟོབ་ལ། རྗེས་
འདུག་ལ་དབུ་མ་འཕམ་གཅིག་བཤད་ཟེར་ནས་དངོས་འཛིན་གསར་པ་འདི་……
འདྲ་སྟོན་པ་མ་མཛད་ལྷ། ཞེས་བྲིས་འདུག་ལ། དེ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
ལན་བཏབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་རྟགས་དེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་
ཅིང་། ཁྱོད་རང་གིས་གྲང་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན། བཀའ་གཞིང་ལས་སྐགས་པའི་
གཞི་དེར་དབང་པོ་རྩྭ་མེད་ཀྱིས་མིག་བལྟས་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཤད་སྒྲུང་བར་ཐལ།
གཞི་དེར་སྒྲ་ཤད་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་པའི་གསལ་བ་ཚད་གསལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
ཁང་པ་གཞི་གཅིག་གི་ནང་ན་ཀ་བ་བུམ་པ་རྣམས་སུ་སྐགས་ཀྱི་སྐགས་བཅས་ཀྱི་
དངོས་པོ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཏུས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་……
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ལ་རྩྭ་པར་འདུག་པས། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རྩྭ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པའི་ལན་ནི། མི་ཆོག་པའི་རིག་
སྐགས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་
ཆེ་དེའི་སྒྲིབ་ཏུ་གང་རེག་གཅིག་(༡༦༡ན) གསར་ཏུ་སྒྲིབ་པར་ཐལ། དེའི་མི་
ཆོག་པའི་རིག་སྐགས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་
པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་མེད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།
བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཆ་རེག་ཏུ་མི་
སྒྲུང་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་ཏེ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུའི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེའི་
 གཞལ་བྱར་བྱར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་
 བ་སྐྱེ་ཤད་འཇག་པར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་རྟེ། རྟལ་ས་
 གླ། ཡང་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུའི་སྐྱེ་ཤད་འཇག་པར་སྤང་བའི་མིག་
 ཤེས་ལ་བྱེད་ན་ནི་ཁྲབ་པ་མ་གྱལ་སྟེ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཉིད་མཚུངས་པར་
 གསུངས་པ་ནི། རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་རྟེ་མ་གྱལ་པའི་ཤེས་པར་མཚུངས་
 པར་གསུངས་ཀྱི། ཚད་མ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་གང་རྟེ་ཡང་
 མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེའི་འོག་གི་ཐལ་འགྱུར་ནི། དག་སྒྲིབ་ཙམ་ཁྲབ་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པ་མ་གྱལ་སྟེ། རྒྱ་ལྷང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་དང་། མའི་རེག་
 བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། རྒྱ་ལྷང་མེ་མུར་རྟེ་སྤང་བའི་ལས་བསགས་
 པའི་དཔྱལ་བ་པའི་ལུས་ཤེས་ལ་རྒྱ་ལྷང་མེ་མུར་རྟེ་སྤང་བའི་ཆོ། རྒྱ་ལྷང་
 དེའི་ཉིང་རྟེ་མེ་མུར་གཅིག་དངོས་གནས་ལ་གྱལ་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཚད་པྱལ་གྱི་
 ལྷག་བསྐལ་དངོས་གནས་ལ་གྱལ་པའི་སྤྱིར་རྟེ། གཞན་ཡང་། མའི་རེག་བྱ་དང་
 གྲང་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་བའི་
 རེག་བྱ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ལྷ་བའི་རེག་བྱ་དང་ཆ་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དཔྱན་རྟལ་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྤང་ཞིང་།
 སོས་ཀའི་རྟལ་སུ་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྤང་བའི་ལས་བསགས་པའི་ཡི་.....
 དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དང་། དཔྱན་རྟལ་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་འབྲད་པ་ན་དེའི་
 ལུས་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཉི་མའི་རེག་བྱ་དེ་ཉིད་གྲང་རེག་དང་། དེ་དང་སོས་
 ཀའི་རྟལ་སུ་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་དང་འབྲད་པའི་ཆོ། དེ་ལ་སྤང་བའི་ལྷ་བའི་རེག་
 བྱ་དེ་(༡༦༡) ཉིད་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ལུས་ཤེས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་
 རྟེ་སྤང་བ་ནི་གང་ཞིག །ལུས་ཤེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དང་པོ་གྱལ་སྟེ།
 བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་རྟལ་སུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དེད་གྱིས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་.....
 ཟུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པས་ཚུ་སྤྱང་མ་མཐོང་བ་.....
 ལ་རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་དགེ་བསྟེན་བཙུན་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་གྱི། རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཚུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁའ་ཡོད་ཅེས་གང་དུ་ཡང་
 མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱིས་རྟགས་གསལ་དུང་ཙྰང་བས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །
 ཞེས་སྐྱས་པ་ནི་བྱོད་རང་སྟོ་གོས་ཙྰང་ཞིང་གཟུ་པོར་མི་གནས་པར་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གོང་
 མ་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུང་དཀར་མེར་འཛིན་གྱི་
 དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་མེར་པོ་
 དང་དཀར་པོ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱི་རྟགས་གསལ་ཡང་དེད་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་
 བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་གང་དུ་ཡང་མི་.....
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་
 པའི་སྐྱ་གཟུགས་སྤང་ན། དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མཛེས་པར་སྤང་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཐོང་ན་
 མི་མཐུན་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོད་གྱིས་གོང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེའི་རྟགས་གསལ་དུང་ཙྰང་པའི་.....
 ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ནི། བྱོད་ཀྱན་སྟོང་རན་པས་རྒྱད་གང་ཞིང་ཉམ་པ་
 ཆེ་བར་ཀྱན་ལ་གྲགས་མོད་ཀྱང་། བྱོད་རང་གི་ཆོག་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དེའི་
 རྟགས་གསལ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ན། རྒྱ་མའི་སྐྱགས་རྩས་
 ལ་བཞེན་ནས་འཛིན་དུ་མ་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་སྟིད་པར་ཐལ། ཡི་དུགས་གྱི་ལས་

ངན་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༥༩ན) རྩ་ཁྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ ཡི་
 དུགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྤང་བ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན། དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་དེད་གྱིས་
 ཁས་སྤངས་པ་མེད་དེ། ལྷའི་མིག་ཤེས་རྩ་ཁྲུང་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ་རྩ་ཁྲུང་གི་
 ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིར་སྐྱེས་པར་ཁས་སྤངས་གྱུར། དེ་ལས་གཟུགས་ཡིན་
 པར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མན་ཆད་ནི་ཀྱན་སྤྲོད་ངན་པས་བྱིད་རང་
 ལས་ངན་བསོག་པའི་ཆོག་ཏུ་འདུག་པས་ལན་བྱས་པ་དགོས་པ་མི་འདུག།

འདིར་སྐྱས་པ། བསོད་ནམས་དབང་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་ལ་གནས་།
 སྤྲག་དོག་ལོག་ལྷའི་རལ་པས་ལྷས་འཁེབས་ཤིང་། ཉག་ཆད་ར་ར་སྐྱོག་རའི་
 སེང་གེ་ཞིག་། བདུད་གྱི་སོ་ཉ་གཟུང་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི། ལྷགས་སྐྱོག་དམ་
 བོས་ཡན་ལག་བཅིངས་གྱུར་ནས། འདོད་ཡོན་ལོག་འཆོའི་སྐྱོམ་ཏུ་བརྟུག་
 གྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་མི་གཙང་སྤོད་ན་གནས་བཞིན་ཏུ། དམ་པའི་སྐྱོ་སོ་ཀྱན་
 ལ་སྤང་བ་ཡི། མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ར་ར་སྐྱོགས་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཐན་པའི་
 གདམས་པ་འདི་སྤང་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་སྟུལ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པས། ཉོན་
 པ་མཆོག་དང་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟས་གྱི། དགོངས་པ་མཐར་སྤྲག་དབྱུ་མའི་
 ལམ་བཟང་གིས། འགྲོ་ནམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་ལ། སྤྲག་དོག་ལོག་
 ལྷས་སྐྱར་བ་མ་འདེབས་པར། ཆེ་གཅིག་གྱས་པས་གསོལ་བ་དུག་ཏུ་ཐོབ། ལྷག་
 བསྟུལ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གདམས་པའོ།

ཁ་ཤ་གི། ཅིག་མའི་ཡུལ་གྱི་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་
 དུགས་གསུམ་གྱིས་སྟན་མོང་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆོ། ཡི་དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་མའི་
 ཡུལ་གྱི་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་སྟུ་སྐྱེ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དེ་
 ལ་སྐྱབ་འཇུག་གང་ཞིག ཡི་དུགས་ཀྱི་དེས་མའི་ཡུལ་གྱི་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་
 དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་ནས་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་

འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆེ་མིའི་ཡུལ་གྱི་བརྒན་
 ཞིང་བཤེར་བ་དང་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་
 ལ་(༡༦༢བ) ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག །ཡི་དྲགས་
 གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་དེ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཞེས་ཟེར་ན། མིའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཞིང་བཤེར་བ་དང་། ཆུ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པོ། །ཁ་
 ཤ་ཟི། ཅིག །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲ་ཤད་སྤང་བའི་ཆེ། སྤྲ་ཤད་དངོས་
 གནས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་
 བའི་ཆེ། རྟག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ།
 རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ལེགས། ཅིག །རྟག་ཁྲག་མེད་
 པ་ལ་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། རྟག་ཁྲག་ཡོད་པ་ལ་
 རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྟག་
 ཁྲག་མེད་བཞིན་ཏུ་རྟག་ཁྲག་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་དཔེར་འདོན་……
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། རང་ལན་ནི། སྤྲ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཉིས། དོན་དམ་པར་མེད་མཚུངས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་
 ཡོད་མཚུངས་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ། ཆུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་
 མིག་ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཉིས་དོན་དམ་པར་
 མེད་མཚུངས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 བུས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་ཤད་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྲ་ཤད་འཇག་

སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་ཤང་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུབ་ཤང་འཇག་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་ལོ་
 པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་
 གཉིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཁོ་(༡༩༣༣)ན་རེ། མེ་ཕྱེ་
 ལས་ཟུན་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པར་ཐལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལས་གྲང་རེག་འབྱུང་
 བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་གྲང་ཟུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་ལོ་
 འགྱུར་ཞིང་། །ཞིས་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཆོག་གསལ་ལས། འཕངས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེ་ཕྱེ་ལས་ཟུན་པ་འབྱུང་སྲིད་པར་ཐལ།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཟུན་པ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་།
 རུག་པའི་མིག་ཤེས་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཟུན་པ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཚུ་བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྟས་པའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ཚུ་བོ་གང་
 གྲུ་དངོས་གནས་ལ་སྐྱམ་པས་དེ་ལ་ཆད་མར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཚུ་
 བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྟས་པའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་པ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེའི་ཆེ་ཚུ་བོ་གང་གྲུ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 ཚུ་བོ་གང་གྲུ་དངོས་གནས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ལན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་
 ལས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཚུ་
 བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྟས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཚུ་བོ་གང་གྲུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
 གྱི། དེ་སྐྱམ་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བརྟེན་ཞིང་
 བཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་ལྟས་པའི་ཆོ།
 བརྟེན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་གི་སྟོང་ནས་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ལོ་

ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཟས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་ཟས་ཟས་པའི་
 ཆོ། ཟས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲིམ་མེད་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 དེ་མེད་གྱུར་ནས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིག་པ་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་
 གཞིས་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་སྒྲིག་པ་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་……
 བཤེར་བ་ཤོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱིས་སྤུང་མོང་དུ་ལྷས་པའི་ཆོ།
 དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་(༡༩༣བ) ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་ཤོར་བ་གང་མཐོང་
 པའི་སྒྲིབ། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 རྒྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་།
 རིག་ཆེན་ལས། ཡི་དྲུགས་ལ་རྒྱ་སྤང་ནས་ཁྲག་དུ་སྤང་བ་ནི། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་
 སྤང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་བཞག་དགོས་སོ། །ཞིས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱ་སྤང་ནས་ཁྲག་དུ་སྤང་བ་ནི་
 སྲིད་པའི་སྒྲིབ། ཁ་ཅིག །ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གཞིས་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལྷས་དངོས་གནས་ལ་སྒྲིག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མནར་མེད་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་
 གཞི་དངོས་གནས་ལ་མ་གྱལ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 རྒྱུད་འདུག་ལས། ལྷགས་སྒྲིག་ས་གཞི་སྤྲུལ་བྱས། །མི་ཆོགས་དེ་དག་གང་
 ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་སྤྱབ་པས་
 གསུངས། །ཞིས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷང་དེས་ལྷགས་སྒྲིག་
 གི་ས་གཞི་སྤྲུལ་དབང་ལྷག་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་……
 སྒྲིབ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྒྲིག་སེམས་རང་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་བརྟན་
 པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་། ཆ་རེག་དང་གང་རེག་གཉིས་རྒྱན་གནོད་བྱེད་དུ་ལྷན་
 ཅིག་དུ་གནས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དགུན་གྱི་དུས་སྤྱི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། ཡི་
 དྲུགས་ཀྱི་ལྷས་ཤེས་དང་། མིའི་ལྷས་ཤེས་གསུམ་ག་འཐད་པའི་ཆོ། ཉི་མའི་

འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིང་ན་གྲང་རེག་དང་ཆ་རེག་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་བྱལ་སྟེ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 དང་། མིའི་ལྷས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡོད་སྟེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ།
 ཆ་གྲང་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མའི་རེག་བྱར་
 གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་
 ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་
 སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། (༡༩༩ན) རིག་
 ཆེན་ལས། སྟོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡང་གྲུབ་པོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྤྲ་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲུགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་རྒྱ་སྤང་སྤྱིང་གི་ནག་ཁྲག་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་
 དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་ཅིག་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་
 དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉི་ཤུ་པའི་འགལ་པ་ལས།
 དེ་ལ་ནག་ཁྲག་ཐིགས་པ་གང་ཡང་མེད་ན། རྟག་ཁྲག་གིས་གང་བའི་སྤང་ག་
 ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤོན་པས་དེ་དག་ལ་དེ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྒན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱོན་མོང་རུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྟེང་རུ་བདུད་ཅི་དང་ཆུ་
 དང་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་
 རོན་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ནག་ཁྲག་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་སྤྱི་རོན་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་སེམས་
 ཅམ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་
 མིའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྐྱང་ལ་ཅིག་ཅར་རུ་བལྟས་པའི་ཆོ། ཆུ་སྐྱང་གི་ཆ་ཤས་རེ་
 བདུད་ཅི་སྐྱོན་སྤྱི་བའི་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་བའི་ནག་ཁྲག་དང་
 བདུད་ཅི་མེད་དོ། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས།
 མི་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཕྱེད་དེའི་རེག་.....
 བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཅན་གཅིག་
 གིས་རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་ཁྱེད་པར་ཐལ།
 བརྒན་(༡༥༩) ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་.....
 སྐྱོན་མོང་རུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྟེང་ན་བདུད་ཅི་དང་ཆུ་དང་སྤྱིར་ཤིང་བསེལ་
 བ་དང་ནག་ཁྲག་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་བེར་ན། སྟོང་སྐྱོན་ཆེན་
 མོ་ལས་ཐལ་འབྱུར་དེ་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། བརྒན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་
 པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱོན་མོང་རུ་ལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྟེང་ན་
 བདུད་ཅི་ཕྱིར་པ་གང་། ཆུ་ཕྱིར་པ་གང་། ཉགས་ཁས་ཕྱིར་པ་གང་། གསུམ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྐྱངས་ན། སྦྱོན་དེ་འབྱུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 གསུངས། རང་ལན་ནི། གསལ་བ་བྱེད་རང་གི་དེར་ཐལ། ཆ་ཅན་རི་རབ་
 གཅིག་ལ་རུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། མདོན་པའི་ཆེད་རུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་གྱིས་སྐྱོན་མོང་རུ་ལྟས་པའི་ཆོ། ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་

གི་གོ་སར་རུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རི་རང་...
 ལྷམ་པོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རི་རང་གྲུ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་པའི་...
 ཟློལ། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཟློལ་ཡོད་པའི་ཟློལ། གཞན་ཡང་། གསལ་
 བ་དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་
 སྤྱག་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་གཅིག་རུ་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔྱང་ཤོང་བ་སྤྲིད་པ་...
 དང་། ཆ་ཅན་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཆ་ཤས་བྱམ་པའི་མཆུ་དང་རྩ་བ་དང་
 མགྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་
 བ་པོར་པ་གང་གི་སྤྲོད་རུ་ཆུ་རྒྱངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བྲག་འོ་མ་དང་།
 ཆང་རྒྱམས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་པ་སྤྲིད་པའི་ཟློལ། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣལ་
 འབྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཟློལ། གཉིས་པ་
 སྤྲོ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱམས་བསྐྱེས་ནས་པོར་པ་གཅིག་གང་བའི་ཆོ།
 བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་གི་སྤྲོད་རུ་དེ་རྒྱམས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་...
 པའི་ཟློལ། ཁ་ཅིག །བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་གི་གོ་ས་ནས་བདུད་རྩི་
 ལས་སོགས་པའི་པོར་པ་གང་པ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་བརྒྱན་ཞིང་
 བཤེར་བ་པོར་(༡༦༥ན) པ་གང་པོ་དེ། རྒྱག་བྲག་ལས་སོགས་པ་གསུམ་པོར་ང་
 གང་རུ་སྤང་བའི་ཟློལ་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱག་བྲག་སོགས་གསུམ་
 སྤང་བའི་ཟློལ། ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བརྒྱན་
 ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བའི་ཆོ། དེ་རྒྱ་མཚོ་པོར་གང་རུ་
 སྤང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེན་དེ་ལ་དེ་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བའི་ཟློལ། བྲལ་པ་ཁས།
 གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉི་འཁྱུང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲོད་དང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་
 རི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤང་

བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱལ་པར་གནོན་པའི་
 ཤར་སྟགས་ཀྱི་གཞི་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
 བའི་སྟེང་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་
 པོ་དེ། ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་བྱལ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་……
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མའི་རེག་
 བྱ་ཡང་ཡིན། གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་
 དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན། གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན།
 གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 ན། ཆ་རེག་དང་། གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། ཆ་གྲང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་རྩ་བར་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་མི་
 ཆོག་པའི་རིག་སྟགས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ལག་པ་རེག་པའི་ཆེ། ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བ་དེ་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱལ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ལ། ཆ་རེག་
 ཡིན་ན་ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་
 བྱ་ཡིན་ན། ཆ་རེག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༡༦༥༧) འདྲོད་ན། ཆ་
 ཞིང་སྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པའི་ལན་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདེན་འཛིན་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

གནས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་རྩྭ་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་.....
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགལ་བ་ལ་མ་འབྲལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོན་
 ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དང་ཡི་དྲགས་ཉེ་བར་འོངས་པའི་ཆོ། ལྟོན་
 ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྤང་བའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན། ལྟོན་
 ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྤང་
 བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྩ་རྒྱུ་ནག་ཁྲག་
 རྩ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གི་ །ལྟོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་ཡང་སྐམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟོན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ན། དེས་ལྟོན་ཤིང་ལ་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བས་བྱལ་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 ལྟོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྟེས་བུ་
 ལན་འདེབས་པ་པོས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དེར་མཐོང་བར་ཐལ།
 དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་རག་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུ་ནག་ཁྲག་རྩ་སྤང་
 བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བྱེད་འགོག་ཚུལ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བདེན་པ་གཉིས་
 ཆར་ལས་ཉམས་(༡༩༩ན) པར་བསྟན་པ། དེས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་

ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བཀག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་
 ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། །
 །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཆེ་གཞན་
 དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱན་ཀྱང་བརྟག །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་
 རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ལྷགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཞི་པ་དེ་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །
 །ཞེས་པ་ནས། བྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དེ་ལྟར་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱི་དུས་
 ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས། རང་རིག་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་ལན་དགག་པ་དངོས་
 དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་གྲུབ་ན། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་
 ཆོགས་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
 དེས་ན་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་དྲན་པ་སྤྱེ་ཚུལ་དེ། གང་ཕྱིར་གང་
 གིས་ལྷལ་ལྷོད་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་
 ལྷགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རང་རིག་མེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་(༡༥༥བ) མིན་པ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་
པས། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་
སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་མོ་
གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

༥ གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱིར་གྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
རང་རིག་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་སྟེ། རང་
སྒྲུབ་བ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད། རང་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། རང་རིག་འདོད་པའི་རང་སྟེ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པས་མཚོན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ནས། རང་
སྒྲུབ་བ་འཛིན་རྣམ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་བ་གཟུང་རྣམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པས།
འཛིན་རྣམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཕྱིར་བ་རང་རིག་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་རང་རིག་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་རོ་སྟམ་
དུ་ཡུལ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་ངས་སྟོན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་མཐོང་རོ་
སྟམ་དུ་ཡུལ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་གཉིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟ་
བུའི་དུན་ཤེས་གཉིས་སྐྱེ་བར་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུན་
པའི་རྟགས་ལས་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་ཕྱིར་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ།
ཕྱིར་བ་ལ་རང་ཕྱིར་དང་གཞན་ཕྱིར་གཉིས་སུ་དེས་པས་གཞན་ཕྱིར་རིགས་...
པས་ཞིགས་ཤིང་། རང་ཕྱིར་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པར་གྱུབ།

གཞན་མྱོང་རིགས་པས་ཁེགས་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་
 བ། མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་རུ་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་(༡༥༧)གཞན་མི་གཙོད་པར་
 ཐལ་བའི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་མྱོང་
 བྱེད་དོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལའང་། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་དགོས་སམ་མི་
 དགོས། དགོས་ན་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་རུ་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་གྱི་ཤེས་
 པ་དོན་གཞན་གཅིག་དགོས། ཤེས་པ་དོན་གཞན་དེ་ལའང་མྱོང་བྱེད་དོན་
 གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན་སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ཆམས་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་
 དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 དེ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ། སྤྱོད་འཛིན་
 དབང་སྤྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་མྱོང་། དེ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་དེ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་མྱོང་བས། སྤྱོད་འཛིན་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱམས་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་སྐད་ཅིག་...
 མ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་རུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་
 བའི་གཟུང་དོན་དོར་ནས་རང་རིག་པའི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་མི་བྱེད་པའི་...
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་
 རྩེ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། འཕྱོས་དོན་ཆད་མ་སྤྱིའི་རྒྱུ་གཞན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྦྱབ་ན། རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། ཐ་སྙད་ཅམ་རུ་གྱུབ་
 པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྦྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མྱོང་བྱེད་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཅམ་གྱི་རྟགས་

ལས་མེ་ཤེལ་དང་། རྩ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ལས་རྩ་ཤེལ་མི་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་། སྤྱད་ལྟར་ན། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྤྲོ་འཛིན་ལ་སྤྱད་
 བྱད་ཙམ་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་། སྤྲོ་གྱི་སྤྱད་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་(༡༤༥) གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིས་ཀྱི་རྟགས་དང་པོ་ཁས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྲོ་མེད་
 དེ། སྤྲོ་གྱི་སྤྱད་བ་དང་། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱིས་ཀྱི་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་.....
 གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་
 སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིས་ཀྱི་གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་
 པ་སྤྲོ་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་
 རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པ་རི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་དྲན་
 པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲོ་
 སྤྲོ་དབང་ཤེས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིས་བེར། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་
 པ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྤྱད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྤྲོ་སྤྲོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཁོ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཁོ་རང་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་བ་འཐད་དེ། སྤྲོ་གྱི་
 སྤྱད་བ་དང་བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤྲོ་པོ་
 བཤོང་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་པོ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོ་སྤྲོ་.....
 དབང་ཤེས་ཀྱང་དྲན་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཀྱི་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། སྤྲོ་གྱི་སྤྱད་བས་
 ཡུལ་སྤྱད་བ་དང་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྤྱད་བ་དང་མ་.....

སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་འབྱུར་དེ་ལས། །
 དུན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་
 འགེལ་ལས། གང་གིས་ཕྱིར་དུན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རུས་སུ་
 ཁོ་རང་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་...
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྟམ་
 རུ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དེས་སྔོན་(༡༩༥༣) པོ་དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་སྤང་...
 ཡང་དུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགུན་ཀྱི་རུས་སུ་བྱི་བས་དཔྱགས་
 པའི་ཆེ་དཔྱགས་པ་ཕྱོད་གི་རུག་ཁྱགས་པ་མ་ཕྱོད་ཡང་། དབྱིད་འབྱུག་གི་སྐྱ་
 ཐོས་པས་རུག་ལངས་པ་ན་སྤར་དཔྱགས་པའི་ཆེ་རུག་ཁྱགས་འབྱུག་སྟམ་རུ་...
 དཔྱགས་པ་དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རུག་ཁྱགས་པ་དུན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱད་འབྱུག་ལས། གཞན་ཕྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དུན་འབྱུར་བྱི་བའི་རུག་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མངོན་སུམ་གཞན་དང་
 རྗེས་དཔག་ལ་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ། ཡིད་ཤེས་གཞན་ཀྱི་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྔོན་མེད་དེ། སྔོན་འཛིན་དབང་སྔོན་གྱིས་
 སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཆོད་མའི་གངས་འབྱུག་པ་གཞལ་བྱ་གཞན་ཀྱི་དབང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྣམས་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་པོ་ཡོད་
 པར་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དག་གི་ངོ་པོ་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དབང་པོས་.....
 བསྟན་པ་རུང་བྱང་མི་མཁོ་བས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡུལ་ཁོ་ནས་.....
 བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མེད་པ་
གང་ཞིག །དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ།
དེའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
ཚས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། དེ་གཉིས་རང་ལ་དེ་(༡༤༥) ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་
པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མཆོན་གཞིའམ།
རང་གི་མཆོན་ཉིད་དམ། སྤྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་
ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཞལ་བྱ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་
པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་རྟེ། བུམ་འཛིན་དབང་སྟོན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་
རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག །
རྟོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོན་ཉིད། འོ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་

ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དུ་ཕྱར་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཡོད་ན་མངོན་ཕྱར་དུ་ཡིན་པས་བྱུང་.....
 པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་དེའི་འཇུག་ཐོགས་
 དེ་མ་ཐག་དུ་རྟོག་དུ་ཕྱར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་
 བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་རྟོག་ཕྱར་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གོང་མའི་དོན་ནི། མཆོན་གཞི་དང་། མཆོན་བྱ་སྐད་
 དོད་གཅིག་པས། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་གཞི་འཇུག་འདིས་མཆོན་པར་
 བྱེད་པས་མཆོན་ཉིད་དམ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་(༡༥༥ན) མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་.....
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིམ་ཆེན་ལས། ལྷགས་འདིའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དག་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་
 མིང་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལྷགས་ལ་གཟུགས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་དངོས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་དེ་
 ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱས་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་མིང་
 ཞེས་བྱང་ཡང་གཟུགས་འདྲིན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 དེ་གཟུགས་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བྱ་མོང་མ་
 ཡིན་པར་གོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་
 བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་ཕྱར་ཡིན་ན་མངོན་ཕྱར་ཡིན་པས་མ་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཕྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་

བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་
 ཚད་མ། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་བཞི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྟེན་རྒྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་.....
 ཡུལ་རྒྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་
 འབྱུར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་རྒྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་....
 བས་དངོས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པ། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་(༡༥/༡) ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་རྒྱུར་པའི་
 ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་...
 ཡུལ་རྒྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་.....
 མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱུར་མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་རྒྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཐལ་
 འགྱུར་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུར་པའི་.....
 གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 ཚད་མ་ལ་བཞིར་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་ཚད་མ་
 དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་

མིག་ཤེས་ནས། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྷ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་
 ལུས་ཀྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་གཞི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་
 བྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྦྱོས་
 པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི། རྟོག་པར་བྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་
 གཞི་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་
 ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
 པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་པོར་སྦྱོས་.....
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་སྦྱོ་བ་ན། དེས་
 བྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྟོག་པར་བྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རང་
 ཡུལ་ཏུ་བྱུར་པའི་བདེ་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་། བཏང་སྟོམས་གསུམ་རིམ་
 པ་བཞིན་སྦྱང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་(༡༧༠ན) པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། དབང་པོའི་སྟོན་ནས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་
 གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དེ་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔག་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྷ་
 མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ཡུལ་ཏུ་བྱུར་པའི་བདེ་སྟག་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་

གང་རུང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ། རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བཏང་
སྟོམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་དེ་མངོན་སུམ་རུ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་རུ་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རུ་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཡིད་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་རུ་བྱུང་བའི་
ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟུག་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ཀྱང་། རས་བདེ་བ་
ཐོང་སྟུག་བསུལ་ཉམས་སུ་ཐོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆོན་གཞི། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།
འདིའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་སྤྲོ་རྩལ་རུ་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱུག་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་རིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གུ་
ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་སྒྲུབ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་རུ་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ།
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་
དཔག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་(༡༧༠༠) མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་ལ་མངོན་རུ་
གྱུར་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྲུབ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་
ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྤྱོད་
དེ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་

སྤང་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་
 རྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པ་གང་ཞིག །
 རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱད་་་་
 གྱི་སྟངས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་རྗེས་
 དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་དང་སྒོས་བྱུང་གི་སྒོ་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒོ་མ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྟངས་ཉིད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆས་ཅན། མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་བྱ་ཆས་ཅན། སྟངས་ཉིད་དེ་དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཚྱད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆས་ཅན། སྟངས་ཉིད་སྟོང་ལ་
 སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་སྟངས་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆས་
 ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག །སྟོང་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
 བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་

ཡིད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ། དེ་ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༧༡ན) རྩུ་རྩུ་
 རྩུ་རྩུ་རྩུ་རྩུ་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་
 མཆོངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་མི་སྤྲུབ་པའི་
 རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་རང་གི་
 དེ་མ་ཐག་རྩེན་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་རང་ལ་སྤྲུག་རྩུ་
 གྱུར་པ་ལ་མི་སྤྲུབ་པའི་རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་
 པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རྩུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལ་མ་པའི་རྩུད་ཀྱི་
 རྩུད་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྩུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་
 སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྤྲུབ་ཚུལ་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །རྩུ་མཐོང་གི་རྩུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ངེས་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྩེན་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ།
 ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན། དེ་
 དབང་མངོན་ཡང་མ་ཡིན། རྩུ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྩུས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྩུ་པ་དེ་དེའི་ཡུལ་གྱི་
 གཙུག་པོ་ཡིན། རྩུ་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་གྱུར་ཡིན། དེ་དེ་ལ་མི་སྤྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། དེ་རྩུ་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྩུ་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་འཛིན་རྟོག་པ་བྱེད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སྤར་བཞིན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་
 ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་ལ་མི་སྤྲུབ་པའི་རིག་པ། ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་མངོན་
 རྗེས་གཉིས། བྱང་ཆོད་མ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆོད་མ་དང་བཞིའོ། །རྟགས་
 དང་དཔེ་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་རྩུ་རྩུ་བའི་རང་
 གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྤྲུབ་པའི་རིག་པ་དེ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་དབང་

མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་
 བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ།
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
 ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་
 ཉིད། (༡༧) དབྱེ་ན། ཡིད་མངོན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོག་
 ལུང་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད། དཔེ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བའམ་རྣམ་
 ལྡན་དུ་གཞལ་བ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ། དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་མེན་རྩ་ཅན་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
 མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས།
 ཉགས་གསལ་སྒྲ། སྒར་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་གང་
 ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་རང་ཡུལ་
 མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་བདེན་
 འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དང་གསལ་བ་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ།
 གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ལ་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་

ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན།
 ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་བདག་རྒྱུན་རྟུ་རྟུར་པའི་ལྷའི་མིག་དབང་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། རང་གི་རྟེན་གཞིར་རྟུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་
 (༡༧༩ན) དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ནི། མཐུན་དཔེ་བརྗོད་པའི་རྟོགས་པར་
 རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་……
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་སྤང་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གོང་རྟུ་བསྐྱུ་བས་
 ཟེར། ཁ་ཅིག །རྟགས་དཔེ་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་
 ལུལ་རང་ལ་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་
 བཅོམ་ཉིད། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་རྟུ་རྟུར་པའི་རྟིང་དེ་
 འཛིན་ལས་མ་སྐྱེས་པས་བྱབ། ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་
 བྱབ་ཟེར། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྒྱུན་
 རྟུ་རྟུར་པའི་རྟིང་དེ་འཛིན་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གསལ་སྒྲ། ཆོག་གསལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། སྤྱིའི་
 བཅོམ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རྟུ་
 དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྒྲིག་རྟུ་མ་རྟུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ལུལ་

ཅན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་ནམ་པར་
 བཞག་གོ། ཁྱིམ་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གང་གི་སྤང་བ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་
 ཡིན་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་སྤང་བ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་སྤང་བའི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་(༡༥༡བ) རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཏུས་སུ་སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་རྟོགས་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་བྱབ་སྟེ། ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་

ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེས་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་བྱབ་པོ། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་རྟོགས་
 པའི་ཤུགས་ལ་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། ཚེད་པག་མེད་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་སྒྲིན་ནི་མེད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་འཇུག་
 ལས། གཞན་སྤྱིང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། དྲན་འགྱུར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །(༡༧༣ན) སྒྲིན་སྤྱང་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིན་སྤྱང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་
 སུ་སྤྱིས་པའི་སྒྲིན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིན་སྤྱང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པ་
 འཐད་དེ། ངས་སྒྲིན་པོ་མཐོང་སྟེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་སྤྱིང་སྒྲིན་པོ་
 མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་སྤྱང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་བྱི་བས་དཔྱགས་པའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་པ་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་། ཕྱི་ནས་འབྱུག་གི་སྤྱོད་པའི་ཚོ། སྤྱིང་དཔྱགས་པའི་དུས་སུ་དུག་

ཞུགས་འདུག་སྐུལ་དུ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ན། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཏུས་སུ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་
 སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་བྱ་བའི་བྱ་བེས་དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྔོན་པོ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྔོན་པོ་སྤྱང་བར་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྔོན་
 སྤང་དབང་ཤེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་དབྱུང་...
 པར་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་པ་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པས་སྤྱང་བ་
 དེ། བྱ་བའི་ཤེས་པས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ།
 བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་...
 ཡང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལྷག་ཤེས་
 ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལྷག་ཤེས་སུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་
 ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་(༡༧༣བ) བའི་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་དང་། དེའི་

འཁོར་རུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། དེའི་འཁོར་རུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་
 བྱང་སྟོམས་དེ། རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བྱང་སྟོམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་རུ་རྟེན་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སྟོན་སྣང་དབང་ཤེས་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། མཉམ་
 བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཚོས་ཉིད་གྲུབ་པ་
 ཅན། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་
 སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལྷགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བར་འདོད་པ་དང་།
 མཚུངས་པའི་བྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་གྲུབ་པ་ཡུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དེས་ཁོ་རང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ།
 བྱས་པ་སྦྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྦྱ་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟུག་བྱང་སྟོམས་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བྱང་སྟོམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བསྟུབས་བེན། འདོད་ན། དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཎ དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ལྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་
 དོན་ཉིད་རུ་ཡུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་

བ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་
 གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཟྱེ་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ།
 ཀྱན་(༡༧༩ན) གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེན་ས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 བ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་མེད་
 པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་
 དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་མདོ་དེ་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེར་གཤེགས་
 སྟིང་པོ་དེ་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མི་
 འཇིགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་སྟངས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་
 འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མདོ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་
 གྲུབ་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་
 པའི་མདོ་བཞི་གོང་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། མདོ་དང་པོ་དེ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཅན་པས་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 དྲང་དོན་ཀྱི་མདོར་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། རྒྱབ་
 རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གང་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་
 ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 སེམས་ཅན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་གྱུབ་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྱུབ་གྱི་བདེར་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སོན་རེ།
 ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་ཞེས་པའི་……
 ལུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 བྱོད་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་(༡༥༤) པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན་
 སྤྱ། གཞན་ཡང་། མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱོད་པར་དངོས་སུ་བྱེན་ས་བསྟན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱི་བྱོད་པར་བྱེན་ས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། སྐབས་འདིར་
 དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན།
 མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་དེས། ཀུན་བརྟགས་བདེན་མེད་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་དོན་དམ་པ་
 དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 མདོ་ལྗེ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་
 པ་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ་
 དང་། དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་གྱི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་ཅན་དེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་……
 ཞེས་བགྱིའམ། སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། སེམས་ལས་ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་ཐམས་

ཅད་ཆུའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བཞུན། །ཅེས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་
 རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་
 པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱང་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་ཐུངས་རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཞི་བ་སྦྱང་པ་གཅིག་པུའི་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་གྱང་།
 ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། སྤྲན་
 པས་སྤྲན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཅམ་
 འཆོམས་པའི་ཆོས་རྟོན་ཏོ། །ཞེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས། (༡༥༥ན) མདོ་
 ཆན་དང་པོ་དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆན་
 དཔེ་གསལ་ཚོགས་ཀྱི་ཉག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་
 པར་རྟོན་པའི་ལུང་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེས། མདོ་
 ཆན་གཉིས་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། བཙོན་ལྡན་འདས་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། མི་
 རྩེ་བ་དང་། མི་འགག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་སོགས་
 ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་མདོ་ཆན་གསུམ་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ལོ། །
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞུན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ།
 དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པའི་མདོ་སྐབས་འདིར་མི་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་ཀྱང་ལས་བརྟུས་པར། དེ་དྲང་དོན་ཏུ་རྒྱས་པར་
 བསྐྱབས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་
 ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་

ངོས་བབུང་བ། དེ་འདྲིམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ། དང་པོ་
 བློ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདྲིམ་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ར་དང་ར་ཡི་བའོ་སྟུམ་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་པར་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་བར་གྱུར་པའི་འདྲིམ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རའམ་ར་ཡི་བ་ཅམ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནམ་པར་གཞག་པའི་སྟོ་ལྟ་སྟེས་
 དེ་འདྲིམ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱེད། དེས་ན་རང་ལུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་
 བདེན་འདྲིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འདྲིན་གཉིས། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
 ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེན་ཀྱི་བརྟགས་དང་། ལྟ་སྟེས་
 གཉིས་ལས། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་པར་གྱུར་པ་
 འཐད་སྟུམ་ཏུ་འདྲིན་སྟོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི། གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་(༡༥༥) ལྟ་སྟེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཆོན་
 གཞི། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ཆོས་……
 ཀྱི་བདག་འདྲིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེན་
 ཀྱི་བརྟགས་དང་ལྟ་སྟེས་གཉིས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་
 གཞུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྲུབ་པ་འཐད་སྟུམ་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་དང་། རྩལ་
 སྤྲོད་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འདྲིན་པའི་ཆོད་མ་ཇས་
 གཞན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི། གཞུགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ལྟ་སྟེས་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི།

འཇིག་ལྟ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི་མེད་དེ། འཇིག་
 ལྟ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིག་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འཇིག་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 འཇིག་ལྟ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྟ་བུ་གི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་...
 རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འཇིག་པ་ཅིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྟའི་གཉིན་པོར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་
 ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། ཆོས་དང་
 གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་གསུངས། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་.....
 མེད་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། དང་པོར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཉིང་དེ་འཇིག་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱུང་གི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་
 པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྱ། ཁྱེད་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་
 ཆོས་ཀྱན་ཤེས། ཁྱེད་དང་། རིན་ཆེན་འབྲང་བ་ལས་ཀྱང་། སྦྱོར་བུ་ས་མིན་རྒྱ་
 མ་ཡིན། ཁེ་མིན་རྒྱུད་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་རུ་སྦྱོར་བུ་གང་། ཁྱེད་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཁས་(༡༧༩) པ་ཁ་ཅིག འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རུ་
 སྐྱེས་དང་། སྦྱོར་བུ་སྦྱོར་སྐྱེས་མེད་པར་འཇིག་པའི་སེམས་བྱང་རྫོངས་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱུགས་སུ་གྱུར་

པའི་སེམས་བྱང་ཚླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
 ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་ལྷན་གཉིས།
 དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་.....
 འཛིན་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་དང་།
 ལྟན་ལྷན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཚེས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་
 ལྟ་བུ་ལྟོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འཛིན་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་
 བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 མ་ཡིན་པའི་ལྟ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ལྟ།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྟ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ར་ལ་
 དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རར་འཛིན་པའི་སློ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །བཞི་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་ཟེར་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཚླངས་པའི་མ་
 རིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལྟག་མཐོང་ཆེན་
 མོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ནི་ལྟན་ལྷན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་དེ་ལ་འཛིན་སྒྲངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་
 འབྲས་དང་དེ་ཁོ་(༡༧༦) ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་...

མྱེད། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། དེ་མེད་པ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་མྱེད། ལས་
 འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློ་འཁོར་བའི་ཚ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་...
 པར་ཐལ། ཚ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་མྱེད། འདྲིང་ན། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་མྱེད། འདྲིང་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲིང་པའི་མྱེད། བྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྟེས་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདྲིང་པ་
 ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་པའི་མྱེད། འདྲིང་ན། ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་...
 པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་མྱེད། འདྲིང་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དུ་ལྟ་
 བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བད། ཅེས་གསུངས་པའི་མྱེད། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་ཤེ་ན།
 གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་མྱེད། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་བརྟགས་པའི་
 བདག་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེད། འདྲིང་ན། བདག་འཛིན་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། འདྲིང་ན་སྟེ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་
 སྤང་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་.....
 མྱེད། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་མྱེད་ཟེར་ན་
 མ་བྱུབ། ཚ་བར་འདྲིང་ན། བདག་མེད་ལ་སྤང་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་གང་ཟག་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བའི་ཞེས་པའི་སྒྲུས་ང་དངོས་སུ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བའི་མིག་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་དམིགས་ནས་
 རང་གི་མཆོན་(༡༧༧) ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་མིག་ཅེས་པའི་སྒྲུས་ང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད།
 གཉིས་པོ་དེས་ང་ཡི་བའི་ཅམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བའི་
 ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...
 ར་ཙ་བར་མ་བྱུང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ངར་འཛིན་ལྟ་སྒྲུས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྒྲུངས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་།
 ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྟ་གྱི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དེས་

མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་འཛིན་སྤང་གསུམ་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན། གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 (༡༧༧) ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟས་བྱིན་གྱི་མིག་དབང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་
 ཁས་གྲངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ཆེན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་
 གཟུགས་ལྡན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཟུགས་བདག་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཉགས་ཀྱབ་སྟེ། མདོ་
 ལས་ཀྱང་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིད་པར་བསྟན་ཏོ། ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་མཆོམས་
 ལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས།
 འདྲོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སྦྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདྲི་མི་རུས་པར་གོང་དུ་
 གྲུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་། འཇིག་ལྷ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན། འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་
 བྱལ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཇིག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་
 ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟགས་ཆེ་བརྟགས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
 འཇིག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱ་མཆན་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་
 ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འཇིག་ལྷ་ལྟར་སྤྲོས་ཡིན་ན། རྒྱ་མཆན་
 ལྟར་སྤང་ལ་མི་སྤྲོས་པར་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་
 སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་
 ཀྱན་བརྟགས་(༡༥༥ན) ཡིན་ན། བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཀྱན་
 བརྟགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདག་
 འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་འཇིག་ཀྱན་
 བརྟགས་ཡིན་ན། བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཇིག་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྒོ་ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ལྟས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ང་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ངར་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་
 ཏེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ང་
 ཅམ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཡི་
 བ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དང་། དེའི་
 རྒྱུད་གྱི་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་སྒྲ་སྐགས་ལ་དམིགས་ནས། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ཡིན་ཞེ་
 བ། མི་འཐད་དེ། དེ་འཛིན་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མིག་སྒྲ་སྐགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མིག་སྒྲ་སྐགས་ཆོས་ཅན།
 སྤྲོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ང་...
 ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོད་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། སངས་འཕགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་(༡༧༥) མཆོན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོད་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲིང་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། མཆོད་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སློ་ཆོས་ཅན། སྤྲོད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲོད་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །ངོ་

སྒྲུལ་རྩ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་རར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ཞེ་ན། ར་དེ་རར་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱོད་ཐ་སྐྱད་རྩ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ནི་
 རར་འཛིན་རྟེན་རྩ་འང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་སྒྱུར་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏོང་། ལྷན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་རྩས་སུ་དེའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་རྒྱས་པས་……
 བམ་པ་བྱུང་ཞིང་། ལྷན་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་བམ་པ་
 མི་བསྐྱེད་པའི་བྱད་པར་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷན་པའི་བྱགས་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་ལྷང་བཟེད་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བྱུང་རོ་
 སྒྲུལ་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་མི་འཛིགས་པ་
 བཞིའི་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ར་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ར་ཡི་བ་དེ་བྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ར་ཡི་བ་
 ཆོས་ཅན། ཐ་སྐྱད་རྩ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྷ་ཡང་ཆོས་ཅན། གོང་ལྟར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཉིས་པར་
 མ་བྱུང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་རང་གི་(༡༧)ན་ མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་……
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རུས་སོ། ཞེ་ན། དེ་རུས་པར་

ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱུང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་མི་
 འབྱེད་ཅིང་། དགག་བྱའི་སྒྲིན་ས་འབྱེད་ཅིས་ཟེར་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་
 ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱོད་
 ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་བདག་
 འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
 གང་ཟག་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཉོན་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །
 གང་ཟག་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་གང་ཟག་རྟེན་
 ཟེར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་ཐ་
 སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་གང་ཟག་མ་རྟེན་པ་དེ་གང་……
 ཟག་བདག་མེད་ཏུ་རྟེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་བདག་མེད་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤུན་གྱི་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་
 ལྡན་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། །ཆོགས་པ་ཅམ་དང་
 ཆོགས་པའི་དབྱིབས་དེ་བཤུན་ཏུ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་……
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་……
 ཀྱང་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མའི་ལྟ་བ་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་རྟེན་པའི་……

ཐབས་སྤྱུག་སྤྱུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པ་གང་ཟག་...
 གི་བདག་མེད་གི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཏུ་རྟོགས་(༡༧༥) པ་དེ་
 གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ན། འོ་ན་
 གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་
 མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་
 པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་
 དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་གི་བདེན་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་
 ལས། གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཅལ་བའི་ཆེ་དེ་མ་རྟེན་པ་དེའི་གནས་
 ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཁས་གྲུབ་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྟ་བའི་དོགས་གཙང་ཏུ།
 དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་སྤྱུང་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རི་
 ལྟར་འདུག་སྟམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཅལ་བ་ན་མཐར་ཐང་
 ཏུ་མ་གྲུབ་པའམ། ལྷུང་སྤྱང་ནས་རྟེན་རྒྱ་རྒྱུད་ཟུང་ཟུང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་
 གིས་སྦྱོས་པ་དེའི་རྒྱན་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཅལ་བས་རྒྱུད་ཟུང་ཟུང་
 རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ད་རྒྱུད་དེའི་སྤྱོད་ཏུ་བདེན་པར་...
 གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་པའི་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱར་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་ངེས་པར་...
 རྒྱུར་ནས་སྦྱོང་དགོས་སྟམ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་རིགས་པས་བཅལ་
 བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཏུ་མ་གོ་བར་དོན་དམ་དཔྱད་...
 བྱེད་གི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཅལ་བས་མི་འདུག་

སྟེ་ཕ་རྩ་འཛིན་པ་ཆད་མཐར་མོང་གིས་དོགས་ན་ནི། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་རོན་རྩ་འཛིན་པ་ཞེ་སྟག་རྩ་
 འཆང་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་རྩ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྟངས་རྩ་མེད་པ་དེ་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ནམ་དཔྱད་ནམ་པ་བདུན་ཀྱི་
 མཐར་མ་རྟེན་པ་དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རླུང་བུའི་ཕུང་པོ་ལྟ་
 ཆོགས་ཅམ་རླུང་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏགས་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། འདྲོད་མི་(༡༥༠ན) རུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རླུང་བུའི་ཕུང་པོ་ལྟའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་རླུང་བུ་མ་ཡིན་པ་
 དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏགས་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རླུང་བུའི་ཆོར་ཕུང་དང་།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་དབྱིབས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་……
 པར་ཐལ། ས་ཐུག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་པར་རླེབ་མེད་པ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་རྩ་མེད་
 པ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟངས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བུམ་པའི་སྟངས་རྩ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་རྩ་མ་གྲུབ་པ་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ཉི་ཆེ་བའི་སྟངས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་རྩ་སྟངས་ཉིད་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀ་བུམ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་
 གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་ར་དོན་
 དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་
 ཡོད། ལྷངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། གང་ཟག་ནམ་དབྱང་ནམ་པ་བདུན་གྱི་མཐར་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་
 དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལྷགས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མ་
 མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཁྱེས་དང་། མདོ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།
 གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཁྱེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཆོ་
 བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་ཏུ་སྟོང་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དཔེ་སྟེང་(༡༥༠བ) ཏུ་དེ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་དེ་ང་ཡི་བ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་
 བའི་སློ་དེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དཔེ་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་འཛིན་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དཔེ་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན།
 ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་
 རྒྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་

པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། བྱལ་པར་ཐལ།
 རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན། བདག་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་གོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་
 རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་
 རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པའི་སློ་ནས་མཚུག་བསྐྱེད་པའི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སློ་གོས་ཟེར་གྱི་
 ཞེས་པ་ནས། བ་རོལ་མཆོག་རྒྱ་འགྲོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

༢༩ རིང་རྒྱ་སྤང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ།

༣༡ ས་བརྒྱན་པ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་བཤད་པ།

༥ ། གསུམ་པ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བརྒྱན་པ་རིང་རྒྱ་
 སྤང་བ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གོས། ས་
 བརྒྱ་པ་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་རྒྱ་སྤང་འདིར་འདི་ནི་ཞེས་
 པ་ནས། ཐབས་གྱི་པ་རོལ་བྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཡང་སྤར་དགོ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་
 འགོག་ལས་སྤང་བར་མཛད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི་དགུ་པ་
 ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ། །(༡༡༡) ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། བརྒྱ་པའི་ས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་
 འབབས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རིང་རྒྱ་སྤང་
 འདིར་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་

པ་གང་ཞིན། བྱང་ས་ལས། རྒྱག་ཆོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཅང་གི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལས་བཅམས་པའི་ཐབས་རྒྱག་ནི། བྱང་སེམས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པས་ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་
 བཞེན་ནས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་
 འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །ཕྱི་རི་
 སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་བཅམས་པའི་ཐབས་མཁས་རྒྱག་ནི། བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པར་
 རྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགེ་བ་ཆེན་པོ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བསྟན་པ་ལ་ཡི་རང་བར་གནས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱགས་པ་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཐབས་མཁས་པ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །

ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཞི་བ་བཤད་པ།

༥ ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ས་བརྒྱན་པ་མན་
 ཆད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྐུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གུ་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བརྒྱུད་
 བས། ཆེད་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཉོན་

གཅིག་མཆོད་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བས་ལོ་བརྒྱུད་ཡང་དེ་.....
 གྲིད་དུ་ཆོད་མེད་པར་བྱིན་པར་མི་རུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བའི་རྩ་བའི་(༡༥༡)མོགས་ཤིན་དུ་བསགས་
 པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་
 པ་རྒྱ་མཆོར་བྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་ལས་གྱི་བསྐྱལ་པ་འབྱམ་དུ་ཡང་། དེ་རྟེན་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཞོན་
 པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་མ་བྱིན་གྱི་བར་དུ་
 འགྲོ་བ་ནི། ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་གྱི་དཔེ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་
 བས་འགྲོ་བ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་ས་འོག་མ་
 རྣམས་ལས་ས་ཆོད་ཆེར་ཆེ་བའི་དཔེར་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་གྱི་འགོག་པ་ལས་སྤྲོང་རྩལ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་.....
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་སྒྲིབ་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་དེ་.....
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་ཀྱང་བཀའ་རྩལ་རྟོ། །རིགས་གྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་གང་དེད་གྱི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་
 གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་བྱིར་སྐྱོར་
 བར་བྱོས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒྲིབ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་
 འདོར་ཅིག །རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་

པ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞི་བ་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ། ཉན་མོངས་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་
 དབྱེན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱི་སྦྱོན་
 ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྒྱང་། མ་བྱང་ཡང་རྒྱང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། (༡༥༩ན) འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཆེ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་……
 འདི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྒྲིབ་རྣམས་སུ་བཞུགས་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་
 བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་
 རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་བས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་ནས། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
 རྒྱལ་གྱིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་ནས་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བས། མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བསོད་ནམས་སྤྱི་……
 ཆོགས་བསོགས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་སོ། །ལྷུང་འདིས་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་སྒྲིབ་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་……
 བཀག་གོ།

ཅན་ས་དགྲ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲ་བྲམ་བཤད་པ།

༥༥ ས་དགྲ་པ་བས་ཐོབ་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱི་པར་བྱེན་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་
དགོངས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བསམ་པའི་སྒྲ་བས། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་
སྒྲ་བས། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲ་བས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲ་བས། ཡང་དག་པར་འགྱུར་
པའི་སྒྲ་བས། དབང་གི་སྒྲ་བས། སྒྲ་བས་པའི་སྒྲ་བས། སྒྲ་ལམ་ཀྱི་སྒྲ་བས། བ་
རྩ་ཏུ་བྱེན་པའི་སྒྲ་བས། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བས། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བས།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེན་བྱས་
བརྒྱབ་པའི་སྒྲ་བས་ནམས་སོ། །དེས་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི།
ཆོས་དང་། རྟོག་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲ་བས་པ་སོ་སོར་རིག་པའོ། །

ཅེ་ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ།

༥༦ ས་བརྒྱུ་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བརྒྱ་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་.....
པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཐོབ་སོ། །ཐོབ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་
འདིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱངས་མེད་པ་འབྱམས་ཕྱག་བརྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་(༡༥༥) ཏུ་འགྱུར་སོ། །དེ་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྙིང་གསུམ་འབྱམས་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་...
ཆེན་པོའི་པརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རྒྱས་པར་སྙིང་གསུམ་འབྱམས་ཕྱག་བརྒྱར་ཆང་བའི་རྩལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་རྩལ་
སྟེད་ཀྱི་པརྒྱའི་འཁོར་ལོ་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་
ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆམས་པར་གནས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་

པར་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྤང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛིན་པ་ནམས་གྱི་མཛོད་སྤུ་ནས། འད་
ཟེར་བྱང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་ས་བརྩུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་འདི་ལ་པར་ཕྱིན་
བརྩུ་འི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱང་བ་སྟེ་དག་པར་
གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་པར་
ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་
པར་དག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་
འཛིན་པ་ལ་ཁྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀུན་
རྣམས་འཛིན་པ་ལ་ཁྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་གྱི་
བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤ ས་བརྩུ་བྱན་མང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ས་བརྩུ་བྱན་མང་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་
སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་
པར་བྱས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

ཁ་ཤ འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ།
ཞེས་པ་ནས། བྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མང་ལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
ནམས་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཡང་འོག་མེན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་
ཤེས་བྱ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཚུད་སྤང་དེ་འཆད་

པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པར་གྱིས་
 འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
 ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་(༡༥༩ན) གླམ་
 རོ་མ་ལུས་པ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐུ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །
 ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞི་སྐྱོད་པག་
 བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་
 སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱ་མཐུག་གི་སྐུ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་
 པ་ལ། རྒྱབ་དབང་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེ་རྒྱ་མཐུག། །ཞེས་པ་ནས། མ་ལུས་
 རྒྱལ་གང་དེ་སྤྲོད་ལ་གྲངས་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་
 རྟོགས་བརྒྱ་མངོན་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་རྟོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཐུན་པ་ཆགས་
 མེད་མཐའ་ཡས་རྟོགས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་བརྒྱུད་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་
 ལ། རྣམ་མཁའ་རྒྱུ་མ་མེད་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་རྒྱུ་
 ཞིག་ཅམ་ཞིག་སྤྱོད། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྟོན་པས་འདི་ལས་བརྟན་པའི་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 ཟབ་མོ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སོ་སྤྱོད་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་
 ལ་ཐུན་མོང་རྒྱ། རྒྱལ་སྤྱོད་དོན་མཛད་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྱོད་
 ཡང་མི་གཡོ་སྐྱོ་མངའ་བྱེད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། བཞི་བར་མཛད་ཅེས་པའི་བར་
 གསུངས། སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བརྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱ་
 རྒྱབ་པའི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་རྒྱ་རྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་
 ལ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ཞིང་རྣམ་པར་དབྱེ་ལའང་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་

གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་། སྤུལ་པའི་སྐྱར་བྱང་ཚུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་
 པར་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེར་གཤེགས་མ་ལུས་སྒྲགས་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཞིང་དག་ན། །ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་སྒྲུང་
 ཀྱི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལྷགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་རྩ་རབ་
 ཞི་བར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས།

༥ དེ་ནས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། (༡༥༩བ) འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་དུས་མཆོམས་དང་། གྲུབ་པའི་སྐྱའི་
 རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མིན་སྒྲགས་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་སྤྱང་རུས་……
 པར་མཐོང་བ་ན། སྤྱང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་ཅིང་། མཉམ་བཞག་དེ་
 ཉིད་སྐྱབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་རྩ་སྤང་བ་ན་རྒྱན་མཐའ་བ་དེའི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱད་ལ་
 རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་རྩ་སྒྲགས་པ་དང་། དྲི་མ་སྤྲོ་
 མོ་དེ་དེའི་རྒྱད་ལ་འགག་པ་ལ་མངོན་རྩ་སྒྲགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་
 རྒྱད་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་འགག་པ་དུས་མཉམ་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་
 གཟིགས་རྩལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྲིད་པ་དེའི་རྣམ་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། དེའི་
 དུས་སུ་བདེན་གཉིས་རོ་པོ་ཐ་དད་རྩ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་སྤྱང་ཅིག་མ་གཉིས་པར་རྣམ་གྲོལ་སྐྱེས་པ་ན། སྤྱང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་ཟླ་བའི་སྤྱང་བས་……
 གཟུགས་བརྟན་མཐའ་དག་སྤྱང་བ་ལྟར་རྩ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་……

ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་སྟོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལོངས་སྐྱེ་དེ་དང་དངོས་
 རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཀྱབ་པའི་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱོ་
 མེད་ཀྱང་། དེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ཀྱབ་པའི་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ཀྱབ་པའི་སྐྱེ་རི་རྣམ་གཞག་ལ། རྟེན་སྐྱེ་རི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་
 པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེ་རི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། བྱེ་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ལུ་ལྟར་པའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཉམས་ལུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་འབྲས་
 བུ་མཐར་ཐུག་དེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་ལུ་
 དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྷར་དབྱེ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ལ།
 གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པས། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། (༡༥༥) རང་དོན་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། བྱད་ཤིང་
 སྐམ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲངས་པའི་བྱད་པར། རྒྱེ་འགག་དང་བྲལ་
 བའི་བྱད་པར། སེམས་སེམས་བྱང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་བྱད་པར་
 དང་ལྷན་པའི་བྱེར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་བཞི་དང་
 ལྷན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་བྱད་པར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རྟོར་བུ་ལྟར་འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བའི་བྱད་པར། རུས་འཁོར་བ་ངེ་སྤྱིད་མ་
 རྟོངས་བར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱད་པར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 མདོན་ལུ་སྐྱེ་སྤྱོད་ལུ་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་བྱེར། ལོངས་སྐྱེ་

དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དེ་ནི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ།
 རང་གི་སྤྱའི་བ་སྤྱའི་བྱད་ཏེ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱད་པ་ཀུན་སྟོན་པའི་བྱད་པར།
 དེར་གཞན་གྱི་སྤྱད་པ་ཀུན་སྟོན་པའི་བྱད་པར། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྤྱར་
 བའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་མཐུན་པའི་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདེན་གཉིས་སྒོ་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐུན་
 པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་……
 ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་
 གཉིས་རྩོམ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་
 བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱབ་ཅན། ཁྱིམ་དང་། འདིར་ཡང་། མཐུན་བཟང་
 བྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུངས། ཅིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་མཐུན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས།
 རི་སྟོང་པ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟོང་པ་མཐུན་པ་དེའི་……
 གཟིགས་རྩོམ་རི་སྟོང་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩོམ་
 རི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་
 བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩོམ་དེར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་སྟོང་པ་(༡༥༤) གཟིགས་
 པའི་གཟིགས་རྩོམ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྤང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ནི་མེད་དེ། དེས་གཉིས་སྤང་

འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་རི་མྱོང་པ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་འགལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན་སྦྱོར་མེད་དེ། རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་.....
 ལྟས་ནས་གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བས་རྗེས་...
 ཐོབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་
 བཅུ་མ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་རྒྱད་སྟ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱད་སྟ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་
 དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
 རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་...
 རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ལུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། འད་གསལ་བ་དང་། ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་
 པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འཇུག་པས་ན། འད་ཟེར་དུ་བ་འཕྲོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ནི། བཅུ་མ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟས་ནས་འཇོག་པས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི། བཅུ་མ་
 བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། བཅུ་མ་བཞག་དེའི་
 ལྟ་བུས་གྱིས་ཐོབ་པའམ་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕྱིན་ལས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་

ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་
 ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་(༡༥༥) ལས་དང་གསུམ་རུ་ཡང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞིར་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན་ཉེར་
 བརྟན་རུ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་
 རྣམས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བརྟན་རུ་བཞིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རོན་ནི།
 ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཚུལ་རི་ལྟར་རུ་གནས་གང་རུ་བརྟེན་པའང་ཡོད་དེ་ནམ་མཁར་
 ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅུས་པ་
 བཞིན་རུ། བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་
 ཀྱི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་འོག་མིན་སྟག་པོ་བཀོད་པར་ཐོག་མར་ཆོས་སྐྱོ་.....
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབུང་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་དད་རུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་བཅད་པར་སྤངས་.....
 པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་
 རུ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཉམ་ཆེས་ངོ་པོ་གཅིག་རུ་
 གསུངས་པ་ལ། གོ་རམས་པས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་ཆེས་རེས་
 འཛིག་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རོན་འཐད་ཀྱང་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཆོས་...
 ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་
 དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་
 པར་སོང་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྒྲིང་གི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་གཉིས་སྒྲིང་དེ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་སྒྲིང་བ་ལ་བྱེད་དམ་གཉིས་སྒྲིང་འབྲུལ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་
 ལྟར་སྒྲིང་བ་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྒྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་བ།
 རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་
 པའི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་(༡༥༥) ཀྱིས་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། གང་གི་སྟེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་
 སྤངས་གུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲར་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་
 འགྲེལ་པར། མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། རྒྱན་པ་དང་། བསྟུ་བ་རྣམས་
 རྟོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བདེན་ལ་
 ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པ་ལས། རྟོན་དམ་
 པར་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་འོག་མའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྟེ་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྟེ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སྟེས་པའི་
 ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་

གྱི་སའི་ཆོས་ཡིན་ན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་། ཁྱོད་གྱིས། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་
 རར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ལ་
 སྐྱལ་སྐྱའི་ཐ་སྟོད་མི་མཛོད་པར་སྤང་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱལ་སྐྱེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ལོངས་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པ་ཐལ། དེ་ན་སེམས་སེམས་
 བྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་
 ཟད་པ་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་(༡༥༦) དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་འདྲེས་ཐུ། །སྤྱོད་
 གཅིག་ན་ནི་གནས་པ་ལས། །ངང་པས་འོ་མ་འཁྱུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆུ་ནི་མ་ཡིན་
 དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གྱིས་གཡོགས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ལྷན་འདི་
 གཅིག་གནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལེན། །མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་ངར་
 བྱེད། །ཅེས་པའི་ལྷང་དྲངས་ནས། །ཁྱོད་རང་གིས་སྤྲ་རབས་བཀག་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། འཕགས་པས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་དག་པའི་གོས། །སྤྲ་ཆོགས་དྲི་མ་དྲི་
 མ་ཅན། །དྲི་མ་ཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །
 ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་སྒྲིག་པ་ན། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་གྱི་
 གོས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་རོལ་གྱི་མེས་བསྒྲིགས་ཏེ། དྲི་མ་ཆོག་ནས་དག་
 ཀྱང་རྟོགས་མ་དག་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 སྐྱེ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་པར་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་དག་
 པའི་ཆོ། ཡང་སེམས་གྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྤང་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲིལ་བར་ཐལ། ཇི་སྟེང་པ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒྲི
 ལ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ
 ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་ན། ཇི་སྟེང་པ་
 མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་
 སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལ་
 ལྟས་ཏེ་ཇི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པར་སང་བ་དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྤང་བའི་
 གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དུང་ཕུང་བས་
 སྤང་ཡུལ་མ་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྤང་ཡིན་གྱི། འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྤང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག རྟེན་ཆེན་ལས། (༡༥༦) དེ་ལྟར་
 ལྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
 རང་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་
 མཁྱེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་
 རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་
 སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷུང་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆོ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྤར་
 རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱང་དུན་པར་བྱའོ།།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྤར་རང་རིག་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
 མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ན།
 ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་
 དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་ལྷང་དེའི་དོན་རང་རིག་འཐད་
 མི་འཐད་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་ཡུལ་རྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་རང་
 རྟོགས་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་མཐར་ཐུག་(༡༥༥) དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་གཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཕྱིར་ད་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་
 ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཉི་མ་
 དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཐུ་གྱ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། མཁུན་དུས་དང་ཤུབ་

རུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ཆོད་
 མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་དེ་ཙམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལྷགས་ལ། དེ་རིང་གི་
 རུས་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་
 པ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་རུས་གསུམ་གཅིག་ཆར་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་པའི་
 སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཆོས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྤང་
 དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱབ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ངེ་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངེ་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ངེ་སྟེད་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པ་གོང་རུ་དགག་ཟིན་
 ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་
 སྟགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་རང་
 དོན་ཆོས་སྐྱ་མངོན་རུ་མཛད། དེ་རྗེས་གཟུགས་སྐྱ་མངོན་རུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་གཅིག་ཆར་རུ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་(༡༥༥) ཆེན་
 ལས། དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་མངོན་རུ་
 མཛད་པ་དེ། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱའི་མངོན་སུམ་
 མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་

སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་འགག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་འགག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ཆོག་གསལ་ལས། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེན།
 གང་ལ་སེམས་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་
 འགེལ་ལས། སྐྱ་གང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མདོན་སུམ་རྩ་མཛད་པར་བཤད་
 པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་རྩ་འདོད་དེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་
 ལ། རྣམ་གཞག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཁྱད་སྤངས་ལྟར་ན་གཞུང་མ་རྟོགས་པའི་.....
 སྐར་འདེབས་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་ཟླ་
 གྲགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་མཛོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ལ། དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་ཁོ་པོ་ཅག་...
 གིས་འདིར་ལྷགས་གང་གི་བཀལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལྷགས་...
 འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་...
 ན་མེད་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་མཛོད་རྩ་གསལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
 རྒྱུ་རྩ་འདོད་ཅེས་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་དོན་
 དམ་རྩ་ཁས་ལེན་པའི་བུམ་པ་(༡༥༥) དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྒྱུ་རྩ་ཡང་ཁས་ལེ་

ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དུམ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་དོན་
 དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དུམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་
 དམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་
 གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་.....
 ལེན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གྲུབ་སྟེ། དབུ་
 མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་གྱང་། རང་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་
 འཛིག་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེན་རྟེན་པ་ཆོས་
 ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་བར་མེད་དེ། ཞེ་ན། ཤེས་རབ་
 སྟོན་མེ་ལས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་....
 ཐལ། དེས་རང་རྒྱད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་མ་རྟོགས་པར། ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་མཛད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆོག་བྱང་།

༥ མི་མཛད་ཞིང་གི་སྟོན་མཆོག་སྐུ་བ་དབང་དང་། །མཐའ་བྲལ་དོན་
གཟིགས་སྐུ་སྐུ་བ་ལྷ་བའི་ཞབས། །སྐུ་བས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྒྱལ་བ་ཙྰུ་ཁ་
པ། །སྐུ་བ་དང་བཅས་ལ་སྟོན་གསུམ་གྲས་པས་འདུད། །སྐུ་བ་པའི་དབང་པའི་
དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ། །སྐུ་སྐུ་བ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན། །
དབུ་མའི་(༡༥༥) ལམ་བཟང་རྩེ་བཅུན་ཙྰུ་ཁ་པས། །གསལ་བར་མཛད་
པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་ནི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྩེ་བཅུན་སྐུ་མ་ཡི། །
གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཡུན་རིང་བཞུན་བྱས་ནས། །དབུ་མའི་ལམ་བཟང་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྐུ་གསུང་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའི་བཞུན་བཅོས་འདི། །སྐུ་མ་
ལྷ་ལ་ཡུན་རིང་གསལ་བཏབ་ཅིང་། །ལྷ་དང་རིགས་པས་ཡང་ཡང་དབུ་ད་
མོད་ཀྱང་། །བྱིས་པའི་སྐྱོ་ཡི་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་རྟོགས་
པ་དཀའ་བས་ན། །མ་རྟོགས་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས། །འཕགས་
པའི་ཆོགས་དང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། །སྟོབས་བརྩུ་མངའ་བ་བྱ་རམ་
ཤིང་པ་ཡིས། །ལེགས་གསུངས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཆོག །རྣམ་དག་
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་པ། །པཌ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་
པའི་གཞུང་། །རྒྱ་པོད་མཁས་སྐུ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་བཅུད། །དངོས་འཛིན་
འབྲུལ་པ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཆེ། །ཆོངས་པའི་ལུན་པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་སྟེ། །
ལྷ་རིགས་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་དཀའ་ཆལ་འདི། །དེ་ཕྱིར་རིས་མེད་འགོ་
ལ་ཆོས་སྐྱེན་སྤྲད། །འབྲུལ་ཆེན་པར་གྱིས་གཟུགས་སྐུ་དེང་འདིར་ཤར། །
ལེགས་བྱས་འདིས་མཆོན་རྣམ་དཀར་སྐྱོ་ལོད་འབུམ། །འབྲུང་བས་ཀུན་རྩ་
བྱུར་དཀར་བ་དེས། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལུན་རིགས་བརྒྱའི་བདག་པོ་མཆོག །
སྐྱོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཞུན་པ་རབ་རྒྱས་སོགས། །བཞུན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་

འབས་བཅན་མཛད་འཕྲིན་རྒྱལ། རྒྱལ་བཅུན་དྲི་མེད་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། །
 བྱད་པར་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་རྩི་རྩེ་འཆང་། །མི་ཁྱིའི་མཆན་ཅན་གང་དེའི་
 རྒྱལ་པའི་སྤྱ། །སྤྱོ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སྤོན་ལམ་འབས་བཅན་ཅིང་། །དུས་
 མཐར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས། །ཆོས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་སྤོ་བཟང་ནམ་
 གྲོལ་དང་། །སྤོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ཡེ་ཤེས་དཀོན་མཆོག་སྐུ་སྤྱོད། །བཤེས་
 གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ལམ་མཆོག་སྤྱབ་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །འདི་ནང་ཡབ་རྩེ་ཤུ་ཁྱིའི་མཆན་ཅན་དང་། །སྤྱོས་མ་
 རམ་རྒྱལ་སྤོལ་མ་གྲུང་སྤོན་ཆེ། །འབས་བཅན་སྤྱིབ་སྤྱངས་ཆོགས་གཉིས་ཀུན་
 རྩིགས་ཤིང་། །དགའ་བ་བཞི་ལྡན་ཆབ་སྤྱིད་གོང་འཕེལ་ཤོག །རྒྱལ་བཅུན་སྤྱོད་
 སོ་བཟང་མོ་དབྱུ་མའི་ལམ། །རྩི་བཞིན་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བས་ལྷུང་བཅུན་པའི། །
 རྒྱ་རྒྱུབ་(༡༨༩) ཡབ་སྤྱས་དགོངས་དོན་མཛོན་གྱུར་ཏེ། །འབྲུལ་པའི་རྩ་བ་
 སྤྱང་ནས་འབྲིན་པར་ཤོག །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་རང་རང་བདག་གཞིའི་
 རོས། །རྩམ་རྩིག་ཕིར་གྱིས་བྱིས་པའི་རྩིག་བཀྲགས་ལས། །དམིགས་པའི་
 གཏད་སོ་རྒྱལ་ཙམ་མ་མཆིས་པའི། །སྤོས་བྲལ་དབྱིངས་འདི་ཀུན་གྱིས་མཐོང་
 བར་ཤོག །དོན་དམ་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་ཆ་ཐ་སྤྱད་དུ། །སྤོས་གྲུབ་རྩེན་འཕེལ་མི་
 བསྐྱར་ངེས་པ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ལྟ་ངན་ཀུན་ཞིག་སྤྱེ། །
 ཆོས་དབྱིངས་གདོད་མའི་རྒྱལ་ས་བྱིན་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་དང་བདེ་ཆེན་བྱུང་
 འཇུག་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས། །སྤྱིབ་གཉིས་འཆིང་རྒྱ་དམ་སོ་རྒྱུར་བཅད་དེ། །
 རམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱལ་ས་ལ། །དབང་བསྐྱར་འགོ་བ་འདྲེན་པའི་
 དཔལ་ཐོབ་ཤོག །སྤོ་མ་ཡི་དམ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ། །དབང་ཆེན་ལྟ་དགུ་
 ཤིང་ལྟ་གཟའ་གདོང་དང་། །བེལ་ལྟ་སྤྱིང་མཐུ་སྤྱོད་ས་རུས་པ་ཡིས། །རྩི་
 ལྟར་སྤོན་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་བྱད་པར་
 དབྱུ་མའི་ལམ། །འཛིན་ལ་ལྷ་བྲལ་མཁས་སྤོན་གྱ་ཆང་ཞེས། །ཡོངས་གྲགས་

བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་འབྲུང་བྱངས་འདི།   ཁྲིད་མཐའི་བར་དུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ཡུར་ཅིག།   །

ཅེས་སྟེད་ཚང་ལུ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཆོན་བཏགས་འཛིག་ཏུ་སྤྱལ་བའི་པར་
ཀྱི་ཁ་བྱང་དུ་ར་སྒྲིང་ནི་མོན་ཏན་གྱིས་སྒྱུར་བའོ།   །སྐུ་མཛྲ་ལོ། །

རྒྱ་སྒྱུར་བ་མེར་བྱས་དག་སྒྲིང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་པཎ་ཆེན་……
བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲིང་བ་……
དང་། འདུལ་བ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་གཉིས་པར་དུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་
གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་སྒྲིང་སྤྱུ་སྤྱལ་བའི་དག་བས་ཆེ་འདས་མ་བསོད་……
ནམས་གཡུ་སྒྲོན་གྱིས་གཙོས་མར་ཡུར་སེམས་ཅན་འདས་གསོན་ནམས་ནམ་……
མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཡུར་ཅིག །

རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ཤིང་ལྷག་ལོའི་བོད་ཟླ་༥ཆེས་༤ཉིན་ལ།

༡༡ | <གངས་ཅན་བྱང་ཚུལ་> དཔེ་ཚལ་ཆེན་མོའི་བཟུ་སྟོན་དང་
ལས་བྱུགས་མི་ལྟའི་མཆན་ཐོ།

སྟོ་བཟང་བརྟན་འཛིན།   ལྷག་པ།   དབང་གྲགས།
སྟོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།   སྟོ་བཟང་འཕགས་མཆོག |
རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ།   ཆེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ།   སྟོ་བཟང་དམ་ཆོས།
ཕུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས།   བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།   ཡེ་ཤེས།
ལྷག་པ་ཆེ་རིང་།   སྟོ་བཟང་འཛིགས་མེད།   བུ་རྩུང་།   འཕྲིན་ལས།
བསམ་གྲུབ།   བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།   སྐལ་ལྷན།   བསོད་ནམས།
ཁྱུ་རྒྱུབ།   རྡོ་རྗེ་མཆོ།   ཆེ་རིང་ཆོས་སྟོན།   ལྷ་སྦྱིད།   ལྷག་པ་སྟོལ་མ།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།   བྱམས་པ་ཆོས་སྟོན།   བཀྲ་གཡང་།
སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ།   བདེ་སྦྱིད་སྟོལ་དཀར།   སྟོལ་མ་ལྷ་འཛོམས།

གངས་ཅན་བྱེད་ལོ་ལོ་ལོ་གསལ།
ཡོད་མེད་ལོ་ལོ་ལོ་གསལ།